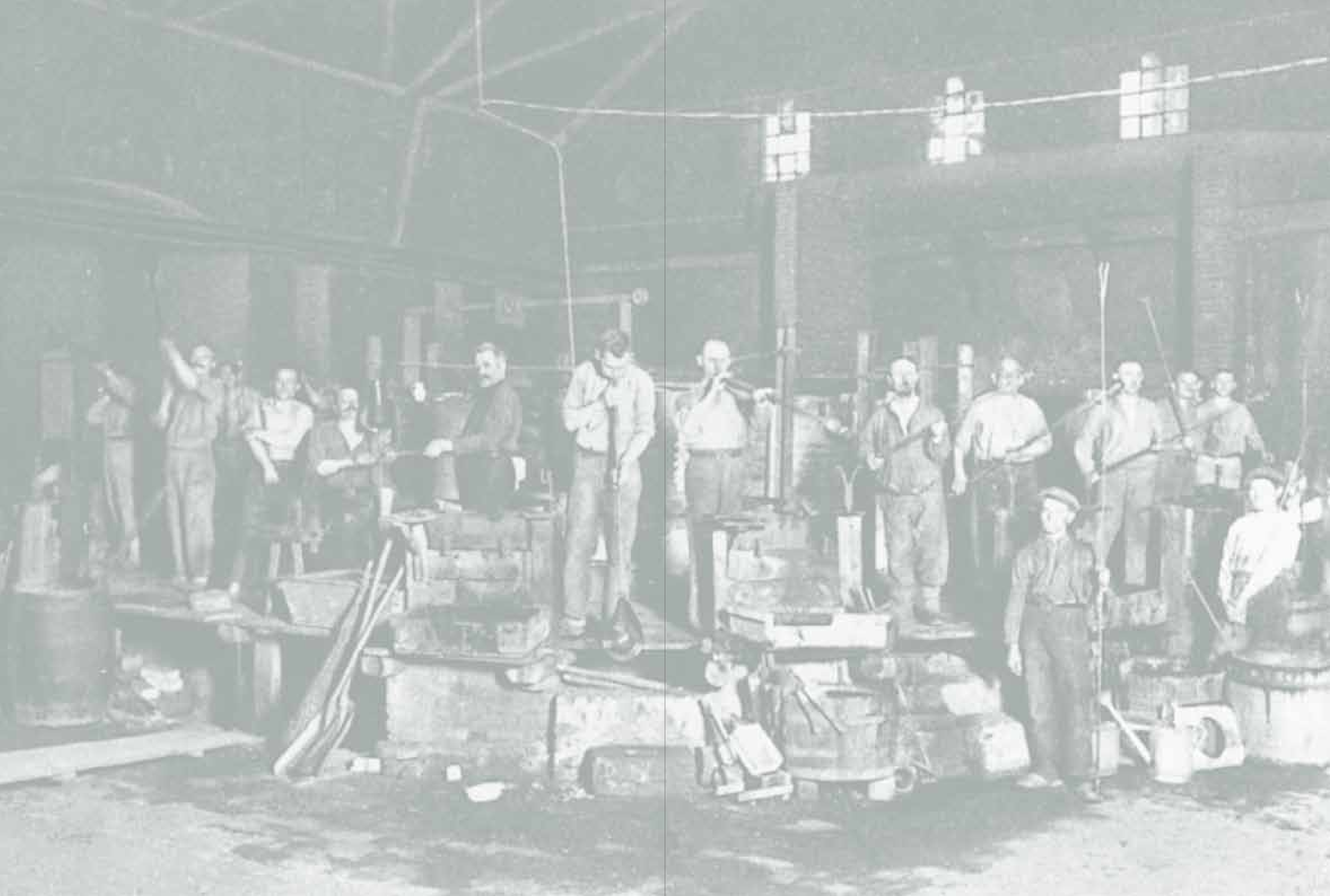

Moser

since 1857

1857 – 2017

160 LET

Moser

since 1857

PŘÍBĚH
KŘIŠŤÁLU
MOSER

1857 - 2017
160 LET

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO PŘEDSTAVENSTVA SPOLEČNOSTI	8
TRADICE ČESKÉHO SKLA A LÁZEŇSKÉ MĚSTO KARLOVY VARY / JAN MERGL, LENKA MERGLOVÁ PÁNKOVÁ	10
1857–1892 ■ LUDWIG MOSER – POČÁTKY A VZESTUP. OD RYTECKÉ DÍLNY K VLASTNÍ SKLÁŘSKÉ HUTI / JAN MERGL	12
RODINA MOSER	24
1892–1916 ■ VLASTNÍ CESTOU DO NOVÉHO STOLETÍ. DOBA SECESE / JAN MERGL	54
COPENHAGEN – SOUPRAVA PRO STÁTNICKÁ SETKÁNÍ A DIPLOMATICKÉ PŘÍLEŽITOSTI	94
SPLENDID – NEDOSTIŽNÝ SKVOST MEZI NÁPOJOVÝMI SOUBORY	102
1916–1938 ■ LEO MOSER – PROMĚNA TVARU A BARVY. ART DECO A FUNKCIONALISMUS / JAN MERGL	112
PŘÍBĚH BAREV SKLA MOSER	122
LADY HAMILTON – IDEÁLNÍ PŘÍKLAD MOŽNOSTÍ MOSEROVSKÉHO BRUSU	165
1938–1945 ■ LÉTA POD NĚMECKOU SPRÁVOU. VAZBA NA TRADICI I HLEDÁNÍ NOVÉHO SMĚRU / JAN MERGL	174
1945–1960 ■ VE ZNAMENÍ BRUSELU / LENKA MERGLOVÁ PÁNKOVÁ	192
1960–1990 ■ OD REKONSTRUKCE SKLÁRNY K SAMOSTATNÉMU PODNIKU / LENKA MERGLOVÁ PÁNKOVÁ	218
KLUB OBŘÍCH ČÍŠÍ	222
UMĚLECKÁ RYTINA	230
1990–2007 ■ OBDOBÍ ZMĚN / LENKA MERGLOVÁ PÁNKOVÁ	262
SKLO MOSER A MEZINÁRODNÍ FILMOVÝ FESTIVAL V KARLOVÝCH VARECH	294
2007–2016 ■ S TRADICÍ V ZÁDECH / LENKA MERGLOVÁ PÁNKOVÁ	320
2007 ■ JUBILEJNÍ KOLEKCE K 150. VÝROČÍ SKLÁRNY MOSER	326
CENA LUDWIGA MOSERA	352
2017 ■ VÝROČNÍ KOLEKCE 160 LET / LENKA MERGLOVÁ PÁNKOVÁ	382
OCHRANNÉ ZNÁMKY A FIREMNÍ ZNAČKY	410
MEDAILONY OSOBNOSTÍ	412
VÝBĚR Z LITERATURY / PRAMENY	418
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	419

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část této knihy nesmí být rozmnožována nebo kopírována v podobě mechanické či elektronické a šířena jakýmkoliv informačním systémem bez předchozího písemného svolení majitele autorských práv.

Reprodukce na předsádce:
Otto Tauschek, Ex libris Leo Mosera, lept, 1911 (Soukromá sbírka)

© Koncept a text Jan Mergl, Lenka Merglová Pánková, 2017

© Foto Gabriel Urbánek, Miroslav Vojtěchovský, Petr Vaněk, Martin Prokeš,
Petr Adámek, Lukáš Pelech, Josef Zvolánek, Ondřej Hošt,
Film Servis Festival Karlovy Vary

© Design a sazba KANTORS CREATIVE CLUB

© MOSER, a. s., 2017

Moser 1857–2017. 1. vyd.
ISBN 978-80-270-1134-6

ÚVODNÍ SLOVO PŘEDSTAVENSTVA SPOLEČNOSTI

Jsou výjimeční muži a ženy, kteří prožívají podivuhodné dobrodružství zrodu, tvarování a šlechtění, formování a zdobení. Obdaření a nadání zvláštním a jedinečným štěstím, dokáží z ohně a odhodlání, z talentu a snu vdechnout neživé hmotě život a stvořit předměty nevýslovné krásy, křehkosti jemné jak pavučina, ušlechtilé na pohled i na dotek.

Jsou výjimeční muži a ženy, kteří pronikli k samé podstatě pojmů styl, mistrovství, originalita a exkluzivita a naplňují je líbeznými tvary a skvostnými barvami, svádívou hrou světla na ostrých hranách, křišťálovou čistotou i jiskrným třpytem. Naplňují je svým úsilím, odhodláním, vůlí, touhami i představami.

Jsou výjimeční muži a ženy, kteří podlehli kouzlu křehké krásy a výjimečného luxusu, a nesou a rozvíjejí ten zděděný úděl a odkaz. Dnes, zítra, den za dnem, rok za rokem, po generace, napříč staletími.

Využijme příležitosti ojedinelého výročí a vzdejme hold těm mužům a ženám, kteří zasvětili svůj život značce Moser, smekněme před odvahou zakladatelů, před vytrvalostí a pílí následovníků, připomeňme generace sklářů, malířů, rytců, designérů a výtvarníků, jejichž umění pomáhá vytvářet mistrovská díla oboru. Luxusní nápojové soupravy, interiérové doplňky a umělecké rytiny, tradičně a jedinečně v osobitých tvarech a charakteristických barvách Moser. Jsou právem považovány za symbol krásy a kvality. Křišťál Moser je pojmem s vlastním, nezaměnitelným a nenapodobitelným obsahem a svou nadčasovou uměleckou a užitnou hodnotou vytváří originální životní styl.

Od samého počátku je založen na rukodělném umění mistrů sklářů, brusičů, malířů a rytců. Každý výtvar je jedinečný díky preciznímu zvládnutí procesu ruční výroby krok za krokem a taje uměleckých a řemeslných dovedností se předávají tradičně z generace na generaci. Být mistrem ve sklárně Moser znamená být světově uznávaným odborníkem ve své profesi.

Zalistujete-li naší knihou, zalistujete historií, tradicí a věhlasem značky Moser. Nechte se okouzlit imaginací a tvůrčím vzletem zakladatelů i dědiců produktů značky Moser, nechte se inspirovat k obohacení svého životního stylu díly, jež nikdy nezestárnou a netratí hodnotu. Hodnotu tradice, mistrovství, dokonalého ovládnutí tajemství zrodu uměleckého díla i užitého předmětu.

Často slyšíme od svých zákazníků a obdivovatelů, že předměty se značkou Moser mají tu čarovnou moc proměnit všední chvíli ve sváteční okamžik. My ve firmě Moser tomuto zázraku věříme. Co víc, denně jsme jeho účastníky. Ostatně, posuďte sami. Stránky knihy, kterou právě držíte v rukou, nemapují pouze historii značky Moser a jejich produktů, ale přesvědčivě dokumentují schopnost našich sklářů, malířů, rytců, designérů a výtvarníků měnit svět předmětů ve svět Moser. Ve svět křehké a přece věčné krásy.

JIŘÍ ZAPLETAL, KATEŘINA ZAPLETALOVÁ
PŘEDSEDA PŘEDSTAVENSTVA A ČLENKA PŘEDSTAVENSTVA MOSER, A.S.

TRADICE ČESKÉHO SKLA A LÁZEŇSKÉ MĚSTO KARLOVY VARY

České sklo je celosvětově uznáváno jako jedinečný kulturní fenomén. Základy jeho proslulosti položili již ve středověku skláři na hutích v hlubokých lesích pohraničních hvozdů, jimiž bylo na severu i jihu české království obklopeno. Později, na počátku 17. století, připravili Caspar Lehmann a další řezáči drahých kamenů činní v Praze na dvoře uměnímilovného císaře Rudolfa II. řemeslné předpoklady k následující slavné kapitole, k českému řezanému sklu doby baroku. Nebyla by však napsána bez schopností a znalostí huťmistrů, kteří koncem 17. století objevně vyvinuli tvrdé draselné sklo – český křišťál. Podnítili tak rozvoj broušeného skla a především řemeslně náročné i umělecky hodnotné barokní řezby ve století následujícím. Nemenší význam ve vývoji a proslulosti českého sklářství náleží době empíru, biedermeieru a druhého rokoka první poloviny 19. století. Přispěla nevídaně širokým rozvojem barevného broušeného a malovaného skla i skla zdobeného alegorickými či žánrovými figurálními rytinami. Osobnosti jako Friedrich Egermann či Dominik Bimann se řadí k legendám historie sklářského umění.

Jednou ze scén, na nichž se významné události českého sklářství odehrávaly, se od počátku 19. století stávají i Karlovy Vary, jedno ze známých lázeňských měst na severozápadu Čech. Stále rostoucí věhlas uzdravující síly karlovarských léčivých pramenů, stejně jako čilý společenský život během lázeňské sezony, sem přitahovaly hosty ze všech koutů Evropy.

Vzkvétající město poskytovalo výhodné podmínky pro obchodní podnikání a rozvoj uměleckých řemesel. V době nastupující konjunktury českého sklářství, které po krizi v době napoleonských

válek usilovalo co nejrychleji nabýt svého dřívějšího postavení, bylo pochopitelné, že Karlovy Vary lákaly svými nebývalými možnostmi i obchodníky sklem. Již kolem roku 1820 zde úspěšně provozuje svoji malířskou a ryteckou dílnu a obchod sklem Andreas Vincenz Mattoni. Složitému umění rytiny se u něho postupně vyučila celá řada rytců zvučných jmen. Mezi Mattoniho žáky a následovníky patřil mistrovským podáním figurálních rytin proslulý Anton Heinrich Pfeiffer, od třicátých let rovněž majitel známého karlovarského obchodu sklem. Po příchodu ze severo-českých Mistrovic se v Karlových Varech usadil Emanuel Hoffmann, otec další známé rytecké osobnosti, Johanna F. Hoffmanna.

Sláva Karlových Varů stále vzrůstá. Zatímco kolem roku 1850 zde hledá ztracené zdraví i společenské rozptýlení kolem pěti tisíc hostů ročně, o deset let později je již jejich počet dvojnásobný. Další generace rytců a obchodníků využívá příhodných podmínek k zakládání nových firem zaměřených na zpracování a prodej luxusního i upomínkového skla.

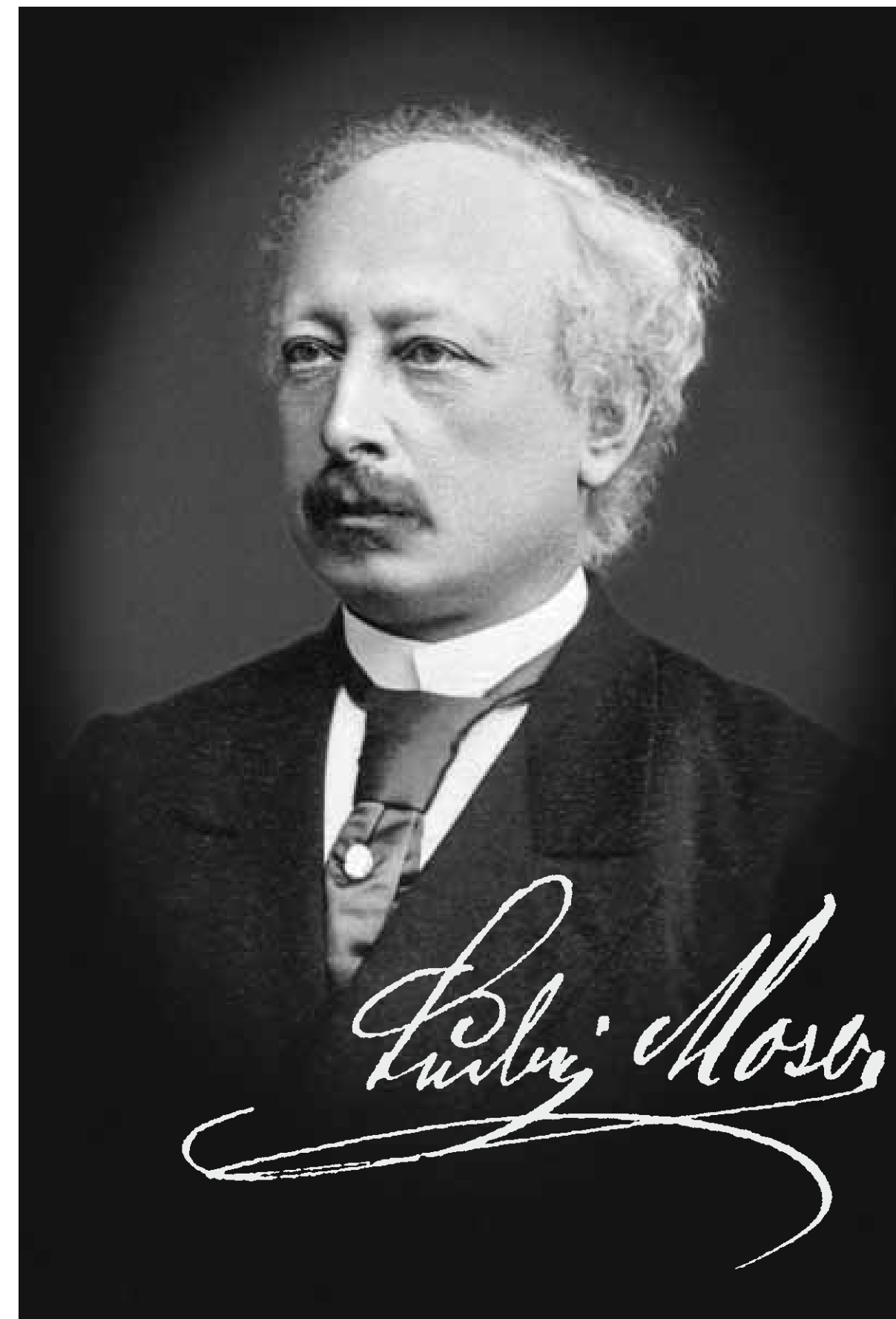
Po učednických letech u Mattoniho a práci pro Antona Heinricha Pfeiffera začíná v nenápadné dílně domu U města Výmaru roku 1857 svoji samostatnou dráhu rytce a obchodníka sklem teprve čtyřicetiletý Ludwig Moser. On sám ještě netuší, že staví základ nejen brusičské a rytecké dílny, ale následně i rychle a úspěšně se rozvíjejícího podniku a prosperujícího obchodu a že otvírá cestu vedoucí o necelá čtyři desetiletí později k založení světově proslulé sklárny. Netuší, že i jeho jméno se stane jedním z těch, která budou nezastupitelně spoluvytvářet legendu a fenomén českého skla. Začíná jedinečný příběh křišťálového skla Moser.

OD RYTECKÉ DÍLNY
LUDWIG MOSER
K VLASTNÍ
POČÁTKY
SKLÁŘSKÉ HUTI
A VZESTUP
1857-1892

OD RYTECKÉ DÍLNY
LUDWIG MOSER
K VLASTNÍ
POČÁTKY
SKLÁŘSKÉ HUTI
A VZESTUP
1857–1892

- › Karlovarská sklárna Moser nese jméno jedné z řemeslně nejschopnějších, podnikatelsky úspěšných a slavných postav historie českého i světového sklářství – Ludwiga Mosera.
- › Zakladatel firmy, dnes po celém světě proslulé dokonalostí uměleckého i řemeslného zpracování křišťálového skla, se řadí k těm osobnostem, které ve 2. polovině 19. století významnou měrou určovaly vývoj průmyslového odvětví, jehož dějiny jsou neodmyslitelně spjaty s českými zeměmi. Podíl Ludwiga Mosera na soudobém vzestupu české sklářské výroby i obchodu, stejně jako jeho vliv na následný rozvoj evropského i světového sklářství konce 19. a začátku 20. století si zaslouží, aby byl připomínán jako cenný a inspirativní odkaz pro jeho následovníky.

^ Ludwig Moser, zakladatel světoznámé firmy Moser v době jejího prvního rozkvětu, portrétní fotografie z roku 1884. (Karlovarské muzeum)

1833

- › 18. června 1833 se v Karlových Varech, světově proslulém lázeňském středisku v severozápadních Čechách, narodil Ludwig Moser, první ze synů židovského obchodníka a podnikatele Lazara Mosera.

1848

- › Ludwig Moser vstupuje do učení v dílně uznávaného rytce skla Antona Heinricha Mattoniho, jednoho ze zakladatelů tradice rytého skla v Karlových Varech.

1850

- › Moser rozvíjí své řemeslné i obchodní zkušenosti u významného pražského obchodníka sklem Wilhelma Hoffmanna; v Praze současně navštěvuje kreslířskou školu na Akademii, vedenou Christianem Rubenem.

1853

- › Moser nakrátko pobývá v Karlových Varech, poté jako rytec skla pracuje v Sasku, následně v Berlíně, kde jsou jeho rytiny s loveckými a ornamentálními motivy chváleny a úspěšně se prodávají.

1855

- › Nově nabyté uměleckořemeslné zkušenosti i přesvědčení o vlastních podnikatelských schopnostech Mosera povzbudily v rozhodnutí se osamostatnit. Roku 1855 se vrací do rodných Karlových Varů a od A. H. Mattoniho si na Staré louce pronajímá butik.

Butiky, malé krámky či stánky na nábřeží řeky Teplé v centru Karlových Varů, sloužily k sezónnímu prodeji upomínkových předmětů. Rytci skla zde lázeňským hostům nabízeli hotové skleněné předměty nebo rytinou na počkání doplňovali číšky a poháry nápisy, monogramy nebo věnováním. Složitější ornamentální nebo figurální výzdoba, veduty a pohledy na karlovarskou architekturu nebo znaky pro zámožnější klientelu vznikaly na objednávku.

^ Číška s rytým medailonem s putti na delfinu, práce Antona Heinricha Mattoniho, v jehož dílně se Ludwig Moser vyučil ryteckému řemeslu. (Archiv autorů)

^ Rubinovým sklem vrstvená číška s medailonem s bohyní lovu Dianou, nejstarší známá rytecká práce Ludwiga Mosera, kolem 1850. (Původně v majetku Leo Mosera, dnes neznámo kde) (Pazaurek, G. E., Gläser der Empire – und Biedermeierzeit, Lipsko 1923, s. 124)

^ Karlovy Vary – Stará Louka. Střed města s butiky a domy na břehu řeky Teplé. Zde, v domě „Červené srdce“, si Ludwig Moser zřizuje jednu ze svých prvních prodejen. (Karlovarské muzeum)

1857

- › Ludwig Moser zvažuje všechny možnosti a perspektivy, které rychlý rozmach Karlových Varů nabízí, a roku 1857 se rozhoduje založit si vlastní živnost. V domě „Město Výmar“ uprostřed Karlových Varů si ve věku svých necelých čtyřiaadvaceti let zřizuje ryteckou dílnu a obchod sklem. Položil tím základ výroby dnes světově proslulého skla – skla Moser.

1858

- › 18. června 1858 se Ludwig Moser žení s Lottivulpou Sarou Benedictovou (?–1869), dcerou obchodníka Hermana Benedicta. V následujících letech se jim narodili synové Rudolf, Arthur, Friedrich, Oskar a Ernst a dcera Mathilde.

1862

- › Ludwig Moser nabízí sklo ve své první prodejně v domě Zlatý klíč na Mlýnském náměstí v blízkosti karlovarské kolonády.
- › O zaměření a šíři Moserových obchodních aktivit a prodejní nabídky v té době vypovídají četné reklamy v karlovarském tisku.

◀ Oznámení Ludwiga Mosera o zahájení prodeje zrcadel a skla v prodejně v domě Zlatý klíč.

^ Dům Zlatý klíč, v němž si Ludwig Moser zřídil svoji první prodejnu skla a zrcadel. (Karlovarské muzeum)

◀ Číška z bíle vrstveného bezbarvého skla je s největší pravděpodobností, jak naznačuje rytý věnovací nápis *Andenken an Ludwig Moser* na spodní části, původní ryteckou prací Ludwiga Mosera a představuje jedinečnou ukázkou jeho řemeslných schopností. Technikou reliéfní rytiny provedený motiv větévky vinné révy s hrozny, listy a úponky byl zřejmě jednou ze specialit nabídky v počátcích Moserovy firmy. Shodně provedenou výzdobu nesl také dnes bohužel neznámý pohár, který se původně nacházel ve vlastnictví Leo Mosera.

◀ **ČÍŠKA S RYTINOU VINNÉ RÉVY**
1860–1865, sklo Harrachovská sklárna, Nový Svět, Krkonoše, rytina Ludwig Moser.
Bezbarvé sklo, vrstvené bílým opálem. Broušené a ryté. Při dně rytý nápis *Andenken an Ludwig Moser*.
V. 13 cm
(Passauer Glasmuseum, inv. č. H6 60 147)

✓ Pohár z bíle vrstveného skla s rytým motivem vinné révy, práce Ludwiga Mosera kolem roku 1865.
(Archiv autorů)

✓ **NÁDOBA NA LED S MISKOU**
1860–1865, rytina pravděpodobně Ludwig Moser.
Růžové sklo, vrstvené bílým opálem.
Broušené, ryté a malované zlatem.
V. 10 cm, miska Ø 21,5 cm
(Passauer Glasmuseum, inv. č. H6 69 481)

✓ Motiv a jeho rytecké provedení napovídá, že se i v tomto případě může jednat o práci Ludwiga Mosera z prvních let jeho působení v Karlových Varech. Kolem roku 1865 byla hlavním Moserovým dodavatelem barevně vrstvených skel Harrachovská sklárna Nový

Svět v Krkonoších. Polotovary pro své rytecké práce odebíral rovněž od skláren z jihočeské oblasti Šumavy, ze sklárny Meyrův synovec v Adolfově u Vimperka a patrně i ze sklárny Johann Lötze Witwe v Klášterském Mlýně.

1866

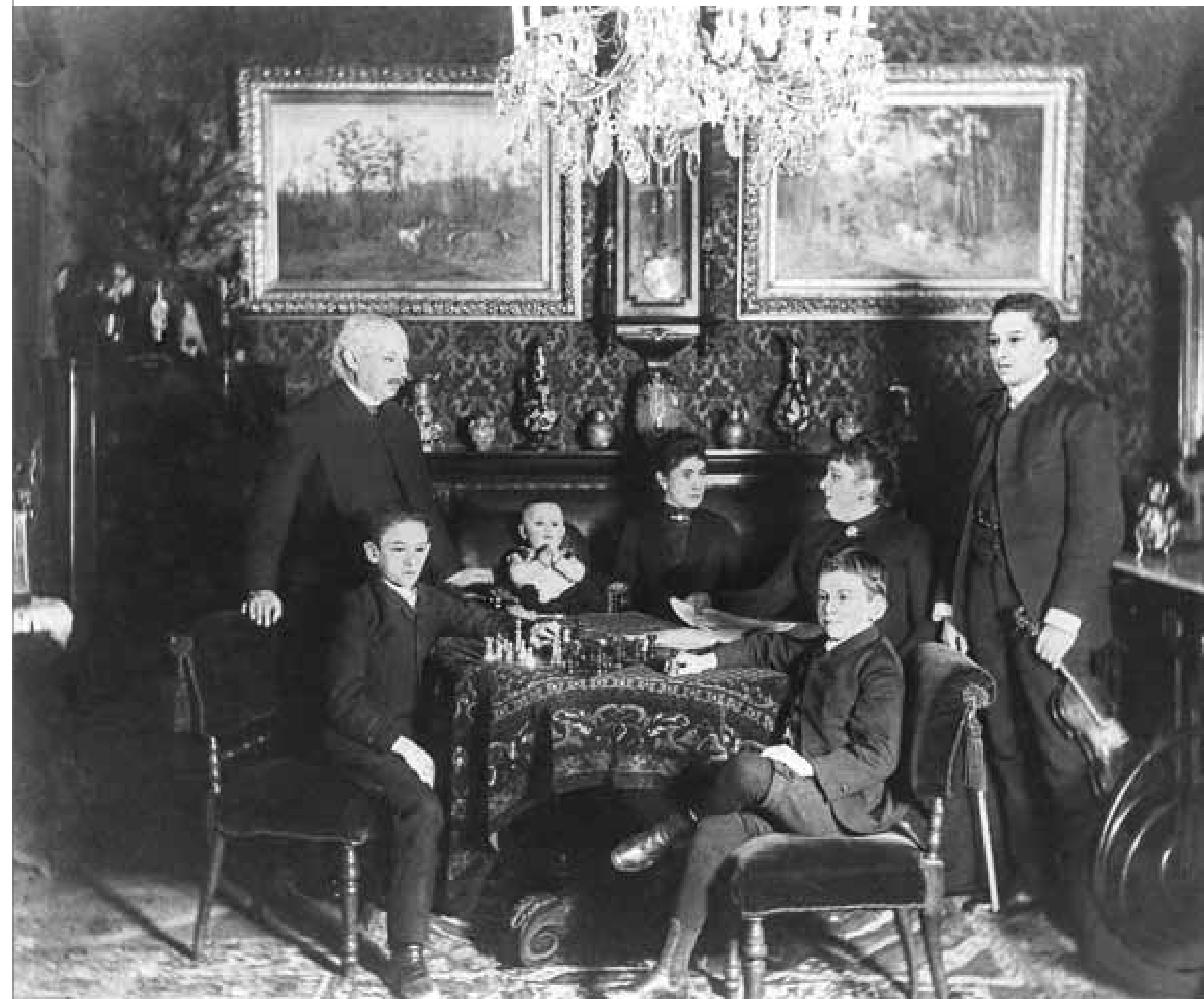
- Během prvních deseti let existence živnosti se Moserovi podařilo vytvořit prosperující, na pevném základu stojící firmu, zaměstnávající na padesát pracovníků.
- O Moserově rychlém rozmachu zřetelně svědčí také zřízení nového, většího a reprezentativního obchodu v domě „Červené srdce“, výhodně položeného na nejrušnější lázeňské promenádě; prodejna zde sídlila po 130 let.

1870

- Ludwig Moser se 22. listopadu žení s Julií Meyerovou (1848–1922), dcerou karlovarského lékaře Davida Meyera. Narodili se jim čtyři synové – Gustav, Karl, Leo a Richard.

^ Moserův obchod sklem v domě „Červené srdce“ po velké karlovarské povodni roku 1891. (Karlovarské muzeum)

^ Rodinné foto z roku 1888 vlevo stojící Ludwig Moser, uprostřed teta Josefina a Julia Moserová, u stolku hrají šachy synové Karl a Leo, vzadu sedí nejmladší syn Richard, vpravo s houslemi nejstarší ze synů Gustav. (Archiv Moser – dar vnuček Leo Mosera)

— RODINA MOSER —

JMÉNO, KTERÉ JE
VE SKLÁŘSKÉM
SVĚTĚ SYNONYMEM
KŘIŠŤÁLOVÉHO
SKLA JEDINEČNÉHO
ŘEMESLNÉHO
ZPRACOVÁNÍ
A ATRAKTIVNÍHO
PROGRESIVNÍHO
DESIGNU.

MOSER

jméno, jehož nositelé se zasloužili o vznik sklářské výroby v Karlových Varech a o založení stejnojmenné sklárny, která si již záhy po uvedení do provozu koncem 19. století získala věhlas daleko za hranicemi Čech a dnes patří mezi nejpřednější, světově proslulé výrobce luxusního nápojového a dekorativního skla.

LUDWIG MOSER A LEO MOSER

otec a syn, představitelé dvou generací podnikatelů, zakladatel firmy a tvůrce novodobé tradice. Jména, která zůstávají natrvalo zapsána v sklářské historii 19. a 20. století.

LUDWIG MOSER (1833–1916)

se narodil v Karlových Varech jako prvorozený syn Lazara a Henrietty Moserových. Vyučil se rytí skla, řemeslu, které mělo v lázeňském městě významnou tradici a kolem poloviny 19. století bylo na vrcholu prosperity. Své rytecké schopnosti i obchodnický duch po otci se rozhodl vložit do vlastního podniku. Před 160 lety, roku 1857, si v centru Karlových Varů zřídil ryteckou dílnu a obchod sklem.

O čtvrt století později, roku 1892, postavil na okraji města moderní sklárnu a založil firmu Ludwig Moser a synové.

Otec deseti dětí, šest z jeho devíti synů se věnovalo sklářství.

RUDOLF MOSER (1860–1908)

od roku 1893 spolumajitel firmy Ludwig Moser a synové, v letech 1901 až 1908 byl ředitelem sklárny.

FRIEDRICH MOSER (1863–?)

od roku 1893 společně s otcem a bratrem Rudolfem spolumajitelem sklárny.

GUSTAV MOSER-MILLOT (1871–1959)

roku 1897 se stal vedoucím firemní prodejny v Paříži, rok poté i spolumajitelem sklárny. Podílel se na organizaci účasti sklárny na světových výstavách v Paříži roku 1900 a 1937, ve dvacátých letech spolupracoval s pařížským sklářským umělcem Gabrielem Argy-Rousseauem. Nejdéle ze všech bratrů, až do roku 1934, působil ve správní radě firmy.

KARL MOSER (1874–1942?)

lékař, krátce v letech 1928 až 1931 působil v představenstvu sklárny.

LEO MOSER (1879–1974)

nástupce Ludwiga Mosera, od mládí se zajímal o provoz rodinné sklářské hutě a sledoval vývoj sklářského umění a technologií, navštívil expozice sklářství na světových výstavách v Bruselu 1897 a Paříži 1900. Roku 1908 převzal technické vedení sklárny, od roku 1916 byl i jejím uměleckým ředitelem. Zásadně se zasloužil o založení nové orientace sklárny směrem na broušené nápojové sklo a sklo barevné, pod jeho vedením byly vyvinuty nové barevné skloviny dodnes určující profil sklárny. Z firmy odešel roku 1932, spolupracoval s dalšími československými sklárnami, od roku 1938 žil v Paříži, poté, za dramatických válečných událostí, odplul roku 1942 do USA, kde až do vysokého věku působil jako sklářský expert. Zemřel v New Yorku, jeho pozůstalost se dnes nachází v Corning Museum of Glass.

RICHARD MOSER (1887–?)

roku 1903 vedoucí prodejní filiálky v Mariánských Lázních, od roku 1916 vedl jako obchodní ředitel sklárnu společně s bratrem Leem. Ve 30. letech v diplomatických službách, působil jako vicekonzul Velké Británie v Československu. Od roku 1938 žil v Brazílii.

*Julia a Ludwig Moserovi,
1905*

*Ludwig a Julia Moserovi před domem
Columbus v Karlových Varech, 1912*

*Ludwig Moser
v plaveckém, 1910*

*Ludwig Moser s vnukem Pierrem,
synem Gustava Moser-Millota, asi 1907*

*> Ludwig Moser,
kolem 1902*

Leo Moser,
kolem 1885

Leo a Gustav Moserové,
kolem 1885

Leo Moser,
1897

Leo a Paola Moserovi
v kostýmech harlekýnů, kolem 1920

Leo Moser v převleku za dámu,
kolem 1920

Gustav a Leo Moserové,
kolem 1905

Leo Moser,
asi 1932

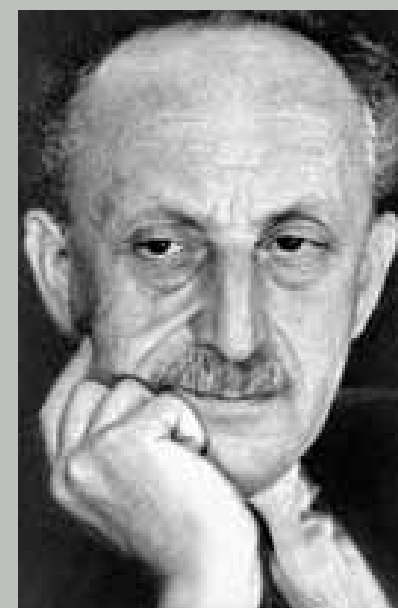

*Richard a Leo Moserové
před filiálkou v Mariánských
Lázních, kolem 1905*

*Rodinné foto
Paola, Lya Theresa a Leo Moserovi,
kolem 1930*

*Leo Moser,
kolem 1930*

*Gustav Moser-Millot před firemní prodejnou v Paříži,
kolem 1930*

*< Bratři Karl, Richard, Leo a Gustav Moserové,
1902*

1871

- › Moser propaguje své sklo v centru rakousko-uherského mocnářství, na reprezentativní výstavě uměleckých řemesel v Museu für Kunst und Industrie ve Vídni je jeho sklo oceněno bronzovou medailí.
- › Firma stále rozšiřuje produkci, zaměřuje se výlučně na zpracování a prodej nápojového a dekorativního skla – v inzerátech poukazuje „na všechny druhy krystalového skla a skleněného zboží...“, jemné mušelíny právě tak jako na těžké broušené krystalové zboží“ a nabízí „umělecky prováděné znaky, monogramy a všechny druhy gravírování a malby“.
- › V dobových firemních adresářích uváděná obchodní zastoupení v Londýně, Paříži, New Yorku a Petrohradu napovídají o hlavních směrech exportu moserovského skla.
- › Moser zaměstnává již přes pět desítek pracovníků, mezi nimi rovněž špičkové karlovarské rytce skla, kterým poskytuje možnost a podmínky k uplatnění jejich řemeslných schopností. Ke spolupráci získává také J. F. Hoffmanna, považovaného za nejlepšího a nejznámějšího z karlovarských rytců skla 2. poloviny 19. století.

1873

- › Na Světové výstavě ve Vídni Ludwig Moser poprvé představuje své sklo v mezinárodní konkurenci. Pozornost přitahují zejména poháry s rytými žánrovými figurálními scénami a loveckými náměty, k nimž byly jako předlohy využity grafické reprodukce děl tehdy oblíbených a uznávaných malířů Wilhelma von Kaulbacha a Friedricha Gauermanna.
- › Účast na výstavě byla oceněna Medailí za zásluhy, následně bylo rakousko-uherským císařem Františkem Josefem I. Ludwigu Moserovi uděleno právo používat titul c. k. dvorní dodavatel. Prestižní postavení a pro další úspěšný rozvoj firmy potřebné potvrzení prvotřídní úrovně výrobků Mosera oficiálně zařadilo mezi nejlepší výrobce skla v Rakousku-Uhersku.

◀ Bronzová medaile z Výstavy uměleckých řemesel v Museu für Kunst und Industrie ve Vídni 1871. (Archiv Moser)

^ Rakousko-uherským císařem Františkem Josefem I. Ludwigu Moserovi uděleno právo používat titul c. k. dvorní dodavatel, 1873.

^ Medaile za zásluhy udělená na Světové výstavě ve Vídni 1873. (Archiv Moser)

^ Pohár s loveckým motivem, ryl J. F. Hoffmann, po 1870. (Karlovarské muzeum, Karlovy Vary, inv. č. Ps 265)

^Faust a Markétka,
ilustrace F. Simma ke knize
Goethes Werke, 1882.
(Archiv autorů)

< Nejvýznamnější z karlovarských rytců skla, který od počátku sedmdesátých let pro Ludwiga Mosera na zakázku pracoval, byl Johann F. Hoffmann (1840–1900). Soubor Hoffmannem rytých pohárů Moser vystavil na Světové výstavě ve Vídni roku 1873 a zasloužil se tak o vznik uměleckořemeslně nejhodnotnějších ryteckých prací 2. poloviny 19. století.

K tématům rytin předvedeným ve Vídni patřila i scéna z proslulé tragédie Johanna Wolfganga von Goetha Faust, k níž Hoffmann jako předlohu využil reprodukci obrazu Wilhelma von Kaulbacha. K faustovskému tématu se Hoffmann, možná opět ve vazbě na Ludwiga Mosera, vrátil i o desetiletí později. Námět Fausta doprovázejícího Markétku při odchodu z kostela opakuje ilustraci německého malíře Franze Simma z publikace Goethes Werke, Illustriert von ersten deutschen Künstlern vydané v Lipsku roku 1882. Vynikající, dynamicky podaný přepis chladné grafické předlohy výmluvně vypovídá o Hoffmannových schopnostech. Pohár se tak bezpochyby řadí k ryteckým vrcholným dílům.

< POHÁR S FAUSTEM A MARKÉTKOU
Po 1882, rytina Johann F. Hoffmann,
Karlovy Vary.
Bezbarvé sklo. Broušené a ryté.
V. 32,8 cm
(Uměleckoprůmyslové museum, Praha, inv. č. 74 465)

1876

- › Moser vystavuje na Centennial Exposition v americké Filadelfii, mezi hlavní exponáty nově patří také malované sklo. Moserovou doménou bylo sice ryté sklo, prozřetelně si však uvědomoval nutnost rozšířit nabídku o další, soudobé stylové snahy odrážející a zákazníky žádané typy výrobků. Zřetelným dokladem Moserovy cílevědomé snahy je barevnými emaily malované sklo. Bylo vyráběno v malířské dílně, kterou počátkem sedmdesátých let Moser založil přímo v jednom z tradičních center severočeské sklářské výroby v Mistrovicích u České Kamenice.

1878

- › Podněcován úspěchem na Světové výstavě ve Vídni se Moser s ještě větší intenzitou a cílevědomostí zajímá o účast na mezinárodních a světových výstavách, které chápe jako způsob účinné propagace svého skla, případně jako možnost konfrontace s produkcí jiných výrobců.
- › Kolekce zaslaná roku 1878 na Světovou výstavu v Paříži slaví opět úspěch a je oceněna bronzovou medailí. K novinkám, které Moser v Paříži vystavil a které se setkaly se značným zájmem, patřily také vázy s orientálními motivy či s reliéfní malbou emaily.

^Bronzová medaile ze Světové výstavy v Paříži 1878. (Archiv Moser)

^TALÍŘ S NOVOBAROKNÍM DEKOREM
Kolem 1880, výr. č. 14, č. dek. 123.
Modré kobaltové sklo. Malba barevnými emaily, zlatem a stříbrem.
Ø 29,1 cm
(Passauer Glasmuseum, inv. č. H6 68 277)

^Vynikající, do jemných detailů propracovaná malba, složená z opakovaného groteského ornamentu s maskarony satyrů, stuh a akantů, i provedení figury putti s houslemi na středu talíře poukazuje na práci malíře vysoké výtvarné i řemeslné úrovně. Za autora malby je velmi pravděpodobně možno považovat Franze Kneipa, kterého Ludwig Moser zaměstnával ve firemní malířně v Mistrovicích.

^KARAFKA S ČÍNSKÝM DRAKEM
Kolem 1878, výr. č. 152, č. dek. 65.
Bezbarvé sklo. Malba barevnými opakujícími emaily a zlatem.
V. 27,7 cm
(Passauer Glasmuseum, inv. č. H6 51 149)

^V roce 1878 Moser vyšel vstříc rychle narůstající vlně zájmu o kulturu a umění Dálného východu a pro Světovou výstavu v Paříži připravil kolekci skel zdobených v orientalizujícím stylu malbou zlatem a pestrými emaily. Jako předlohu dekoru s draky a motýly použil motiv z čínské hedvábné textilie, otištěný v soudobé publikaci Alberta Ch. Racineta *L'ornement polychrome*, obsáhlém a uměleckými řemeslníky často využívaném albu o vývoji ornamentu. Dokonalou technikou provedené, jakoby ze zlata zhotovené vázy přitahovaly pozornost i obdiv drahocenností svého vzhledu a sehrály jistě nemalou roli při ocenění Moserovy kolekce bronzovou medailí.

1878

> 9. března 1878 bylo podpisem císaře Františka Josefa I. potvrzeno a sklárně uděleno privilegium pro „zvláštní způsob výzdoby neprůhlednými reliéfními emailovými barvami a zlatem“. Privilegium se vztahovalo ke stylu malby, který v uměleckořemeslně nejpropracovanější podobě reprezentují vázy s plasticky, cíleně naturalisticky malovanými pestrými ptáky doplněnými pozadím z hustých dubových ratolestí. Bohaté, po celém plášti nádoby rozvinuté dekory tohoto typu se následně staly Moserovou specialitou.

^ Rakousko-uherské privilegium přiznané Ludwigu Moserovi pro „zvláštní způsob výzdoby reliéfními emailovými barvami a zlatem“. Uděleno 9. března 1878 císařem Františkem Josefem I. (Archiv Moser)

^ VÁZY S PTÁKY A DUBOVÝMI RATOLESTMI
Kolem 1882, výr. č. 594, č. dek. 180.
Topasově hnědé sklo Amber, opticky žebrované.
Malba reliéfním emaillem, pestrými opakními
emaily a zlatem, lepené drobné žaludy
z patinovaného kovu.
V. 23,5cm
(Passauer Glasmuseum, inv. č. H6 68 098)

^Pestrými opakními emaily a zlatem malované husté dubové větévky s listy a lepenými drobnými žaludy z patinovaného kovu, doplněné navíc poletujícím hmyzem či lezoucími brouky, vytvářejí pozadí pro reliéfní malbu exotických či dravých ptáků provedenou postupem, který Ludwig Moser přihlásil k re-

gistraci jako rakousko-uherské privilegium v roce 1878.

V roce 2007, v souvislosti s přípravou zvláštní kolekce ke 150. výročí vzniku firmy Moser, byla malba technikou reliéfního emailu zdařile znovuoživena a je v současnosti používána především na historických tvarech váz.

< **DŽBÁN**

*Kolem 1885, č. dek. 180.
Bezbarvé sklo, modře sblíhané.
Malba emaily v pěti barvách
a zlatem, doplněno lepenými
žaludy z patinovaného kovu.
V. 37 cm
(Muzeum Moser)*

< Dekor č. 180 – dubové větévky s listy v pěti barvách, doplněné natavenými kovovými žaludy – byl nejpoužívanějším typem malby na moserovském skle z osmdesátých let 19. století.

Z pohledu soudobých výtvarných tendencí lze dekor přiřadit k jednomu ze směrů orientalizujícího stylu reagujícího na zobrazování přírody v umění Dálného východu. Až do závěru století tvořilo takto zdobené sklo stálou část nabídky a byl o ně značný zájem, zejména na americkém trhu.

> **DVOUCHÁ VÁZA**

*Kolem 1885, výr. č. 1229, č. dek. D. 727.
Bezbarvé sklo, opticky žebrované.
Malba emaily a reliéfním zlatem.
V. 45 cm
(Passauer Glasmuseum, inv. č. Hō 68 672)*

> V průběhu osmdesátých let vycházejí z Moserovy karlovarské rafinerie četné další varianty malovaných dekorů.

Obdobou vzoru z dubových listů je jemně provedený dekor s barevnými listy a hrozny vinné révy, pro zvýšení efektního vzhledu někdy používaný na zlateném podkladu či v kombinaci se stříbřitě lesklými rozvilinami.

^ Předloha k malovanému vzoru révových listů a hroznů ve firemní knize dekorů, kolem 1885. (Archiv Moser)

1884–85

> Osmdesátá léta jsou ve znamení četných mezinárodních výstav, jejich prostřednictvím Ludwig Moser rozvíjí obchodní kontakty především v zámoří. Na Světové výstavě 1884–1885 v New Orleans získává bronzovou medaili, z „Novelties“ Exhibition ve Filadelfii si roku 1885 za vystavené ryté a malované sklo odváží medaili stříbrnou. Ještě téhož roku se účastní další Světové výstavy v Antverpách.

< Bronzová medaile ze Světové výstavy v New Orleans 1884–1885.

< Stříbrná medaile z výstavy „Novelties“ ve Filadelfii 1885.

^ VÁZA S NOVORENESANČNÍM DEKOREM
Kolem 1885, výr. č. 8, č. dek. D. 24.
Bezbarvé, růžovým opálem sbíhané sklo. Malba emaily, stříbrem a reliéfním zlatem, lepené skleněné kameny.
V. 14 cm
(Passauer Glasmuseum, inv. č. H6 68 675)

^ VÁZA S INDICKÝM ORNAMENTEM
1885–1890, výr. č. 1090, č. dek. 665
Bezbarvé sklo podjimané červenohnědým opakním sklem. Malba černým emailom a zlatem.
V. 32,4 cm
(Passauer Glasmuseum, inv. č. H6 62 068)

^ Dalším typickým a oblíbeným moserovským dekorem byl reliéfně zlacený lambrekýnový pás s jemnými štrapanci z různobarevných akantů doplněný lepenými skleněnými kameny. Novorenesančně stylizovaný dekore byl používán jak na okrajích moserovských váz, tak na nápojovém skle. Pastelově zbarvené sklo dodávala Moserovi nejspíše Harrachovská sklárna Nový Svět.

^ Orientalizující váza z opakního červenohnědého skla s dekorem převzatým z indického ornamentálního umění je dokladem Moserova zájmu reagovat na aktuální stylové směřování uměleckořemeslné tvorby, který byl obohacován jeho mezinárodními výstavními zkušenostmi a obchodními kontakty. I když je karneolové sklo zmiňováno v souvislosti s pařížskou Světovou výstavou 1889, přesto se sklo tohoto typu nedočkal početnější výroby a je v Moserově nabídce spíše exkluzivní výjimkou. Kopie vázy byla pod názvem India (výr. č. 3072) zařazena do Výroční kolekce Moser roku 2007.

1888

> Moser představuje své výrobky na Centennial Exhibition v australském Melbourne.

1889

> Význam Paříže jako soudobé kulturní metropole zdůraznila Světová výstava, pořádaná roku 1889. Pro jednu z nejdůležitějších světových přehlídek uměleckého řemesla a umění Moser připravil obsáhlý soubor čítající několik desítek ukázek a zahrnující jak unikátní práce, tak běžně nabízené sklo. Hlavní část expozice tvořilo malované sklo, vynikaly především monumentální vázy s bohatě zlatem a emaily malovanými novorenesančními a novorokokovými dekory. V tvrdé konkurenci předních výrobců luxusního skla z celého světa Moser uspěl a do jeho sbírky výstavních ocenění přibyla v Paříži bronzová medaile. Osobním uznáním významné role a prestižního postavení Ludwiga Mosera v soudobém evropském sklářství bylo jeho přizvání jako člena oficiální výstavní jury.

< Bronzová medaile a odznak jury ze Světové výstavy v Paříži 1889. (Archiv Moser)

^ Expozice českých skláren na Světové výstavě v Paříži 1889, v popředí stoly s Moserovým malovaným sklem. (Archiv autorů)

> **MONUMENTÁLNÍ DVOUDÍLNÁ VÁZA**

s renesanční dvojicí.
Kolem 1885, výr. č. 613, č. dek. 180.
Modré sklo Akvamarin, opticky žebrované.
Malba barevnými emaily a zlatem.
V. 68,3 cm
(Passauer Glasmuseum, inv. č. H6 68 283)

> Romanticky podaným figurálním námětem mileneckého páru, oděného v renesančních šatech, váza v modernizovaném provedení navazuje na starší, již od šedesátých let oblíbené a Moserem rovněž prodávané emailované novorenesanční sklo v tzv. staroněmeckém stylu.

Rozměrné dekorativní vázy tohoto typu vznikaly nejčastěji pro výstavní účely, jako jedinečné reprezentativní ukázky uměleckořemeslného mistrovství. K výstavním předmětům patřila i tato váza, jak dokládá dokumentární fotografie instalace Moserova skla na Světové výstavě v Paříži roku 1889, na níž je zachycena vedle dalších obdobných exponátů.

Podobné vázy vznikaly rovněž jako unikáty na objednávku nobilitovaných průmyslníků či velkoobchodníků, jak dokazuje dvojice váz ve sbírkách The Corning Museum of Glass.

^ **DVOJICE VÁZ**

s postavami rytířů a erby.
Kolem 1885, č. dek. D. 727.
Bezbarvé, růžově podfímané sklo, opticky žebrované, hutnický tvarovaný okraj.
Malba barevnými emaily a zlatem.
V. 79,8 cm
(The Corning Museum of Glass, inv. č. 96.3.16)

— MOSER DNES —

Odpovědnost k tradici znamená pro sklárnu Moser také snahu o znovuoživení některých technik, které v její minulosti hrály důležitou roli. Již ke 150. výročí firmy vznikla kolekce váz zdobených malbou reliéfním emailem a zlatem, postupem, pro nějž Ludwig Moser získal roku 1878 císařské privilegium. Co nejuvěrněji napodobený a do nejmenších podrobností propracovaný vzor dubových listů je použit na původních tvarech váz. Záměr poukázat na uměleckořemeslné schopnosti dnešních malířů skla dokládají rovněž složité náměty figur v historických kostýmech.

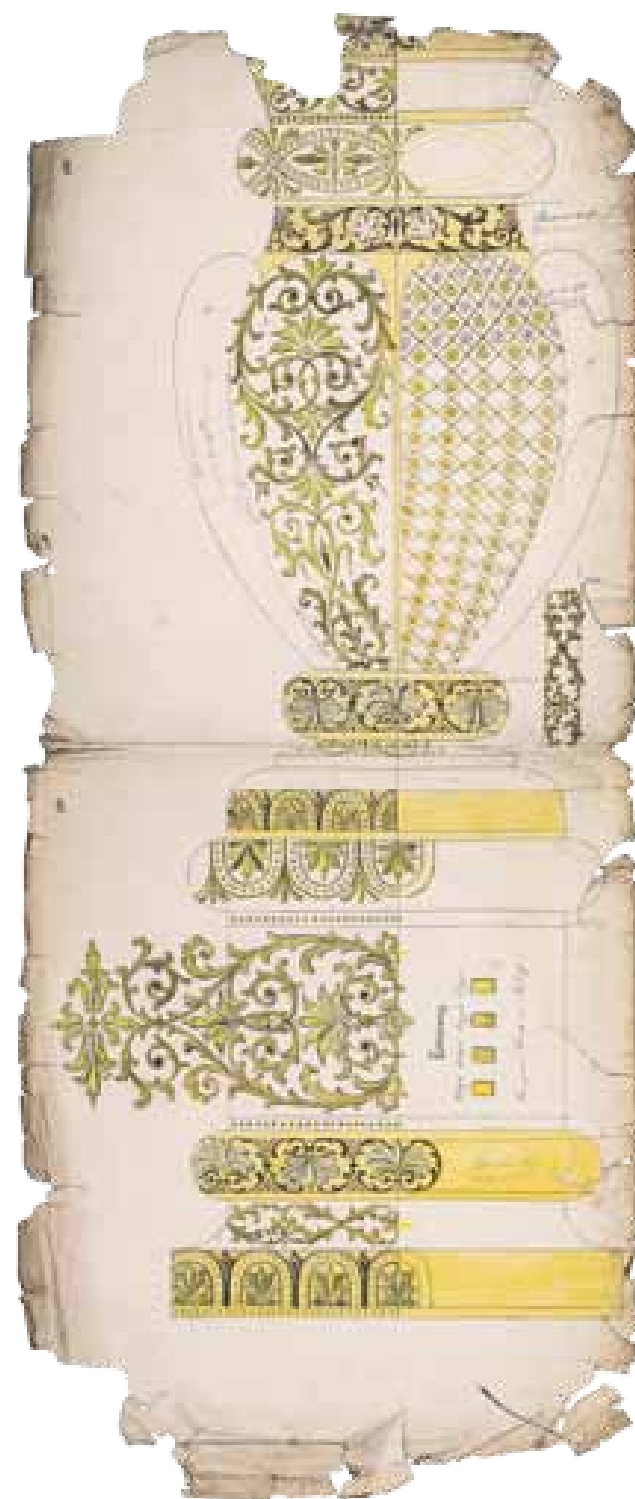
VÁZA MENUET,
výr. č. 3184

VÁZA CHRISTINE,
výr. č. 3286

> Úspěšný rozvoj podniku Moserovi umožnil, že mohl od počátku sedmdesátých let přikročit k realizaci svých dalších představ. Nejen díky obchodnímu citu, ale i svým uměleckým ambicím si byl jistě vědom nutnosti reagovat na stylové tendence a změny, ovlivňující v té době uměleckořemeslnou tvorbu.

Moserovské sklo sedmdesátých až devadesátých let 19. století vychází vstříc historismu, širokému a různorodému stylovému proudu, čerpajícímu inspiraci ze starších etap vývoje výtvarného umění a uměleckořemeslných oborů. Ve tvarech a ještě zřetelněji v dekorech malovaného skla se postupně odrážejí výrazné vlivy renesance, baroka a rokoka, sílí také inspirace ornamentálními vzory stále více oblíbeného umění Orientu.

> *Velká váza s malovaným dekorem v novorenesančním stylu, kresba ve firemní zákresové knize dekorů, kolem 1885. (Archiv Moser)*

< **MONUMENTÁLNÍ VÁZA**
s malbou v novorokokovém stylu, 1889
Bezbarvé sklo, zeleně sbíhané, opticky žebrované.
Malba barevnými emaily a reliéfním zlatem.
V. 124 cm
(Musée national Adrien Dubouché, Limoges, inv. č. ADLV 324)

< Rozměrná váza s bohatým zlatým dekorem z rokoků, mřížek a drobných emailen malovaných figur putti je autentickým exponátem ze Světové výstavy v Paříži roku 1889. Zastupuje typ výzdoby, jímž sklárna reagovala na vlnu obliby novobarokních a novorokokových motivů ovládající ornamentální umění a uměleckořemeslnou tvorbu koncem osmdesátých let. Váza ještě kolem roku 1930 dominovala výkladu firemního obchodu v Paříži, vedeného Gustavem Moser-Millotem. Do sbírek Musée national Adrien Dubouché ve francouzském Limoges byla získána roku 2002.

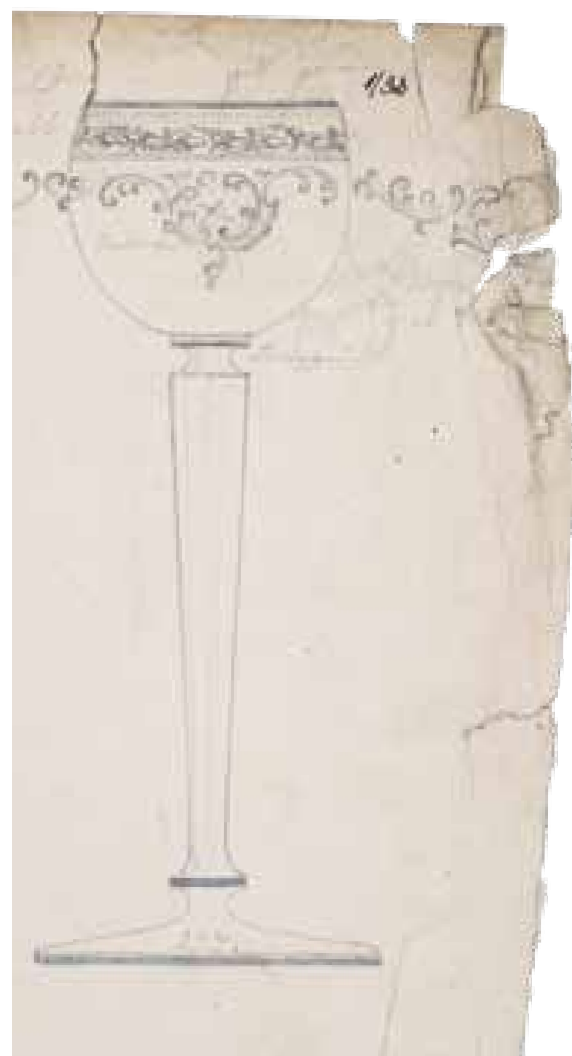

^ *Detail novorokového ornamentu, zákresová kniha dekorů, kolem 1890. (Archiv Moser)*

^ Karafy a poháry s malbou emaily a zlatem v novorenesančním stylu – detail listu ze zákresové knihy dekorů. (Archiv Moser)

> Během osmdesátých let získává v nabídce Ludwiga Mosera stále výraznější podíl nápojové sklo. Do ornamentální výzdoby karaf a pohárů se zřetelně promítají soudobé stylové, nejdůrazněji novorenesanční tendence, uplatňuje se jak tradiční, řemeslně náročná rytina, tak jemně propracovaná malba zlatem a emaily.

< Kresba poháru s malovaným novorenesančním dekorem. Kniha dekorů, kolem 1890. (Archiv Moser)

> NÁPOJOVÁ SOUPRAVA

Kolem 1890, karafa výr. č. 2365/L, č. dek. 1652, pohár výr. č. 277, č. dek. 1225. Bezbarvé sklo, broušené a ryté, malba reliéfním zlatem. V. karafa 45,8 cm, pohár 22 cm (Passauer Glasmuseum, inv. č. Hō 68 989)

1890

› Omezující závislost na dodávkách skla ze vzdálených skláren v severočeském Novém Světě v Krkonoších či v jihočeském Adolfově u Vimperka na Šumavě a z toho nejednou vyplývající potíže s nedostatkem surového skla přiměly Ludwiga Mosera k úvahám o vybudování vlastní sklárny.

15. července 1890 proto podává na okresní hejtmanství v Karlových Varech žádost o povolení výstavby sklárny.

1891–92

› Ludwig Moser systematicky a úspěšně pokračuje v mezinárodní propagaci svého skla – z výstav na Jamaicae a v Tasmánii si odváží stříbrné medaile. Na Výstavě průmyslu, vědy a umění na Isle of Man získává zlatou medaili.

1892

› Po administrativních průtazích způsobených obavami městské rady z narušení léčebných zájmů Karlových Varů a z ekologického znečištění okolí města je ministerskými výnosy Ludwigu Moserovi konečně povoleno uskutečnit jeho dlouhodobě zvažovaný a promyšlený záměr. Ve Dvorech u Karlových Varů začíná výstavba nové sklářské hutě.

^ Zlatá medaile z Výstavy průmyslu, vědy a umění na Isle of Man, 1892. (Archiv Moser)

◀ Stříbrné medaile z výstav na Jamaicae a v Tasmánii 1891. (Archiv Moser)

^ Stavba sklárny Ludwiga Mosera ve Dvorech u Karlových Varů, asi 1893. (Archiv Moser)

VLASTNÍ CESTOU

DOBA SECESE

DO NOVÉHO

1892–1916

STOLETÍ

VLASTNÍ CESTOU

DOBA SECESE

DO NOVÉHO

1892–1916

STOLETÍ

- > Za první tři desetiletí svého samostatného působení si Ludwig Moser vydobyl přední postavení mezi výrobci a obchodníky sklem a přiřadil se k nejvýznamnějším firmám ve svém oboru. Prokázal však nejen své podnikatelské a obchodní schopnosti. Zároveň přesvědčil, že je schopen citlivě a uvážlivě sledovat stylové proměny i včas reagovat na nové umělecké impulsy, na něž byla 2. polovina 19. století tak bohatá. Svou účastí na mezinárodních výstavách, která byla organizátory i odbornou veřejností vysoce oceňována, významně přispěl ke znovuoživení významu a pověsti českého sklářství. Zásadním způsobem napomohl vytvořit umělecky i řemeslně plodný základ k převratným změnám, které se v užité tvorbě chystaly během následujících devadesátých let. Promyšleným rozhodnutím rozšířit výrobu a založit vlastní moderně vybavenou sklářskou huť pak zřetelně naznačil, jak důležitou úlohu sám v budoucím vývoji sklářství hodlá zastávat.
- > Přelom 19. a 20. století přinesl zásadní zlom ve stylovém projevu uměleckého řemesla. Snaha navrátit se ke kvalitě ruční práce, inspirace přírodou i zájem o umění Dálného východu, zejména Japonska, to vše podněcuje vývoj nového stylu – secese. Křivky symbolizující vitální přírodní síly se promítají do tvaru ozdobných i užitkových předmětů, stylizované rostlinné dekory umocňuje jasná barevnost či kovově lesklé plochy irisů a listů.
- > Také v českém sklářství nacházejí nové stylové principy zřetelnou odezvu. K těm, kteří progresivně a úspěšně hledají nové možnosti, patří i Ludwig Moser.

^ Sklárna Ludwig Moser a synové ve Dvůrech u Karlových Varů, asi 1893.
V popředí Ludwig Moser.
(Archiv Moser)

1893

- > Dne 16. října 1893 kolaudací schváleny dostavěné objekty nové sklárny ve Dvorech u Karlových Varů. Moderní huť je vybavena dvěma regeneračními pecemi systému Siemens, v celém provozu je zaměstnáno 350 pracovníků. Firma nově zaregistrována jako Ludwig Moser a synové, majiteli se společně s Ludwigem Moserem stali synové Friedrich a Rudolf.
- > Významná a z obchodního hlediska pro sklárnu velmi důležitá Světová kolumbijská výstava v Chicagu – Moser vystavuje emaily malované, broušené a ryté křišťálové sklo, stolní soupravy i dekorační předměty. Kolekce vyznamenána bronzovou medailí.

1894

- > Prestižní postavení sklárny mezi českými a evropskými sklářskými firmami narůstá, s výrobky z vlastní hutě Ludwig Moser sklízí další významná mezinárodní ocenění – zlatou medaili z Kalifornské výstavy v San Francisku a bronzovou medaili ze Světové výstavy v belgických Antverpách.

^ Expozice rakousko-uherských sklářských firem na Světové výstavě v Chicagu 1893, v pozadí stánek sklárny Ludwig Moser a synové. (Soukromá sbírka)

^ Bronzová medaile ze Světové kolumbijské výstavy v v Chicagu, 1893. (Archiv Moser)

^ Bronzová medaile a odznak člena jury ze Světové výstavy Antverpách, 1894. (Archiv Moser)

< Zlatá medaile z Kalifornské výstavy v San Francisku, 1894. (Archiv Moser)

1894

> Vynikající pověst podniku láká i lázeňské hosty Karlových Varů, vyjížďka drožkou a návštěva sklářské hutě za městem je stále více žádanou výletní atrakcí i dobrou příležitostí zakoupit či objednat prvotřídní stolní či dekorativní sklo.

„Tím čím je pro cestující do Benátek malá sklárna na ostrově Murano, čím je Sèvres pro cizince v Paříži, čím je pro návštěvníka Londýna Křišťálový palác, tím je sklárna pro karlovarské lázeňské publikum,“ láká k návštěvě sklárny jedna ze soudobých reklam.

1895

> Sklárna rozšiřuje výrobu o hutně irisované sklo, které je využito především u série historizujících váz s malovanými staroegyptskými figurálními motivy či arabskými nápisy.

^ Džbán s egyptským knězem a květy lotosu, detail z knihy dekorů, kolem 1895. (Archiv Moser)

> VÁZA SE STAROEGYPTSKÝMI MOTIVY
1895–1896, tvar výr. č. 3999, č. dek. 1576
Fialovorůžové irisované sklo,
malba emaily a zlatem.
V. 48 cm
(Passauer Glasmuseum, inv. č. Hò 68 023)

^ Rozměrné vázy, ale i džbány, misky či další lehce irisované nádoby s malovanými figurálními scénami, se symboly božstev a ornamenty, čerpanými ze staroegyptských nástěnných maleb, tvoří v produkci z doby kolem roku 1895 sice nevelkou, přesto však zajímavou skupinu. Jedním z proudů, který v uměleckořemeslných oborech sílí během 1. poloviny devadesátých let, je vzrůstající zájem o starověké kultury.

Sklárny a rafinerie skla proto hledají cestu jak v napodobování antického skla, tak ve výrobě kreačí volně inspirovaných řeckými či egyptskými památkami. Rovněž Ludwig Moser usiloval nalézt v duchu soudobých trendů vlastní řešení, přičemž se opíral o malby zveřejněné známým francouzským archeologem a egyptologem Émilem Prisse d'Avesnes.

> **POHÁR S NOVORENESANČNÍM DEKOREM**

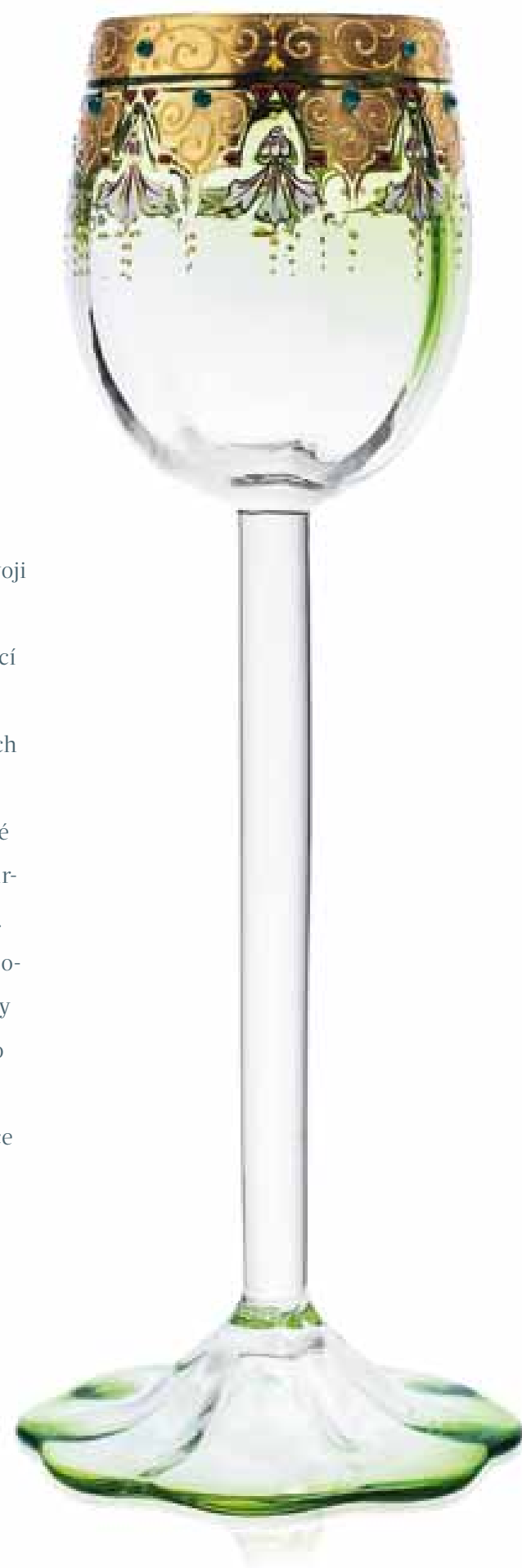
Kolem 1902, tvar výr. č. 6959, č. dek. 277.

Bezbarvé sklo, zeleně sbíhané.

Malba emaily a zlatem.

V. 17,5 cm

(Muzeum Moser)

> Zahájení provozu vlastní sklářské hutě

a tím získaná nezávislost na dodávkách

od jiných skláren výrazně napomohly rozvoji

moserovského stolního nápojového skla.

Zacílení na náročnou klientelu, navštěvující

světově proslulé lázně, pak přinášelo i po-

třebné zázemí pro prodej přímo v Karlových

Varech. Moserova sklárna se tím výrazně

odlišovala od převážně exportně zaměřené

konkurenční Harrachovské sklárny či sklár-

ny Meyrův synovec v Adolfově u Vimperka.

K charakteristickým typům Moserova nápo-

jevého skla devadesátých let patřily poháry

a karafy s barevně, chromovou zelení nebo

manganově fialově sbíhanou kupou.

Obliba tohoto provedení přetrvává i po roce

1900, k úspěšným a žádaným stále patří

starší varianty ornamentů malovaných

emaily a zlatem.

Karlsbader Kristallglas

Eis- und Compot-Service (1 Schüssel und 12 Schalen mit Henkeln und Fässchen.)

12 pers. Trink-Service (12 Bier, 12 Wein, 12 Liqueur, 12 Wasser und 2 Karaffen.)

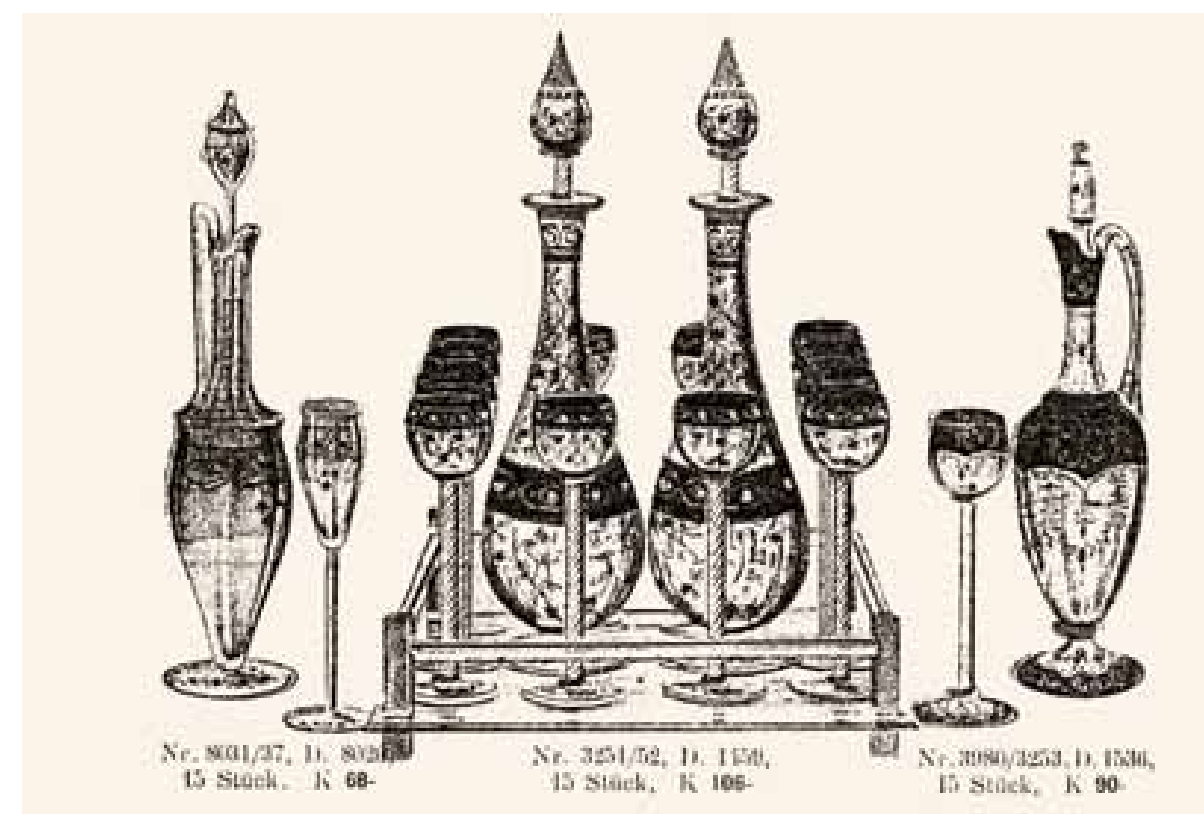
	Kristall mit feiner glätt. Guirlande	Fläschen vergoldet	Frucht- und zellr. nach Deutschland	Maßband Gravur	Band u. Sterne	Farren Gravur
M.	12.50	15.—	17.50	20.—	22.50	25.—
Fl.	6.25	7.50	8.75	10.—	11.25	12.50

Gegen Nachnahme oder gegen vorherige Einzahlung des Betrages an die

Glasfabrik Meierhöfen, Karlsbad.

^Reklama sklárny Moser s nabídkou nápojového skla.

(Archiv autorů)

^Soupravy s malovanými novorenesančními ornamenty, firemní ceník, kolem 1905.

(Archiv Moser)

1897

- › Světová výstava v Bruselu, jíž se Ludwig Moser účastní také v roli viceprezidenta jury hodnotící sklářské výrobky. V expozici sklárny má důležité místo ryté sklo, patrně i první rytiny s rostlinnými motivy signalizující počátky secesního stylu v moserovské produkci. Ocenění bruselské expozice bronzovou medailí je předzvěstí rostoucího prodeje a obchodního úspěchu moserovského skla.
- › V říjnu 1897 otevřen v „Maison Dorré“ na Boulevard des Italiens v Paříži firemní obchod a sklad, jeho vedení svěřeno Gustavu Moserovi.

1898

- › Firemní název změněn na Karlsbader Glasindustrie-Gesellschaft Ludwig Moser & Söhne, o vlastnictví podniku se Ludwig Moser dělí se syny Rudolfem, Friedrichem a Gustavem. Ve sklárně pracuje již 400 lidí, vedle vlastní hutě jsou v provozu brusírna, malířská a rytecká dílna i umělecký ateliér.
- › U Obchodní a živnostenské komory v Chebu si sklárna poprvé zapisuje firemní značku. Kruhová nálepka nebo razítko s motivem poháru a iniciálami MM (tj. Moser Meierhöfen) byly na firemních tiskovinách a výrobcích v mírné obměně používány až do roku 1938.

1900

- › Jako triumfální vstup do nového století a oslava lidských schopností, kulturního i technického pokroku je v Paříži pořádána Světová výstava. Sklárna vystavuje v samostatné expozici v rakousko-uherské sekci v Grand Palais početný soubor nejrůznějšími technikami tvarovaného a zdobeného skla. Přichází s novinkami, které bezpochyby zásadně přispěly k ocenění stříbrnou medailí – s hluboce rytými rostlinnými motivy na barevně sbíhaných vázách a se speciálně pro pařížskou expozici připravenou sérií „Karlsbader Secession“.

◀ Bronzová medaile a odznak člena jury ze Světové výstavy v Bruselu, 1897. (Archiv Moser)

^ Firemní reklama u Tržní kolonády ve středu Karlových Varů, kolem 1900. (Karlovarské muzeum)

✓K obohacení českého i evropského sklářství doby secese přispěla Moserova sklárna především zhodnocením možností techniky, v níž tradičně vynikala – v rytině. Vývoj rytých florálních motivů, v počátcích podněcovaný belgickými či francouzskými vzory, vyústil roku 1899 ve specifické variantě, provedené rytinou hluboce zasahující do hmoty skla. Moserovi rytci tak navázali na tradiční způsob karlovarské rytiny doby historismu, výtvarně jej však plně přizpůsobili principům nového stylu. Secesní stylizace

je docíleno táhlým zvlněním stonků a listů květin plynule přecházejících z jedné stěny vázy na druhou a postupně obepínajících celý plášť. Hluboké zářezy pronikají do hran a záměrně narušují pevný tvar a celistvost nádoby, modelují její obrys. Secesní vzhled váz umocňuje částečné, nejčastěji zelené zbarvení skla. Zprvu příznačně jako „moderne Plastik“, poté jako „Eckentiefgravur“ označované provedení bylo rozpracováno do četných variant a poprvé a se značným ohlasem představeno na Světové výstavě v Paříži roku 1900.

^ Firemní ceník s výškovými variantami vázy v. č. 6807 v provedení Eckentiefgravur, 1902. (Archiv Moser)

Vázy i nápojové sklo s rytým květinovým dekorem patřily i v následujících letech k reprezentativním a oceňovaným ukázkám moserovské tvorby na dalších významných mezinárodních výstavách v Londýně, Turíně či v americkém St. Louis.

✓VÁZA S TULIPÁNY
1899–1900, v. č. 5637/VI,
provedení Eckentiefgravur
Bezbarvé, zelené sbíhané sklo,
broušené a ryté.
V. 15,4 cm
(Passauer Glasmuseum, inv. č. H6 53 076)

VÁZA CALLA,
v. č. 2777

VÁZA BLOSSOM,
v. č. 2794

— MOSER DNES —

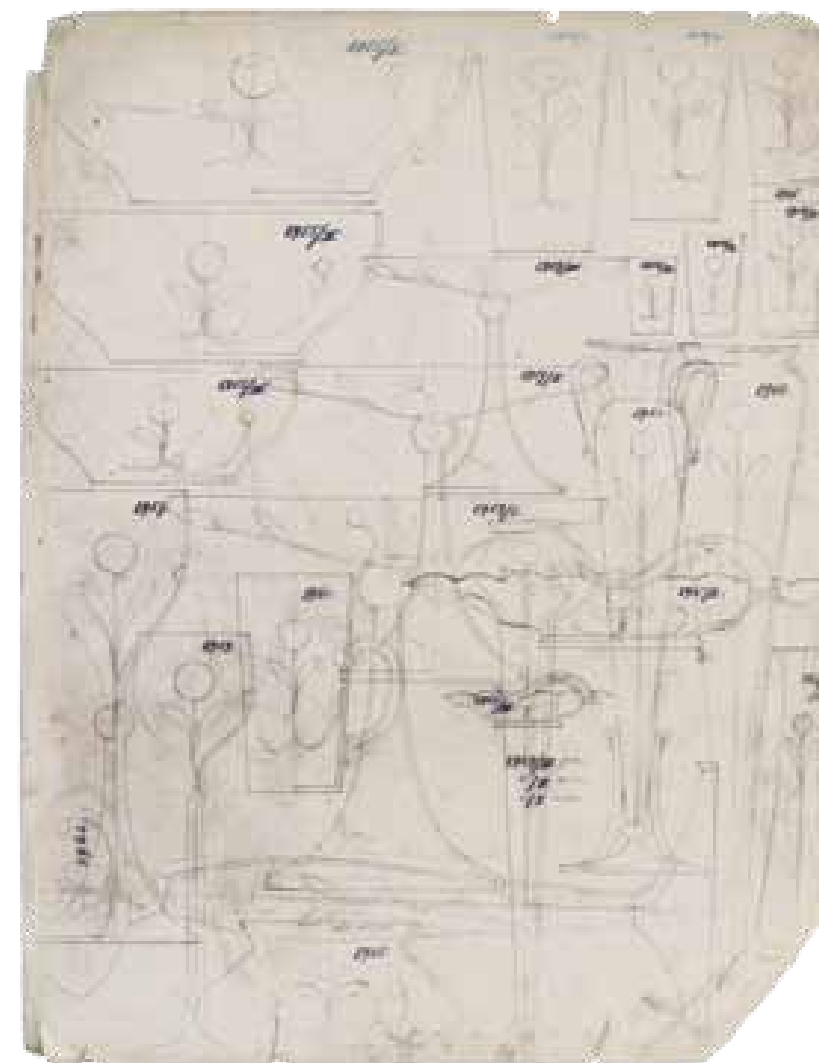
Secesní vázy s rytými rostlinnými motivy jsou i dnes vnímány jako symbol či synonymum moserovského skla a pod názvem Blossom či Calla mají stále místo v současné nabídce. Ze soustředěného důrazu na mistrovské provedení rytin je zřetelné, jak důležitý význam dnešní sklárna Moser přikládá uměleckořemeslné kvalitě této nejnáročnější sklářské techniky.

Techniky, k jejímuž rozvoji od počátku firmy v roce 1857 vždy s nemalým přínosem přispívala.

✓ Série „Karlsbader Secession“ byla navržena speciálně pro expozici sklárny na pařížské Světové výstavě. Jak z názvu série vysvítá, záměrem bylo poukázat na snahu Ludwiga Mosera vřadit sklárnu mezi progresivní, umělecky orientované výrobce podílející se na prosazování aktuálních stylových tendencí. Složitě provedení florálních motivů obletovaných hmyzem a ptáky, které kombinuje různě barevné hutní nálepy s drobnou rytinou a s malbou reliéfním či transparent-

ním emailem, mělo současně předvést šíři technologického vybavení a řemeslných schopností sklárny. „Karlovarská secese“ obsahovala na šest desítek nových váz, pohárů, misek, flakónů, džbánů a dalších tvarů ozdobného i stolního skla a lze ji bezesporu řadit k nejoriginálnějším projevům českého secesního sklářství. Vzhledem k výrobní náročnosti však zůstala jen výstavním, skutečně luxusním a zřejmě jen v několika exemplářích zhotoveným typem moserovského skla.

> **VÁZA A DŽBÁNEK**
ze série „Karlsbader Secession“,
1900, výř. č. 5995/8 cm, 5991/15,5 cm
Bezbarvé sklo, zelené, fialové a červené
nálepy. Ryté, malované reliéfním zlatem
a transparentním zeleným emailem.
V. 8 cm, 15,5 cm
(Muzeum Moser)

^ Leo Moser – průkaz vystavovatele na Světové výstavě v Paříži 1900. (Archiv Moser)

< Vázy ze série „Karlsbader Secession“ ve firemní zákresové knize. (Archiv Moser)

^ Stříbrná medaile ze Světové výstavy v Paříži 1900. (Archiv Moser)

1901

- › Od počátku 20. století se do historie sklárny začínají svými návštěvami a exkluzivními objednávkami skla zapisovat významné panovnické osobnosti, představitelé aristokracie i politického a společenského života.
- › Mezi prvními, kdo osobně ocenili výjimečnou kvalitu a krásu moserovského skla, byl perský šáh Mozaffar-ed-Din. Tento panovník, obdivovatel západní kultury, navštívil krátce Karlovy Vary a sklárnu během své evropské cesty roku 1900. Moserovo sklo jej nadchlo natolik, že následujícího roku uděluje Ludwigu Moserovi nejen vysoké osobní vyznamenání, perský řád Slunce a lva 3. třídy, ale současně i titul dvorního dodavatele.
- › Ředitelem podniku se stává nejstarší Moserův syn Rudolf, funkci zastává do roku 1908. Ve sklárně jsou v provozu dvě pece s dvaceti pánvemi, brusírna s 80 stánky, malírna, leptárna a vlastní tiskárna, pracuje zde kolem 400 zaměstnanců.

◀ Řád Slunce a lva 3. třídy udělený Ludwigu Moserovi perským šáhem Mozaffar-ed-dinem roku 1901.

^ Ludwig Moser, foto kolem roku 1905 (Archiv Moser)

✓Po úspěchu rytého skla na pařížské Světové výstavě 1900 se podíl malovaného skla v moserovské produkci zmenšuje. Vývoj nápojového skla směřuje k výraznému uplatnění prvotřídního křišťálového skla a jeho řemeslně náročnému zpracování precizním brusem a jemnou rytinou. Stejně jako vzhled ozdobného, je i výtvarná podoba luxusního skla nápojového stylově ovliv-

něna francouzským a belgickým florálním proudem secesního umění. Sklárna však nalézá a rozvíjí vlastní řešení. To sice pramení ze stylizovaně podaných rostlinných motivů – květů kosatce, tulipánu, vlčího máku či fuchsie, ale důraz na dekorativnost se prolíná s citlivým přístupem ke kvalitě moserovského křišťálového skla a jeho optickým hodnotám.

^Poháry z nápojových souprav se secesními rytými florálními motivy.
Firemní ceník, kolem 1905.
(Archiv Moser)

< POHÁR S KVĚTY FUCHSÍ
1903, výr. č. 7581, dekor Fuchsie
Bezbarvé sklo, broušené a ryté.
V. 20 cm
(Passauer Glasmuseum, inv. č. H6 68 271)

> FLAKON A DÓZA
1901, výr. č. 6199/II a 6301/I.
Bezbarvé sklo, broušené a ryté.
V. 6,5; 19,8 cm
(Soukromý majetek)

✓Toaletní soupravy, skládající se obvykle z flakonu na parfém, dóz a misek různé velikosti na drobné kosmetické potřeby, začala sklárna vyrábět kolem roku 1900. Brusem hranované tvary a hluboce rytý motiv kvetoucí růže opakují soudobé tvary dekorativního skla.

✓ Nejproslulejší z moserovských secesních nápojových souprav je příkladem promyšleného propojení řemeslných zkušeností, výrazových prostředků sklářských technik a výtvarného citu. Elegantní štíhlý, proporcí vyvážený základní tvar je dalším zpracováním, broušením a rytím, povýšen na výtvarně neobyčejně hodnotný artefakt. Pohár jakoby svými částmi symbolicky odkazoval na charakter přírodní předlohy – růže. Brusem přesně, do přímých hran modelovaná noha přechází do ostře cípatého květního kalicha a kontrastuje s měkce provedenou

rytinou růžových květů a šlahounů na hladké ploše tenkostěnné kupy. Nápojová souprava Růže byla již v době vzniku roku 1902 vyráběna v úplné šíři, různé typy a velikosti pohárů a láhví doplňovaly ploché desertní talířky a hlubší misky. Koncem šedesátých let byl název soupravy změněn na Paula podle jména manželky Leo Mosera. Pod tímto názvem je souprava, která spoluvytváří charakteristický obraz skla Moser již 115 let, prodávána i dnes. Je doplněna o nové tvary mís a váz, na nichž se opět výrazně uplatňuje na secesní motivy navazující rytý dekor větévek a květů růže.

^ Souprava Růže, výr. č. 7000, ve firemním ceníku z roku 1925. (Archiv Moser)

< NÁPOJOVÁ SOUPRAVA PAULA (RŮŽE)
1902, výr. č. 7000
Bezbarvé sklo, broušené, ryté a zlatené.
V. 10,1 až 54 cm

1902

- > Účast na Výstavě moderního dekorativního umění v italském Turíně a na reprezentativní Výstavě rakouského uměleckého řemesla v Londýně.

1903

- > V Mariánských Lázních v domě Berliner Hof otevřen firemní obchod se skladem, vedením filiálky pověřen Richard Moser.

1904

- > Za expozici na Světové výstavě v americkém St. Louis sklárna odměněna zlatou medailí, mimo jiné vystaveny první varianty váz s dekorem z barevných intarzovaných nálepků.

^ Zlatá medaile ze Světové výstavy v St. Louis, 1904.
(Archiv Moser)

^ Firemní prodejna v domě Berliner Hof v Mariánských Lázních, 1905.
(Archiv Moser)

^ Richard a Leo Moserové před prodejnou v Mariánských Lázních, 1905.
(Archiv Moser)

< **POHÁR-RÖMER**
ze soupravy pro arcivévodkyni Marii Annu,
1903, výr. č. 7227
Bezbarvé sklo, zeleně sbíhané, opticky žebrované.
Broušené a ryté, s monogramem MA.
V. 24 cm
(Passauer Glasmuseum, inv. č. H6 61 513)

< V létě roku 1902 v Karlových Varech pobývala se svojí matkou, arcivévodkyní Isabellou, rakouská arcivévodkyně Marie Anna, princezna uherská a česká. Pro ni pak následujícího roku, patrně jako dar ke svatbě s vévodou Eliášem Bourbonsko-Parmským, vznikla i početná souprava 24 pohárů-römrů (výr. č. 7227) s jemně rytými květy máků a monogramem MA s korunkou, uložená ve dvou speciálních kazetách.

∨ **LÁZEŇSKÉ POHÁRKY**
pro císaře Františka Josefa I.,
1904, výr. č. 7270
Bezbarvé sklo, broušené, ryté a zlacené,
s monogramem FJ I.
V. 14 cm
(Městské muzeum Mariánské Lázně, inv. č. 257
Karlovarské muzeum, Karlovy Vary, inv. č. Ps 1234)

^ Dvojice lázeňských pohárků zhotovených u příležitosti návštěvy rakousko-uherského císaře Františka Josefa I. v Mariánských Lázních a Karlových Varech ve dnech 16. a 17. srpna 1904. Původně byly pohárky, nesoucí mezi rytými kosatci a pod rakouskou císařskou korunou panovníkův monogram a u okraje data jeho návštěv obou měst, doplněny i samostatným picím brčkem.

Nejvyšší pocty, osobního setkání s Františkem Josefem I., se Ludwig Moser, c. k. dvorní dodavatel, dočkal až 17. srpna roku 1904. Tehdy císař při své cestě po severozápadu Čech navštívil Karlovy Vary. Během slavnostního uvítacího ceremoniálu na Vřídelní kolonádě byla mocnáři nabídnuta světoznámá karlovarská léčivá voda v pohárku zhotoveném v tehdy již světoznámé Moserově sklárně.

1905

- > Vzniká další servis pro stůl významného evropského panovnického rodu. Portugalská královna-regentka Maria Pia Savojská, matka portugalského krále Karla I., navštívuje v květnu roku 1905 sklárnu a objednává zde početnou nápojovou soupravu, která dodnes patří k historickému vybavení interiéru reprezentačního královského paláce Ajuda v Lisabonu.
Není nezajímavou souvislostí, že Maria Pia byla tetou italského krále Victora Emanuela III., jehož stůl moserovské sklo, soubor výr. č. 5180 s kaménkovým brusem, po roce 1900 rovněž zdobilo.
- > Bronzovou medailí oceněná účast na Světové výstavě v Liège 1905.
- > Moser rovněž vychází vstříc narůstajícímu zájmu italských zákazníků, roku 1905 je zřízena firemní vzorkovna v Miláně.

1906

- > Na Německo-české výstavě v Liberci vystavováno sklo s rytými květinovými motivy a poprvé také početnější soubor skel s dekory z barevných nálepu – Obchodní a živnostenskou komorou v Chebu tomuto souboru udělena Čestná cena.
- > Rozšíření možností exportu do Anglie sleduje účast na Imperiální rakouské výstavě v Earls Court v Londýně. Další propagace a posilování obchodních kontaktů v Itálii podporuje účast na Mezinárodní výstavě v Miláně roku 1906.

^ Bronzová medaile ze Světové výstavy v Liège, 1905.
(Archiv Moser)

< Pohár se znakem italského krále Victora Emanuela III.
(Muzeum Moser)

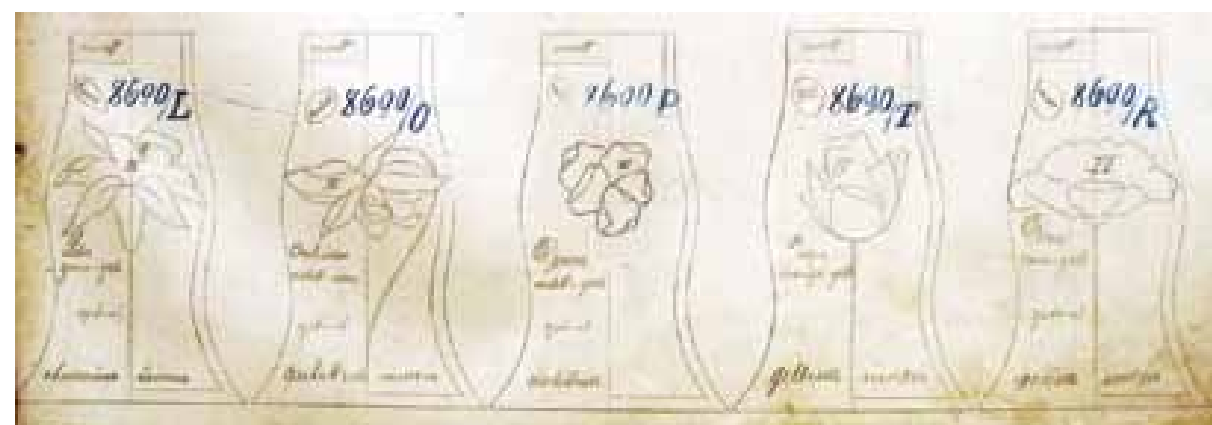
< Odznak člena jury, Mezinárodní výstava Miláno, 1906.
(Archiv Moser)

^ Čestné ceny z Německo-české výstavy v Liberci a z Imperiální rakouské výstavy v Londýně, 1906.
(Archiv Moser)

✓ Snaha Ludwiga Mosera uplatnit a zhodnotit při dekoraci výrobků možnosti hutních technik práce se sklem, naznačená již na sérii „Karlsbader Secession“, vyústila v závěru roku 1903 v přihlášení chráněného vzoru spočívajícího na využití barevných nálepků. Nový typ dekorů byl založen na technice intarzování, v době secese běžně používaného postupu nalepování předem připravených prvků na žhavý povrch nádoby.

Moserova sklárna vyvinula vlastní postup. Jako nálep je použita speciálně předtvarovaná, z dvoubarevného vrstveného plochého skla do tvaru určitého druhu květu vybroušená destička. Po aplikaci na stěnu nádoby je nálep plasticky upraven probušováním a rytím. Typickým moserovským stylem hluboké rytiny jsou pak doplněny ostatní části rostlin rozvíjející se po plášti vázy nebo poháru.

^ Kresby vázy výr. č. 8690 s různými variantami nálepků – lilie, orchidej, maceška, tulipán, růže, plamének, mečík, kosatec, mák a narcis. (Archiv Moser)

> VÁZA S LILÍ
1906 výr. č. 8338/L
Bezbarvé sklo, zeleně sbíhané,
na stonku ze zelené nitě
žluto-zelený nálep tvaru
květu lilie. Broušené a ryté.
V. 13 cm
(Muzeum Moser)

✓ **ŽARDINIÉRA S KVĚTEM A POUPATY ORCHIDEJÍ**

1906, výr. č. 8702
 Bezbarvé sklo, tmavozeleně sbíhané, na stonku ze zelené nitě růžovo-fialový nálep tvaru květu.
 Broušené a ryté.
 V. 12,5 cm
 (Passauer Glasmuseum, inv. č. H6 68 615)

✓ Varianty kombinace intarzování a rytiny byly dále rozvíjeny a postupně přihlašovány jako nové vzory. Roku 1905 dekor s květem růže, o rok později s maceškou. Další obměnou pak byl typ s květem doplněným stonkem z natavené barevné nitě a několika menšími nálepy-poupaty. Stylovým obohacením v duchu florální secese je také vybrušování okrajů váz a žardiniér podle obrysu květů či listů, které umožnilo efektní, ještě volnější a plastičtější „rozzrůstání“ rostlinného motivu. Od roku 1905 jsou intarzované

květy obdobně používány také na nápoje- vém skle.

Intarzovaným sklem vrcholí secesní období Moserovy produkce. Ocenění a ohlas si získalo na Mezinárodní výstavě v Miláně 1906, téhož roku komentář k expozici na Německo-české výstavě v Liberci kladně hodnotí „nejen broušené sklo, ale i další techniky zdobení skla, které sledují moderní uměleckořemeslné proudy“ (Arnold, E., *Die Deutschböhmisches Ausstellung Reichenberg, II. díl, Liberec b. d., s. 95–96*).

^ Firemní ceník z roku 1905 – vázy s intarzovanými a rytými florálními dekory. (Archiv Moser)

— MOSER DNES —

Ideu pravidelně se navracet ke tvarům a technikám z nejdůležitějších etap historie moserovského skla představují i vázy, na nichž je využito technologicky složitější způsobu dekorace hutními nálepy ve tvaru květů v kombinaci s rytinou – postup, který Ludwig Moser poprvé předvedl v roce 1903. Limitovaná série těchto váz vznikla k výročí sklárny v roce 2007.

VÁZA RŮŽE,
výr. č. 8704

VÁZA VLČÍ MÁK,
výr. č. 8221

1908

- > 25. ledna 1908 je Ludwigu Moserovi a jeho synům Rudolfovi a Gustavovi udělen titul dvorního dodavatele anglického krále Eduarda VII. S oficiálním dopisem se zprávou o udělení této vysoké pocty přichází i pozvání na audienci do královského paláce v Londýně.
- > Technickým ředitelem sklárny jmenován Leo Moser (1879–1974), druhý nejmladší ze synů Ludwiga Mosera, osobnost, pod jejímž cílevědomým vedením sklárna v následujících dvou desetiletích získala čelní místo mezi českými sklářskými firmami a výrazně zvýšila své evropské i světové renomé.

Praktické i odborné zkušenosti Leo Moser vstřebával již od mládí – vyučil se sklářskému řemeslu a byl odborně vzdělán ve sklářské technologii, prošel obchodní praxí ve firemních prodejnách. Měl však i podrobný rozhled o soudobém vývoji dekorativního a nápojového skla, nejnovější projevy v těchto oblastech sledoval i jako návštěvník světových a mezinárodních výstav. Se schopností vnímat výtvarné a estetické hodnoty skla zřetelně ovlivňoval, vlastními návrhy obohacoval a pozdvihoval uměleckou stránku moserovského skla.

Jednoznačně se tak zasloužil o rozvoj sklárny směrem k její přeměně na moderní podnik 20. století, vědomě však navazující na tradici a proslulost českého sklářství.

^ Gustav a Leo Moserové, kolem 1905.
(Archiv Moser)

^ Synové Ludwiga Mosera Karl, Richard, Leo a Gustav, kolem 1902.
(Archiv Moser)

> Jednoduché tvary karafy a pohárů i hladký, pouze v dolní části pásem jemného kaménkového brusu doplněný pláštěm nádob dávají záměrně vyniknout optickým vlastnostem moserovského křišťálu. Střídmost provedení však současně naznačuje ústup zájmu o secesní formy a příklon k tradičnímu pojetí nápojového skla v duchu principů novoklasicismu. Ten se v uměleckořemeslné tvorbě po roce 1905 stále výrazněji prosazuje. V roce 1907 objednána souprava pro krále Eduarda VII. Anglický panovník byl častým

hostem a hvězdou společenského života Mariánských Lázní a od roku 1903 pravidelně zajížděl i do Karlových Varů. Je proto více než pravděpodobné, že si sám zvolil a pro svoji tabuli objednal jeden z nejelegantnějších moserovských souborů vyráběných v té době.

Souprava byla speciálně opatřena jak emailem a zlatem malovaným monogramem Eduarda VII., tak znakem jeho manželky královny Alexandry. Od běžné soupravy se liší i rozšířeným zlatým okrajem. Královská objednávka se odrazila i v následném pojmenování soupravy – Royal.

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA ROYAL**
1907, výr. č. 9000
Bezbarvé sklo, broušené,
zlacený okraj.
V. 8,3 až 31 cm

Jednoduchost a reprezentativní elegancie soupravy zaujala i další objednavatele, mezi něž patřili například norský král Haakon VII., turecký sultán Abdul Hamid, ve dvacátých letech pak indiští maharadžové z Barody a z Navangaru, v padesátých letech turecký prezident Celâl Bayar, islandský prezident Ásgeir Ásgeirsson či generalissimus Stalin. Byly jí vybaveny diplomatické mise Československa a velvyslanectví řady dalších zemí, se znakem OSN byla používána i v sídle Spojených národů v New Yorku.

^ Poháry Royal se znaky anglického panovnického páru – krále Eduarda VII. a královny Alexandry.

1909

- › Počátek výroby skla zdoběného oroplastikou – leptaným a následně zlatem malovaným, vypalovaným a v konečné fázi leštěným, případně i barvou patinovaným dekorem. Technika zdobení skla tímto rafinacním postupem byla sice známa a ojediněle používána již v závěru 19. století, teprve sklárna Moser, snad z podnětu Leo Mosera, přistoupila od roku 1909 k cílenému rozvoji jejích dekorativních možností.

1912

- › Majiteli sklárny Ludwig a Gustav Moser, firma provozuje vlastní obchodní pobočky v Paříži, Miláně, Karlových Varech a Mariánských Lázních, v podniku pracuje kolem 500 zaměstnanců.

1915

- › Moser se účastní Výstavy novodobého průmyslového dutého skla, v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze pořádané přehlídky aktuálních progresivních tendencí v produkci českých výrobců skla. Vedle rytého křišťálového skla vystavuje také do nabídky nově zařazené typy výrobků, které se stanou charakteristickými pro následující období – hranovaným brusem tvarované barevné sklo a sklo s oroplastickým dekorem.

Obdobnými soubory exponátů obelána Výstava rakouského uměleckého a exportního skla v Österreichisches Museum für Kunst und Industrie ve Vídni.

Sklárna rovněž zastoupena na Panamsko-pacifické mezinárodní výstavě v San Francisku, kde získává Čestnou medaili.

^ Čestná medaile z Panamsko-pacifické mezinárodní výstavy v San Francisku, 1915. (Archiv Moser)

✓ ŽARDINIÉRA
s oroplastickým akantovým pásem
1909, výr. č. 9958/II
Bezbarvé sklo, broušené, leptané a zlatené (oroplastika) pás, detaily malované tyrkysovým a modrým opakním emailem.
V. 11,2; d. 28,5 cm
(Západočeské muzeum, Plzeň, inv. č. UMP 23287)

^ Oroplastické ornamentální pásy postupně nahradily méně efektní a na větších plochách i méně trvanlivou malbu zlatem a během roku 1911 již patřily k běžnému způsobu dekorace. Největšího rozvoje se dekor, přihlášený roku 1918 pod ochrannou značkou Oroplastique, dočkal na barevném broušeném skle v 1. polovině dvacátých let.

Ojedinělá žardiniéra z počátků zdobení oroplastickým dekorem je dokladem snahy nalézt nové možnosti v kombinaci leptaného zlateného ornamentu s malbou barevnými emaily. Pás akantových rozvilin s drobnými barevnými výplněmi jako by imitoval drahocennou kovovou montáž osazenou na tělo nádoby z broušeného křišťálového skla.

> Po počáteční snaze zvýrazňovat detaily leptaných zlacených rozvilin a arabesek na vázách a mísách barevnými emaily se pozornost soustředila především na využití oroplastiky na nápojovém skle. Copenhagen – jedna z nejoblíbenějších moserovských souprav – je zároveň příkladem variability moserovského skla, uplatňované před rokem 1915 i u jiných souprav.

Tvar byl původně vyráběn ve třech různých provedeních s odlišnými názvy. Hladká souprava nesla název Columbus (snad v souvislosti s karlovarským domem Columbus, v němž bydlel Ludwig Moser), varianta s rytým motivem bodláků (národní květinou Skotska) a zlaceným okrajem byla pojmenována Glasgow. Varianta s pásem oroplastiky s akantovým a palmetovým

ornamentem se jmenovala Copenhagen a byla nejspíše první ze souprav, na níž byl oroplastický dekor jako novinka použit. Souprava patří k neatraktivnějším a nejvíce žádaným. V padesátých a šedesátých letech ji užívali pákistánský prezident Iskander Mirza, etiopský císař Haile Selassie či iránský šáh Réza Pahlaví. V roce 1969 byla vyrobena 1302 kusů obsahující

souprava tvaru Copenhagen pro palác jordánského krále Husseina, do královského paláce v Ammánu putovala souprava Copenhagen se znakem jordánského krále opět v roce 2002. Soupravu objednaly též vlády Turecka, Guatemaly a Islandu, doplněna o kaménkový brus byla jako souprava Rio určena pro diplomatická zastupitelství Brazílie.

< NÁPOJOVÁ SOUPRAVA COPENHAGEN
1909, výr. č. 9900
Bezbarvé sklo, broušené,
oroplastický dekor.
V. 8,2 až 34 cm

^ Poháry ze soupravy Copenhagen se znaky Indie, Brazílie, Indonesie, diplomatické mise Turecka, Argentiny a Alžírsko.

— COPENHAGEN —

SOUPRAVA PRO STÁTNICKÁ
SETKÁNÍ A DIPLOMATICKÉ
PŘÍLEŽITOSTI

SOUPRAVA COPENHAGEN S RYTÝM

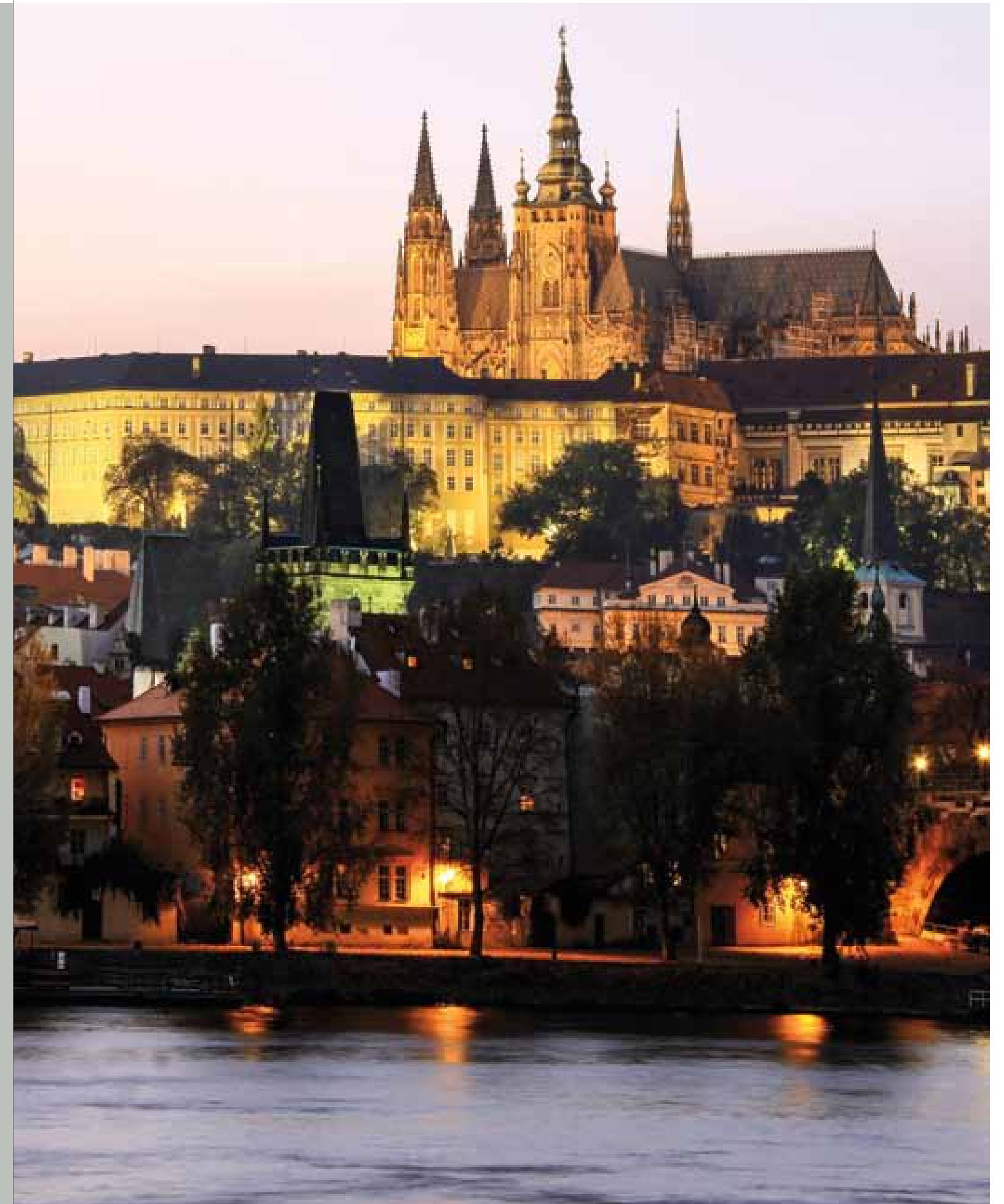
ČESKOSLOVENSKÝM STÁTNÍM ZNAKEM SE STALA
TAKÉ OFICIÁLNÍ SOUPRAVOU ČESKOSLOVENSKÝCH
PREZIDENTŮ, POČÍNÁJE TOMÁŠEM GARRIGUEM

MASARYKEM A EDVARDEM BENEŠEM.

I DNES JE POUŽÍVÁNA PŘI NÁVŠTĚVÁCH
CIZÍCH STÁTNÍKŮ A DALŠÍCH VÝZNAMNÝCH
A SLAVNOSTNÍCH PŘÍLEŽITOSTECH

NA PRAŽSKÉM HRADĚ.

OD ROKU 1999 JE POUŽÍVÁNA I NA ČESKÝCH
AMBASÁDÁCH PO CELÉM SVĚTĚ.

Pohár ze soupravy Copenhagen s rytým znakem Československé republiky (1918–1939, 1945–1960).
Souprava určena pro prvního prezidenta Československé republiky Tomáše Garrigue Masaryka.

Poháry ze soupravy Copenhagen s malovaným znakem Československé socialistické republiky (1960–1990) a rytým znakem České a Slovenské Federativní Republiky (1990–1992).

Lucemburský velkovévoda Henri a prezident České republiky Václav Havel... a Copenhagen, Praha 2002.

Prezidenti Vladimir Putin a Václav Klaus ... a Copenhagen, Praha 2006.

Britská královna Alžběta II. a premiér České republiky Václav Klaus... a Copenhagen, Praha 1996.

Japonský císař Akihito a prezident České republiky Václav Havel ... a Copenhagen, Praha 2002.

Prezidenti Dmitrij Medveděv, Václav Klaus a Barack Obama ... a Copenhagen, Praha 2010.

< VÁZA

1911, návrh Otto Tauschek, výr. č. 920
Bezbarvé sklo, broušené, leptaný
dekor s malbou emaillem a zlatem.
V. 22,7 cm
(Passauer Glasmuseum, inv. č. Hō 68 665)

^ Otto Tauschek, Libyjská Sibyla,
podle Michelangela – ex libris Paoly
a Lea Moserových, lept, 1912.
(Soukromá sbírka)

^ Jedním ze záměrů Leo Mosera po jeho nástupu do vedení sklárny bylo získat k součinnosti výtvarníky, kteří by se podíleli na vzniku nových návrhů. Chápal, že kontakty se školnými umělci nejenže obohacují produkci sklářských firem o výtvarně hodnotné práce, ale navíc také poukazují na zaměření podniků a schopnost jejich reakce na stylové podněty. Roku 1911 proto navázal spolupráci s vídeňským malířem a grafikem Otto Tauschekem, který pro sklárnu vytvořil několik menších sérií návrhů. Vedle váz s žánrovými

figurálními výjevy v duchu vídeňského novobiedermeieru a novorokoka, které do malby na skle přenášejí náměty Tauschekových vlastních grafických listů, vznikly výtvarně zajímavější barevně vrstvené vázy s leptanými rostlinnými motivy.

Váza přísného hranolovitého tvaru s ornamentálními leptanými a emailovanými medailony je unikátním dokladem Tauschekovy snahy promítnout do moserovské produkce principy pozdního proudu vídeňské geometrické secese.

> VÁZA – POHÁR

1912, výr. č. 1140,
návrh pravděpodobně Leo Moser
Rubínově červené sklo, broušené.
V. 45,4 cm
(Uměleckoprůmyslové museum, Praha, inv. č. 14 149)

> Jednoduše profilovaný tvar, podtržený geometricky přesným hranováním, dává vyniknout kvalitě barevného, rubínově červeného skla.
Váza, kterou Uměleckoprůmyslové museum získalo darem z Výstavy novodobého průmyslového dutého skla v roce 1915, je jedním z raných příkladů barevného hranovaného skla, typu, který se stal charakteristickým pro moserovskou produkci následujícího desetiletí.

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA SPLENDID**
1911, výr. č. 10 160
Bezbarvé sklo, broušené,
oroplastický dekor.
V. 9,9 až 37,5 cm

➤ Novoklasicismus, výtvarný proud, který se jako konzervativní historizující reakce na doznívající secesi začal v uměleckořemeslné tvorbě prosazovat po roce 1905, našel odezvu zejména v moserovských nápojových soupravách. Souprava Splendid je nad jiné reprezentativním, skutečně skvělým výsledkem směřování k formám navozujícím představu o životním stylu konce 18. století. Proporčně dokonalé, elegantní tvary pokrývá mistrovsky broušená kompozice z klínů, jemných kaménků a čoček, násobící světelné hodnoty křišťálového skla, široký zlatý pás moserovské novinky – oroplastického dekoru s akantovým vzorem – ještě umocňuje drahocenný vzhled pohárů a karaf.

Souprava promyšleně zhmotňuje ideální názor na komfortní vybavení aristokratického prostředí v duchu klasicismu a empíru. Lze předpokládat, že se na jejím vzniku nemalým vlivem podílel Leo Moser, jemuž bylo tvarosloví těchto slohových období blízké.

Základní tvar soupravy Splendid s hladkým zlateným okrajem byl jako chráněný vzor přihlášen roku 1911, z téhož roku pochází i varianta Oroplastique. V provedení Alphonso s užším pásem oroplastiky byla souprava roku 1916 určena pro španělského krále Alfonse XIII. Již od roku 1911 byla souprava rozšiřována o další tvary, v současnosti zahrnuje více jak sto různých stolních doplňků a dekorativních předmětů.

Luxusní charakter, stejně jako reprezentativní a důstojný vzhled soupravy vždy vzbuzoval zájem renomovaných osobností aristokratického, politického i společenského světa. Není náhodou, že si během více než století od svého vzniku Splendid našel cestu na stoly dlouhé řady významných panovnických osobností. Zcela výjimečné postavení mezi moserovskými soupravami však potvrzuje svatební dar, který anglické princezně Alžbětě předal roku 1947 československý prezident Edvard Beneš. Byla jí souprava Splendid s monogramem budoucí anglické královny. Roku 2007, k diamantovému výročí královniny svatby, byla souprava doplněna dalšími poháry a mísou, předanými královně během audience v Buckinghamském paláci prezidentem Václavem Klausem.

^ Pohár Splendid se znakem anglické princezny Alžběty, 1947.

^ Pohár Splendid se znakem Československé republiky.

— SPLENDID —

NEDOSTIŽNÝ SKVOST MEZI NÁPOJOVÝMI SOUBORY

ZAČÁTEK 20. STOLETÍ PŘINESL V MOSEROVSKÉM NÁPOJOVÉM SKLE ŘADU NOVINEK. NOVOU TVÁŘ STOLNÍCH SOUBORŮ, POHÁRŮ A KARAF, OVLIVŇOVALY A SPOLUURČOVALY NEUSTÁLE SE ZDOKONALUJÍCÍ ŘEMESLNÉ SCHOPNOSTI MOSEROVSKÝCH BRUSIČŮ. ÚLOHA NALÉZT NOVÉ, AKTUÁLNÍM STYLOVÝM POŽADAVKŮM VSTRÍČ VYCHÁZEJÍCÍ TYPY NÁPOJOVÉHO SKLA PŘIPADLA KOLEM ROKU 1910 LEO MOSEROVI.

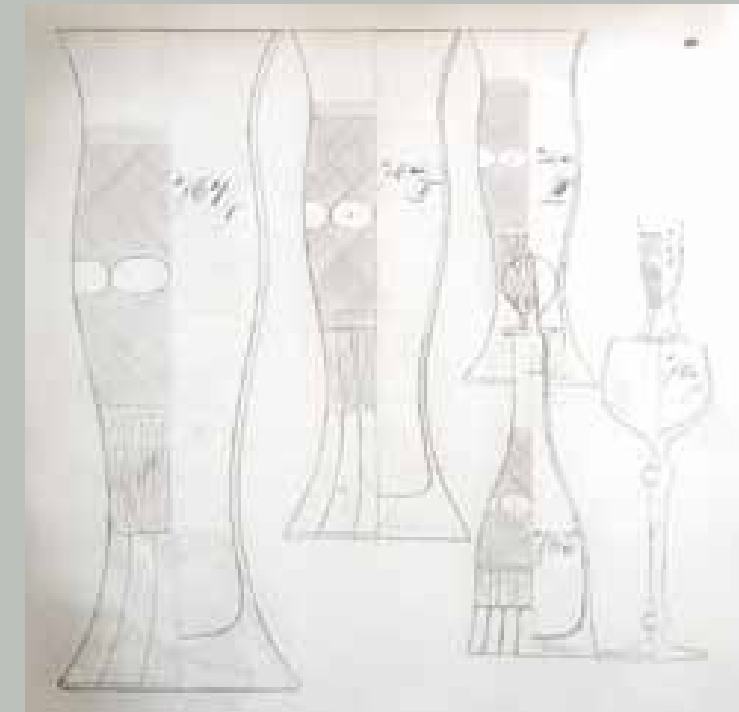
MOSERŮV DOKONALÝ PŘEHLED O TECHNOLOGICKÝCH MOŽNOSTECH SKLÁRNY JEJ VEDL K PŘEDNOSTNÍMU VYUŽITÍ TRADIČNÍCH RAFINAČNÍCH TECHNIK, PŘEDEVŠÍM BRUSU. ZÁROVEŇ SE VŠAK SOUSTŘEDIL NA POSTUPY, KTERÉ BY VZHLED MOSEROVSKÉHO SKLA POVÝŠILY NA ÚROVEŇ EXKLUZIVNÍHO UMĚLECKOŘEMESLNÉHO PŘEDMĚTU. TECHNIKOU, KTERÁ JEHO ZÁMĚRU PLNĚ ODPOVÍDALA A JEJÍŽ NÁZEV POZDĚJI, ROKU 1919, PŘIHLÁSIL JAKO PRÁVNĚ CHRÁNĚNÝ, BYLA OROPLASTIKA.

Leo Moser nehledal bezpodmínečně nový či tvarem a dekorem neotřelý typ nápojového skla. V duchu aktuálních klasicizujících tendencí se spíše opíral o tradiční vzory. Jednoznačně nejzdařilejším, zároveň však vzhledem ke složitosti zpracování všech detailů tvaru a dekoru výrobně velmi náročným výsledkem Moserova úsilí se roku 1911 stala souprava Splendid. V jejím případě navazoval na francouzské sklo doby napoleonského empíru, které díky svému oborovému i uměleckému rozhledu zajisté dostatečně dobře znal.

Název Splendid (z latinského „splendidus“ – *skvostný, nádherný*) je bezpochyby tím nejpřiléhavějším pojmenováním pro soupravu, jejíž poháry a čísky uměřených proporcí zdobí s obdivuhodnou precizností provedený, z několika typů brusu s citem pro vyváženou kompozici složený dekor korunovaný pásem zlatého oroplastického ornamentu.

SOUPRAVA SPLENDID V MINULOSTI

Vázy a karafa v provedení Splendid, kresba s detaily broušených dekorů ve firemní zákresové knize, 1911. (Archiv Moser)

Soupravy Splendid a Splendid Oroplastique a další od nich odvozené soupravy Alphonso a Excelsior. Firemní ceník, kolem 1922. (Archiv Moser)

Souprava Splendid Oroplastique. Základní kostra a další tvary v ceníku z roku 1928. (Archiv Moser)

JAK VZNIKÁ POHÁŘ ZE SOUPRAVY SPLENDID

Každý výrobek sklárny Moser má svůj přesný tvar a rozměry. K jejich dodržení slouží forma, do níž sklář sklo vyfukuje. Je vysoustružená z bukového dřeva podle papírové šablony – stříhu.

Jednou i vícekrát, v závislosti na velikosti předmětu, nabere sklářský mistr na píšťalu křišťálové sklo z pánve uvnitř tavicí pece. Nabranou a do baňky předtvarovanou sklovinu rozfoukne do formy. Ta vydrží i několik set použití.

Nožku a patku poháru sklář vytvoří s použitím speciálního dřevěného náčiní.

Po několikahodinovém chladnutí v chladicí peci je polotovár připraven k broušení. Na soupravě Splendid jsou použity tři typy brusů – noha je broušena do hran, miskovým brusem je vytvořen pás olivek. Nejsložitější je jemný kaménkový brus, který od brusiče vyžaduje hluboké soustředění, pevnou ruku a naprostou přesnost práce.

Následuje příprava oroplastického dekoru – dekor vyrytý do ocelové desky je zatřen asfaltovou barvou, poté je přetištěn na jemný papír a z něj pak přenesen na okraj poháru, kde vytvoří vrstvu odolnou kyselině. Asfaltem je zakryt celý zbývající povrch a pohár je ponořen do leptací lázně.

Tradiční, již roku 1919 přihlášený postup, založený na použití kyseliny fluorovodíkové, je v současnosti nahrazen ekologicky šetrnější technikou pískování přes šablonu.

Po odstranění krytu je pás reliéfního dekoru natřen roztokem 24karátového zlata a vypálen v komorové peci při teplotě 560 °C.

Následuje konečná úprava – po vypálení je matné zlacení na vnější i vnitřní straně pro výraznější efekt oroplastického dekoru leštěno achátem a kvelelem.

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA CROMWELL**

1911, výr. č. 10 260
Bezbarvé sklo, broušené.
V 9,5 až 38,3 cm

✓ Programově cílená snaha Leo Mosera dát produkci sklárny charakteristickou a nezaměnitelnou podobu se po roce 1910 soustředila především na nápojové sklo. Jeho zásluhou byla v letech 1911 až 1916 do repertoáru sklárny zařazena řada nových modelů nápojových souprav. Většina z nich pak získala stálé místo ve firemních nabídkových katalozích a dnes jsou chápány jako reprezentativní příklady skla Moser.

Soupravě Cromwell patří v historickém přehledu moserovského nápojového skla významné místo, neboť právě na ní byl poprvé využit způsob broušení do faset obloukovitě zakončených na kupě poháru. Nové možnosti,

které tento typ brusů přinášel jak pro modelaci tvaru, tak pro zdůraznění optických efektů na povrchu i uvnitř hmoty křišťálového skla, byly poté postupně rozvinuty na dalších soupravách. Nejznámější z nich, souprava Papež z roku 1916, dala tomuto charakteristickému typu moserovského brusů dokonce název, tzv. papežský brus. K dalším i dnes vyráběným se řadí Adele Melikoff, zřejmě opět návrh Leo Mosera z roku 1922, či Lady Hamilton.

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA PAPEŽ**

1916, výr. č. 11 520
Bezbarvé sklo, broušené, malba zlatem.
V 10,1 až 33 cm

✓ Základní sestava soupravy, na jejímž designu se zcela jistě podílel také Leo Moser, vznikla pod názvem Schönbrunn již roku 1916 jako další z variant využívající k modelaci tvaru typického moserovského brusů. Po vzniku Československa roku 1918 byla podle vyhládkového pavilonu v schönbrunnském zámeckém parku pojmenována Gloriette.

Proslulost a následně i nové jméno Papež souprava získala až v roce 1923. 22. května toho roku se Leo Moserovi dostalo neobyčejné pocty a neopakovatelné příležitosti. Předal osobně papeži Piu XI. v jeho vatikánském paláci velkorysý dar – soupravu pro 24 osob, čítající 218 pohárů a karaf opatřených rytým papežským znakem.

✓ Souprava napodobuje soubor nápojového skla z doby rakouské císařovny Marie Theresie, který údajně patřil k stolnímu vybavení zámku Schönbrunn ve Vídni. Zařazení historického klasicistního tvaru do výroby odráží ideu Leo Mosera nabízet vedle nových návrhů rovněž stylově cenné a zákazníci, kteří vyznávají tradici prověřené hodnoty, stále oblíbené sklo.

Souprava dekorována dvěma variantami rytin. Symetrický ornament z jemných akantových rozvilin a květinových košů imituje původní rokokový dekor; novější typ s galantními figurálními scénami čerpanými z tvorby francouzského malíře Jeana Antoine Watteaua navrhl ve třicátých letech rytec Konstantin Hable st.

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA MARIA THERESIA**
1913, výr. č. 10 620
Bezbarvé sklo, broušené a ryté.
V. 7,9 až 33,5 cm

Prozíravost Moserovy myšlenky o atraktivitě tradičních hodnot potvrzuje početná kolekce dalších doplňků, které od roku 1913 soupravu rozšířily. V jejich čele bezpochyby stojí monumentální žardiniéra s jedinečnou watteuovskou rytinou Konstantina Hable st. provedená roku 1939 nebo ke 100. výročí firmy zhotovená mísa s motivy rozvilin s putti rytými Konstantinem Hable mladším.

Soupravou Maria Theresia bylo ve třicátých letech vybaveno československé ministerstvo zahraničí. Objednala si ji i arcivévodkyně Ileana Habsburská, roku 1936 ji s dekorem Watteau ryl K. Hable st. pro obuvnického krále Tomáše Baťu. Víno z ní pila rovněž známá italská herečka Sophia Lorenová.

^Detail rytiny Watteau.

^Ministerstvo zahraničí Československa.

^Ileana von Habsburg, arcivévodkyně.

^Sophia Lorenová, italská herečka.

1916

> 27. září 1916 umírá ve věku 84 let zakladatel firmy Ludwig Moser – senioršéf firmy Karlovarská sklářská průmyslová společnost Ludwig Moser a synové, rytíř Řádu Františka Josefa, představený Israelitské kulturní obce v Karlových Varech, nositel čestného kříže Rakouského červeného kříže II. stupně, dvorní dodavatel císařského rakousko-uherského dvora, anglického krále a perského šáha, držitel četných vyznamenání ze světových i mezinárodních výstav. Po smutečním obřadu v karlovarské synagoze byl 1. října 1916 pohřben v čestné hrobce darované Israelitskou kulturní obcí na židovském hřbitově v Karlových Varech.

^ Hrobka Ludwiga Mosera na karlovarském hřbitově

LEO MOSER
ART DECO
PROMĚNA TVARU
A FUNKCIONALISMUS 20. A 30. LET
A BARVY
1916–1938

LEO MOSER

ART DECO

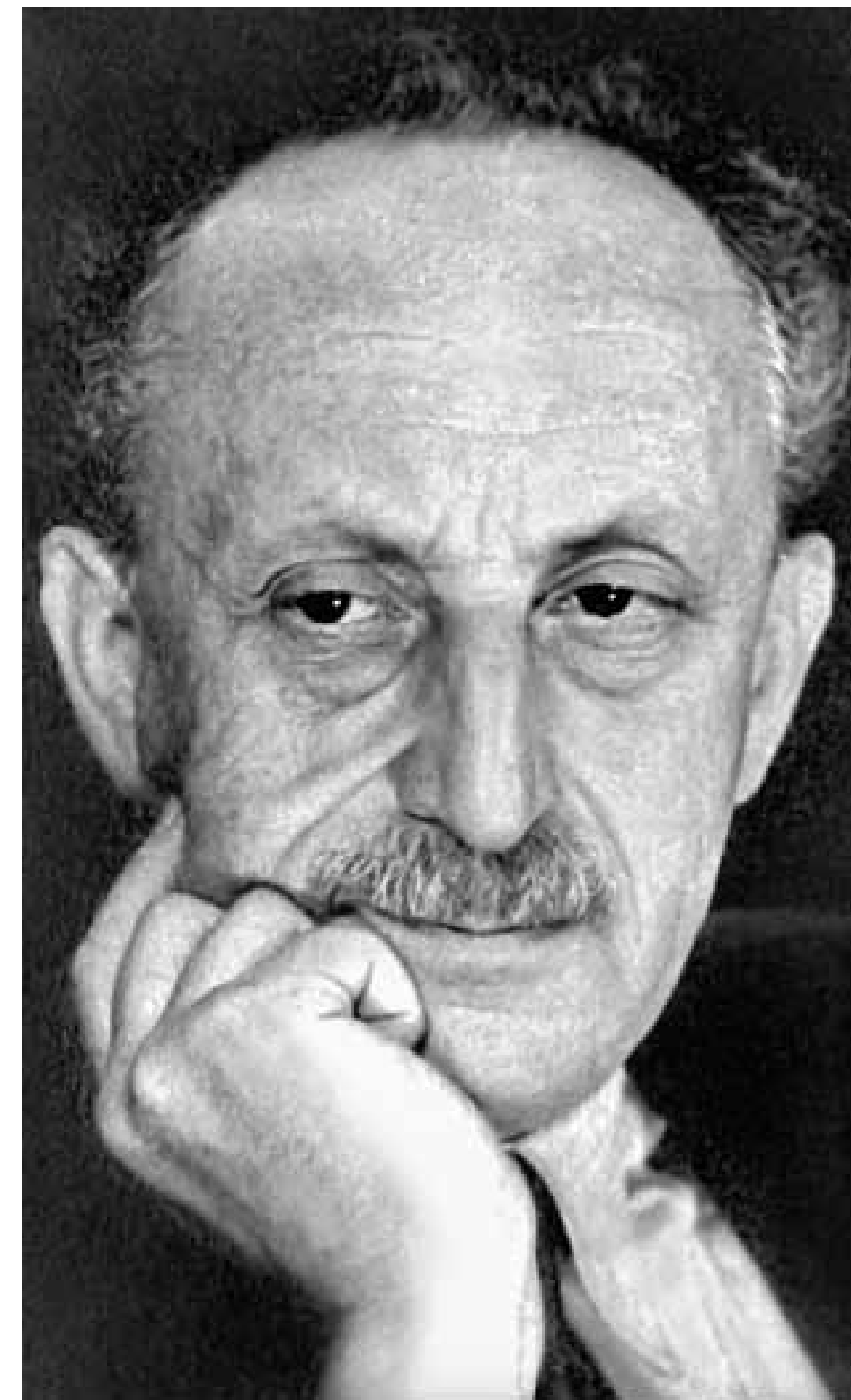
PROMĚNA TVARU

A FUNKCIONALISMUS 20. A 30. LET

A BARVY

1916–1938

- Končí 1. světová válka, 28. 10. 1918 vzniká samostatná Československá republika. Změněné podmínky na evropském i světovém trhu a tvrdá konkurence domácích, zejména však francouzských skláren, přiměly Leo Mosera k hledání nové výrobní a obchodní koncepce podniku. Ideou, kterou se zabýval již dříve, ale na jejímž uvedení do života mohl začít pracovat teprve po skončení války, byla přeměna detailní výroby na exportně orientovanou výrobu. Leo Moser ovšem klade důraz také na výtvarnou stránku moserovského skla. Ve dvacátých letech navazuje na své předchozí snahy a usilovně se věnuje vývoji nových, aktuálním stylovým tendencím vstříc vycházejících tvarů a dekorů, zásadně ovlivňuje uměleckořemeslné směřování produkce.
- Inspirace dekorativismem – stylem art deco – dvacátých let, který upřednostňuje výraznou barevnost, do abstraktních znaků stylizované rostlinné či figurální prvky a těžší atraktivní motivy z exotických kultur či naopak z francouzského klasicismu, se odráží jak ve vlastních návrzích Leo Mosera, tak v návrzích umělců, s nimiž postupně navazuje kontakty. Na progresivní výtvarné podobě leptaného, broušeného či rytého skla dvacátých a počátku třicátých let se výraznou měrou podílejí osobnosti jako Rudolf Wels, Heinrich Hussmann či Heinrich Sattler.
- Leo Moser se postupně vyrovnává se složitou situací během krize kolem roku 1930, poté však firmu opouští. Jeho odkaz ale ve sklárně, orientující se pod vedením nového ředitele Egona Rittera a díky schopnostem firemního návrháře Rudolfa Eschlera směrem k strohému funkcionalistickému designu, zůstává patrný až do počátku válečných let.

^ Leo Moser (1879–1974), syn Ludwiga Mosera, ředitel sklárny v letech 1908 až 1932, tvůrce tváře skla Moser 20. a 30. let. Foto kolem 1930. (Archiv Moser)

1916

- › Majiteli sklárny se stali bratři Leo, Richard a Gustav Moserové. Leo Moser se vedle funkce technického ředitele ujímá také uměleckého vedení.

1919

- › Pod ochrannou slovní značkou „Oroplastique“ je 15. dubna 1919 u Obchodní a živnostenské komory v Chebu zapsán leptaný, zlacený a zčásti achátem leštěný dekor. Oroplastická výzdoba – pásy na okrajích pohárů nápojových souprav či široké vlysy, případně i jednotlivé motivy na vázách a mísách – se záhy stala typickým znakem moserovského skla a i přes drobné technologické změny jím zůstává dodnes.

1921

- › Sklárna Ludwig Moser a synové se stává akciovou společností, po přestavbě se mění v jeden z nejmoderněji vybavených československých sklářských podniků.
- › Počátkem dvacátých let se Leo Moser cílevědomě soustřeďuje na spolupráci s umělci, neboť pro sklárnu, která si kladla nejvyšší ambice, byl kontakt s umělcem-návrhářem nezbytnou nutností. Spolupracující umělci nejednou napomohli orientovat výtvarnou podobu produkce ve směru progresivních stylových změn.
- › Prostřednictvím Gustava Moser-Millota v Paříži uzavřena smlouva se sklářským umělcem Gabrielem Argy-Rousseuem o spolupráci při výrobě a prodeji váz a dalších výrobků taveného skla – pâte-de-verre.
- › Navázána spolupráce s mladým karlovarským architektem Rudolfem Welsem, žákem Adolfa Loose, podle jeho projektu upravena administrativní budova a vytvořen nový reprezentativní prostor vzkovny. V následujících šesti letech jeho návrhy obohacují nabídku skel s oroplastickým dekorem.

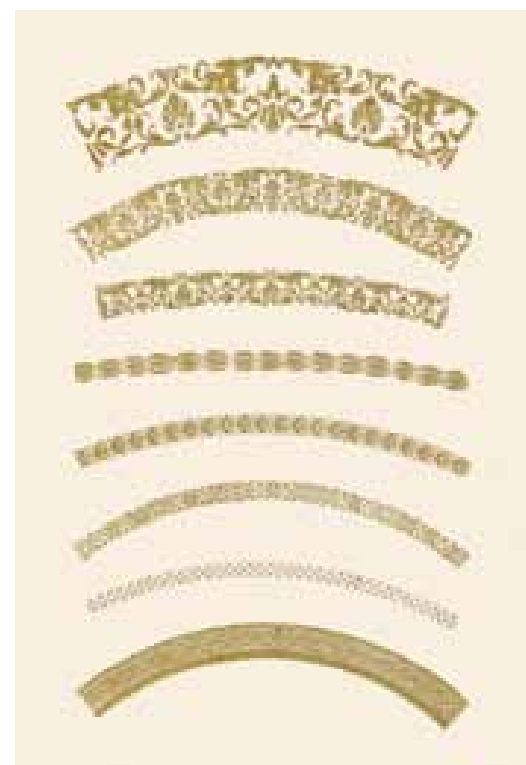
^Skláři při práci na huti, brusírna a firemní vzkovna – fotografie z propagační brožury vydané sklárnou, asi 1927.
(Archiv Moser)

> **VÁZY ZE SÉRIE FIPOP**

1919–1922, návrhy Leo Moser, výr. č. 2952, 1691, 2782, provedení Fipop
 Kobaltově modré sklo Saphir, hnědé sklo Topas a žlutozelené sklo Radion, broušené, oroplastický dekor – leptané, zlatené a hnědě a zeleně patinované pásy s postavami Amazonek a Kentaurů.
 V. 23,5 cm, 43 cm, 15,5 cm
 (Muzeum Moser)

✓ Souběžně se stoupající oblibou oroplastiky byla do výroby zařazována také sytější barevná skla tvořící kontrastní podklad zlatenému dekoru. Ke dřívějšímu tmavě fialovému Ametystu přibyl tmavě zelený Smaragd,

hnědožlutý Topas, žlutozelený, uranem barvený Radion a modrý Saphir. Díky špičkové úrovni zpracování se Moser velmi rychle zařadil mezi nejlepší české a evropské výrobce barevného broušeného skla.

^ Detaily různých typů oroplastiky z doby kolem 1920.

< Vázy ze série Fipop. Vázy ze skla Topas v provedení Fipop, firemní nabídkový katalog, asi 1922. (Archiv Moser)

◀ **VÁZA – POHÁR ZE SÉRIE FIPOP**
 1922, návrh Leo Moser, výr. č. 2291,
 provedení Fipop.
 Tmavě zelené sklo Smaragd, broušené,
 oroplastický dekor – leptaný, zlacený
 a hnědě a zeleně patinovaný pás s postavami
 Amazonek.
 V. 21,3 cm
 (Karlovarské muzeum, Karlovy Vary, inv. č. PS 1050)

◀ Kolem roku 1920 vrcholil v moserovské produkci vliv novoklasicismu, stylového směru, prosazujícího znovuzrození klasických hodnot a těžícího z historicky prověřených a v uměleckém řemesle se opakovaně navracejících forem antického a renesančního umění. Do retrospektivního proudu se sklárna pod uměleckým vedením Leo Mosera vřadila zejména svojí specialitou – barevným broušeným sklem s oroplastickým dekorem. Jeho základní varianta, pás s postavami Amazonek či výjevem boje mezi Amazonkami a Řeky, označovaná firemním názvem Fipop, se uplatňuje na četných tvarech hranovaných váz, dóz a žardiniér, ale také svícňů, stojanů k lampám, pohárů, popelníků či toaletních souprav. Na návrzích značné části z nich se Leo Moser sám podílel.

— MOSER DNES —

Hranované vázy z křišťálového či barevného skla zdobené pásem oroplastického dekoru jsou jedním z nejcharakterističtějších typů moserovského skla. Jejich první varianty byly uvedeny do výroby kolem roku 1920 zásluhou Leo Mosera, který se rovněž podílel na jejich návrzích. S obdivuhodným citem a smyslem pro optické i barevné kvality skla vytvořil typovou řadu váz, které pro svůj nadčasový design mají stále místo v repertoáru sklárny.

VÁZA CLEOPATRA,
 výr. č. 624

VÁZA GLORIA,
 výr. č. 628

VÁZA AMBRA,
 výr. č. 2688

MÍSA MIRTH,
 výr. č. 5529

PŘÍBĚH BAREV

SKLA MOSER

> Ještě koncem 19. století nehrálo barevné sklo v nabídce sklárny Moser tak důležitou roli jako dnes. V nové, Ludwigem Moserem založené sklářské huti se od roku 1893 přednostně tavilo hlavně sklo křišťálové, pro české sklářství typické a tradičně používané bezbarvé, čiré a tvrdé draselnovápenaté sklo, vhodné zejména pro následné zpracování a dekoraci broušením a rytím.

Barevné skloviny začínají v moserovské produkci častěji nacházet uplatnění s nástupem secesního stylu. Částečně zeleně, fialově a ojediněle i oranžově, růžově či modře vrstvené pláště váz a pohárů vytvářejí pozadí pro hluboce ryté kompozice z rostlinných motivů.

Podstatný obrat směrem k využití barevných sklovin však přichází po roce 1908 s nástupem Leo Mosera jako technického ředitele. Zkouší tavit mědí barvené rubínově červené sklo a roku 1915 předvádí první kolekci silnostěnných jednobarevných, do pravidelných faset broušených váz na výstavě Novodobého českého skla v Praze. Po roce 1915 zavádí do pravidelné výroby základní barevné skloviny s atraktivními názvy drahokamů – fialový Ametyst, tmavě zelený Smaragd, hnědožlutý Topas a kobaltově modrý Saphir. Zřejmě roku 1923 se pak přiřazuje žlutozelený, sloučeninami uranu barvený Radion a v téže době pouze v malém množství tavené černé sklo Hyalith.

> Technologické novátorství a umělecká prozíravost Leo Mosera a především jeho snaha najít výlučnou a exkluzivní tvář moserovské produkce jej roku 1927 přivedly ke spolupráci s berlínskými specialisty v oblasti chemického barvení skla. Výsledkem dvouletého experimentování a řady zkušebních taveb byly zvláštní, zcela nové typy sklovin barvených oxidy vzácných zemin (neodym, praseodym). Ty se vyznačují udivujícími vlastnostmi. Mění zbarvení v závislosti na umělém či denním světle – z pískově žlutého zbarvení do zelena přecházející Heliolith, purpurověfialový Alexandrit a žlutozelený Prasemit. Broušené vázy z těchto skel s výraznou hrou barev

Moser poprvé předvedl na Jarním veletrhu v Lipsku 1929, téhož roku byly jejich názvy zapsány jako ochranné značky. O rok později řadu rozmnožil purpurověčervený Royalit a roku 1932 byl pak zapsán zlatožlutý Eldor. Koncem dvacátých let začíná Moser rovněž tavit modrozeleně zbarvený Beryl.

Dnešní sklárna Moser na neobyčejně cenný odkaz Leo Mosera zodpovědně navazuje a cílevědomě jej rozvíjí jak vysoce kvalitním ekologicky příznivým bezolovnatým křišťálem mimořádné optické kvality, tak exkluzivními barevnými sklovinami využívanými ve spojení s jedinečným, umělecky progresivním autorským designem.

^ Model sklárny Moser z broušených barevných skel používaných v současné produkci, autorka M. Tomišková. (Muzeum Moser)

MOSEROVSKÉ BARVY

ZAŘAZENÉ DO VÝROBY ČI SPECIÁLNĚ VYVINUTÉ V LETECH 1915–1932

^Listy z firemního vzorníku broušených a oroplastikou zdobených výrobků v barvách Ametyst, Smaragd, Topas a Saphir, kolem 1922. (Archiv Moser)

> Výsledky Moserova soustředění na vývoj barevných sklovin dokládají dochované sady vzorků. Preciznost a systematicčnost jeho pokusů a důležitost, kterou jim přikládal, pak dokumentují deníky se záznamy o zkušebních tavbách. Již ve své době byla Moserova úspěšná iniciativa v této oblasti hodnocena jako neobyčejně významný posun v praktickém využití nových poznatků chemie ve sklářské technologii. Leo Moser se natrvalo zapsal do světových dějin výroby skla.

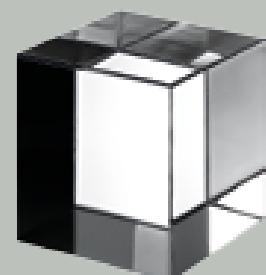
Během dvacátých let tak Leo Moser více jak důkladně splnil cíl, který si předsevzal – stvořit novou, atraktivní a typickou tvář skla Moser. Tvář, jejíž jednou podobou je exkluzivní nápojové sklo z broušeného křišťálu, druhou pak představuje charakteristická, jednoznačně moserovská škála skel zvláštních čistých barev uplatňujících se v plné působivosti na broušených tvarech váz. Zásadně se tím zasloužil o vznik nenapodobitelného, dodnes platného obrazu skla Moser.

^Vzorkovnice moserovských barev, kolem 1935. (Muzeum Moser)

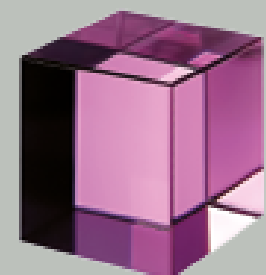
MOSEROVSKÉ BARVY

DNES

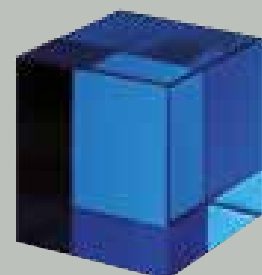

Křišťál

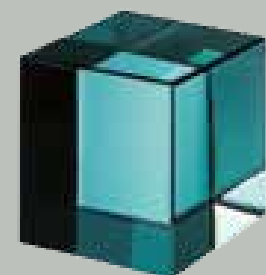
✓V současné době sklárna denně taví vedle křišťálu šest základních barev a čtyři barvy doplňkové. Dalšíh šest sytějších odstínů základních barev je taveno pro přejímané výrobky.

Alexandrit

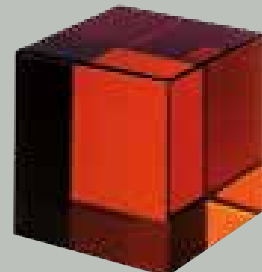
Akvamarin

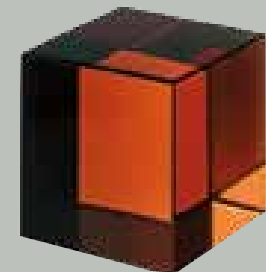
Beryl

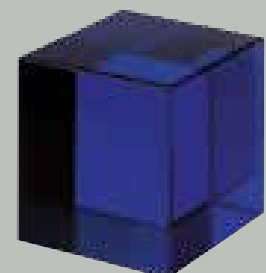
Eldor

Rosalin

Topas

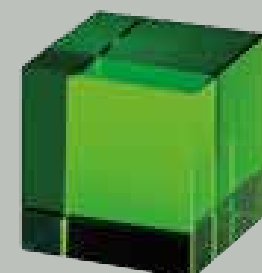
Tmavě modrá

Šedá

Tmavě fialová

Oceanit

◀ Základní barvy Moser
Beryl, Eldor, Topas, Rosalin,
Alexandrit, Akvamarin

◀ Přejímané barvy Moser
Zelená, Reseda, Aurora,
Růžová, Ametyst, Modrá

> **VÁZY**
1922–1923,
návrh Josef Hoffmann
pro Wiener Werkstätte,
výr. č. W va 106, W ja 42
Bezbarvé sklo a sklo
Radion, broušené.
V. 20,5 cm a 14,5 cm
(Passauer Glasmuseum,
inv. č. H6 68 473, H6 68 471)

^ K rozvoji výroby barevných skel významnou měrou přispělo i sloučení se sklárnou Meyrův synovec v Adolfově u Vimperka. Moser se tak stal výhradním dodavatelem barevného skla pro vídeňské avantgardní

umělecké sdružení Wiener Werkstätte a získal možnost realizovat návrhy Josefa Hoffmanna, které bezesporu patří k vrcholným projevům sklářského designu 20. století.

✓ **MÍSA ZE SKLA HYALITH**
1922, návrh Rudolf Wels, výr. č. 4024,
provedení Hyalith mit Golddekor
Černé opakní sklo Hyalith, oroplastický
dekor – leptané, zlatené, hnědě
a tmavozeleně patinované větévky
sakur a exotičtí ptáci.
V. 11,5 cm
(Muzeum Moser)

^ Motiv volavek podle návrhu Rudolfa Welse,
otisk z ocelové desky pro
přípravu leptaných dekorů.
(Archiv autorů)

✓ Mladý karlovarský architekt Rudolf Wels vytvořil roku 1922 sérii váz z černého hyalitového skla, zdobených oroplastickými orientalizujícími kompozicemi se zvířaty, pro které čerpal inspiraci a přímé vzory z japonského umění a zřetelně tak poukázal na jeden z podstatných zdrojů dekorativismu dvacátých let.

1922

- › Zakoupena konkurenční sklárna Meyrův synovec v Adolfově u Vimperka, 24. října 1922 je firma zaprotokolována pod názvem Karlovarské továrny na křišťálové sklo, akciová společnost Ludvík Moser a synové a Meyra synovec. Podnik v té době zaměstnával bezmála 1000 pracovníků, sklárna má zastoupení v řadě evropských států, v Severní a v Jižní Americe, pozornost soustředěna na zvýšení obchodní úspěšnosti moserovského skla.
- › Sklárna zasílá své výrobky na Deutsche Gewerbeschau v Mnichově.

1923

- › Vynikající pověst moserovského skla potvrzují reprezentativní dodávky exkluzivních stolních souprav. 22. května 1923 Leo Moser ve Vatikánu osobně předává početný soubor nápojového skla pro papeže Pia XI.

^ Firemní vizitka s pohledy na objekty skláren ve Dvorech u Karlových Varů a v Adolfově u Vimperka, 1926. (Archiv Moser)

✓ Leo Moser ve Vatikánu při předání soupravy nápojového skla pro papeže Pia XI. (Archiv Moser)

^ Dopis papežské kanceláře ve Vatikánu. Tlumočí papežovo poděkování za dar nápojového skla a též ocenění práce a schopností moserovských sklářů, brusičů a rytců. (Archiv autorů)

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA MAHARANI**

od 1922, výr. č. W 4400
Bezbarvé sklo, broušené, ryté a zlacené.
V. 10,6 až 19,1cm

✓ Souprava, jejíž rytý dekor z klasicistních kytic a závěšů upomíná na historizující tendence, byla od konce 19. století ve výrobním programu sklárny Meyrův synovec v Adolfově u Vimperka. Do moserovské nabídky převzata po koupi šumavské sklárny v roce 1922. Název Maharani získala nejspíše v průběhu dvacátých let v souvislosti

se zakázkou pro maharání Sethu Lakshmi Bayi, v letech 1924 až 1931 královnu-regentku jihoindického království Travancore. Jedna z tradičních souprav, které si dodnes udržely zájem zákazníků.

Moserovské sklo – soupravu Lady Hamilton – si ve třicátých letech objednal i královnin následník, mahárádža z Travancore.

✓ Švédská malířka a sochařka, návrhářka porcelánu a skla Tyra Lundgrenová navrhla ve třech variantách broušeného, případně rytého dekoru soupravu Lloyd, která byla v roce 1925 zařazena do souboru moserovského skla vystavovaného

na Mezinárodní výstavě dekorativních umění a moderního průmyslu v Paříži.

Ve třicátých letech souprava dodána perskému šáhovi, v té době používána také velvyslanectvími Sovětského svazu v Aténách, Londýně, Oslu a Rize.

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA LLOYD**

1922, návrh Tyra Lundgrenová,
provedení 1929, výr. č. 14 200
Bezbarvé sklo, broušené.
V. 7,9 až 32,1cm

^ Pohár se znakem perského šáha.

1924

- › Sklárna se svými výrobky účastní důležité Výstavy malovaného skla v Uměleckoprůmyslovém museu v Praze.

1925

- › V přízemí paláce Černá růže Na Příkopě otevřena první reprezentativní prodejna Moser v Praze.
- › Na Výstavě dekorativních umění v Paříži 1925 sklárna představuje své výrobky jak v Národním pavilonu Československa, tak v instalaci československé sekce v Grand Palais. Za sklo navržené Lotte P. Moserovou, dcerou Rudolfa Mosera, získává Zlatou medaili. Úspěšná účast přináší Moserovi mezinárodní uznání a opětovně potvrzuje oprávněnost předního postavení sklárny mezi světovými výrobci luxusního skla. Účast na pařížské výstavě je důležitým mezníkem v uměleckém vývoji moserovského skla, neboť zřetelně prokázala potřebnost a přínosnost spolupráce s umělci a stala se podnětem pro její další rozvoj.

^ Interiér první firemní prodejny v paláci Černá růže v Praze v době po otevření roku 1925.
(Archiv Moser)

✓ Jedním z umělců, jejichž návrhy byly v rámci expozice sklárny vystaveny na nejdůležitější přehlídce užitého umění dvacátých

let – na Mezinárodní výstavě dekorativních umění a moderního průmyslu v Paříži roku 1925, byl i Rudolf Wels.

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA PAŘÍŽ**
1925, návrh Rudolf Wels, výr. č. 13 160
Bezbarvé sklo, broušené a zlacené.
V. 12,7 až 31,8 cm

✓VÁZA – VĚJÍŘ

1925, návrh Lotte P. Moserová, výr. č. 4928
 Purpurověčervené sklo Royalit, broušené.
 V. 21,1cm
 (Uměleckoprůmyslové museum, Praha, inv. č. 97 168)

✓Barevná varianta vázy navržené pro Mezinárodní výstavu dekorativních umění a moderního průmyslu v Paříži 1925.

Původně z topasově hnědého skla zhotovená broušená váza patřila k obdivovaným exponátům zejména pro technologicky náročné, odvážné tvarové řešení, které ideálně ztělesňovalo dekorativní principy art deco stylu.

Byla jedním z početného, Zlatou medailí oceněného souboru návrhů, který neteř Leo Mosera pro pařížskou expozici připravila. Lotte P. Moserová (1897–?), dcera Rudolfa Mosera, studovala na Akademii v Drážďanech a byla nejen malířkou, ale věnovala se také dekorativnímu umění. Spolupracovala rovněž s porcelánkou Epiag v Březové. Od konce 30. let žila ve Francii.

✓VÁZA – POHÁR

1925, návrh asi Leo Moser, výr. č. 4938/16"
 Hnědožluté masivní sklo, broušené.
 V. 40 cm
 (Muzeum Moser)

✓Vázy podle návrhů Lotte P. Moserové určené pro expozici sklárny na Výstavě dekorativních umění a moderního průmyslu v Paříži 1925. (Archiv autorů)

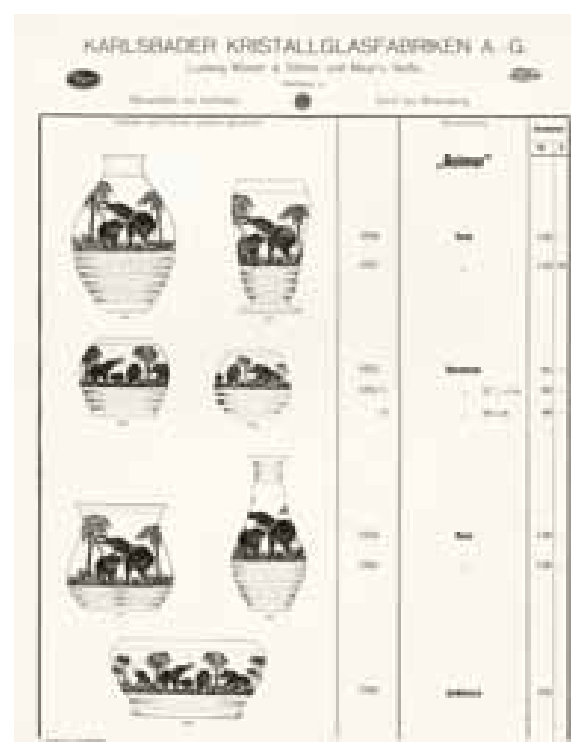

✓Exponát pro Mezinárodní výstavu dekorativních umění a moderního průmyslu v Paříži 1925. Zvláštní topasově hnědé zabarvení masivního těla vázy ukazuje na počátek snah Leo Mosera nalézt nové typy barevných skel.

^ Propagační značka série Animor.
(Archiv autorů)

^ Vázy série Animor ve firemním ceníku, kolem 1925.
(Archiv Moser)

^ Vázy série Animor ve firemním ceníku, kolem 1925.
(Archiv autorů)

✓ **VÁZA ZE SÉRIE ANIMOR**
1926, návrh Rudolf Wels, výr. č. 5904,
provedení Animor
Sklo Saphir, oroplastický dekor.
V. 35 cm
(Passauer Glasmuseum. inv. č. Hô 69 109)

✓ Roku 1926 navrhl Rudolf Wels další typ oroplastikou s „uměleckými motivy zvířat“ zdobených skel zvaný Animor. Znovu potvrdil svůj osobitý výtvarný přístup a jako námět zvolil exotická zvířata – slony, žirafy či nosorožce, která ztvárnil v duchu art deco stylu.

— MOSER DNES —

Stále atraktivní vázy ze sérií Animor a Hyalith s exotickými zvířecími motivy podle návrhů Rudolfa Welse byly zařazeny do výroční kolekce roku 2017.

VÁZA ANIMOR,
výr.č. 3363

MÍSA HERON,
výr.č. 3360

VÁZA ANIMOR,
výr.č. 3361

1926

- > Účast na III. výstavě uměleckého průmyslu československého pořádané Svazem československého díla v Praze.
- > Účast na Světové výstavě ve Filadelfii, USA.

1926–29

- > Z podnětu Leo Mosera se sklárnou spolupracuje Chris Lebeau, nizozemský progresivní sklářský designér, osobnost, která předtím výrazně ovlivňovala produkci sklárny v Leerdamu.
- > Úspěšnost produkce a ekonomická stabilita sklárny kolem roku 1925 umožňovaly sice experimentální tvorbu typu Lebeauových unikátních váz, současně však bylo zapotřebí hledat nové možnosti v navrhování sériově vyráběného skla. Začíná proto pravidelná spolupráce i s německým grafikem Heinrichem Hussmannem, v první fázi zaměřená na využití techniky leptu.

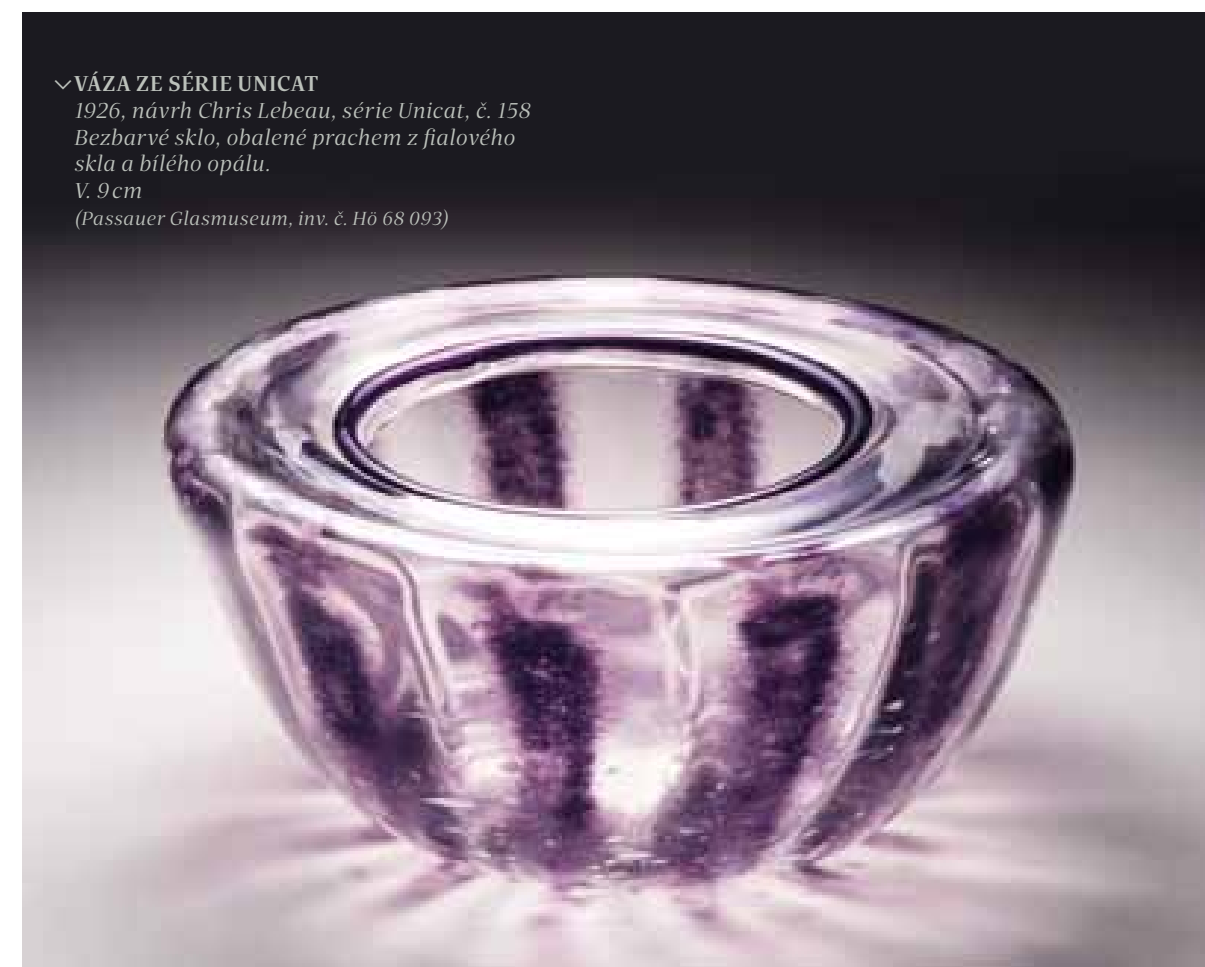

^ Série hutních váz a mís podle návrhů Chrise Lebeaua, firemní ceník, 1927.

< Heinrich Hussmann, dekor vázy výr. č. 5793, 1927. Otisk z desky pro přípravu leptaného dekoru. (Archiv autorů)

✓ VÁZA ZE SÉRIE UNICAT
1926, návrh Chris Lebeau, série Unicat, č. 158
Bezbarvé sklo, obalené prachem z fialového skla a bílého opálu.
V. 9cm
(Passauer Glasmuseum, inv. č. Hó 68 093)

^ Váza z první Lebeauovy série skla Unicat, provedené ve sklárně v Adolfově v lednu 1926 a čítající kolem 250 kusů. Chris Lebeau během svých pobytů ve sklárně v Adolfově v letech 1926 až 1929 vytvořil na patnáct set váz, mís a žardiniér sérií Urbanit a Unicat, přičemž

každý z kusů byl originálem opatřeným autorskou signaturou a pořadovým číslem. Od soudobé moserovské produkce se Lebeauovy experimentální práce podstatně odlišovaly výlučně hutnickým tvarováním a zdobením obalováním, irisováním a jemným krakelováním.

✓ **VÁZA S ADAMEM A EVOU**

1927, autorská práce Heinricha Hussmanna
Bezbarvé sklo, leptané.
V. 17 cm
(Muzeum Moser)

› Výrazové možnosti leptu ověřoval Hussmann i na individuálních autorských pracích.

V majetku sklárny zůstaly dochovány dvě unikátní vázy, jejichž slabé stěny jsou zcela proleptány a dekor tvoří jakousi lehkou prostorovou mřížku. Jedna z váz – Hussmannův osobní dar Leo Moserovi – je zcela ojedinělá i figurálním námětem biblických postav Adama a Evy.

› Na počátku návrhářské činnosti se Heinrich Hussmann soustředil na využití techniky leptu, která nabízela nejširší možnosti v uplatnění umělcova grafického školení. Výsledkem byla početná kolekce dekorativních nádob, zařazených počátkem roku 1927 do nabídky sklárny. V provedení silnostěnných, hrubě a hluboce leptaných váz a žardiniér se Hussmann sice nechal ovlivnit trendem, který udávali francouzští výrobci v čele se sklárnou Daum, přichází však s vlastním výtvarným pojetím. Zvířecí nebo rostlinné motivy převádí do originálně řešeného ornamentálního vzoru, určeného a individuálně přizpůsobeného určitému tvaru nádoby.

^ Vázy s hluboce leptanými dekory podle návrhů Heinricha Hussmanna. Firemní ceník, 1927. (Archiv Moser)

✓ **VÁZA S JELENY A LANĚMI**

1927, návrh Heinrich Hussmann, výr. č. 5883
Hnědožluté sklo Goldtopas, leptané.
V. 17,2 cm
(Passauer Glasmuseum, inv. č. H6 67 840)

✓ **VÁZA S RYBAMI**

1927, návrh Heinrich Hussmann, výr. č. 5901
Modrozelené sklo Beryl, leptané.
V. 19,5 cm
(Muzeum Moser)

1927

- > Otevřena prodejna Moser v lázeňském centru Teplice-Šanov.
- > Moserovské sklo představeno na Výstavě eropského uměleckého řemesla v Lipsku.

1928

- > Světoznámá černošská tanečnice, zpěvačka a herečka Josephine Bakerová projíždí Čechami, navštěvuje sklárnu a zkouší zde vyfouknout sklo.

1929

- > Leo Moser se ve snaze obohatit a atraktivnit nabídku sklárny soustřeďuje na vývoj nových barevných skel, zamýšlí využít nejnovějších poznatků z oblasti chemie, zejména praktického využití možnosti barvit sklo oxidy vzácných zemin – neodymu a praseodymu. Ve spolupráci s chemiky Kaiser Wilhelm-Institut für Silikatforschung v Berlíně jsou vyvinuty nové typy barevných skel, přihlášené v roce 1929 jako ochranné známky – Heliolit, Prasemit a Alexandrit.

^Symbol exotismu dvacátých let, tanečnice Josephine Bakerová ve sklárně Moser, 1928.
(Archiv autorů)

> **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA NERI**
1928, návrh asi Leo Moser,
výr. č. W 6140
Bezbarvé sklo, sklo Alexandrit
a Royalit, broušené
V. 9,2 až 40,3 cm

- > Charakteristický, výraznými plochami brusu důmyslně modelovaný zvoncovitý tvar soupravy byl přihlášen jako ochranný vzor. Příbuznost s následujícími broušenými skly Heinricha Hussmanna vede k domněnce, že se na návrhu soupravy spolupodílel s Leo Moserem. Souprava Neri je pravděpodobně první, která byla vyráběna také z barevných skel Alexandrit, Heliolit a Royalit. Soupravu si objednal albánský král Zogu I.

^Pohár ze soupravy Neri se znakem albánského krále Zogu I.

✓ **DÓZA NA KOUPACÍ SŮL**

1929, návrh Heinrich Hussmann, výr. č. 6927
 Purpurověfialové sklo Alexandrit, broušené.
 V. 13,5 cm
 (Passauer Glasmuseum, inv. č. H6 68 230)

✓ Dóza z toaletní soupravy, publikované v sou-
 době odborném časopise Die Schaulade
 jako příklad moderního přístupu k mož-
 nostem techniky broušení skla. Stupňovitě
 uspořádané plochy brusu dávají výrazně
 vyniknout optickým vlastnostem i barev-
 ným kvalitám skla Alexandrit.

^ Toaletní souprava,
 návrh Heinrich Hussmann, 1929.
 (Die Schaulade, 7, 1931, s. 128)

✓ **VÁZA**

1929, návrh Heinrich Hussmann, výr. č. W 9450
 Světlo nazelenalé, do oranžova přecházející
 sklo Heliolit, broušené.
 V. 24 cm
 (Passauer Glasmuseum, inv. č. H6 68 468)

✓ V návaznosti na vývoj nových typů barevných
 sklovin obrací Heinrich Hussmann a Leo
 Moser pozornost k hledání nových tvarů brou-
 šeného barevného skla. Společným znakem
 nových typů moserovských sklovin barvených
 vzácnými zeminami je čistota a jasnost barev,

především ale měnící se intenzita a odstín
 barvy v závislosti na síle a druhu osvětlení.
 Například na denním světle nazelenalý Helio-
 lit se při umělém osvětlení mění na oranžové
 zabarvení, lehce fialový Alexandrit přechází
 v intenzivní sytě fialový, až purpurový tón.

^ Vázy výr. č. W 9450, W 9450
 ze skla Alexandrit,
 návrh Heinrich Hussmann, 1929.
 Firemní dokumentace.
 (Archiv Moser)

✓ **VÁZY**
ze skla Alexandrit a Royalit 1929,
návrh Heinrich Hussmann, výr. č. 6826, W 9601, 6824
Purpurověřialové sklo Alexandrit a purpurověčervené
sklo Royalit, broušené.
V. 10; 26,2 a 15,3 cm
(Passauer Glasmuseum, inv. č. H6 69 060, H6 69142, H6 68526)

✓ K hledání takových tvarů nádob a systému
brusu, které by co nejúčinněji zdůraznily
zvláštní vlastnosti, exkluzivitu a krásu no-
vých sklovin, přistoupil Heinrich Hussmann
zcela nezávisle, aniž by se nechal vázat
či výrazněji ovlivnit dosavadním pojetím

broušeného moserovského skla. V návrzích
z roku 1929 originálně využil jak možností
ostrých hran, zářezů a lomů broušených
ploch, tak plynulého zvlnění povrchu, aby
zdůraznil efektní barevnost, čistotu a záři-
vost Heliolitu a Alexandritu.

✓ **VÁZA ZE SKLA TOPAS**
1929, návrh Heinrich Hussmann,
výr. č. W 9403
Hnědé sklo Topas, broušené.
V. 27 cm
(Museum Moser)

„VAŠEN“ 729

FORM. No.	ENTHALT LITERVOLUME	BR. GRÖßE H. in mm	BR. GRÖßE D. in mm	BR. GRÖßE D. in mm	BR. GRÖßE D. in mm	FAHRE
 6826	H 10% mm	46	-	-	-	SCHLUF ALEX.
 6827	H 17% mm	90	-	-	-	DTD DTD
 6828	H 10 mm	48	-	-	-	DTD DTD
 6829	H 11% mm	59	-	-	-	DTD DTD
 6830	H 15 mm	74	-	-	-	DTD DT
 6831	H 12 mm	47	-	-	-	DTD DTD

„VAŠEN“ 730

FORM. No.	ENTHALT LITERVOLUME	BR. GRÖßE H. in mm	BR. GRÖßE D. in mm	BR. GRÖßE D. in mm	BR. GRÖßE D. in mm	FAHRE
 6832	H 25% mm	64	-	-	-	SCHLUF ALEX.
 6833	H 20% mm	50	-	-	-	DTD DTD
 6834	H 20% mm	50	-	-	-	DTD DTD
 6835	H 18 mm	48	-	-	-	DTD DT
 6836	H 22 mm	-	-	-	-	DTD DTD

^ Firemní ceník s broušenými vázami
podle návrhů Heinricha Hussmanna, 1930.
(Archiv Moser)

✓ **ŽARDINIERA**

1929, návrh Heinrich Hussmann, výr. č. W 9802
Šedohnědé kouřové sklo Rauchtupas, broušené.
V. 11,5, d. 35,5 cm
(Muzeum Moser)

✓ Tradičnímu moserovskému tvarosloví se Hussmann nejvíce vzdálil v návrzích jakoby z amorfni hmoty vytvářených váz, rozměrných mís a žardinier, broušených v nepravidelných křivkách.

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA THOMAS**

1929, návrh Leo Moser, výr. č. 14 000
Bezbarvé sklo, broušené.
V. 9,8 až 44,2 cm

^ Pohár se znakem mahárádži z Rampuru.
(Muzeum Moser)

✓ Střídme tvarované poháry a karafa s fasetovým brusem upřednostňují praktický účel použití před efektní formou. Souprava přesvědčivě dokládá orientaci Leo Mosera v době rozvoje funkcionalismu a jeho schopnost vyjít vstříc principům nového stylu. Souprava byla pojmenována po synovi Leo Mosera. Vyráběna také z barevných skel Alexandrit a Prasemit. Počátkem třicátých let souprava objednána mahárádžou z Rampuru.

1929

- › Spolupráci Heinricha Hussmanna s Leo Moserem ukončil roku 1929 umělcův odchod do Kolína nad Rýnem; řada návrhů, které během více jak tříletého působení Hussmann vytvořil, však bezesporu patří k tomu nejzdařilejšímu, co sklárna ve dvacátých letech vyráběla, a řadí se k nejzajímavějším ukázkám meziválečného sklářského designu.
- › Odcházejícího Heinricha Hussmanna střídá německý malíř, grafik a sklářský výtvarník Heinrich Sattler. Specializuje se na návrhy broušeného a rytého skla, zejména na figurální rytinu.
- › Vedoucím pražské prodejny jmenován Egon Ritter.

1930

- › Jako ochranná známka zaregistrováno a do produkce uvedeno efektní purpurověčervené, neodymem a selenem barvené sklo Royalit.
- › Moserovské sklo vystaveno na Mezinárodní výstavě v Liège, velkou část výstavní kolekce tvoří návrhy Heinricha Hussmanna.
- › Začíná dvouletá spolupráce s pražskou rodačkou, v Mnichově žijící malířkou Hildou Zadikow-Lohsingovou. Dalším z řady umělců, které Leo Moser získal pro spolupráci, byl profesor Odborné sklářské školy v Novém Boru u České Lípy Alexandr Pfohl, snad nejzkušenější a nejvíce všestranný sklářský výtvarník této doby.

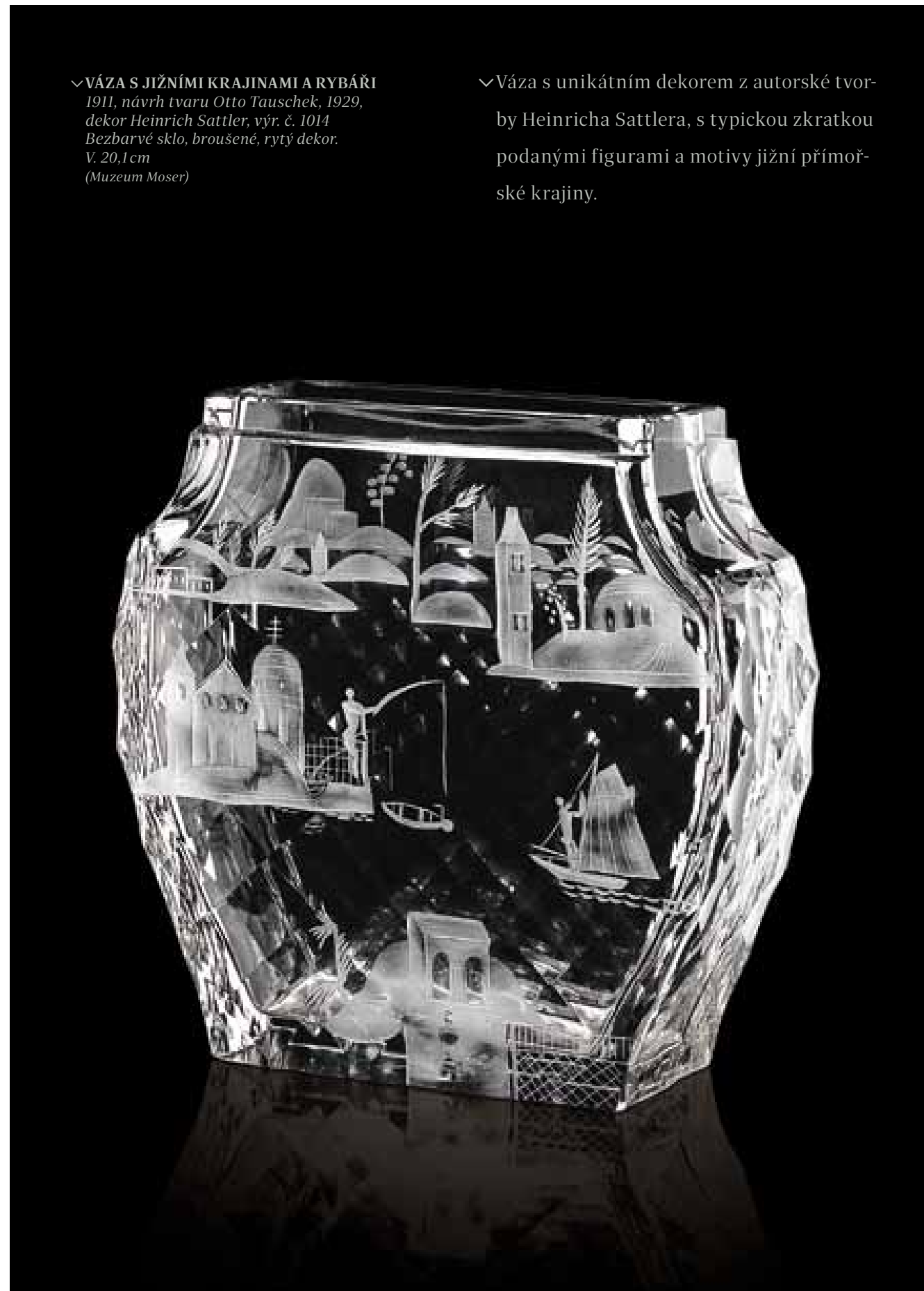
▼ Váza výr. č. 6861 s náměty čtyř ročních období a váza výr. č. 6860 s motivy rybolovu, návrh Heinrich Sattler, 1929. (Archiv Moser)

^ Expozice sklárny Moser na Mezinárodní výstavě v Liège 1930. (Archiv Moser)

✓ **VÁZA S JIŽNÍMI KRAJINAMI A RYBÁŘI**
1911, návrh tvaru Otto Tauschek, 1929,
dekor Heinrich Sattler, výr. č. 1014
Bezbarvé sklo, broušené, rytý dekor.
V. 20,1 cm
(Muzeum Moser)

✓ Váza s unikátním dekorem z autorské tvorby Heinricha Sattlera, s typickou zkratkou podanými figurami a motivy jižní přímořské krajiny.

✓ **ČÍŠKA ZE SÉRIE SPORTGRAVUR**
1929, návrh Heinrich Sattler, výr. č. 6598
Bezbarvé sklo, ryté.
V. 23,5 cm
(Soukromý majetek)

✓ Na tradici moserovského rytého skla navázal Heinrich Sattler novým pojetím figurální rytiny, prozrazujícím vliv soudobého severského, především švédského skla. Hlavním motivem Sattlerovy tvorby jsou zjednodušeně, plošně stylizované postavy doprovázené náznakovitě podaným pozadím, jak příkladně ukazuje i série číšek s dynamickými náměty jezdeckých dostihů, hráčů tenisu, jachtařů či skokanů do vody, v nichž se odráží soudobá popularita sportu.

✓ **VÁZA S TANEČNICÍ**
1929, návrh tvaru Heinrich Sattler,
dekor autorskou prací Hildy Zadikow-Lohsingové,
výr. č. 6594
Bezbarvé sklo, broušené a ryté, diamantovým hrotem punktováný dekor.
V. 40,5 cm
(Muzeum Moser)

✓ Originální, zdlouhavou technikou punktování diamantem vytvořené figurální kompozice z roku 1930 mají realistickým podáním blízko ke knižní ilustrační tvorbě Hildy Zadikow-Lohsingové.

1931

- > Na základě smlouvy s porcelánkou Bohemia v Nové Roli u Karlových Varů zřízen nový společný obchod Moser-Bohemia v paláci Kotva v Praze.
- > Ke spolupráci na návrzích z nového skla získal Leo Moser studentky vyhlášeného sklářského ateliéru Wilhelma von Eiffa na Uměleckoprůmyslové škole ve Stuttgartu Noru Ortliebovou, Marianne Schoderovou a Irmgard Bohnovou. V Berlíně pak návrhářku Bernhardine Bayerlovou.

1932

- > Sklárna přichází s další novinkou, zlatožlutým sklem Eldor, registrovaným jako ochranná značka 17. února 1932.
- > Na Jarním veletrhu v Lipsku představena nová kolekce skla Eldor, sestavená z návrhů všech autorek. Jak masivní hranované vázy, tak i vázy a dózy ze slabostěnného foukaného skla, jejichž jednoduché formy vycházely v době doznávající hospodářské krize z požadavku malé ekonomické nákladnosti výroby.

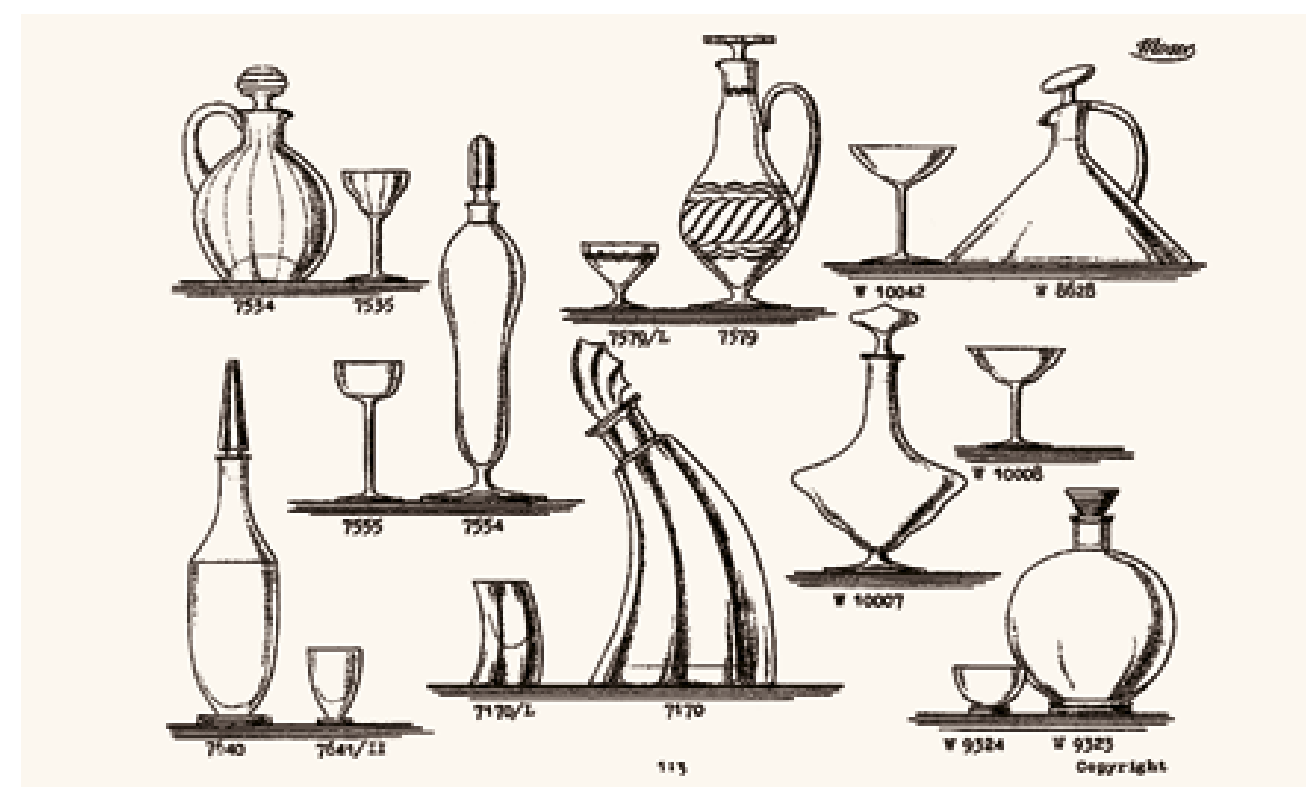

^ Firemní prodejna Bohemia-Moser v paláci Kotva v Praze, kolem 1932. (Archiv autorů)

< SOUPRAVA NA LIKÉR
ze skla Eldor 1931,
návrh pravděpodobně Alexander Pfohl, výr. č. 7170
Zlatožluté sklo Eldor, broušené.
V. 7,8 a 28,5 cm
(Passauer Glasmuseum, inv. č. Hō 68 201)

✓ Inzerce likérových a toaletních souprav a uměleckých skel ze skla barveného vzácnými zeminami. (Die Schaulade, 7, 1931, s. 253)

^ Foukané a broušené soupravy ze skla Eldor a Alexandrit. Firemní ceník, 1934. (Archiv Moser)

✓ Reklama skla Eldor.
(Die Schaulade, 8, 1932, s. 61)

✓ MÍSA S VÍKEM
1931, návrh Bernhardine Bayerlová,
výr. č. 7624
Purpurověřialové sklo Alexandrit.
V. s víkem 17,3 cm, Ø 25 cm
(Muzeum Moser)

✓ NÁDOBA NA BOWLI
1931, návrh Bernhardine Bayerlová,
výr. č. 7650
Zlatožluté sklo Eldor, opticky žebrované.
V. 23,5 cm
(Soukromý majetek)

✓ Funkcionalisticky jednoduché tenkostěnné tvary ze skla Eldor a Alexandrit navržené německou sklářskou výtvarnicí Bernhardine Bayerlovou byly součástí kolekce představené na Lipském veletrhu 1932.

1932

- › Leo Moser se rozhodl svou činnost v kdysi rodinném podniku, s nímž byl od dětství spjat, ukončit. Bylo to bezpochyby složité, z osobních důvodů však nezbytné rozhodnutí. S jeho jménem zůstanou natrvalo spojeny úspěchy sklárny ve dvacátých a na počátku třicátých let. Díky jeho schopnostem a aktivitě se sklárna změnila na moderní sklářský podnik, jeden z nejvýznamnějších a největších nejen v Československu, ale i evropském měřítku. Moserův přehled, s nímž citlivě určoval umělecké směřování výroby, stejně jako jeho cílevědomé a systematické zaměření na spolupráci s umělci neměly v českých zemích obdoby. To umožnilo vznik množství špičkových výrobků, které z umělecko-historického pohledu zaujímají v dějinách sklářského umění přední a stálé místo. Neméně důležitá však je role Leo Mosera jako zakladatele a tvůrce novodobé tradice moserovského skla a z ní pramenící odkaz pro jeho dnešní tvůrce.

1933

- › Rudolfu Moserovi zrušeno členství ve správní radě firmy, on a Leo Moser prodávají své akciové podíly České Unionbance. Leo Moser působí do roku 1938 jako technický a umělecký ředitel sklárny v Poděbradech a Nových Dvorech, vlastněných společností Josef Inwald a. s.

1934

- › Z firmy odchází poslední z bratrů Gustav Moser-Millot.

^ Leo Moser ve své pracovně, kolem 1930.
(Archiv Moser)

1934

- › Z iniciativy Egona Rittera pronajato pro prodejní účely I. patro paláce Černá růže v Praze. V reprezentativních historických prostorách, v nichž se s moserovským sklem bezprostředně seznámila řada osobností kulturního i politického života, sídlí prodejní galerie Moser i v současnosti.
- › Pražskou firemní prodejnu navštěvuje Sonja Henie, zlatá medailistka z mistrovství Evropy v krasobruslení pořádaného v Praze.

^ Krasobruslařka Sonja Henie s pohárem Splendid v pražské firemní prodejně Moser v paláci Černá růže, 1934.
(Archiv autorů)

^ Firemní prodejna v paláci Černá růže, Na Příkopě, Praha.
(Archiv Moser)

^ Pohár se znakem mahárádži z Travancore.

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA LADY HAMILTON**
1934, výr. č. 15 000
Bezbarvé sklo, broušené, oroplastický dekor.
V. 13 až 32cm

✓ Další ze souprav, které rozvíjejí možnosti pro moserovské sklo typického tzv. papežského brusu.

Souprava byla pojmenována po titulní románové postavě Alexandra Dumase staršího, slavné anglické krásce z konce 18. století, manželce diplomata Williama Hamiltona a údajné milence admirála Nelsona. Mílady, jméno další proslavené Dumasovy románové hrdinky, pak nesla souprava výr. č. 15 100. Od třicátých let jedna z nejoblíbenějších souprav, objednal si ji například mahárádža z Travancore či marocký sultán Mohammed V. Souprava je v současnosti doplněna o nové tvary mís a váz.

LADY HAMILTON

IDEÁLNÍ PŘÍKLAD MOŽNOSTÍ MOSEROVSKÉHO BRUSU

Efektívni vzhled pohárů s tzv. papežským brusem je založen na promyšleném využití světelných kvalit moserovského bezolovnatého křišťálu. Základem, vznikajícím u sklářské pece, je nesterpně silná, k okrajům se ztenčující stěna kupy poháru. Ta je poté z vnější strany modelována exaktně a dokonale broušenými, pod okrajem obloukovitě ukončenými fasetami.

Optický efekt umocňuje závěrečné vyleštění. Přesné dodržení proporcí, hloubky a šířky ploch, broušených v tvrdém skle, klade vysoké požadavky na řemeslné schopnosti a zkušenost moserovských brusičů. Vznošný, elegantní, avšak z pohledu brusiče značně náročný tvar soupravy Lady Hamilton je jedním z přesvědčivých dokladů jejich mistrovství.

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA BAR**

1934, návrh asi Rudolf Eschler, výr. č. 16 020
 Bezbarvé sklo, broušené.
 V. 5,1 až 27,1 cm
 (Muzeum Moser)

› V kulovitých, vejčitých nebo hranolovitých tvarech nápojových a toaletních souprav podle návrhů firemního kresliče Rudolfa Eschlera se v moserovské produkci nejdůsledněji prosadily strohé tvarové principy funkcionalismu třicátých let.

Zejména v padesátých letech soupravy vyráběny také v barevném provedení.

^ Souprava Bar v moserovských barvách, propagační brožura Moser-Bohemia Crystal, počátek 50. let. (Archiv autorů)

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA CULBUTO**

1935, návrh asi Rudolf Eschler, výr. č. 16 520
 Bezbarvé sklo, broušené.
 V. 4,5 až 20,3 cm
 (Muzeum Moser)

1934

› Sklárna zasílá kolekci svých výrobků pro československou expozici na Světové výstavě v Chicagu.

1935

› Sklo vystavené na Světové výstavě v Bruselu oceněno Grand Prix.

1936

› Egon Ritter jmenován ředitelem akciových společností Moser a Bohemia, z jeho podnětu nastupuje jako vedoucí výtvarník sochař Arnold Zadikow. Ve sklárně působí do roku 1938.

1937

› Na pařížské mezinárodní výstavě Umění a technika v životě instalována samostatná expozice sklárny, hlavními exponáty broušené sklo podle návrhů Rudolfa Eschlera a Arnolda Zadikowa.

✓DÓZA A FLAKONY

1936, návrh Rudolf Eschler, výr. č. 618/D/II, 618/F/1
Modrozelené sklo Beryl, bezbarvé sklo a sklo Rosalin,
broušené.
V. 12,5; 22 a 21 cm
(Muzeum Moser)

✓Přísné hranolové tvary toaletních

a likérových souprav Rudolfa Eschlera jsou
nejryzejším projevem funkcionalistického
designu v moserovské produkci.

✓VÁZA

1936, návrh asi Rudolf Eschler, výr. č. neurčeno
Hnědožluté sklo Goldtopas, broušené.
V. 18 cm
(Passauer Glasmuseum, inv. č. H6 69 009)

✓VÁZA A MÍSA

1936, 1938, návrh Arnold Zadikow
Hnědé sklo Topas, broušené.
V. 19,8 ; 9,3 cm
(Muzeum Moser)

✓Váza a mísa jsou ukázkovými příklady,
na nichž lze ilustrovat postup typický pro
tvorbu Arnolda Zadikowa. Princip modelace
tvaru váz a mís vychází z různých možností

techniky brusu. Základní masivní tvar je
přesekáváním hran či hlubokými zářezy
brusného kotouče modelován do výrazných
faset a stupňovitých ploch.

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA MOZART**

1936, návrh asi Otto Tauschek,
výr. č. 18 280
Bezbarvé sklo, broušené.
V. 9,9 až 32,3 cm

✓ Souprava reprezentuje opětovný obrat ke klasicistnímu tvarosloví 2. poloviny třicátých let.

S rytým státním znakem dodávána Marockému království.

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA BAROK**

1936, návrh asi Arnold Zadikow, výr. č. 18 500
Bezbarvé sklo, broušené a ryté.
V. 7,2 až 12,8 cm

✓ Tvar pohárů a zejména rytý dekor těží ze vzorů 18. století a stejně jako souprava Mozart tak vychází vstříc návratu oblíbenosti historizujících směrů ve 2. polovině třicátých let. Nápojovou soupravu Arnold Zadikow doplnil také vázami a mísami se stejným typem rytého ornamentu.

LÉTA
VAZBA NA TRADICI
POD NĚMECKOU
I HLEDÁNÍ NOVÉHO SMĚRU
SPRÁVOU
1938–1945

LÉTA

VAZBA NA TRADICI

POD NĚMECKOU

I HLEDÁNÍ NOVÉHO SMĚRU

SPRÁVOU

1938–1945

- V závěru třicátých let se v osudech sklárny zřetelně odrazil soudobý politický vývoj a změny, které Československo postihly. Po násilném odtržení pohraničního území Sudet v říjnu 1938 se staly Karlovy Vary součástí Německé říše a sklárna přešla pod německou správu. Zánik Československé republiky a ustanovení Protektorátu Čechy a Morava v březnu 1939 pak vedly k zásadním personálním výměnám ve vedení podniku. Sklárna byla organizačně přiřazena k nejlepším německým podnikům a její výrobky se objevovaly na tehdejších výstavách propagujících úspěchy německého průmyslu.
- Zařazení pod správu Státní porcelánové manufaktury v Berlíně se zřetelně odráželo také v oblasti výtvarné, provázání porcelánky a sklárny přinášelo zajímavé příležitosti pro umělce, zaměřené dosud jen na design porcelánu. S obdivuhodným citem pro možnosti materiálu a řemeslné techniky řešené návrhy Siegmunda Schütze, Trude Petri a Gerharda Gollwitzera, byly sice realizovány jen v omezeném počtu, přesto však položily základ svébytné linie, na níž mohla poválečná produkce navazovat.

^ Zástupci sklárny – obchodní ředitel Max Pimpel, vedoucí pražské filiálky Franz Voigt a účetní Weidl v expozici moserovského skla na Lipském veletrhu 1939. (Archiv Moser)

1939

- > Sklárna zestátněna německým státem. Zánik Československa a ustanovení Protektorátu Čechy a Morava v březnu 1939 přináší sice opakované změny v představenstvu sklárny, ale ani název Ludwig Moser & Söhne, Karlsbader Kristallglasfabriken AG, ani technologické zázemí se nemění, podnik zaměstnává kolem 300 pracovníků.

1940

- > Světová pověst sklárny je nesporně jedním z důvodů, že je organizačně přiřazena k nejlepším německým sklářským podnikům. I proto se její výrobky objevují na soudobých výstavách propagujících úspěchy německého průmyslu. Roku 1940 je moserovské sklo vystaveno v rámci německé expozice na VII. trienále v Miláně a oceněno Velkou cenou – Grand Premio. K exponátům jistě patří i nové vázy podle návrhů Wolfganga von Wersina.

^Velká cena udělená na VII. trienále v Miláně roku 1940.
(Archiv Moser)

> NÁPOJOVÁ SOUPRAVA DIPLOMAT

1940, výr. č. 25 400
Bezbarvé sklo, broušené.
V. 13,3 až 39,3cm

- ✓Nepřerušené pokračování výroby a zájem německého vedení sklárny přinesly v letech 1939 a 1940 několik nových typů nápojových souprav. Anonymní návrhy však bez výraznějšího nového přínosu navazují na charakteristické tvarosloví a techniky zpracování moserovského skla předchozího období.

✓NÁPOJOVÁ SOUPRAVA NAPOLEON

1939, výr. č. 19 720
Bezbarvé sklo, broušené, zlacené.
V. 10,4 až 39,3cm

✓ DVĚ VÁZY

1939, návrh Wolfgang von Wersin,
výr. č. 574
Bezbarvé sklo a sklo Beryl,
broušené.
V. 30,3; 20,8 cm
(Muzeum Moser)

✓ Prvním z německých designérů, kteří byli během válečných let přizváni ke spolupráci s moserovskými skláři a brusiči, byl Wolfgang von Wersin, v Mnichově působící pražský rodák a jedna z vedoucích osobností předválečného německého Werkbundu.

Pro chystanou výstavu německého skla navrhl v únoru 1939 kolekci modelů „jednoduchých tvarů“, které měly být ve sklárně realizovány. K nim patří i několik proporčních variant vázy se žlábkovým brusem provedených v moserovských barvách Beryl a Eldor.

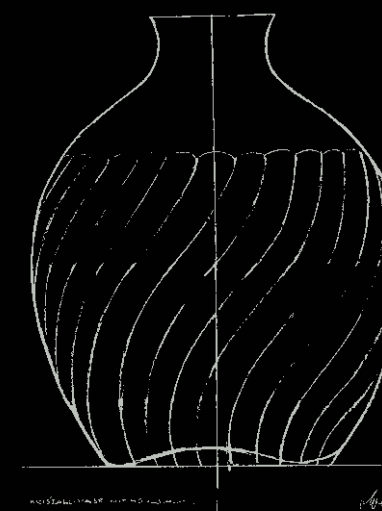

✓ Unikátní monumentální váza z kolekce návrhů Wolfganga von Wersina pro Deutsche Werkstätten v Mnichově. Značné rozměry a silné stěny většiny Wersinem navržených váz poskytovaly možnost členit plášť broušenými reliéfními sítěmi nebo vzory a docílit tak opticky působivých průhledů se zmnoženým zrcadlením. Vedle

běžného hranování Wersin zkouší i složitější typy hladinářského i kuličského brusu, pokrývá nádobu šestiúhelnými fasetami, velkými kosočtverečnými kameny či dynamickými spirálovitě vedenými žlábků. Provedení ze skla Heliolit, Alexandrit nebo Eldor navíc nabízí působivé barevné efekty. Replika vázy zařazena do výroční kolekce 2017.

< VÁZA ZE SKLA HELIOLIT
1940, návrh Wolfgang von Wersin,
výr. č. 503
Světle nazelenalé, do oranžova
přecházející sklo Heliolit, broušené.
V. 33,8 cm
(Muzeum Moser)

^ Broušená váza
návrh Wolfganga von Wersina pro
výstavu německého uměleckého řemesla
v Kunsthalle Mannheim, 1941.
(Archiv Moser)

1941

- > V dubnu 1941 sklárna přejmenována na Staatliche Glasmanufaktur Karlsbad AG a až do konce války v květnu 1945 je organizačně sloučena se Staatliche Porzellanmanufaktur v Berlíně. Generálním ředitelem jmenován Max Adolf Pfeiffer, jedna z předních uměleckých a organizátorských osobností německého porcelánového průmyslu dvacátých a třicátých let. Statut státního podniku je pro sklárnu výhledově nejvýhodnější, neboť zaručuje, že i během válečné doby bude provoz i přes případné těžkosti pokračovat.
- > Pro výstavu Künstler in der Industrie (Umělec v průmyslu), která probíhá roku 1941 v Mannheimu a poukazuje na význam průmyslového výtvarnictví a užitého umění, vznikají rozměrné, náročně broušené vázy opět podle návrhů Wolfganga von Wersina.

> **VÁZA**
1942, návrh Gerhard Gollwitzer, výr. č. 659
Bezbarvé sklo, ryté.
V. 24,2cm
(Passauer Glasmuseum, inv. č. H6 68 544)

- > Váza věnována Maxi Adolfo Pfeifferovi, řediteli státních porcelánek v Berlíně a Míšni a karlovarské sklárny. Rytá výzdoba – oválný štít se značkami porcelánek v Míšni a Berlíně a novou značkou sklárny, symbolem říšského jablka, stejně jako městské znaky Karlových Varů a Berlína – odkazuje na jednotlivé podniky organizačně sloučené pod říšskou správu a Pfeifferem vedené.

✓ **DÓZA S VÍKEM**
1944, návrh Franz Voigt, výr. č. 798
Tmavě zelené sklo Smaragd, broušené.
V. 20,5cm
(Muzeum Moser)

- ✓ Franz Voigt, vedoucí pražské firemní prodejny, spolupracoval již před rokem 1938 s firemním kresličem Rudolfem Eschlerem, na jehož styl poté ve svých návrzích navazoval. V letech 1940 a 1941 rozvinul sérii barevných skel opakujících v menších tvarových obměnách starší tvary hranovaných váz a mís dodávaných sklárnou počátkem dvacátých let na objednávku Wiener Werkstätte. S větší invencí pak roku 1944 přistoupil k další sérii návrhů, u nichž opět upřednostnil barevné kvality moserovského skla.

✓ **VÁZA**
1941, návrh Siegmund Schütz, výr. č. 508
Kobaltové modré sklo Saphir, broušené.
V. 36cm
(Muzeum Moser)

- ✓ Německý sochař, keramik a medailér Siegmund Schütz zanechal v letech 1941 až 1943 v moserovském skle velmi zřetelnou stopu. Nabízené možnosti v práci s barevným broušeným i křišťálovým sklem plně využil. Jak ukazuje jeden z jeho prvních návrhů, vycházel sice z tradičního uplatnění hranovaného brusu, v řešení základního tvaru vázy však prosazoval vlastní názor.

✓ **MÍSA NA NOZE**

1923, návrh Josef Hoffmann, výr. č. 540
Sklo Rauchtupas, broušené.
V. 20,8cm
(Muzeum Moser)

✓ Jeden z původních návrhů Josefa Hoffmanna pro Wiener Werkstätte, který sklárna provedla v roce 1923. Na podnět prokuristy firmy a vedoucího pražské prodejny Franze Voigta byla s několika dalšími Hoffmanno-

vými modely roku 1941 znovu zařazena do produkce v nezměněné podobě. Vedle provedení z tmavě hnědého skla (Rauchtupas) se vyráběla v několika dalších barevných verzích.

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA**

1941, původní návrh Josef Hoffmann, 1922,
výr. č. 7
Bezbarvé sklo, broušené.
V. 6,7 až 14,2cm

✓ Souprava je dokladem nadčasovosti designérské tvorby vídeňského architekta Josefa Hoffmanna – byla navržena kolem roku 1922 pro Wiener Werkstätte, roku 1941 byla znovu zařazena do výroby.

✓V návrzích váz z křišťálového skla se Siegmund Schütz soustředil zejména na světelné efekty, docilované použitím klínového brusu. Současně s pečlivě promyšlenou kompozicí opticky působivého vzoru hraje sice méně nápadnou, ovšem neméně důležitou roli Schützův citlivý smysl pro hledání uměřených proporcí nádob, jejichž plášť soustava přesně kladených řezů pokrývá.

bivého vzoru hraje sice méně nápadnou, ovšem neméně důležitou roli Schützův citlivý smysl pro hledání uměřených proporcí nádob, jejichž plášť soustava přesně kladených řezů pokrývá.

✓VÁZA
1941, návrh Siegmund Schütz,
výr. č. 536
Bezbarvé sklo, broušené.
V. 26 cm
(Muzeum Moser)

✓VÁZA
1943, návrh Siegmund Schütz, výr. č. 691
Bezbarvé, červeným rubínem
podjímané sklo, broušené
V. 19,4 cm
(Uměleckoprůmyslové museum, Praha, inv. č. 33 322)

✓Stejně jako u dalších prací je autorství Siegmunda Schütze doloženo jím značeným a datovaným kresebným návrhem uloženým v archivu sklárny. Efektní členění pláště pravidelnými svíslými žlábkami má předobraz v historické keramice z Dálného východu. Již během třicátých let se jako doznívající reakce na dekorativismus

objevuje například v porcelánové tvorbě Trude Petri či v návrzích skla Wilhelma Wagenfelda. Schütz v tomto provedení navrhl nepočtenou sérii váz a dóz, které byly určeny především pro propagační výstavu Německé umělecké řemeslo, pořádanou roku 1944 v Obecním domě v Praze. Proto byly vyrobeny jen v několika exemplářích.

✓ **MÍSA S LASTURAMI**

1941, návrh Siegmund Schütz,
návrh dekoru Trude Petri, výr. č. 552
Bezbarvé sklo, ryté.
V. 13,9cm
(Muzeum Moser)

✓ Funkcionalisticky jednoduchý tvar z tenkostěnného skla a přesně rytý střídavý, až znakovitě zjednodušený přírodní motiv. Mísa dokonale propojuje výtvarné principy, s nimiž oba autoři od třicátých let přistupovali k designu porcelánu a usilovali je uplatnit i v návrzích pro sklárnu.

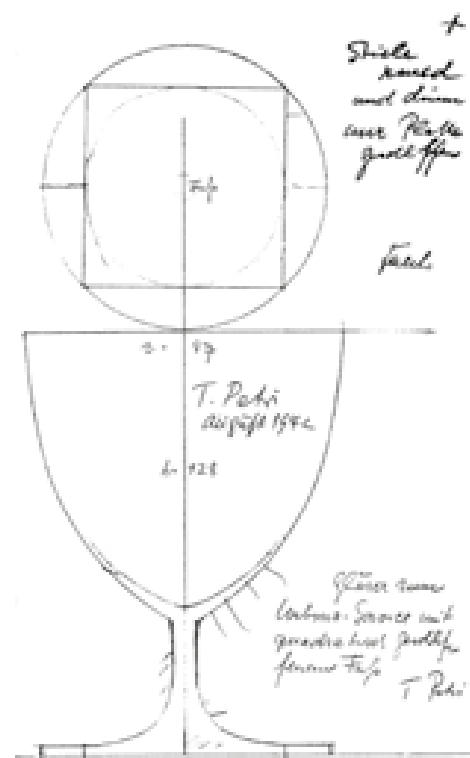
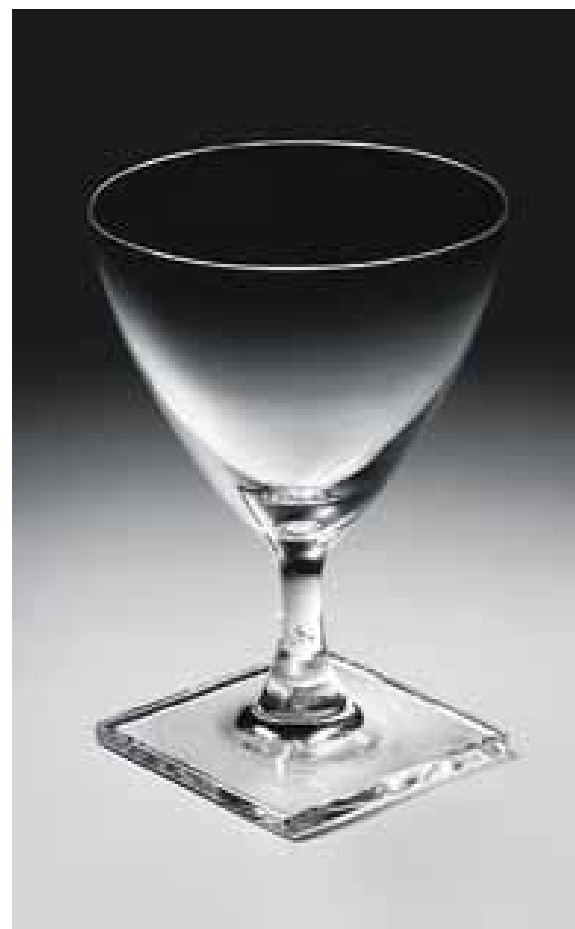
✓ **VÁZA KRÁSNÁ ROHTRAUT**

1942, návrh Gerhard Gollwitzer, výr. č. 647
Bezbarvé sklo, ryté.
V. 15cm
(Muzeum Moser)

✓ Umělecké zaměření Gerharda Gollwitzera na grafickou tvorbu se promítlo i do výstižně zjednodušeného, možností techniky rytí skla vstřícně přizpůsobeného návrhu lovecké scény rámované přírodní scénérií. Námět rytiny inspirován básní německého

romantického básníka Eduarda Mörike „Schön-Rohtraut“. Již předtím, roku 1936, byl shodně komponovaný motiv podle Gollwitzerova návrhu použit na míse ze seladonového porcelánu berlínské manufaktury.

< Trude Petri patřila od třicátých let k předním představitelům funkcionalistické, na principy Bauhausu navazující linie v užité tvorbě. S berlínskou Staatliche Porzellanmanufaktur spolupracovala od roku 1928. O avantgardním přístupu k designu svědčí i ocenění jejích návrhů Zlatou medailí na VI. trienále v Miláně 1936 či Grand Prix na Světové výstavě v Paříži roku 1937. Propojení karlovarské sklárny a berlínské porcelánky přivedlo Trude Petri k myšlence doplnit svoji již tehdy proslulou porcelánovou soupravu Urbino, kterou pro porcelánku navrhla v roce 1931, nápojovým sklem. Kresebný návrh a pohárek na likér, dochovaný ve vzorkovně sklárny, jsou názorným dokladem hesla „So einfach wie möglich, so elegant wie möglich“. To zřetelně charakterizuje zásady, s nimiž Petri k designerské tvorbě přistupovala. Nápojová souprava, přestože byla zařazena jako nové výrobní číslo 9, se však početnější produkce zřejmě nedočkala.

^ **POHÁREK NA LIKÉR**
1942, návrh Trude Petri, výr. č. 9
Bezbarvé sklo, broušené.
V. 7,4 cm
(Muzeum Moser)

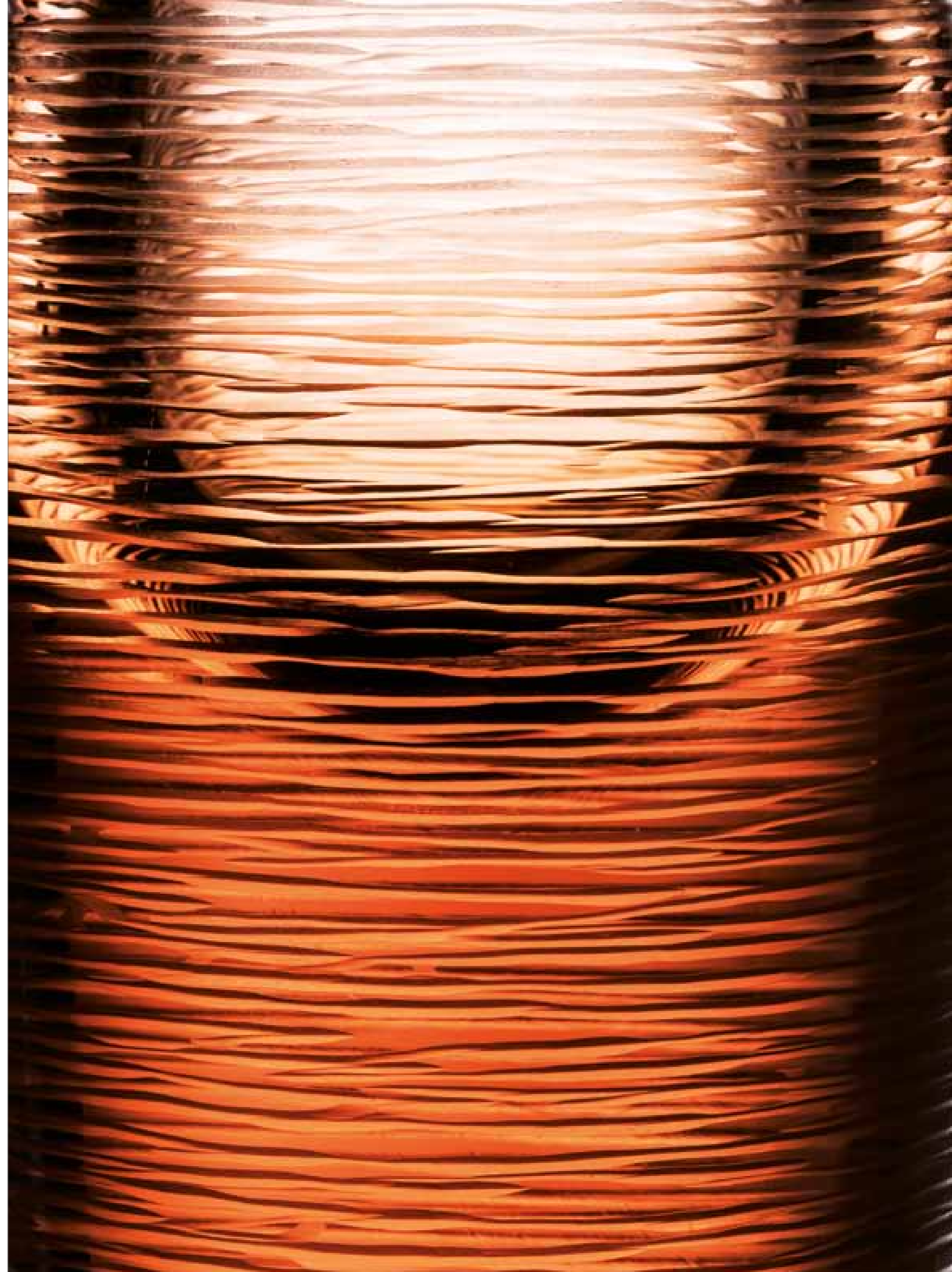
< Trude Petri,
návrh pohárku nápojové soupravy
k porcelánové soupravě Urbino, 1942.
(Archiv Moser)

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA**
1944, návrh Trude Petri,
dekor Gerhard Gollwitzer, výr. č. 8
Bezbarvé sklo, ryté.
V. 11,3 až 20,2 cm

✓ Až do devadesátých let pro jednoduchý a elegantní tvar a graciózní motiv dekoru oblíbená a vyráběná souprava je vedle Schützových váz z broušeného barevného skla dalším dokladem trvalého přínosu návrhářské tvorby německých designérů spolupracujících se sklárnou v průběhu válečných let.

VE ZNAMENÍ
1945–1960
BRUSELU

VE ZNAMENÍ

1945–1960

BRUSELU

› Bezprostředně po II. světové válce výrobní program sklárny nabízel výtvarně i řemeslně hodnotné a historií prověřené nápojové soubory i kolekce navazující na meziválečnou, převážně funkcionalistickou orientaci. Výroba si nadále zachovávala vysokou úroveň řemeslné práce, využívala progresivních technologií, zejména v oblasti barevných sklovin, a pokračovala v tradici spolupráce s umělecky školenými výtvarníky. S generací umělců, která v následujících letech položila základy novému pojetí české sklářské tvorby a posunula uměleckořemeslný projev do polohy volného umění. Realizace ve sklárně předcházely nebo doplňovaly jejich individuální autorskou tvorbu, vyznačující se mnohdy monumentálními tendencemi. Práce na nových návrzích vyvrcholila přípravou jednotlivých kolekcí pro československou účast na celé řadě mezinárodních výstav, které se konaly zejména koncem padesátých let. V silné konkurenci se na Světové výstavě v Bruselu, Trienále v Miláně nebo Mezinárodní výstavě skla v Corningu produkce karlovarské sklárny přiřadila k práci sklářských středisek, která uměleckou úroveň určovala směr vývoje světového designu.

^ Pohled na sklárnu před rokem 1960.
(Archiv Moser)

1945

- › Jednosměnný provoz probíhal na sklářské peci o 12 pánvích, dále byla v provozu kulírna, malírna, rytecká dílna a leptárna. Sklárna pokračovala v tvorbě bezolovnatého draselnovápenatého skla, pro jehož výrobu se tradičně využívalo nejkvalitnějších surovin: dörentrupský písek, vápenec a potaš dovážené z Německa.
- › Krátkou dobu bezprostředně po skončení války sklárna používala označení Státní průmysl skla, dříve L. Moser a synové, od června roku 1945 byl sklárně jmenován národní správce. Vysídlování pohraničí se nevyhnulo ani karlovarským Němcům, ale výsadní postavení sklárny umožnilo většině německých sklářů, brusičů a rytců nadále ve sklárně setrvat.

1946

- › Proces znárodnění sklárny byl dokonán zřízením národního podniku s názvem České sklo (dříve Moser) se sídlem ve Dvorech u Karlových Varů, ve sklárně toho roku pracovalo 294 zaměstnanců.

1947

- › Znovu byla otevřena karlovarská vzorkovna Obchodní a živnostenské komory v Chebu, kde byly vystaveny vzorky výrobků sklárny.
- › Domácí obchod obstarávaly prodejny v Karlových Varech, Praze, Mariánských Lázních, Františkových Lázních, Teplicích a vzorkovna umístěná přímo ve sklárně v Karlových Varech – Dvorech.

1948

- › Po znárodnění průmyslu v roce 1948 byla v Československu ponechána jediná podniková prodejna specializovaná na prodej moserovského skla. Zajištění zahraničního obchodu bylo převedeno na nově zřízenou společnost Skloexport.

^ Nabídkový list sklárny z let 1946–1948.
(Archiv Moser)

^ Prezident Edvard Beneš doprovázený ředitelem sklárny Ludvíkem Konrádem při návštěvě sklárny 20. května 1947.
(Archiv Moser)

^ Nápojová souprava Splendid, kterou jako svatební dar předal prezident Edvard Beneš anglické princezně Alžbětě při příležitosti jejího sňatku.
(Archiv Moser)

✓VÁZY

1951, návrh Věra Lišková, výr. č. 1284
Zlatožluté sklo Eldor, broušené.
V. 15,5cm

✓Varianty jednoho návrhu v silnostěnném i tenkostěnném provedení ukazují obě možnosti využití barevné skloviny. Poháry a vázami z tenkostěnného skla navázala Věra Lišková na jemné mušelinové sklo, které se ve sklárně Moser vyrábělo v meziválečném období. Jistě nezůstal bez vlivu

ani její kontakt s lobmeyrovským mušelinovým sklem, zejména s návrhy Oswalda Haerdta. Její výtvarné zaměření nezávisle koresponduje se snahami, které jsou patrné i v tvorbě dalších žáků Kaplického ateliéru, realizované v letech 1949–1950 v Borských ateliérech.

✓MÍSA

1950, návrh Věra Lišková, výr. č. 1100
Purpurověřialové sklo Alexandrit,
sféricky broušené.
V. 19cm

✓Masivní mísy jsou příkladem sochařského přístupu, který Věra Lišková uplatnila i v návrzích zvířecích plastik z pozdějšího období. Nepravidelně zvlněný povrch podivuhodně oživoval skleněné předměty a zvyšoval i intenzitu jejich barev.

V takto řešených mísách-objektech navázala umělkyně na práce Heinricha Hussmanna z konce dvacátých let. Klasická technika brusu ožívá v nově pojatých koncepcích, kdy je důraz kladen zejména na využití optických efektů.

✓ **POHÁR S VÍKEM**
 1948, návrh Stephan Rath,
 výr. č. 64-48
 Sklo bezbarvé, broušené.
 V. 25,5 cm

^ Vyrobeno sklárnou České sklo
 (dříve Moser) n. p. pro závod
 Lobmeyr v Kamenickém Šenově.

✓ **MÍSA MARIA THERESIA**
 1957, návrh rytiny a provedení
 Konstantin Hable ml., výr. č. 801
 Sklo bezbarvé, broušené, ryté.
 V. 25 cm

^ Umělecký vývoj, který měl skvělou šanci
 následovat předválečnou linii a ubírat se
 progresivní cestou italského či skandinávského
 designu, zpočátku brzdily obavy z „nesprávné“
 ideologické interpretace. Řešením byl příklon
 k osvědčeným, řemeslně dokonalým a historii

prověřeným tvarům z dřívějšího repertoáru
 sklárny. Jedinečným příkladem je mísa
 doplňující nápojovou soupravu Maria Theresia,
 pro niž rytec Konstantin Hable ml. navrhl
 rytinu s motivem rozvilin a putti ke 100. výročí
 založení firmy Moser.

◀ František Chocholatý,
ředitel prodejny Bohemia-Moser
v Praze, kolem roku 1960.
(Archiv Moser)

1949

› V tomto roce navázala s moserovskou sklárnou externí spolupráci, která trvala až do roku 1961, Věra Lišková, žačka profesorů Karla Štipla a Josefa Kaplického z pražské Uměleckoprůmyslové školy. Sklárna díky ní získala nový, kompromisy dosud nezatížený pohled mladé umělkyně na výtvarnou stránku skla. Ve stejném období vzorovala ve sklárně i Ludvika Smrčková, která první zkušenosti s karlovarskou sklárnou nabyla realizací své studijní práce určené pro mezinárodní výstavu v Paříži již v roce 1925. Obě umělkyně pravidelně navrhovaly kolekce, jež reprezentovaly sklárnu i v expozicích zahraničních výstav.

1950

› Změna názvu sklárny na Karlovarské sklo, národní podnik.

1953

› Krize v prodeji luxusního značkového skla byla zažehnána navrácením prodejen v Karlových Varech a Praze sklárně. Pražské prodejny byl dokonce ponechán i tradiční název Bohemia-Moser. Prodejna se poté stala prostředníkem pro obchod s diplomaty, Obchodní komorou a vládními kruhy. Velkou zásluhu na zvyšující se prosperitě zahraničního obchodu se sklem lze přičíst řediteli prodejny Františku Chocholatému, jenž díky svým diplomatickým schopnostem získal mnoho obchodních i společenských kontaktů, které sklárna využívala po řadu let. Zde byl v druhé polovině padesátých let založen Klub Obřích číší.

◃ NÁPOJOVÁ SOUPRAVA

1953, návrh Adolf Matura,
výr. č. 24 480
Sklo bezbarvé, broušené.
V. 5 cm až 21,5 cm
(Uměleckoprůmyslové museum, Praha, inv. č. 48 669–73)

◃ Spolupráce s výtvarníkem Adolfem Maturou začala v době, kdy sklárna hledala nové návrhy pro nápojové sklo. Souprava patří k prvním návrhům, které Adolf Matura pro sklárnu vytvořil v roce 1953. V letech 1956–1960 pokračoval v návrzích pro světové přehlídky skla v Miláně, Bruselu a Corningu.

1955

› V roce 1955 nastupuje Oldřich Lípa, čerstvý absolvent ateliéru profesora Josefa Kaplického na Uměleckoprůmyslové škole v Praze. Pracuje nejprve na dělnické pozici, posléze jako výtvarník nově založeného Vývojového oddělení sklárny. Lípa vytvořil řadu kolekcí, které otevřely zcela nový pohled na soudobé moserovské sklo a obohatily tak profil sklárny o řadu experimentálních poloh.

1956

› Založeno Vývojové oddělení sklárny, která se tak stala jedním z vybraných československých závodů, kde probíhal kromě výroby i umělecký vývoj.

1957

› V karlovarské sklárně byly pro expozici skla na XI. trienále v Miláně realizovány návrhy Adolfa Matury, Ludviky Smrčkové, Oldřicha Lípy, Mileny Bártové Korousové, Bohuslava Šimice, Márie Stáhlíkové, Františka Zemka a Jitky Forejtové. Milánská oslava umění a designu byla nesporným úspěchem českého skla a stala se odrazovým můstkem pro přípravu na Expo 1958 v Bruselu. V tomto roce navazuje se sklárnou spolupráci i Stanislav Libenský, který v té době vyučuje na Státní uměleckoprůmyslové škole sklářské v Železném Brodě.

✓ **VÁZA**
1956, návrh Karel Jasný,
výr. č. 1365
Zelenomodré sklo Beryl,
broušené.
V. 34,5 cm

✓ Brusič Karel Jasný realizoval návrhy Věry Liškové a sám také navrhl několik tvarově zajímavých váz, které se úspěšně zařadily do nabídky sklárny a jsou vyráběny do současnosti.

> **VÁZA**
1957, návrh Stanislav Libenský, výr. č. 1446
Bezbarvé sklo, malované různobarevnými listry.
V. 29 cm
(Uměleckoprůmyslové museum, Praha, inv. č. 58 927)

> Váza z kolekce tenkostěnného dekorativního skla vyrobeného podle návrhu Stanislava Libenského pro potřeby Státní umělecko-průmyslové školy sklářské v Železném Brodě, kde malbu na sklo prováděli podle autorových návrhů žáci školy.

✓ **VÁZA**
1956, návrh Adolf Matura,
výr. č. T 2299
Purpurověfialové sklo Alexandrit, broušené.
V. 35 cm
(SM Liberec inv. č. S 2349)

✓ Váza vystavena na XI. trienále v Miláně roku 1957. Adolf Matura se sklárnou externě spolupracoval na přípravě několika výstavních kolekcí. V rámci českého sklářství je znám jako tvůrce broušeného a rytého skla, ale aktivně zasáhl i do dalších sklářských disciplín. Nejvýznamnější je jeho role na poli rozvoje a propagace československého lisovaného skla.

✓ **POPELNÍK**
1957, návrh Jitka Forejtová,
výr. č. T 1846
Purpurověfialové sklo Alexandrit, broušené.
D. 25 cm
(Uměleckoprůmyslové museum, Praha, inv. č. 48 138)

✓ Jitka Forejtová se proslavila svými návrhy figurálního porcelánu a keramiky, které byly vystaveny na milánském Trienále roku 1957 a na EXPO 58 v Bruselu. Její skleněné misky a popelníky pro moserovskou produkci jsou skutečnými plastikami, objekty, které společně s návrhy Jiřího Harcuby a Věry Liškové patří k nejpůsobivějším tvarům vystaveným na EXPO 58 v Bruselu.

1958

- > Práci na kolekci skla pro EXPO 58 v Bruselu se účastnil tým mladých návrhářů, například Jitka Forejtová, Věra Lišková, Mária Stáhlíková, Jiří Harcuba, Oldřich Lípa a František Zemek. Autoři mohli pro své návrhy využít širokou škálu barev skloviny a rovněž potenciál specializovaných sklářů, brusičů a rytců. Do kolekce byla zařazena i úspěšná souprava Obřích číší.
- > Na Světové výstavě v Bruselu roku 1958 byla sklárně udělena Grand Prix.
- > Po úspěších na mezinárodních přehlídkách skla získává sklárna celou řadu zajímavých objednávek: například od perského šáha, etiopského císaře nebo tureckého prezidenta. V následujícím roce jsou objednány nápojové soupravy pro československá zastupitelstva v Turecku, Egyptě či USA.
- > Národní podnik Karlovarské sklo, se sídlem v Karlových Varech Dvorech byl začleněn do Sdružení podniků užitkového skla s generálním ředitelstvím v Novém Boru.
- > V roce 1958 se prvními výtvarníky Vývojového střediska stali Milan Metelák a Oldřich Lípa.

^ Medaile ze Světové výstavy v Bruselu roku 1958. (Archiv Moser)

^ Haile Selassie I., etiopský císař, při přípitku s Obřimi číšemi, 1959. (Glasrevue, 21, 1966, s. 110)

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA OBŘÍ ČÍŠE**
1957, návrh Rudolf Schwedler
a František Chocholatý, výr. č. 26 020
Bezbarvé sklo, foukané poháry
různých tvarů.
V. 24,5cm až 46cm

- ✓ Jestliže Splendid, Royal, Maharani či Papež byly spojovány s klientelou panovnických rodů, tento nový soubor se dostal do povědomí zákazníků jako sklo, z něhož pijí filmové hvězdy nebo jazzoví hudebníci. V obchodní strategii sklárny se tak objevil nový moment orientace na spotřebitelsky

perspektivní mladou generaci. V tomto duchu byl soubor představen při příležitosti Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech v roce 1957. Souprava byla rovněž představena hercům a filmovým fanouškům na festivalech v Monte Carlu a v Sorrentu.

✓ **PLASTIKY RYBA A ŽÁBA**

1958, návrh Věra Lišková, výr. č. 1440 (ryba);
1959, výr. č. 1516 (žába)
Kouřové sklo a zelenomodré sklo Beryl, broušené.
D. 26 cm; V. 10,5 cm
(Uměleckoprůmyslové museum, Praha, inv. č. 54 873, 54 935)

∧ Optických vlastností moserovského skla využívá Věra Lišková i v návrzích plastik zcela nového pojetí. V roce 1958 dostává možnost realizovat své již dva roky staré návrhy, v nichž úročí sochařskou průpravu z pražské Uměleckoprůmyslové školy. Pomocí tradičních sklářských technik a technologií vy-

tvořila objekty, které mají přímou souvislost se soudobými trendy ve volném výtvarném umění. Přestože ryby, žáby nebo hadí hlavy byly úspěšně vystaveny na XI. i XII. trienále v Miláně, na EXPO 58 v Bruselu, výstavách v Corningu i Moskvě, v běžné výrobě se tyto plastiky uplatnily jen ojediněle.

✓ **VÁZA**

1958, návrh František Zemek,
výr. č. B 2613
Žlutohnědé sklo Topas, broušené.
V. 27,6 cm
(SM Liberec inv. č. S 2530)

✓ V roce 1956 přicházejí do sklárny první návrhy Františka Zemka, který pracoval i pro sklárnu ve Mstišově. Tam navrhoval hutně tvarované sklo s barevným jádrem, které broušené sférickým brusem tvoří předstupeň jeho karlovarským návrhům, vystaveným na řadě mezinárodních výstav.

✓ **VÁZA**

1958, návrh František Zemek,
výr. č. B 2599
Bezbarvé sklo, broušené.
V. 20 cm
(SM Liberec inv. č. S 2460)

✓ Tvarová invence, modelace sférickým brusem, sochařský přístup a touha po novém uplatnění barvy ve hmotě jsou charakteristickými rysy práce Františka Zemka. Jeho tvorba byla představena na Světové výstavě v Bruselu roku 1958. Spolu s dalšími tvary Zemkovy kolekce byla tato váza vystavena na výstavě Československé sklo v Moskvě 1959.

✓ **VÁZY A MISKA**

1960, návrh Oldřich Lípa, výr. č. 1541;
 1959, návrh Oldřich Lípa, výr. č. 1535;
 1958, návrh Oldřich Lípa, výr. č. 1398
 Modrozelené sklo Beryl; zlatožluté sklo Eldor; narůžovělé
 sklo Rosalin, broušené jemným přešťeným brusem
 V. 8 cm; 22 cm; 21,5 cm

^ Vázy a miska vyzorovány pro Světovou výstavu v Bruselu a Trienále v Miláně s využitím nového typu brusu. Tradice podobně zpracovaného skleněného povrchu sahá do sklárny Venini v Benátkách, kde navrhoval Carlo Scarpa a po něm Paolo Venini vázy

z barevného skla, jejichž povrch je narušen užitím nepravidelného strukturálního brusu. Oldřich Lípa experimentuje s podobnou technikou ve snaze dosáhnout nových optických kvalit barevného skla.

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA**

1959, návrh Věra Lišková, Karel Hetteš, výr. č. 26 300
 Bezbarvé sklo (zeleně sbíhané), broušené.
 V. 9,9 cm až 28,7 cm

✓ Snahy o nový typ nápojového skla projevuje Věra Lišková ve spolupráci se závodem Lobmeyr v Kamenickém Šenově a pokračuje v nich i v návrzích pro karlovarskou sklárnu. Výsledkem je nápojová souprava, která vznikla v roce 1959 za podpory teoretika a propagátora užitého umění Karla Hetteše. Sklárnu reprezentovala

na výstavách v Corningu, Dijonu, Moskvě, na XII. trienále v Miláně i dalších výstavách. Tenkostěnná souprava byla realizována s úmyslem spojit moderní design s praktickou stránkou stolování a jeho aktuálními potřebami. Souprava vybrána pro CID (Czechoslovak industrial design) v roce 1969.

1959

- > Úspěch slavila sklárna na mezinárodní výstavě pořádané centrem amerického sklářství v Corningu (Corning Museum of Glass, USA). Za účasti skláren z 23 zemí světa se tři výrobky karlovarské sklárny zařadily mezi stovku výtvarně nejzdařilejších prací přehlídky. V Corningu byly vystaveny návrhy Věry Liškové, Ludviky Smrčkové a Oldřicha Lípy.
- > Účast na výstavě Československé sklo v Moskvě a Bienále v São Paulu.

1960

- > Účast sklárny na XII. trienále v Miláně. Kolekce zaslaná do Milána obsahovala návrhy Věry Liškové, Oldřicha Lípy, Ludviky Smrčkové, Adolfa Matury, Pavla Hlavy a již tradičně též soubor Obří číše. Na vzorování se podílel i František Zemek, Václav Hanuš a Bohuslav Šimice.

✓ VÁZA A MISKA

1960, návrh Oldřich Lípa, výr. č. 1670 a 1684
 Purpurověfialové sklo Alexandrit (váza) a zlatožluté sklo Eldor (miska), broušené matným klínovým brusem.
 V. 26,5 cm a 7,5 cm
 (Západočeské muzeum, Plzeň, inv. č. UMP 17 223 a 17 220)

- ✓ Stejně tvary ze silného bezbarvého skla s jemnými vertikálními matnými klínovými řezy vystavil Oldřich Lípa na XII. trienále v Miláně. Tento druh brusu byl s úspěchem uplatňován i na skle nejrůznějších barev. Souprava vybrána pro výroční kolekci sklárny Moser v roce 2017.

^ **VÁZA**
1957, návrh Ludvika Smrčková, bez výr. č.
Hnědožluté sklo Topas, broušené.
V. 19 cm
(Uměleckoprůmyslové museum, Praha, inv. č. 48 162)

> **VÁZA**
1960, návrh Ludvika Smrčková,
bez výr. č.
Purpurověfialové sklo
Alexandrit, broušené.
V. 17 cm
(Uměleckoprůmyslové museum,
Praha, inv. č. 54 984)

^ Ludvika Smrčková pravidelně navrhovala sklo, které reprezentovalo sklárnu v expozicích zahraničních výstav. Vázy z barevné skloviny broušené hladkým brusem,

vystavené na XI. a XII. trienále v Miláně, vznikly ze stejného výchozího polotovaru, který byl upraven různými variantami brusů.

OD REKONSTRUKCE
SKLÁRNY
1960-1990
K SAMOSTATNÉMU
PODNIKU

OD REKONSTRUKCE SKLÁRNY 1960-1990 K SAMOSTATNÉMU PODNIKU

> V šedesátých letech prošla sklárna rozsáhlou modernizací. Technické vybavení pocházelo ještě z předválečného období, od roku 1922 nebyly provedeny žádné významnější stavební nebo technické úpravy. Po přestavbě, která začala v roce 1963 a byla ukončena po mnoha průtazích až v roce 1967, měla sklárna zrenovovanou huť s pecemi na dálkový plyn a moderní rafinační halu. Od roku 1958 sklárna patřila mezi padesát závodů, které sdružoval oborový podnik Průmysl užitkového skla se sídlem v Novém Boru, známý od roku 1974 pod jménem Crystalex. Sklárna Moser byla jedním z jeho podniků až do roku 1988, kdy se díky pozici významného exportního závodu mohla znovu osamostatnit.

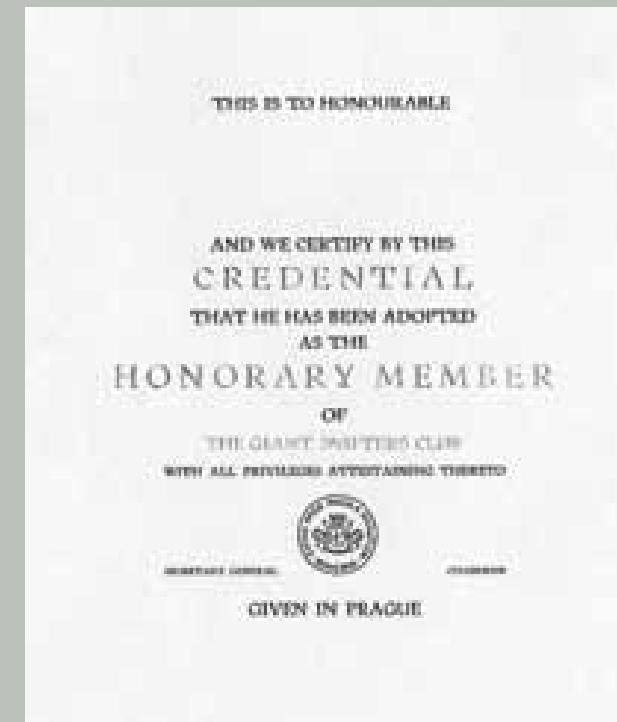

^ Pohled na sklárnu po roce 1967.
(Archiv Moser)

KLUB OBŘÍCH ČÍŠÍ

› Obrovský společenský význam pro sklo Moser znamenalo založení Klubu Obřích číší Františkem Chocholatým. Slavnostní vstupní ceremonie spočívala ve výběru a „roztančení“ poháru, jehož tvar odpovídal fyziognomii budoucího člena Klubu Obřích číší. Ačkoliv patentově chráněný znak získal roku 1960, tradice klubu, kam byly přijímány významné osobnosti kulturního, politického i sportovního světa, sahá již k době vzniku souboru, k roku 1957.

✓ Členský list Klubu Obřích číší a reklamní tisk, 60. léta.
(Archiv Moser)

✓ František Chocholatý, zakladatel Klubu Obřích číší, kolem roku 1960.
(Archiv Moser)

Zakladatel klubu František Chocholátý (uprostřed) a americký hudební skladatel českého původu Rudolf Friml (po jeho levici) v Klubu Obřích číší, 1964.
(Glasrevue, 21, 1966, s. 114)

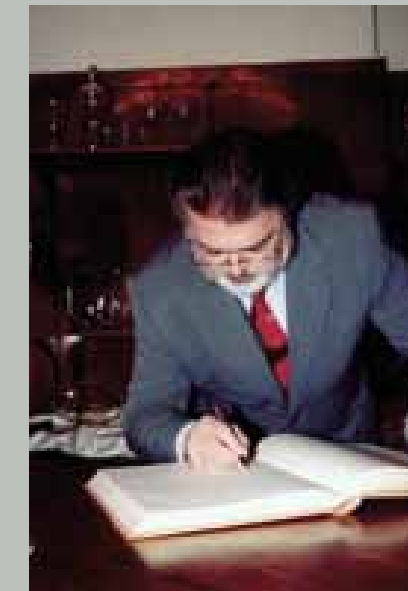
Francouzský herec Gérard Philipe s Obří číší v Československé restauraci na EXPO 58 v Bruselu.
(Glasrevue, 21, 1966, s. 112)

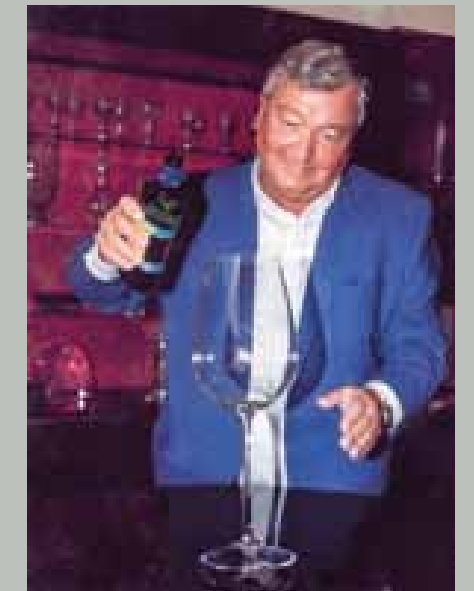
Japonská princezna Sayako vstupuje při své návštěvě ve sklárně roku 1996 do Klubu Obřích číší.
(Archiv Moser)

Peter Dvorský, slovenský operní zpěvák, 2003.
(Archiv Moser)

Erich von Däniken, švýcarský spisovatel, 2003
(Archiv Moser)

Louis a Lucille Armstrongovi s Obřimi číšemi, Praha 1965.
(Archiv Moser)

Španělský král Juan Carlos I. s manželkou Sofií, princeznou řeckou a dánskou při zápisu do Klubu Obřích číší roku 1987. Soupravu královskému páru představuje Vladislav Soukup, ředitel sklárny Moser v letech 1976–1989.
(Archiv Moser)

Robert Redford, americký herec, 2005.
(Archiv Moser)

Madeleine Albrightová, bývalá ministryně zahraničních věcí USA a bývalý prezident České republiky Václav Havel při zápisu do Klubu Obřích číší roku 2005.
(Archiv Moser)

1960

> Oficiální založení Klubu Obřích číší s patentově chráněným znakem.

1961

> Obří číše na Filmovém festivalu v Cannes.

1962

> Ke karlovarské sklárně připojen závod Mstišov na Teplicku, jehož provoz byl v té době zrušen a skláři převedeni do Karlových Varů. Společně s jejich příchodem nastává doba, kdy se sklárna intenzivně věnuje práci s hutním sklem, zvláště návrhům, které by výtvarně osvěžily ustálenou produkci sklárny a současně využily i specializaci mstišovských sklářů.

Po absolvování studia na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze nastupuje do sklárny Luboš Metelák, který zpočátku věnuje velkou pozornost především moderní rytině.

1963

> Zahájena generální rekonstrukce sklárny, která probíhala za plného provozu hutě i rafinačních dílen.

^ Italská herečka Gina Lollobrigida a ředitel Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech A. M. Brousil připijí Obřími číši, které byly v roce 1961 Františkem Chocholatým přivezeny na XIV. ročník Filmového festivalu v Cannes. (Glasrevue, 21, 1966, s. 112)

^ Výtvarník sklárny Luboš Metelák a rytec Konstantin Hable ml. při vzorování nové rytiny, po roce 1962. (Archiv Moser)

< **VÁZA**
1963, návrh Luboš Metelák, výr. č. 1806/LM 9,
ryl Ivan Chalupka
Purpurověfialové sklo Alexandrit,
broušené, ryté.
V. 25,5 cm
(Západočeské muzeum, Plzeň, inv. č. UMP 17 265)

✓ **ČÍŠKA**

1963, návrh dekoru Jan Kotík,
ryl Ivan Chalupka, výr. č. 1791
Bezbarvé sklo, broušené, ryté.
V. 11 cm
(Uměleckoprůmyslové museum, Praha, inv. č. 73 851)

✓ První kompozice kaligrafických motivů,
převedených do rytiny na skle, připravil
pro karlovarskou sklárnu malíř Jan Kotík.
Abstraktní rytinou se dále zabýval Oldřich
Lípa, který v úzké spolupráci s rytcem
Ivanem Chalupkou vytvářel návrhy
inspirované jednotlivými hudebními díly.

UMĚLECKÁ RYTINA

^ Ivan Chalupka, mistr ryteckého umění, polovina 70. let.
(Archiv Moser)

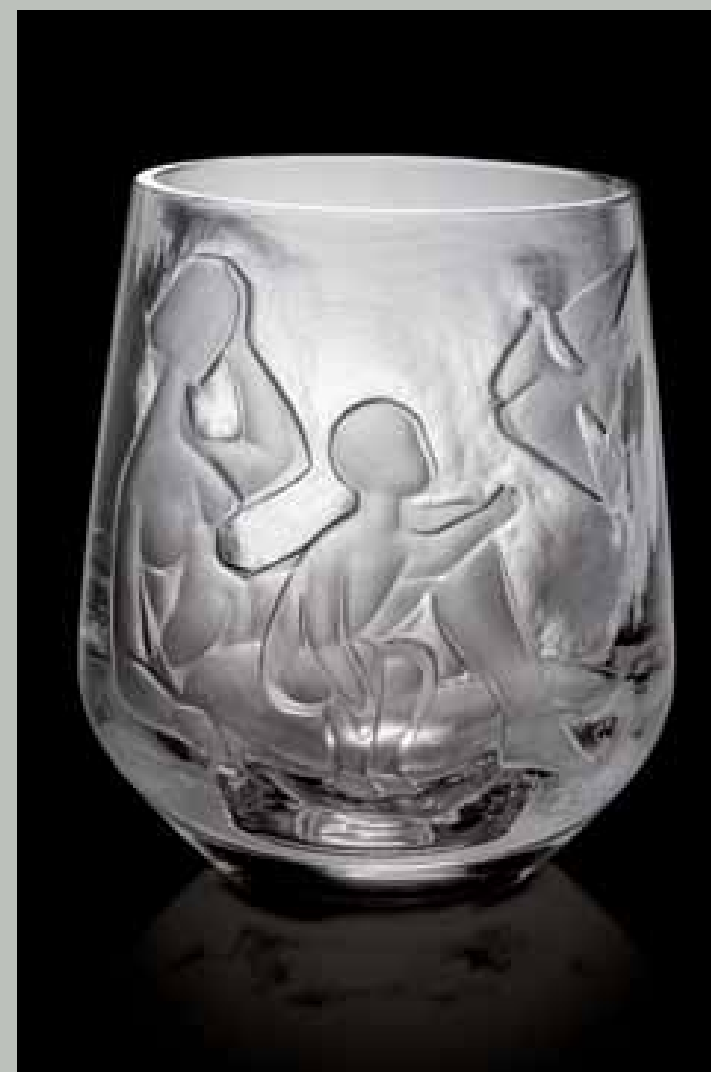
> Ivan Chalupka se v karlovarské sklárně vyučil u Konstantina Hable v roce 1948. Bratři Ernst a Konstantin Hableovi přišli do Karlových Varů z Rakouska ze sklářské oblasti severního Waldviertelu. Konstantin ve třicátých letech založil novodobou tradici umělecké rytiny, v níž navázal na umění J. F. Hoffmanna, který pro Ludwiga Mosera pracoval na konci devatenáctého století. Umění vytvářet ve skle plastické obrazy se stalo typickým znakem pro soudobé vnímání moserovského skla. Ivan Chalupka

realizoval náročné práce na motivy historických předloh, ale stále častěji spolupracoval přímo s výtvarníkem, který předlohy pro rytiny navrhl a dotvářel jejich podobu přímo s rytcem u ryteckého stroje. Oba umělci tak měli možnost navzájem se ovlivňovat a společně hledat nejvhodnější a nejpůvodnější formu plastické podoby zobrazení. Takto vznikala díla s Lubošem Metelákem, Oldřichem Lípou, Jiřím Harcubou, Karlem Bečvářem, Františkem Burantem, Josefem Palečkem nebo Vladimírem Komárkem.

< VÁZA S ABSTRAKTNÍ RYTINOU
1964, návrh Oldřich Lípa, výr. č. 1950,
ryl Ivan Chalupka
Bezbarvé sklo hutně tvarované, ryté.
V. 21 cm

< Jednou z prvních Lípových abstraktních kompozic byla rytina inspirovaná hudbou na volně tvarované váze s hlubokými vpichy.

< VÁZA
1963, návrh Luboš Metelák, výr. č. 1809/LM 13,
ryl Ivan Chalupka
Bezbarvé sklo, broušené, ryté.
V. 13,5 cm
(Západočeské muzeum, Plzeň, inv. č. UMP 17 263)

◀ **VÁZA CONCERTO GROSSO**
1965, návrh Oldřich Lípa,
výr. č. 1867, ryl Ivan Chalupka
Bezbarvé sklo, broušené, ryté.
V. 23,5 cm

◀ Rytina s názvem Concerto grosso, inspirovaná hudbou Georga Friedricha Händela, byla vystavena a oceněna porotou na 1. trienále rytého skla v Brně roku 1965. Rytiny navržené Oldřichem Lípou představují práce velmi soudobé, dynamické a abstraktně laděné, pro něž je charakteristická inspirace hudbou nebo současným volným uměním. Práce ve skle vznikaly většinou velmi spontánně. Díky porozumění a souznění mezi autorem návrhu a rytcem zprostředkovává výtvarné dílo prožitek z poslechu hudby také milovníkům umělecké rytiny.

◀ **VÁZA UMĚNÍ FUGY**
1968, návrh Oldřich Lípa, autorská práce,
ryl Ivan Chalupka
Bezbarvé sklo, broušené, ryté.
V. 21 cm
(MG Brno, inv. č. 20 869)

◀ Rytina s názvem Umění fugy byla vystavena na 2. trienále rytého skla v Brně roku 1968 a následně umístěna do sbírky užitého umění Moravské galerie v Brně. Masivní nepravidelně broušené tělo vázy koresponduje s gestickou abstraktní rytinou, inspirovanou poslechem vážné hudby.

◀ **POSLEDNÍ VEČEŘE**
1983, návrh Karel Bečvář, výr. č. 2394,
ryl Ivan Chalupka
Bezbarvé sklo, broušené, ryté.
V. 19,8 cm

◀ Mezi největší objekty s rytinou, které byly ve sklárně vyrobeny, patří blok s výjevem inspirovaným novozákonním tématem Poslední večeře Páně. V roce 1990 byla rytina na žádost prezidenta ČSFR Václava Havla předána jako dar papeži Janu Pavlu II. při jeho první oficiální návštěvě Československa.

^ **HUDBA**
1982, návrh Jiří Harcuba, ryl Ivan Chalupka.
Bezbarvé sklo, broušené, ryté.
17x14 cm
(Karlovarské muzeum Karlovy Vary inv. č. Ps 1381)

> Jiří Harcuba, který byl profesorem a rektorem na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze, navrhl stovky medailí a mincí. Proslavil se však zejména stylizovanými portréty slavných osobností ve skle. Umění rytiny v posledních třiceti letech popularizoval a předával na ško-

lách zejména ve Spojených státech amerických a Japonsku studentům z celého světa. Charakteristickým rysem jeho rytin se stala pohledová univerzálnost, kdy rytina může být pozorována z více úhlů a autor počítá s odlesky, násobením obrazů a barevnými efekty.

^ **VÁZA MODRÝ SEN**
1993, návrh tvaru Luboš Metelák, výr. č. 2732,
podle litografie Josefa Palečka ryl Ivan Chalupka
Bezbarvé sklo, broušené, ryté.
V. 23 cm

> Váza s rytým motivem patří do kolekce váz, které byly poslední Chalupkovou prací pro sklárnu Moser. Předlohou pro rytinu byl soubor grafických listů Josefa Palečka s názvy: Modrý sen, Malá mořská víla, Vzpomínka na Gustava Klimta, Noční motýl a Podzimní louka.

1964

- > Ve spolupráci s Výzkumným ústavem užitkového skla probíhají ve sklárně experimenty s využitím nových technik. Oldřich Lipský a Jaromír Špaček zde zkoušejí využití patentově chráněného skla se zatavenou měděnou fólií.
- > Sklárnu a pražskou prodejnu navštívili filmoví herci Claudia Cardinale a Henry Fonda, hudební skladatel Aram Chačaturjan, dirigent Karel Krautgartner a hudební skladatel Rudolf Friml.

1965

- > Již před dokončením stavebních úprav, v roce 1965 se v devíti sklářských dílnách připravuje sklovina pro tradiční moserovskou výrobu a v šesti dílnách se taví sklovina určená pro výrobu mstišovského hutního sortimentu.
- > Účast na 1. trienále rytého skla v Brně. Sklárna byla zastoupena rytinou provedenou podle návrhů Oldřicha Lípy a Luboše Meteláka.

1966

- > Používána nově patentově chráněná značka pro produkty vyráběné hutní technologií.
- > Při příležitosti Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech navštívil sklárnu sovětský kosmonaut Jurij A. Gagarin, první člověk vyslaný do vesmíru.
- > Od roku 1966 jsou moserovské kolekce pravidelně oceňovány v soutěži o CID (Czechoslovak Industrial Design) organizované nově zřízeným Střediskem výtvarné kultury výroby v Praze.

^ Claudia Cardinale v huti sklárny Moser v roce 1964 v rámci XIV. Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech. (Glasrevue, 19, 1964 s.354)

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA MONTREAL**

1965, návrh Adolf Matura, výr. č. 26 560
Bezbarvé sklo, broušené.
V. 12,6 cm až 32 cm

✓ Adolf Matura, výtvarník pražského centra ÚBOK (Ústav bytové a oděvní kultury), spolupracoval v tomto období opět na návrzích nápojového, ale i silnostěnného broušeného skla. Nejúspěšnějším návrhem se stala

souprava určená pro Světovou výstavu v Montrealu roku 1967, jejíž jednoduchý tvar je možné měnit a ozvláštňovat několika variantami brusů či jemnou rytinou na kupě.

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA**

1968, návrh Oldřich Lípa, výr. č. 26 620
Bezbarvé sklo, broušené, pískované a zlacené.
V. 6,3 cm až 30 cm

✓ Velmi jednoduchý, ale proporčně vyvážený tvar, navržený dlouholetým výtvarníkem sklárny, patří od svého vzniku k nejoblíbenějším soupravám z novodobé nabídky firmy Moser.

1967

- > Dokončení přestavby sklárny: huť se třemi osmipánvovými pecemi na plyn, moderní rafinační hala, zcela nově zřízena učňovská dílna a ateliér výtvarného střediska, které však bylo formálně založeno již v roce 1958.
- > Svě řemeslné přednosti sklárna ukázala na Světové výstavě v Montrealu, kde byla vystavena nejen nápojová souprava Adolfa Matury, ale také kopie soupravy na bowli od českého architekta Jana Kotěry, původně navržené pro Světovou výstavu v Saint Louis roku 1904. Sklárna Moser byla v roce 1967 jediná, která mohla takto řemeslně obtížnou zakázku v Československu realizovat.
- > Ve spolupráci s pražskou organizací ÚBOK (Ústav bytové a oděvní kultury), která zaměstnávala přední československé výtvarníky, byl v roce 1966 vypracován program MOBAR, zaměřený na experimentální využití taveb opálového skla v kombinaci s křišťálem či transparentním barevným sklem.

^Kulirna (brusičská dílna) po rekonstrukci v roce 1967.
(Archiv Moser)

^Hutní hala po rekonstrukci, 70. léta.
(Archiv Moser)

^Sklářská huť po rekonstrukci, 70. léta.
(Archiv Moser)

✓ Vladimír Jelínek, výtvarník pražského centra ÚBOK (Ústav bytové a oděvní kultury), spolupracoval se sklárnou na návrzích, v nichž by sklárna mohla využít schopností mstišovských sklářů a vlastností tradičního mstišovského materiálu. Hutní technikou, vrstvením barevných sklovin a dodatečnou úpravou hutního tvaru brusem vznikly vázy,

které získaly Bavorskou cenu se Zlatou medailí na Mezinárodním veletrhu uměleckých řemesel v Mnichově roku 1970. Podobně konstruované a nejrůzněji upravované objekty navrhoval autor ještě v průběhu sedmdesátých let.

Váza vyrobená obdobnou technologií vybrána pro výroční kolekci sklárny Moser v roce 2017.

> VÁZA

1969, návrh Vladimír Jelínek,
výr. č. 54 090
Hnědočervené sklo se
zatavenými bublinami,
tvarované v drátěné
formě, broušené.
V. 31 cm
(Uměleckoprůmyslové museum,
Praha, inv. č. 73 474)

> NÁPOJOVÁ SOUPRAVA
1970, návrh Bruno Morbelli,
výr. č. 26 820
Bezbarvé sklo, broušené.
V. 7cm až 25,2cm

> NÁPOJOVÁ SOUPRAVA
1970, návrh Pavel Hlava,
výr. č. 26 800
Bezbarvé sklo, broušené.
V. 9,6cm až 27,6cm
(MG Brno, inv. č. 26972-75)

∧ Souprava navržena italským obchodníkem a návrhářem Bruno Morbellim k 30. výročí založení stejnojmenné italské obchodní firmy, která se sklárnou obchodovala již od 30. let.

∧ Dalším umělcem pražského centra ÚBOK (Ústav bytové a oděvní kultury), který se podílel na budování nového výrobního programu byl Pavel Hlava, snad nejméně úspěšný český návrhář sériově produkovaného nápojového skla. Dokonale účelné, tvarově jímavé a opticky ozvláštňené soubory připravil i pro ruční výrobu sklárny Moser.

✓ **VÁZA**

1970, návrh Pavel Hlava, výr. č. 54 095
Bezbarvé, zelené a modré sklo,
tvarované ve formě, broušené.
V. 16 cm

✓ Hutně tvarované a broušené vázy Pavla

Hlavy byly roku 1973 oceněny medailí
na Mezinárodní výstavě skla a porcelánu
v Jablonci nad Nisou. Kolekce rovněž získala
ocenění Vybráno pro CID (Czechoslovak
Industrial Design) za rok 1973.

◁ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA**

1971, návrh Askold Žáčko, výr. č. 27 040
Bezbarvé sklo, broušené.
V. 11,4 cm, 15,6 cm

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA VIOLA**

1973, návrh Luboš Metelák, výr. č. 27 220
Bezbarvé sklo, broušené.
V. 10,2 cm až 16,3 cm

✓ Souprava získala ocenění Nejlepší výrobek
oboru pro rok 1973 a Vybráno pro CID
(Czechoslovak Industrial Design).

1970

- › Bavorská státní cena na Mezinárodním veletrhu řemesel v Mnichově za silnostěnné hutně tvarované vázy Vladimíra Jelínka.

1972

- › Pražská organizace ÚBOK (Ústav bytové a oděvní kultury) ve spolupráci s teoretiky umění a technology si v roce 1972 dala za úkol vypracovat program nové výrobní orientace sklárny. V něm mělo dojít k postupné modernizaci výrobního zaměření podle nejnovějších světových trendů ve výrobě nápojového i dekorativního skla s částečným využitím nových, automatizovaných technologií. Program INOVER, jehož se účastnil například Vratislav Šotola nebo Pavel Hlava, se týkal i dalších provozů českého sklářství a trval do roku 1976. Práci s hutními technikami posílil a výrazně ovlivnil příchod Jiřího Šuhájka, třetího výtvarníka závodu.

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA STOCKHOLM**
1972, návrh Stanislav Libenský, výr. č. 27 120
Bezbarvé sklo, broušené.
V. 7,5 cm až 11 cm
(SM Liberec, inv. č. S 4202-7)

^ Výjimečnou osobností, průkopníkem skleněné plastiky a zejména charismatickým pedagogem, jenž vychoval celou generaci sklářských umělců, byl Stanislav Libenský. Mezi jeho největší zásluhy patří, že sklo je v současnosti považováno za svěbytný materiál vhodný pro monumentální práce. Libenského dílo je zastoupeno v prestižních galeriích

a muzeích moderního umění, jeho jméno se stalo synonymem úspěchu moderního českého uměleckého sklářství. Původní návrh souboru Stockholm z roku 1969 vytvořil autor v rámci interiérových prací pro československou ambasádu ve Stockholmu, realizace byla svěřena sklárně Moser roku 1972. Podobně tvarovaná je i souprava pohárů výr. č. 27 140.

^ **VÁZA A MISKA**
1973, návrh Jiří Šuhájek, výr. č. 54 255
Bezbarvé sklo s pásem fialového
a žlutého skla opřádané rubínově
červenou nití.
V. 28,5cm a 13,5cm

< **VÁZA,**
výr. č. 54 250, kresba Jiří Šuhájek, 1973
(Archiv Moser)

^ **VÁZA**
1975, návrh Jiří Šuhájek,
výr. č. 54 300
Bezbarvé sklo se zatavenými
barevnými skvrnami.
V. 21cm

^ Volně se žhavou hmotou nakládá Jiří Šuhájek, který tvoří poučen ateliérovou praxí například ve sklárnách Venini v Benátkách. Návrhy, které pro sklárnu Moser připravoval, počítají s autorovou přímou účastí na huti, přibližují spolupráci sklářů a umělců k ateliérové tvorbě. I tvary určené k sériové výrobě si ponechávají jistou jedinečnost a neopakovatelnost.

✓ **VÁZA**
1974, návrh Pavel Hlava, výr. č. 2210
Bezbarvé sklo vrstvené kouřovým
sklem, broušené.
V. 24,5 cm

✓ Pavel Hlava se v tomto období ve sklárně
věnuje technologicky náročným objektům
nejprve tvarovaným ve formě a následně
složitě probušovaným.

✓ **VÁZA**
1975, návrh Vratislav Šotola, výr. č. 2245
Vrstvené bezbarvé, modré, zelené a korálově
červené opakní sklo, probušované.
V. 31 cm

^ **NÁVRHY VRATISLAVA ŠOTOLY**
pro další varianty probušovaného skla.
Materiál ÚBOK (Ústav bytové
a oděvní kultury)
(Archiv autorů)

^ Vratislav Šotola pracoval na počátku
sedmdesátých let na návrzích technicky
náročných předmětů z barevného vrstve-
ného skla. Probušováním různobarevných

vrstev opálového nebo transparentního
skla dosahoval výtvarně zajímavých efektů.
Váza vyrobená obdobnou technologií vybrá-
na pro kolekci Moser 2017.

1973

- › Ukázky autorské tvorby vzniklé ve sklárně byly v roce 1973 představeny na výstavě Böhmisches Glas der Gegenwart v Hamburku a Düsseldorfu, v roce 1974 v Karlsruhe, Berlíně a Coburgu.
- › Hutně tvarované a broušené vázy Pavla Hlavy byly roku 1973 oceněny medailí na Mezinárodní výstavě skla a porcelánu v Jablonci nad Nisou. Kolekce získala i ocenění Vybráno pro CID (Czechoslovak Industrial Design) za rok 1973.
- › Nápojová souprava Viola Luboše Meteláka získala ocenění Nejlepší výrobek oboru a Vybráno pro CID (Czechoslovak Industrial Design) za rok 1973.

1976

- › Broušená mísa Adolfa Matury byla oceněna Velkou cenou na Mezinárodní výstavě skla a porcelánu v Jablonci nad Nisou roku 1976.

✓ **MÍSA A VÁZA**
1973, návrh Adolf Matura, výr. č. 2159, 2157
Purpurověčervené sklo Royalit, broušené.
V. 11,5 cm a 29 cm

✓ Purpurověčervená broušená mísa byla oceněna Velkou cenou na Mezinárodní výstavě skla a porcelánu v Jablonci nad Nisou roku 1976.

1977

- › Na program INOVER navázal Ústav bytové a oděvní kultury projektem INOGLAS. Ten měl využít předností hutní výroby mstišovské produkce ve prospěch tradičních moserovských technologií, jako byl brus a rytina, a trval do roku 1981. Svými návrhy se programu účastnili opět Pavel Hlava, Vratislav Šotola, Jiří Jetmar, Jiří Šuhájek, Vladimír Jelínek. V tomto desetiletí se výtvarníci zabývali transformací hutně tvarovaného skla do polohy moserovského sortimentu, ale i volnou studiovou tvorbou. Oba přístupy se v práci některých umělců navzájem prolínaly. Experimenty přinesly řadu zajímavých podnětů a zkušeností v práci s hutně tvarovaným a následně broušeným sklem, které, jak se s odstupem let přesvědčujeme, jsou žhavou inspirací i pro novou generaci výtvarníků 21. století.

1979

- › Pro inovativní propojení hutního i rafinérského zpracování byla na Mezinárodní výstavě skla a porcelánu v Jablonci nad Nisou oceněna nápojová souprava Vladimíra Jelínka.
- › Autorské práce vzniklé ve sklárně byly v roce 1979 vystaveny na mezinárodní přehlídce New Glass v Corning Museum of Glass, USA. Patří mezi ně vázy s nálepy a otisky Vladimíra Jelínka, probušované vázy a barevně vrstvené tvary Vratislava Šotoly, hutně tvarované plastiky a vázy Jiřího Šuhájka.

✓ **VÁZA**
 1975, návrh Jiří Šuhájek, výr. č. 2237
 Bezbarvé sklo, purpurovofialové sklo
 Alexandrit a zelenomodré sklo Beryl,
 tvarované ve formě, broušené.
 V. 21 cm

✓ V sérii plochých váz využívá Jiří Šuhájek tradiční barevnosti moserovského spektra, barev Alexandrit, Beryl nebo Eldor v kombinaci s křišťálem a klasickým, nápaditě použitým brusem. Váza vyrobená obdobnou technologií vybrána pro kolekci Moser 2017.

1980

- > Nápojová souprava Vladimíra Jelínka oceněna zlatou medailí na Veletrhu spotřebního zboží v Brně.

1981

- > Souprava Morbelli oceněna Zlatou medailí Italské obchodní komory v Miláně.

1982

- > Sklárna získala Zlatou medaili na Veletrhu spotřebního zboží v Brně.

1983

- > Došlo k definitivnímu zastavení výroby hutního, dále neupravovaného skla a veškerá orientace se zaměřila na uplatnění technik, které byly ve zdejší sklárně v minulosti pro výrobu luxusního křišťálového i barevného skla tradiční, zejména brusu a umělecké rytiny.

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA**
1978, návrh Jiří Šuhájek, výr. č. 27 460
Bezbarvé sklo, broušené.
V. 9,2cm až 15cm

- ✓ Soupravy s tenkostěnnou kupou a masivní broušenou podstavou získaly ocenění Vynikající výrobek roku 1980. Na Mezinárodní výstavě skla a porcelánu ve Valencii (Premio International Espana) roku 1981 dosáhly ocenění poroty.

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA JUBILANT**

1982, návrh Vladimír Jelinek, výr. č. 27 680
Bezbarvé sklo, broušené.
V. 12,5cm až 35cm

✓ K 125. výročí sklárny Moser byl navržen

soubor Jubilant. Roku 1982 byl oceněn Zlatou
medailí na Mezinárodním veletrhu v Brně.

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA OFÉLIE**

1982, návrh Luboš Metelák, výr. č. 27 780
Bezbarvé sklo, broušené.
V. 12,5cm až 37,3cm

✓ Souprava získala ocenění Vynikající výrobek
roku 1982. Patří k velmi oblíbeným souborům
nové éry.

1986

- › Sklárna získala Zlatou medaili na Veletrhu spotřebního zboží v Brně.

1987

- › Sklárnu Moser v Karlových Varech navštívil španělský král Juan Carlos I. s manželkou Sofií, princeznou řeckou a dánskou. Král si prohlédl huť, kde byla vyrobena souprava Alphonso pro jeho dědečka Alfonse XIII., a poté byl královský pár slavnostně uveden do Klubu Obřích číší.

1988

- › Sklárna získala statut státního podniku, což znamenalo samostatnost a nezávislost na sklářském koncernu Crystalex v Novém Boru. Po čtyřiceti letech se do názvu sklárny vrátilo jméno jejího zakladatele Ludwiga Mosera. V roce 1988 pracovalo ve sklárně a přidružených provozech 410 pracovníků, vývoz skla do zahraničí činil 60% výroby a směřoval do 70 států celého světa. Nejdůležitější obchodní kontakty měla sklárna tradičně v Německu, Itálii, Španělsku, Japonsku, Kanadě a Singapuru. Zahraniční obchod byl zprostředkováván firmou Skloexport, ale v Československu prodej skla značky Moser zajišťovala vlastní síť obchodů a vzorkoven v Karlových Varech, Praze, Brně a Bratislavě.

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA**
1982, návrh Pavel Hlava, výr. č. 27 820
Bezbarvé sklo, broušené.
V. 3,5cm až 21,3cm

✓ Souprava pro svoji oblou podstavu přezdívána „Kinetická“, získala ocenění Vybráno pro CID (Czechoslovak Industrial Design) roku 1982.

OBDOBÍ
1990-2007
ZMĚN

OBDOBÍ

1990–2007

ZMĚN

- Přelom století znamenal pro sklárnu období změn. V rámci privatizace státního majetku se sklárna stala soukromou akciovou společností s názvem MOSER, a. s. Významným momentem v nových podmínkách byla i snaha o převzetí a rozšíření zahraničního obchodu, jehož organizaci do té doby zprostředkovávala společnost Skloexport. Již od devadesátých let se začala firma Moser pozvolna navracet ke své tradiční filosofii prodeje, jejímž základem vždy bylo získat odpovídající postavení na trhu se značkovým stolním a uměleckým sklem. Nové kolekce skla Moser bývají od počátku nového tisíciletí pravidelně vystavovány na mezinárodních přehlídkách designu v Paříži, Frankfurtu nad Mohanem a New Yorku.
- Na přelomu století, kdy naprostá většina užitkového i dekorativního skla pochází z automatických provozů, kde konečný produkt takřka nepříjde do kontaktu s lidskou rukou, patří rukodělná výroba k naprostým výjimkám. Je luxusním doplňkem sériové sklářské produkce, který nejen zachovává, ale dále rozvíjí tradiční pojetí výroby křišťálového skla. Takový přístup sklárna dodržuje přesto, že vyžaduje řadu významných investic. Vedle speciálního výběru a dlouhodobého výcviku sklářů, brusičů a rytců i hledání odpovídající výtvarné polohy.
- Ve sklárně Moser se v průběhu nadcházejícího desetiletí vystřídalo několik stálých výtvarníků, ale nově se formovala i spolupráce s dalšími, externími návrháři. Sklárna poprvé samostatně pořádá vlastní mezinárodní symposia, organizovaná nově vzniklým Studiem Moser. Touto cestou se podaří získat kontakty jak mezi zahraničními autory, tak mezi nově nastupující generací absolventů uměleckých škol.

^ Pohled na administrativní budovu a prodejní galerii sklárny, 1996.

1990

- › V březnu 1990 navštívil hut nejproslulejší československé sklárny Václav Havel, tehdy ještě prezident Československé socialistické republiky.

1991

- › Na pozadí politických a hospodářských reforem, které se odehrály v Československu po roce 1989, došlo v roce 1991 ke vzniku akciové společnosti Moser a následně pak k její postupné privatizaci.

1992

- › Ve sklárně bylo uspořádáno 1. sympozium rytého skla s mezinárodní účastí. Vzniklo z iniciativy Jiřího Harcuby a Vladimíra Jelínka, dále se účastnili například Ursulla Merker, Karel Bečvář, Ronald Pennell a rytci sklárny Moser.

1993

- › Významným momentem v nových hospodářských podmínkách byla i snaha o rozšíření zahraničního obchodu, jehož organizaci akciová společnost Moser převzala roku 1993 od společnosti Skloexport. Sklárna tak opět získala možnost přímého kontaktu se zákazníkem, který byl do roku 1949 pro obchod s moserovským sklem tradiční. Prostřednictvím takového způsobu prodeje byla usnadněna komunikace s trhem a sklárna má nyní možnost citlivěji reagovat na potřeby zákazníků. Po převzetí obchodu se začala orientovat na nové trhy.

1994

- › Sklárnu Moser navštívili prezidentka Islandu Vigdíz Finnbogadóttir, prezident Portugalska Mário Soares či Jean I., velkovévoda lucemburský.

^ Moserovští mistři skláři přivítali na své huti Václava Havla, nového československého prezidenta, 1990.

1994

- > Vývojové (výtvarné) oddělení sklárny a rytecké studio se v polovině devadesátých let sloučily ve Studio Moser. Zde byli od počátku soustředěni zkušení řemeslníci, brusíči a rytci, kteří společně s autory návrhů vytvářejí prototypy pro následnou výrobu. Změnila se i koncepce spolupráce s výtvarníky a celková představa o novém pojetí výtvarného vývoje. Studio nepracovalo pouze s návrhy vlastních kmenových výtvarníků, ale začalo oslovovat jak externí renomované umělce, tak i studenty nebo čerstvé absolventy Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze.
- > Nově navržené a ve Studiu vyvzorované kolekce jsou každoročně uváděny na trh prostřednictvím přehlídek Ambiente ve Frankfurtu nad Mohanem a Maison & Objet v Paříži. Ve Studiu Moser vznikají i nesériové, unikátní výrobky, které sklárna využívá pro zvláštní, jednorázové akce charitativního či společenského charakteru. Na počátku nově koncipované organizace vývojové práce sklárny, která vyvrcholila přípravou sympozií v následujících letech, stála vedoucí studia Ivone Dirzeová a výtvarníci Oldřich Lípa a Jiří Rydlo.
- > V rytecké dílně Studia Moser vedle sebe pracovali tři talentovaní rytci. Nejzkušenější Ivan Chalupka předával svoje znalosti Milanu Holubkovi a Vladimíru Skálovi, kteří nastoupili do sklárny v sedmdesátých letech. Oba rytci představují po odchodu Ivana Chalupky nejzkušenější mistry ve svém oboru, i když jejich styl se liší. Zpočátku spolupracují s výtvarníky sklárny Oldřichem Lípou a Lubošem Metelákem. Nejsilnější vazby se vytvářejí mezi Milanem Holubkem a výtvarníkem Karlem Bečvářem, který má silný vliv na formování rytiny v 80. a 90. letech minulého století. Vladimír Skála, který vyniká při své práci neuvěřitelnou přesností, inklinuje k lineárnějším předlohám, v nichž se soustředí na zvýraznění jemného detailu. V polovině devadesátých let se začala vedle zmíněných mistrů objevovat další jména mladých umělců, kteří se vyčleňují z rytecké dílny, kde vzniká běžnější rytecká tvorba a začínají se podílet na individuálních dílech. Patří mezi ně například Vlastimil Selinger, Marian Staněk a Tomáš Lesser.

^Rytecké studio před rokem 1990.
Zleva Ivan Chalupka,
Milan Holubek,
Vladimír Skála.

> Vladimír Skála v rytecké dílně, 1995.
(Archiv Moser)

✓ Postmodernistickou orientaci lze nalézt jak v návrzích dekorativního skla, tak v rytinách Karla Bečváře. Právě spolupráce s Karlem Bečvářem znamenala značný přínos pro soudobé pojetí rytého skleněného objektu. Na pozici stálého výtvarníka pracoval ve sklárně jen krátce v osmdesátých letech, ale osobitým přístupem k rytině důrazně

zasáhl do rozvoje tohoto odvětví. Oboustranně přínosná spolupráce výtvarníka se sklárnou byla obnovena po roce 1988 a nadále pokračuje. Nejbližším spolupracovníkem Karla Bečváře se stal vynikající rytec Milan Holubek, který vnímavě reaguje na jeho volně pojaté kresby a respektuje autora předlohy tu jako kreslíře, jinde jako sochaře.

> **VÁZA SUMER**
1996, návrh Karel Bečvář,
výr. č. 2839,
ryl Milan Holubek
Bezbarvé sklo vrstvené
kouřověfialovým sklem,
broušené, ryté.
V. 37cm

< **POTOPA II**
1996, výr.č. 2818,
ryl Vladimír Skála podle
dřevorytu G. Doré z roku 1875
Bezbarvé sklo, broušené, ryté.
V. 25,9cm

< Předlohou pro rytinu byl dřevoryt francouzského kreslíře Gustava Doré. Rytec Vladimír Skála vytvořil sérii rytin podle Dorého předloh, která patří mezi jeho mistrovská ztvárnění. Všechny náměty vycházejí tematicky ze Starého a Nového zákona. Autor rytiny, který je mistrem ve vystižení jemného detailu, vybral dvě varianty námětu Potopa a příběh Ježíš uzdravuje nemocné.

< **BLOK TANEC NA MOSTĚ**
1993, výr.č. 2714/2,
návrh Jan Mareš, ryl Jan Mareš
Bezbarvé sklo, broušené, ryté.
V. 12cm

< Jedním z umělců, kteří tvůrčím a novátorským způsobem zasáhli do moderního vývoje rytiny i její techniky, byl Jan Mareš. Rytinou se zabýval soustavně a dlouhodobě již od studií. Techniku rytí také vyučoval na školách v Praze, Barceloně, Pilchucku a jinde. Rytina mu po tak rozsáhlé zkušenosti nekladla žádné technické překážky a inspirovala jej k dalšímu využití. Ryté segmenty zkoušel propojovat s broušenými bloky v abstraktních celcích, které jsou prostřednictvím optických vlastností skla neustále měněny, zkreslovány či násobeny.

1995

› Otevřena již druhá prodejní galerie v Praze na Starém Městě.

1996

- › Do funkce ředitele sklárny nastupuje Antonín Vlk a vykonává ji až do roku 2015. Od roku 1999 se stává také předsedou představenstva akciové společnosti Moser.
- › Ve sklárně byla po několik měsíců připravována půl metru vysoká křišťálová váza s rytým portrétem thajského krále Ramu IX., objednaná jako dar u příležitosti 50. výročí jeho korunovace. Rytec Milan Holubek ve snaze o realistické zachycení královny podoby vycházel nejen z fotografií, ale i grafického podání královny tváře.

^ Jiří Novák, který byl ředitelem sklárny v letech 1990–1995 a předsedou představenstva do roku 1998, s Ivanem Počuchem (vpravo), velvyslancem České republiky na Ukrajině.

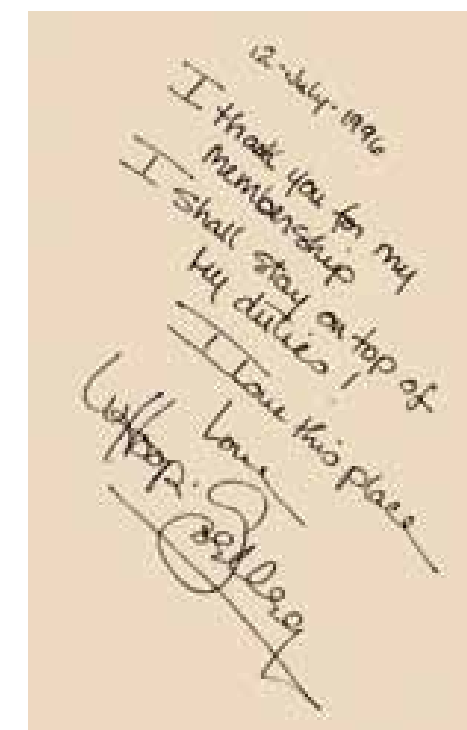
^ Antonín Vlk, ředitelem sklárny od roku 1996 do roku 2015. V letech 1999–2015 také předsedou představenstva akciové společnosti MOSER, a. s.

› Rytá váza, unikátní zakázka vyrobená pro thajského krále Ramu IX. v roce 1996.

1996

- > Sklářnu v tomto roce navštívila japonská princezna Sayako a v rámci 31. ročníku Mezinárodního filmového festivalu také americká herečka Whoopi Goldberg, která zanechala srdečný vzkaz v pamětní knize Klubu Obřích číší.
- > V historickém domě Tři prsteny, který byl v centru Karlových Varů postaven v roce 1732, byla otevřena nová prodejní galerie.
- > Sklářna připravuje novou kolekci soupravy Copenhagen se státním znakem pro Pražský hrad a vybavení prezidentského sídla v Lánech.
- > Soupravy Ivany Houserové a Jiřího Rydla získaly prestižní ocenění Design centra České republiky.
- > Od roku 1996 byly výrobky Studia Moser značeny zvláštní značkou.

^ Americká herečka Whoopi Goldberg členkou Klubu Obřích číší a její srdečná reakce v pamětní knize klubu, 1996.

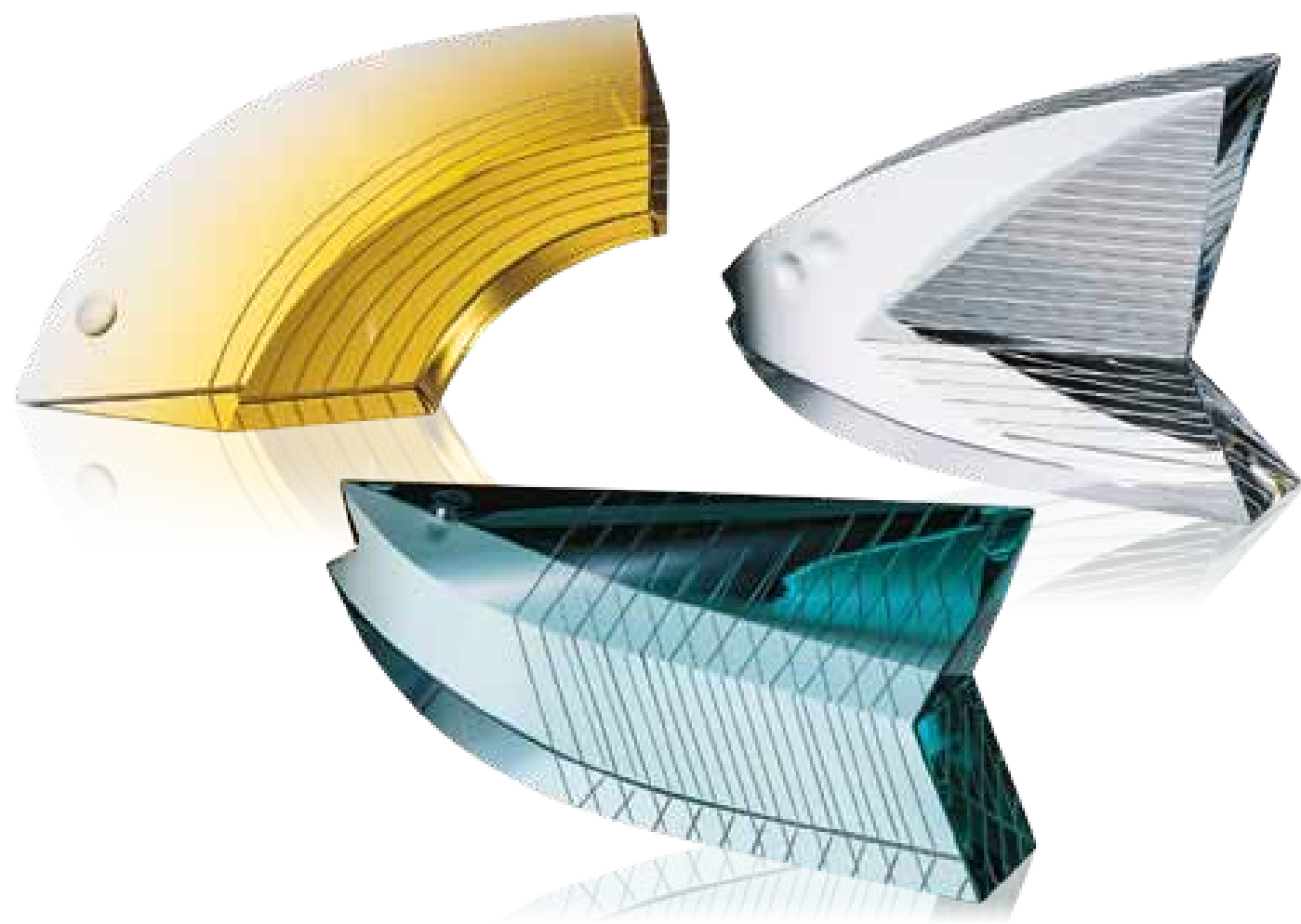

^ Japonská princezna Sayako v Klubu Obřích číší, 1996.

✓RYBY

1995, návrh František Janák,
výr. č. 2787; 2788; 2789
Bezbarvé sklo; zelenomodré
sklo Beryl; zlatožluté Eldor,
broušené.

V. 11 cm; 13,2 cm; 10,5 cm

✓MÍSA – OBJEKT

1996, návrh František Vízner,
výr. č. 2837/2
Zelené sklo, broušené.
Ø 29 cm

✓ Rokem 1996 začíná spolupráce s Františkem Víznerem a spadá sem i výroba první série jeho dokonale vybroušených objektů. Autorova ateliérová tvorba spočívala v hledání dokonalého tvaru, jednoduchého, ale řemeslně dokonale zpracovaného. Volba sklárny nebyla náhodná, hledal kvalitní řemeslníky i barevné a technologické možnosti skloviny.

✓ **MÍSA DVOJDÍLNÁ**

1996, návrh Jan Mareš, výr. č. 2841
Modré sklo Akvamarin, zlatožluté
sklo Eldor, broušené.
V. 20 cm

✓ Různorodost spolupráce s Janem Marešem dokládá tvorba z devadesátých let, kdy vytvářel tvarově a barevně odlišené předměty, které sdružoval a kombinoval do skupin. Vzniklé prostorové kompozice skýtaly celou řadu působivých průhledů.

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA MAAT**

1996, návrh Ivana Houserová,
výr. č. 29 140
Bezbarvé sklo, broušené.
V. 10,9 cm až 43 cm

✓ Soupravy Faraon, Maat a Serapis spřízněné staroegyptskými motivy získaly ocenění Vynikající design roku 1996, udělené Design centrem v Brně.

✓ **FLAKONY HORN A KAILA**

1997, návrh Karolína Kopřivová,
výr. č. 2851, 2857
Purpurovéřialové sklo Alexandrit,
zelenomodré sklo Beryl,
zlatohnědé sklo Topas, broušené.
D. 20,5cm, 27,5cm

✓ Na tradici oblíbených toaletních souprav ve sklárně Moser navázala Karolína Kopřivová návrhy flakonů a kolekcí lahví. První návrhy vznikly ve sklárně již na Sympoziu broušeného skla v roce 1997.

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA WELLENSPIEL**

1997, návrh Sabine Wachs, výr. č. 29 160
Bezbarvé sklo, hutně tvarované.
V: 15,5cm až 23cm

✓ Křišťálové poháry jsou dekorovány jemným optickým vzorem, inspirovaným neustálým pohybem vln. Nápojový soubor „Hra vln“ byl navržen autorkou stejnojmenné ručně malované jídelní soupravy vyráběné porcelánkou v Míšni.

1997

- > Honorární konzul České republiky v Monaku předal knížecí rodině křišťálovou mísu Lady Hamilton u příležitosti oslav 700 let vlády dynastie Grimaldi.
- > Norský král Harald V. a královna Sonja navštívili sklárnu a projevíli velký zájem o zdejší uměleckou rytinu.
- > Broušená váza z produkce sklárny Moser se stala středem zájmu při návštěvě francouzského prezidenta Jacquese Chiraca na Pražském hradě.
- > Na žádost prezidenta České republiky Václava Havla byl ve sklárně vyroben kříž podle návrhu výtvarníka Karla Bečváře a předán jako prezidentský dar pro papeže Jana Pavla II. u příležitosti jeho návštěvy České republiky.
- > Ve sklárně bylo zorganizováno 2. sympozium broušeného skla s mezinárodní účastí, kromě zkušených a renomovaných výtvarníků sklárna dala příležitost i studentům Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze. Výtvarníci navázali na tradiční technologie užívané ve sklárně a každý z nich osobitým způsobem obohatil sortiment o nové tvary a vzory.

< Norský královský pár v doprovodu ředitele sklárny Antonína Vlka. Společně prohlíží ukázky historické rytiny.

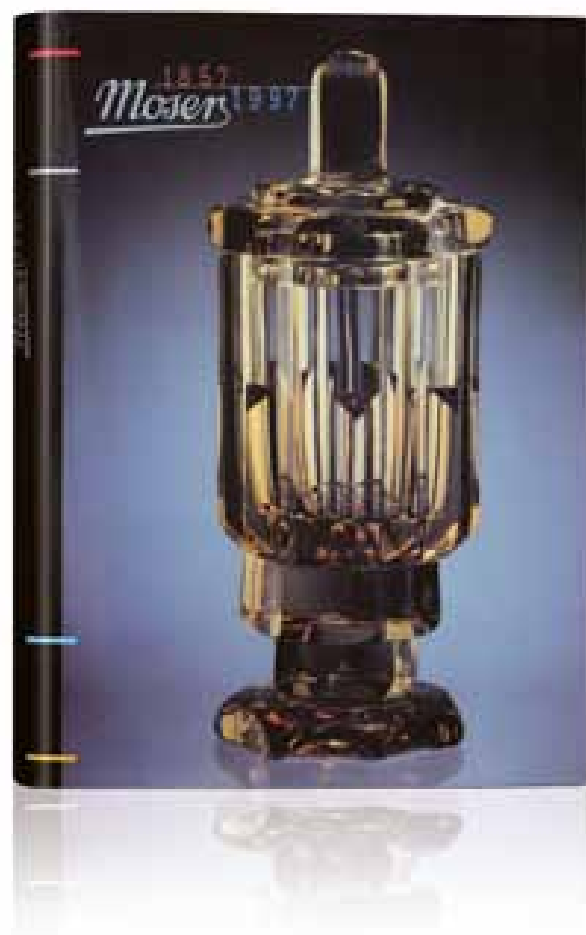
< Prezidenti Francie a České republiky s manželkami obdivují vázu značky Moser při návštěvě Pražského hradu.

< Papež Jan Pavel II. s darem od prezidenta České republiky na Pražském hradě.

1997

- > K 140. výročí založení firmy Moser byly uspořádány výstavní akce v Galerii umění v Karlových Varech, Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze a Moravské galerii v Brně. V následujícím roce byla otevřena velká retrospektivní výstava v bavorském Pasově, kde je ve sbírkách Muzea skla uložena významná kolekce historického skla Moser. V souvislosti s výročím byla poprvé zpracována a knižně vydána přehledná historie firmy, založené před 140 lety Ludwigem Moserem.
- > Pro výstavy byly vyrobeny některé speciální tvary, které dosáhly vysokých mezinárodních ocenění, ale ve sbírkách muzeí se nedochovaly. Snad nejzajímavější zkušeností pro brusiče byla rekonstrukce návrhu Ludviky Smrčkové, vázy, jež byla vystavena na Mezinárodní výstavě dekorativních umění v Paříži roku 1925. Na její přípravě ve sklárně pracovali mistři brusiči Miroslav Liška a Milan Tůma.
- > Sklárnu a výstavní akce navštívily vnučky Leo Mosera žijící v USA. Sklárně věnovaly portrét svého dědečka a řadu rodinných archivních materiálů, které byly umístěny do muzea a archivu sklárny.

< V souvislosti se 140. výročím se sklárna obrací ke svým kořenům a vydává knihu, která přináší první přehlednou historii firmy Moser.

∨ Mistr brusič Miroslav Liška při práci na rekonstrukci vázy z roku 1924.

^ Váza, navržená v roce 1924 Ludvikou Smrčkovou pro Mezinárodní výstavu dekorativních umění v Paříži roku 1925, byla vyrobena k 140. výročí sklárny znovu.

◀ Jiří Šuhájek při instalaci plastiky Podzim. (Archiv autorů)

1998

- › Sklárna získala zakázku na vybavení prezidentského paláce v Bratislavě.
- › Unikátní projekt skleněných plastik Podzim a Zima, sedících kolosů v nadživotní velikosti, realizoval ve sklárně Moser pro Bienále v Benátkách designér Jiří Šuhájek. Prolnutí volného umění a řemesla v Šuhájkově tvorbě a schopnost vytvářet monumentální formát přivedly autora k realizacím uplatněným v architektuře. Zkušenost se „skládanými“ plastikami a foukáním skla do formy v podobě kovových klecí uplatnil právě ve velkorysém projektu cyklu Čtyři roční období, do něhož sochy patří. V Benátkách byly vystaveny v Dóžecím paláci a Paláci Fortuna. V současnosti je možné obě sochy spatřit na prostranství před vstupem do budovy manufaktury Moser.
- › V době konání Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech navštívily sklárnu italská herečka Ornella Muti a americká herečka Lauren Bacall. Prestižní křišťálové ocenění festivalu vyrobené sklárnou Moser získali američtí herci Gregory Peck a Michael Douglas.
- › V době filmového natáčení v Karlových Varech navštívili prodejní galerii na karlovarské kolonádě francouzští herci Gérard Depardieu a Jeanne Moreau. Svůj obdiv ke křišťálu vyjádřil Depardieu opakovanými návštěvami ještě v letech 2005 a 2012.

◃ Italská herečka Ornella Muti se sklem Moser.

◃ Americký herec Gregory Peck přijímá ocenění od ředitele filmového festivalu Jiřího Bartošky.

◃ Francouzský herec Gérard Depardieu v karlovarské prodejní galerii Moser.

◃ Americký herec Michael Douglas a ředitel filmového festivalu Jiří Bartoška.

1999

- > Za účasti studentů Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze ve sklárně proběhlo 3. sympozium skla na téma Nový design pro 21. století.
- > Jedinečnými díly se na 2. Mezinárodním sympoziu rytého skla v Kamenickém Šenově představili mistři ryteckého umění Milan Holubek a Vladimír Skála, kteří prováděli práce dle předloh sochaře Karla Bečváře a malíře Vladimíra Komárka.
- > Moser se stává výhradním dodavatelem křišťálového skla pro česká zastupitelství po celém světě.
- > Sklárnu a prodejní galerii v tomto roce navštívili například malajský sultán Mizan Zainal Abidin, který si objednal kolekci s vlastním erbem pro palác v Trengganu, režisér Franco Zeffirelli, česká módní návrhářka Blanka Matragi a nizozemský herec Rutger Hauer.
- > Upřímný zájem o historii sklárny projevil v prodejní galerii Moser v Praze pilot F1 David Coulthard. Mezi vystavenými kolekcemi nakonec zvolil soupravu Carlsbad.
- > V rámci týdne české kultury v Tokiu byl první dámou České republiky Dagmar Havlovou předán dceři japonského císaře křišťálový vějíř s uměleckou rytinou od moserovských mistrů sklářů.
- > Při příležitosti návštěvy následníka anglického trůnu prince Charlese v České republice, předal prezident Václav Havel svému hostu osobní dar v podobě karafy s rodovým znakem, která byla připravena právě pro tuto příležitost v manufaktuře Moser.

∨ Rytinu *Labyrint*, kterou navrhl Karel Bečvář roku 1999, provedl Milan Holubek. Rytina vznikla v rámci přípravy kolekce pro Mezinárodní sympozium rytého skla v Kamenickém Šenově.

∧ Rytina *Zlomené přátelství*, kterou navrhl Karel Bečvář roku 2000 a ryl Milan Holubek, byla vybrána pro soukromou galerii Eltona Johna.

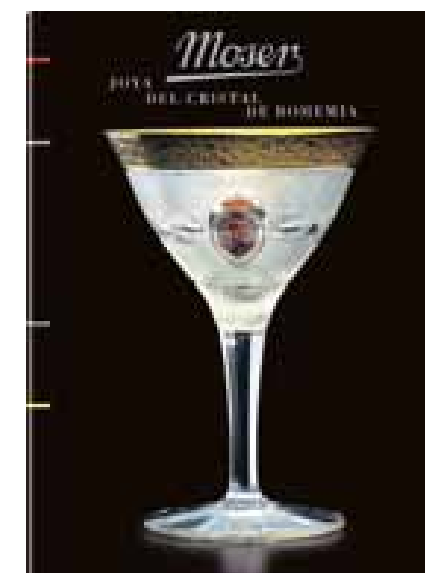
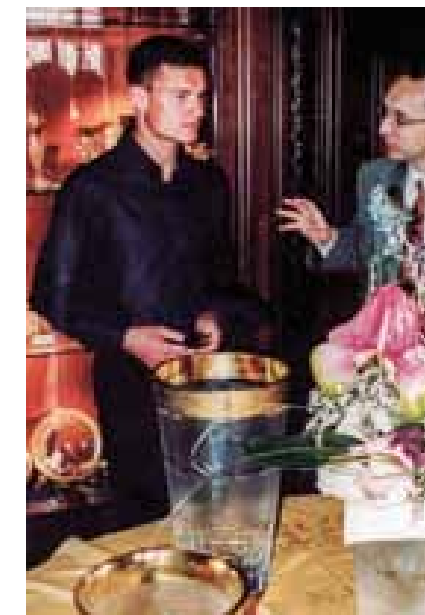
2000

- > Po podzimní paralympiádě v Sydney předaly manželka českého prezidenta Dagmar Havlová a československá olympionička Dana Zátopková paralympijskému týmu ceny vytvořené ve sklárně. Celá akce proběhla pod patronací prezidenta České republiky Václava Havla. Ceny pro Český paralympijský výbor jsou ve sklárně připravovány již od roku 1998.
- > V Museo del Vidrio de la Real Fábrica de Cristales La Granja ve Španělsku proběhla pod patronací Uměleckoprůmyslového musea v Praze a českého velvyslance ve Španělsku výstava Klenot českého sklářství, zaměřená na historii a současnost skla Moser. Výstava se konala v prostorách staré královské sklárny u letního sídla španělských králů nedaleko Segovie. V souvislosti s výstavou byl obdarován španělský král Juan Carlos publikací o historii sklárny a kolekcí Splendid s královským znakem.
- > Na Ambiente ve Frankfurtu nad Mohanem byla představena velkolepá kolekce s nápojovým sklem od Jana Mareše, Jiřího Šuhájka, Kateřiny Doušové, Karolíny a Pavla Kopřivových.
- > Britský zpěvák Elton John rozšířil soukromou uměleckou sbírku rytin ze Studia Moser o další dílo, které vzešlo ze spolupráce mezi sochařem Karlem Bečvářem a rytcem Milanem Holubkem.
- > Thajská princezna Chulabhorn Mahidol navštívila sklářskou huť manufaktury Moser, aby pro svůj palác objednala kolekci skla.

✓ Malajský sultán Mizan Zainal Abidin v Klubu Obřích číší, 1999.

✓ Pilot F1 David Coulthard z týmu West McLaren Mercedes se sklem Moser, 1999.

^ Výstavu pro španělské publikum doprovázela i kniha o historii sklárny Moser, 2000.

< Thajská princezna přijela osobně vybrat kolekci skla do hutě sklárny Moser v Karlových Varech, 2000.

> **VÁZA GEMA**

2000, návrh Kateřina Doušová,
výr. č. 2965
Purpurověfialové sklo Alexandrit
podjimané fialovým sklem
Amethyst, broušené.
V. 25,5 cm

> Kateřina Doušová spolupracuje s firmou Moser od roku 1999, kdy se zúčastnila zdejšího sklářského sympozia. Při prvních kontaktech se sklem Moser se jí intuitivně podařilo navázat na práce, jež zde byly realizovány v sedmdesátých letech. Tehdy vznikla řada zdařilých a pro sklárnu netradičních návrhů. Kateřina Doušová se napojila na tuto dávno minulou kapitolu z historie sklárny a v naprosto nových souvislostech využila technik, které v období devadesátých let nebyly běžně užívané. Robustní křišťálové vázy s barevnými jádry jsou broušené sférickým brusem, který proporčně zasahuje do původního tvaru. V některých případech sahá vedle hladkého brusu ještě k jemnému matně broušenému nebo pískovanému rastro. Vzniklá kolekce přinesla sklárně nový a jedinečný pohled na dekorativní sklo.

^ **VÁZY ČTYŘI ROČNÍ DOBY**

2000, návrh Jiří Šuhájek, výr. č. 2900
Bezbarvé sklo podjimané bílým opálem; zlatožluté sklo
Eldor podjimané sklem jadegreen; purpurověfialové sklo
Alexandrit podjimané oranžovým opálem nebo sklem
jadegreen, broušené.
V. 16 cm

^ **Návrhy barevného skla podjimaného opály**

Jiřího Šuhájka byly poprvé představeny na jarní přehlídce designu ve Frankfurtu roku 1998. Kombinace transparentního skla s opálem byla v moserovské huti experimentálně odzkoušena již v 70. letech například Vratislavem Šotolou, ale způsob, jakým tuto kombinaci využil nový Šuhájkův přístup, ji povýšil do charakteristického spektra moserovských technologií.

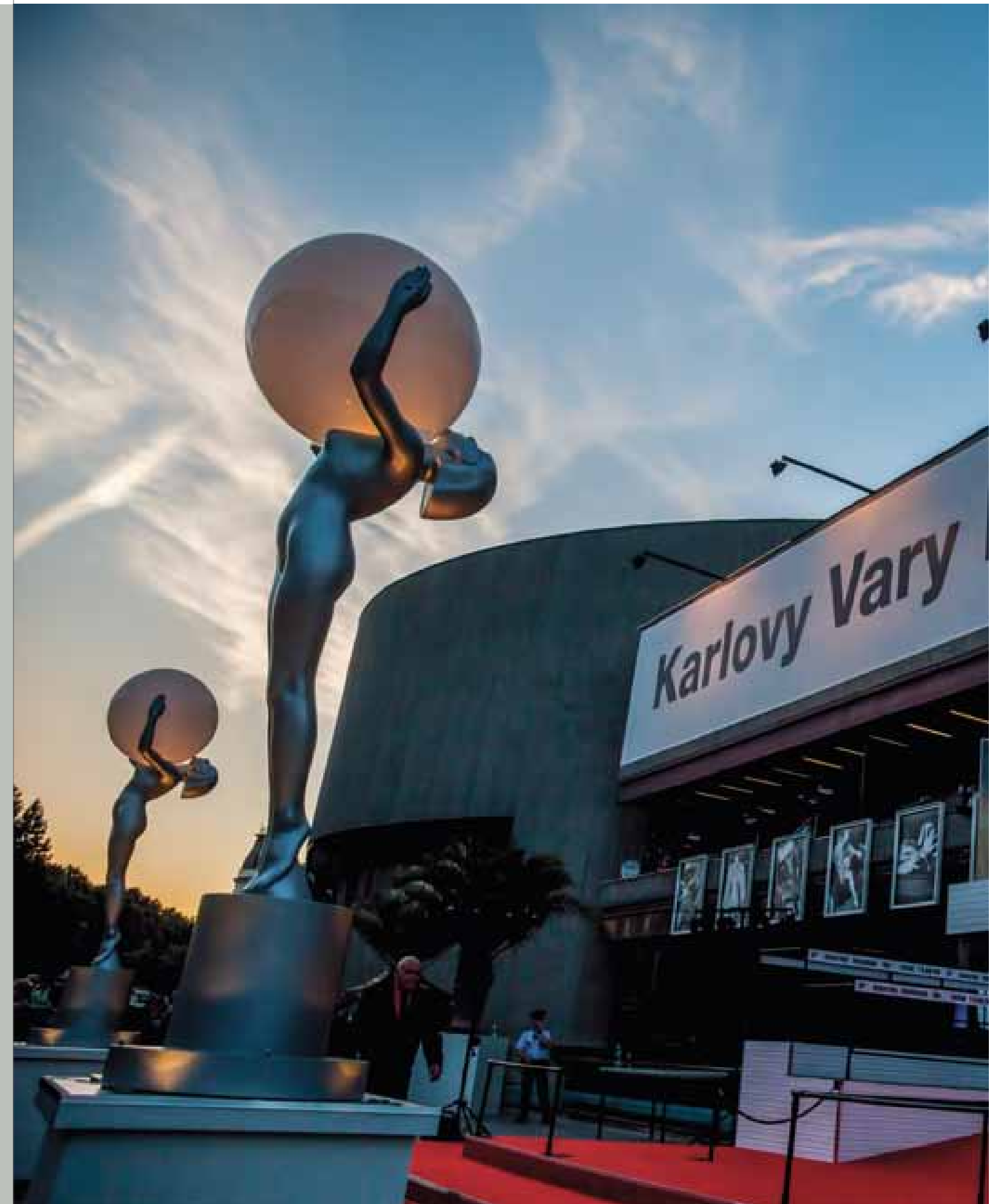
Kromě barev se stává typickým i kontrast vnějšku a vnitřku nádoby, kdy uvnitř převládá oblost vytvořená dechem skláře a vně ostré hrany dosažené mistrným vybroušením.

„Ve sklárně Moser mě nadchla neobvyklá a ve světě jedinečná barevnost sklovin. Je to alchymie a já rád zkouším, jak se budou barvy spolu chovat,“ říká Jiří Šuhájek.

— SKLO
MOSER —

A MEZINÁRODNÍ
FILMOVÝ FESTIVAL
V KARLOVÝCH
VARECH

—

^Velká cena za mimořádný umělecký přínos světové kinematografii. Dívka s křišťálovým glóblem měří 42 cm a váží 5 kg.

> Počínaje polovinou minulého století má sklárna Moser velmi blízký vztah k filmu a filmovým hvězdám. Nejprve prostřednictvím sady Obřích číší se sklo Moser ocitlo v bezprostřední blízkosti filmových hvězd. Soubor byl postupně představen na mezinárodních filmových festivalech v Cannes, Karlových Varech a Sorrentu. Dnes vztah k filmu a jeho tvůrcům potvrzuje sklárna jako partner festivalu v Karlových Varech, jehož se každoročně účastní řada umělců a milovníků filmového umění z celého světa. Sklárna Moser je tradičně výhradním dodavatelem unikátních festivalových cen, které se během desetiletí

několikrát proměnily. Poslední podobu získala festivalová cena v roce 2000, kdy prvotní myšlenku týmu MFF dovedl k dokonalosti fotograf Tono Stano. Cena, jejíž základ je vytvořen moserovskými skláři, si rovněž zahrála hlavní roli ve filmových znělkách, které každoročně zahajují programy filmového festivalu. Spolu s ní účinkují v jednotlivých humorných scénkách držitelé ceny za mimořádný umělecký přínos, například režiséri Věra Chytilová a Miloš Forman nebo herci Helen Mirren, John Malkovich, Danny DeVito, Jude Law či Andy Garcia.

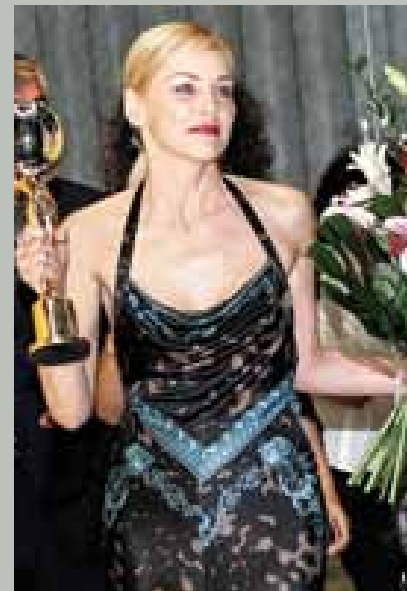
2001 Ben Kingsley, britský herec.

2003 Morgan Freeman, americký herec.

2005 Sharon Stone, americká herečka.

2009 John Malkovich, americký herec.

2011 Judi Dench, britská herečka.

2013 John Travolta, americký herec.

2005 Robert Redford, americký herec a režisér.

2007 Danny DeVito, americký herec a režisér.

2014 Mel Gibson, americko-australský herec a režisér.

2016 Willem Dafoe, americký herec.

> VÁZA BARIEL
 2000, návrh Jiří Šuhájek,
 výr. č. 2959
 Purpurověfialové sklo
 Alexandrit podjimané
 růžovým sklem Rosalin,
 broušené.
 V. 41,5 cm

^ Přestože název vázy odkazuje na konkrétní
 pojem, na jednoho z biblických archandělů,
 tvarově se předmět vzdaluje od figurativních
 asociací. Tvůrce pracoval s abstraktním geo-

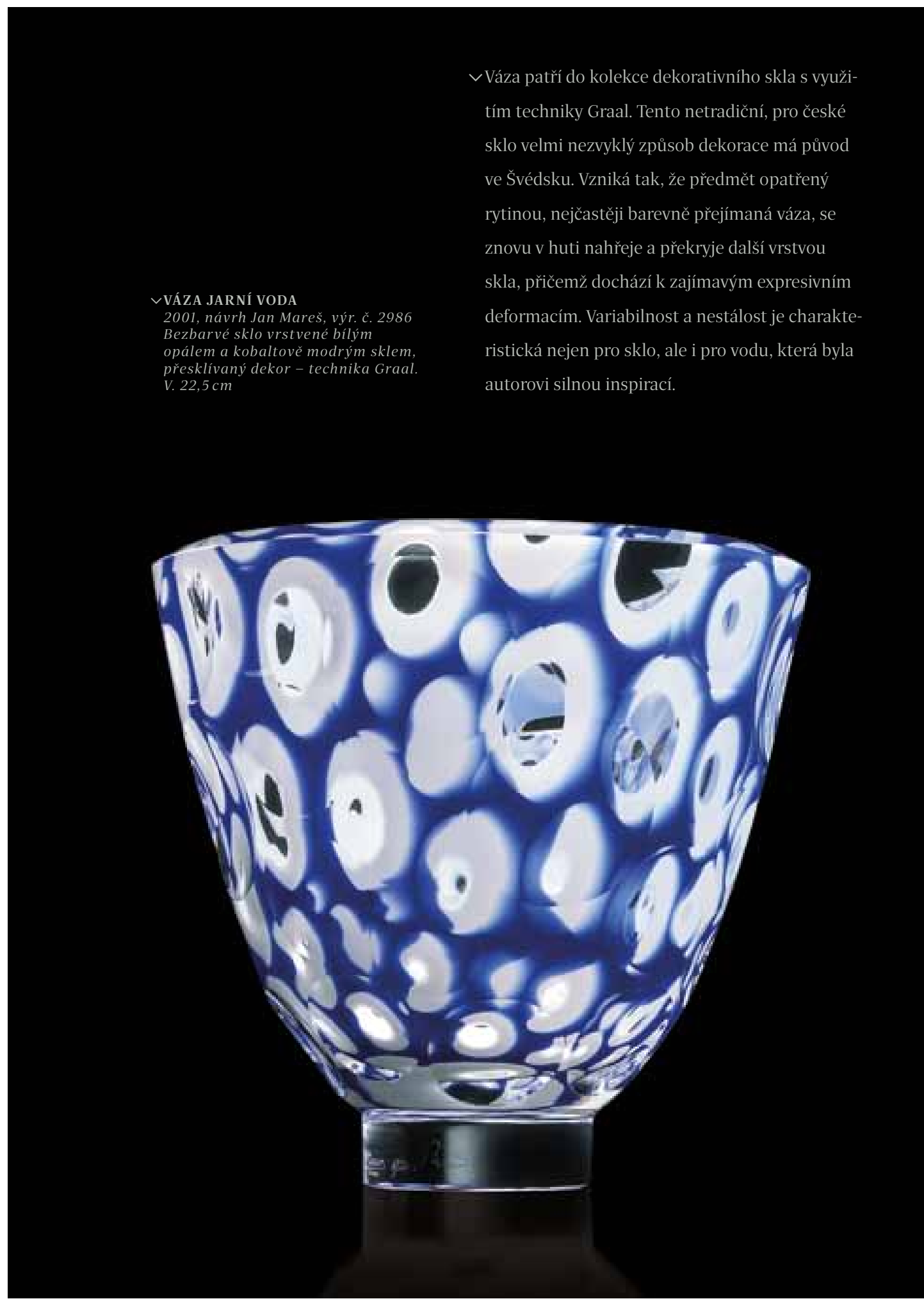
metrickým tvarem, ale důmyslně vybroušené
 plochy a citlivě volená barevnost způsobují, že
 záření, které vychází z nitra skleněné plastiky,
 celý předmět oživuje a podněcuje imaginace.

^ PSACÍ SOUPRAVA IN FORM
 2000, návrh Pavel Kopriva, výr. č. 2940–48
 Bezbarvé sklo a žlutohnědé sklo Topas,
 broušené.
 V. 6 cm

◀ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA ISABEL**
 2000, návrh Jiří Šuhájek,
 výr. č. 29 380
 Bezbarvé sklo, zelenomodré
 Beryl, modré Akvamarin, růžové
 Rosalin a purpurověfialové sklo
 Alexandrit, broušené.
 V. 13,2cm až 33cm

✓ **VÁZA JARNÍ VODA**
 2001, návrh Jan Mareš, výr. č. 2986
 Bezbarvé sklo vrstvené bílým
 opálem a kobaltově modrým sklem,
 přesklívaný dekor – technika Graal.
 V. 22,5 cm

✓ Váza patří do kolekce dekorativního skla s využitím techniky Graal. Tento netradiční, pro české sklo velmi nezvyklý způsob dekorace má původ ve Švédsku. Vzniká tak, že předmět opatřený rytinou, nejčastěji barevně přejímaná váza, se znovu v huti nahřeje a překryje další vrstvou skla, přičemž dochází k zajímavým expresivním deformacím. Variabilnost a nestálost je charakteristická nejen pro sklo, ale i pro vodu, která byla autorovi silnou inspirací.

2001

- › Čerstvý design z karlovarské sklárny, kolekce váz Jiřího Šuhájka byla vystavena v galerii Gump's v San Francisku, kam zavítala i bývalá ministryně zahraničí USA Madeleine Albrightová.
- › Spolupráce se značkou Tiffany v USA pokračuje v tomto roce novou kolekcí nazvanou Moderne.

2002

- › Jako státní dar při návštěvě České republiky obdržel japonský císař Akihito od prezidenta Václava Havla křišťálovou mísu Neptun.
- › Královský palác v Ammánu vybaven soupravou Copenhagen s jordánským královským znakem.
- › Palác Černá růže v centru Prahy, kde sídlí prodejní galerie sklárny Moser, navštívil se svým doprovodem lucemburský velkovévoda Jindřich s manželkou Marií Terezou. Sem zavítala též obdivovatelka ryteckého umění, thajská královna Sirikit. Její pozornost si získaly umělecké rytiny s biblickými náměty.
- › Další vzácnou návštěvou, která poctila galerii Moser v Praze, byla první dáma Spojených států amerických Laura Bush. Během své oficiální návštěvy České republiky si přišla prohlédnout umělecké rytiny a barevné sklo.
- › Během setkání nejvýznamnějších představitelů členských států NATO v Praze navštívily galerii v paláci Černá růže také manželky jednotlivých prezidentů a předsedů vlád. Státní dary pro tuto vzácnou návštěvu na objednávku prezidenta republiky Václava Havla připravovalo 25 sklářských mistrů po dobu 3 měsíců.

2003

- › Do Klubu Obřích číší vstoupil švýcarský spisovatel a autor mnoha sci-fi románů Erich von Däniken, galerii skla Moser v Praze poctil svou návštěvou bývalý velvyslanec Evropské komise v České republice Ramiro Cibrian. Pravidelným hostem galerie i sklárny se stává nastupující velvyslanec USA v Praze Craig Stapleton.

✓ Fotografie, kterou zaslala první dáma USA Laura Bush jako poděkování za chvíli strávené se sklem v galerii Moser v Praze.

✓ V rozhovoru s autorem kolekce Jiřím Šuhájkem vyslovila česká rodačka Madeleine Albrightová potěšení z prezentace českého uměleckého skla v USA.

^ Mistr rytec Vlastimil Selinger seznamuje s ryteckým uměním manželku polského prezidenta Jolantu Kwasniewskou.

✓ **VÁZY ČTYŘI ŽIVLY**

2002, návrh Jiří Šuhájek, výr. č. 2920; 2921; 2922; 2919;
 varianty tvarů provedeny v letech 1999, 2015
 Purpurověfialové sklo Alexandrit podjimané
 oranžovým opálem; žlutým opálem; bezbarvé
 sklo podjimané modrým sklem v kombinaci
 s purpurověfialovým sklem Alexandrit;
 purpurověfialové sklo Alexandrit podjimané bílým
 opálem v kombinaci se zlatožlutým sklem Eldor,
 broušené.

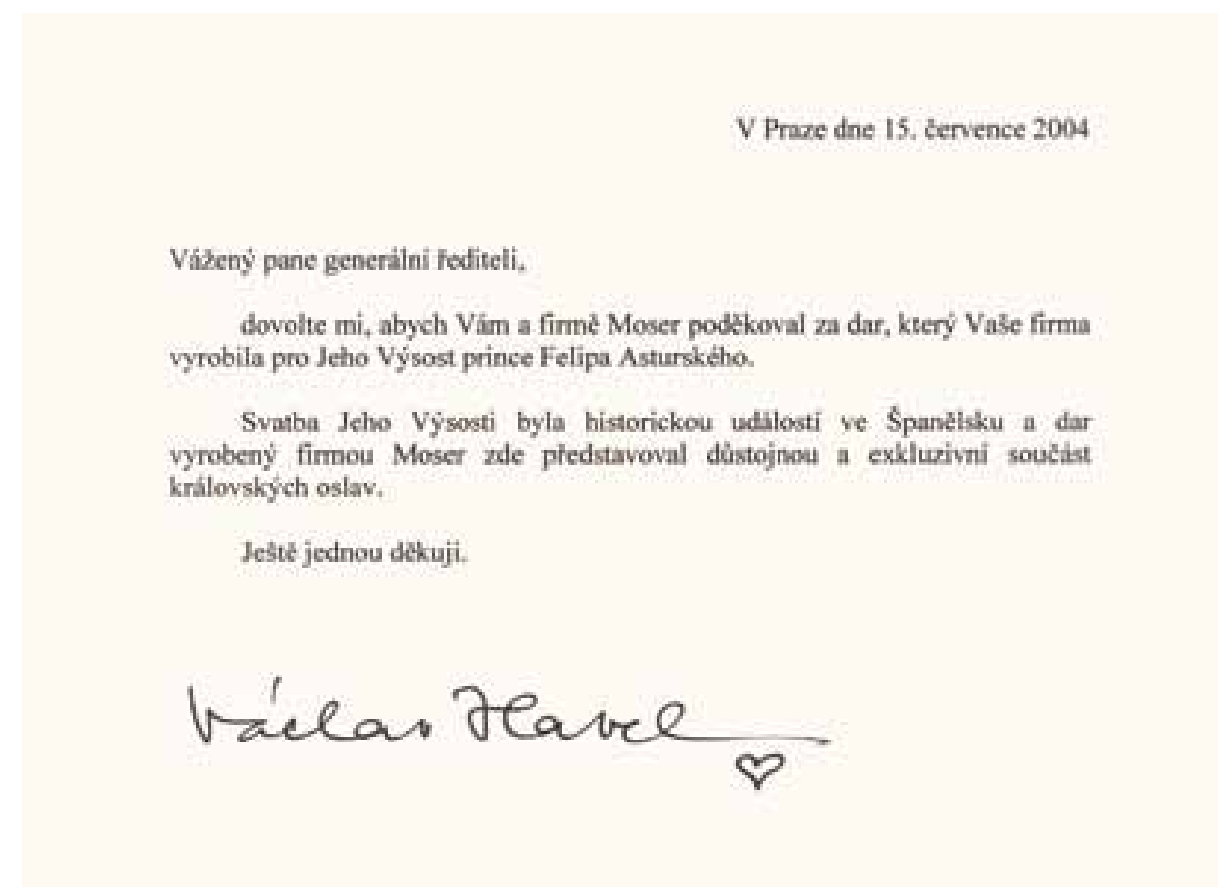
V. 34 cm; 36 cm; 35 cm; 32 cm

› Barevností, způsobem brusu i významo-
 vými souvislostmi mezi jednotlivými kusy
 souboru navazuje autor na vázy z čtveřice
 ročních dob. Také zde má barevnost nejen
 estetický, ale i psychologický a symbolický
 význam.

2004

- > Tento rok zaznamenal dvě vrcholné společenské akce u královských tabulí, kde má křišťálové sklo Moser již po desetiletí pevné postavení. Svatební stůl španělského korunního prince Felipa a Letizie Ortiz byl prostřen kolekcí Copenhagen pro více než čtyřicet členů královských rodů, členů vlád a dalších významných osobností kulturního a společenského života z celého světa. Na svatbě nechyběl ani český prezident Václav Havel s chotí Dagmar, kteří jako dar přivezli broušenou mísu s královským znakem, vyrobenou výhradně na žádost prezidenta v karlovarské sklárně.
- > Svatební hostina dánského korunního prince Frederika s Mary Elizabeth Donaldson se odehrála v Kodani na zámku Amalienborg, kde slavnostní tabuli vévodila nápojová souprava Splendid.

^ Poděkování prezidenta Václava Havla řediteli sklárny Antonínu Vlkovi za přípravu svatebního daru.

< Budoucí španělský královský pár se sklenkami ze souboru Copenhagen.

✓ Svatební den dánského korunního prince Frederika a Mary Elizabeth Donaldson s poháry Splendid.

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA LANCELOT**

2002, návrh Kateřina Doušová, výr. č. 29 520
Bezbarvé sklo, zelenomodré Beryl, modré
Akvamarin a zlatohnědé sklo Topas, broušené.
V. 11 cm až 31,5 cm

✓ Návrh využívá kontrastu mezi barevnou
hranovanou podstavou a nehmotnou
vejčitou křišťálovou kupou. V dalších
variantách soupravy pracuje autorka také
s kontrastem lesklých a matných ploch.

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA CASANOVA**

2003, návrh Jan Mareš, výr. č. 29 620
Bezbarvé sklo, broušené, pískované,
malované platinou.
V. 11 cm až 35,9 cm

✓ Moderní souprava vyrůstá ze základů,
na nichž je vystavěn úspěch moserovského
nápojového skla. Čistá a opticky dokonalá
sklovina společně s proporčně vyváženým
tvarem je doplněna zcela novým typem
oroplastické výzdoby.

◀ Manželka českého prezidenta Livia Klausová se sklářským mistrem Zdeňkem Drobným.

2004

- › Mistři brusiči a rytci Studia Moser připravili první pohár pro Japonskou asociaci sumo. Trofej nazvanou Pohár České republiky, který je určen vítězi mistrovského turnaje, předal zástupcům japonské asociace zápasu sumo český velvyslanec v Japonsku.
- › Do Japonska míří i pohár pro japonskou televizi NHK pojmenovaný po českém spisovateli Karlu Čapkovi, který je autorem mezinárodně užívaného termínu robot.
- › Kolekce se značkou MOSER FOR MARC JACOBS je součástí nového projektu Marc Jacobs Home Collection připravovaného pro obchodní galerie v New Yorku a San Francisku.
- › Sklářnu navštívila první dáma České republiky Livia Klausová, která na huti vytvořila originální dílo za pomoci mistra skláře Zdeňka Drobného.

◀ Pohár Sumo pro Japonskou asociaci sumo vyrobilo Studio Moser podle návrhu Jiřího Rydla z roku 2004.

✓ Nápojová souprava pro projekt Marc Jacobs Home Collection, 2004.

✓ **NÁPOJOVÁ SOUPRAVA SONNET**

2004, návrh Studio IRDS, výr. č. 29 740
 Bezbarvé sklo a purpurověfialové sklo
 Alexandrit, broušené.
 V: 10,6 cm až 33 cm

- ✓ Souprava je záměrně tvořena čistým křišťálovým nebo jemně zbarveným sklem bez jakékoliv dekorace, tvarovaná jen brusem. „Tato zdánlivá jednoduchost tvoří záměrně protiklad složitosti doby, v níž žijeme,“ říkají autoři soupravy Ingrid Račková a David Suchopárek.

✓ **VÁZA ANDĚL**

2005, návrh Jiří Šuhájek,
 výr. č. 3055
 Purpurověfialové sklo
 Alexandrit a růžové sklo
 Rosalín, broušené.
 V: 31 cm

- ✓ Vázy s názvy Bariel, Andělé nebo Křídla jsou tematicky spjaty. „Andělské téma mě zaujalo svojí symbolikou i možnostmi výtvarného ztvárnění. Optické vlastnosti skla i sklářská alchymie barev mě přivedly k myšlence stvořit andělská křídla v tónech nebeské duhy,“ popisuje explozi barev sám autor.

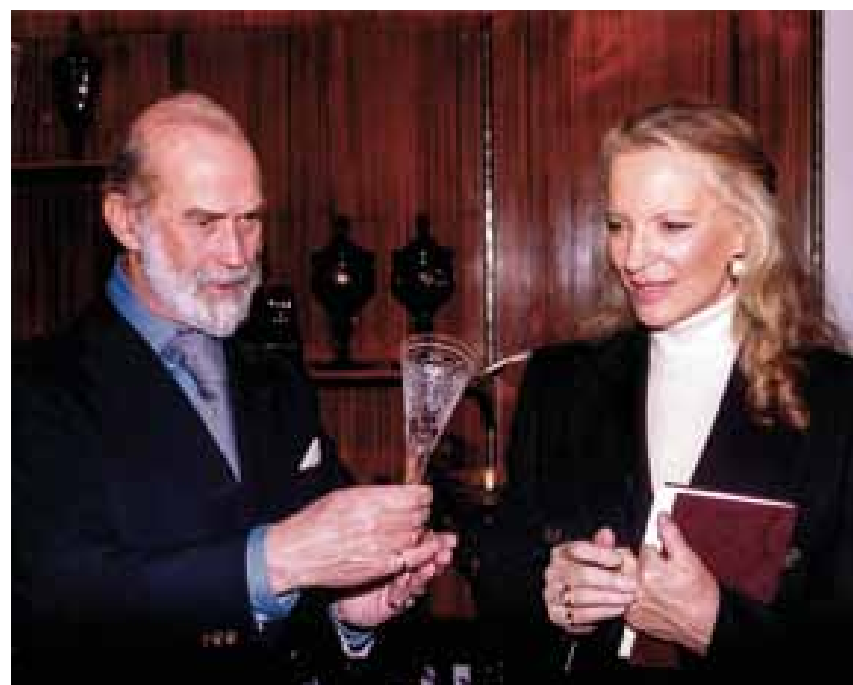

2005

- > Do sklárny zavítali britský princ Michael z Kentu s manželkou Michaelou.
- > Mezi další vzácné návštěvy patřil prezident Kyperské republiky a prezident Singapuru.
- > Skláři vyrobili křišťálový kříž podle návrhu výtvarníka sklárny Jiřího Rydla pro papeže Benedikta XVI. Unikátní broušené dílo předal papeži arcibiskup Jan Graubner.

2006

- > Sklárna připravila nápojový soubor Royal zdobený norským královským znakem pro královský palác v Oslu.
- > Šachový velmistr Boris Spassky obdržel od karlovarských sklářů křišťálovou šachovou figuru.

^ Britský princ Michael z Kentu a princezna Michaela na návštěvě sklárny.

< Prezident Kyperské republiky J. E. Tassos Papadopoulos (uprostřed) s manželkou.

< Prezident Singapuru S. R. Nathan (vpravo) s Jiřím Říhou, ředitelem pro vnější vztahy společnosti Moser.

< Papež Benedikt XVI. přebírá křišťálový kříž z rukou arcibiskupa Jana Graubnera.

2006

- > Sklárna Moser zahájila spolupráci s legendou českého sklářství René Roubíčkem na projektu věnovanému 150. výročí založení sklárny.

^ René Roubíček při práci na návrzích váz ve Studiu Moser a u příležitosti představení hotové kolekce v Uměleckoprůmyslovém museu v Praze.

✓ **VÁZA VLNA**
2006, návrh Studio IRDS, výr. č. 3063
Purpurověřialové sklo Alexandrit
a sklo zlatožluté Eldor, broušené,
lepené.
V. 40 cm

- ✓ Ingrid Račková a David Suchopárek ze Studia IRDS spolupracují se sklárnou Moser od roku 2004, kdy se věnovali nápojovému sklu. Ve spolupráci pokračovali i v roce 2006, kdy byly vyzorovány vázy Vulkán a Vlna, v nichž využili tradičního brusku a nově také kombinace lepených segmentů dvou barev a netradiční křivky.

S TRADICÍ
2007-2016
V ZÁDECH

S TRADICÍ 2007–2016 V ZÁDECH

- › Sklárna Moser má svůj pevně ukotvený výrobní sortiment, který se skládá především z tradiční řady nápojového a dekorativního skla. V posledním desetiletí se sklárna u příležitosti příprav výročních kolekcí často obracela k vlastní řemeslné a výtvarné minulosti, z níž čerpala inspiraci pro vznik nových projektů. Úspěšně se jí tak podařilo obnovit zaniklé, ekonomicky náročné a technologicky složité způsoby dekorace skla. Po více než stu letech se zde například obnovila malba vysokými reliéfními emaily, typická pro zdejší sklo období historismu, nebo barevné skleněné květy, které tvarované busem a rytinou ozvláštňovaly karlovarské sklo doby secese. Mezi technologické návraty patří i experimentování s barevností sklovin. Některé nezvyklé barvy skla, jako smaragdově zelené, kouřově topasové nebo zlatý rubín, se po dlouhých desetiletích vrátily do výroby, aby podobu zdejšího skla oživily.
- Kolekce k 150. a 160. výročí založení značky Moser mají nejen připomenout rozmanitost stylových období, kterými tvary, barevnost i výzdoba skla značky Moser prošly, ale ukázat také novou tvář českého skla. Včetně návrhů, jež se zrodily ve spolupráci s tvůrčími osobnostmi ze světa designu. Pozice Studia Moser, jehož vedení bylo na začátku posledního desetiletí svěřeno Lukáši Jabůrkovi, se za více než dvacet let svého působení ustálila. V mladém výtvarníkovi získala sklárna nejen nadaného a všestranného designéra, ale rovněž zkušeného řemeslníka a úspěšného organizátora. Jeho role není výhradně sólová, ale ani zdaleka ne epizodní, je to především role stmelující. Pod jeho vedením Studio Moser vytváří podmínky pro vznik malých kolekcí nebo unikátů, přičemž víc než kdykoliv v minulosti se drží zásady navazovat spolupráci s mladou generací. Avšak zkušenosti vyzrálých umělců jsou ve sklárně ceněny a spolupráce s nimi je pro všechny strany obohacující.

^ Prodejní galerie Moser v centru Prahy byla otevřena v roce 2008.

2007

> V tomto roce značka Moser slaví 150. výročí a představuje se velkolepou kolekcí na jařním veletrhu ve Frankfurtu nad Mohanem. Výroční výstava skla Moser pak putuje do vzdálených míst v zahraničí, do obchodních center v Japonsku, USA, na Tchaj-wanu a v Rusku. Kolekce se následně stala rovněž ústředním bodem výstav uspořádaných v muzeu v Karlových Varech a Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze k výročí společnosti.

^ Výroční výstava skla Moser v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze, 2007.

✓ VÁZA (RŮŽE)
2007, výr. č. 8704, původní tvar z roku 1906
Bezbarvé sklo růžově sbíhané
s růžovožlutými nálepy, broušené, ryté.
V. 17,2cm

JUBILEJNÍ KOLEKCE — 150 LET —

2007

V kolekcích posledních let propojuje sklárna autentičnost své původní řady výrobků, založené na precizním řemesle, s novými pohledy současných sklářů a návrhářů. Jubilejní kolekce k 150. výročí založení firmy obsahuje návraty k vázám malovaným reliéfním emailem v duchu historismu 19. století nebo ke sklu orientálních vzorů. Nechybí secesní broušené a ryté sklo začátku dvacátého století, ale ani sklo nastupující moderny. Meziválečný umělecký vzestup sklárny ukazuje tvorba ve stylu art deco, pozornost zaslouženě budí i vázy z různobarevných sklovin ze čtyřicátých let. Současnou rytinu představuje výběr

malířských děl, která byla moserovskými rytci převedena do trojrozměrných obrazů ve skle. Předlohy vybírali mistři ryteckého umění podle vlastního zaměření a vkusu z pokladnice světového umění. Výroční soubor unikátních výrobků značky Moser uzavírají soudobé návrhy Jiřího Šuhájka, Jana Mareše a Františka Víznera, renomovaných českých sklářských výtvarníků. Po půlstoletí vzoroval pro sklárnu René Roubíček, legenda českého sklářství. Výsledná jubilejní kolekce představuje vrchol sklářského umění a pro skláře veliké profesní zadostiučinění spojené s odhalováním dávno zapomenutých výrobních tajemství.

> LÁHEV NA WHISKY (ASTON)
2007, návrh Julius Urban, výr. č. 3074,
původní tvar z roku 1932
Kouřové sklo Rauchtogas, broušené.
V. 19,5cm

✓ **VÁZA LOTOSOVÝ KVĚT**
2007, návrh Jiří Šuhájek, výr. č. 3097
Světle modré sklo Akvamarin, bezbarvé
sklo, broušené, lepené.
V. 30 cm

> **DE LUXE**
2007, návrh Studio IRDS, výr. č. 3093
Zlatožluté sklo Eldor, růžové Rosalin,
purpurověfialové Alexandrit,
modrozelené Oceanit, světle modré
Akvamarin, zelenomodré sklo Beryl,
broušené, lepené.
V. 82 cm

✓VÁZA LINEA

2007, návrh František Vízner, výt. č. 3087
Tmavěfialové sklo, broušené.
V. 23,5cm, 14cm

✓VÁZA TRENDY

2007, návrh René Roubíček, výt. č. 3099
Bezbarvé sklo, modrozelené Oceanit,
modré Akvamarin, zelenomodré sklo Beryl,
zlatožluté sklo Eldor, broušené, lepené.
V. 33,5cm

JUBILEJNÍ KOLEKCE

RYTINA

V tradici rytí skla, založené již Ludwigem Moserem a následně rozvinuté a obohacené díly například Ivana Chalupky, úspěšně pokračují mistři rytého skla – Milan Holubek, Tomáš Lesser, Vlastimil Selinger, Vladimír Skála a Marian Staněk. Každý z rytců si v kolekci k 150. výročí skla Moser vybral za předlohu malířské dílo, které je mu výtvarně blízké a převedl je zcela originálním způsobem do podoby obrazu ve skle. Podle svého temperamentu a založení mistři volili mezi tématy kresebnými a lineárnější-

mi, charakteristickými zejména pro období renesance a klasicismu, nebo dynamickým, temnosvitným projevem barokním. Společným rysem celé kolekce zůstává návaznost na tradici slavných karlovarských rytců doby biedermeieru a zejména historismu, kdy vznikla velmi hluboká, na způsob sochařského reliéfu modelovaná rytina zasahující často hluboko do těla nádoby. Exponáty k 150. výročí byly vyrobeny v unikátní kolekci. Každý kus takové autorské kolekce připravil pouze jeden rytec.

› **PALLAS ATHENA A KENTAUR**
2007, výr. č. 2355/2
Rytinu provedl Vladimír Skála podle renesančního obrazu *Camilla a Kentaur* Sandra Botticelliho z roku 1482.
Bezbarvé sklo, broušené, ryté.
V. 38 cm

✓ **TESAŘ SV. JOSEF**

2007, výr. č. 3094

Rytinu provedl Milan Holubek podle stejnojmenného barokního obrazu Georga de La Toura z roku 1645.

Zlatohnědé sklo Topas vrstvené tmavě fialovým sklem, broušené, ryté.
V. 32 cm

✓ **SEN ZPŮSOBENÝ LETEM VČELY KOLEM GRANÁTOVÉHO JABLKA SEKUNDU PŘED PROBUZENÍM**

2007, výr. č. 3098

Rytinu provedl Marian Staněk podle stejnojmenného surrealistického obrazu Salvadora Dalího z roku 1944.

Sklo bezbarvé, broušené, ryté.
V. 28 cm

✓ **PRVOTNÍ HŘÍCH**

2007, výr. č. 3096

Rytinu provedl Vlastimil Selinger podle stejnojmenného renesančního obrazu Tintoretta z roku 1550.

Sklo bezbarvé, broušené, ryté.

V. 24 cm

✓ **PRAMEN**

2007, výr. č. 3095

Rytinu provedl Tomáš Lesser podle stejnojmenného klasicistního obrazu J. A. D. Ingrese z roku 1856.

Sklo bezbarvé podjímané hnědým sklem, broušené, ryté.

V. 35,5 cm

2007

- › Václav Klaus, prezident České republiky, předal při své cestě do Japonska křišťálové sklo Moser jako státní dar císaři Akihito a japonskému ministerskému předsedovi Šinzó Abemu.
- › V listopadu oslavila královna Alžběta II. a princ Philip, vévoda z Edinburghu, 60. výročí svatby. Při této příležitosti prezident České republiky Václav Klaus s manželkou Livií předal během setkání v Buckinghamském paláci Jejím Veličenstvu královně Alžbětě II. dar k diamantovému jubileu svatby. Mísa, misky a číše z kolekce Splendid s královským znakem symbolicky navazují na svatební dar prezidenta Československé republiky Edvarda Beneše z roku 1947.
- › Jako státní dar putovalo křišťálové sklo značky Moser do Polska k prezidentovi Lechu Kaczyńskému nebo do Rakouska k ministerskému předsedovi Alfredu Gusenbauerovi.

2008

- › Pro rok 2008 byla vyzorována kolekce k 50. výročí československé účasti na světové výstavě EXPO 58 v Bruselu. Ústředním kusem kolekce, která byla na jaře představena na Ambiente ve Frankfurtu, se stala náročně broušená mísa Miluše Roubíčkové, původně vystavená na bruselské světové výstavě v kolekci, za niž autorka obdržela Grand Prix. Sklárna Moser získala výhradní právo na výrobu její limitované série.
- › V Praze je otevřena nová prodejní galerie na Staroměstském náměstí v centru Prahy.
- › Lukáš Jabůrek vedoucím Studia Moser a uměleckým ředitelem sklárny.

^ Broušená mísa, výr. č. 3126, vyrobena podle původního návrhu pro kolekci roku 2008.
Návrh Miluše Roubíčkové z roku 1958 pro Světovou výstavu v Bruselu.

✓ **VÁZA GALAXY**

2008, návrh René Roubíček, výr. č. 3135
 Bezbarvé sklo, zlatožluté sklo Eldor, růžové Rosalin, purpurověfialové Alexandrit, modré Akvamarin, zelenomodré sklo Beryl, broušené, lepené.
 V. 30 cm

✓ René Roubíček, legendární sklář, který vystavoval svá díla a získával ceny na světových výstavách od konce padesátých let, zahájil svoji novodobou spolupráci se sklárnou kolekcí pro výroční rok 2007.

Nové prostorové pojetí vázy, která se v jeho podání stává stále více objektem, rozvíjí i v dalších návrzích vrstvením různobarevných vybroušených ploch a segmentů.

➤ **PLASTIKA – SVÍCEN KORE**

2008, návrh Karel Bečvář, výr. č. 3108
 Bezbarvé sklo broušené v montáži s bronzem.
 V. 88 cm

➤ Sochař Karel Bečvář vedle návrhů rytého skla kombinuje ve své tvorbě sklo, bronz a dřevo. Plastiku z jeho dílny vlastní například americká herečka Whoopi Goldberg, umělecké rytiny podle Bečvářových návrhů jsou zastoupeny ve sbírce anglického zpěváka Eltona Johna, Sklářského muzea v Corningu v USA nebo v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze.

✓ **VÁZA TWIST**

2008, návrh Jan Čtvrtník, výr. č. 3104
Zelenomodré sklo Beryl podjimané
zeleným sklem Reseda.
V. 21 cm

✓ Váza z kolekce, za kterou její autor obdržel

Cenu Akademie Designu České republiky
v kategorii Designér roku 2008. Jan Čtvrtník
je jedním z nejúspěšnějších českých
designérů, jehož jméno je spojeno s návrhy
pro celou řadu předních světových značek.

✓ **VÁZA AURORA**

2009, návrh Lukáš Jabůrek, výr. č. 3149
Bezbarvé sklo podjimané sklem Aurora,
přejímané modrým sklem, broušené.
V. 28,5 cm

✓ Střídání barev a tvarových variací na jednom

jediném objektu je výzvou nejen pro skláře
na huti, ale zejména pro brusiče, na nichž
závisí konečný výsledek. Na vázách Twist
i Aurora barevně vrstvené povrchy skýtají
prostor pro zkušeného mistra, který probru-
šováním vymodeluje zcela nový optický svět.

✓ **SOUPRAVA OENO**
 2009, návrh Patrik Illo,
 výr. č. 29 900
 Bezbarvé sklo.
 V. 13,3cm až 31cm

✓ Slovenský výtvarník Patrik Illo navrhl pro sklárnu řadu váz, které pokračují v tradici skla formovaného různými variantami brusu. Souprava Oeno však nabízí jiný pohled na dokonale čirý, jen dechem tvarovaný křišťál.

✓ **SOUPRAVA FATA MORGANA**
 2010, návrh Ivana Houserová, výr. č. 29 840
 Bezbarvé sklo, broušené, pískované, malované platinou.
 V. 9,7cm až 27,8cm

✓ Základním geometrickým motivem soupravy Fata Morgana zkušené sklářské výtvarnice Ivany Houserové je trojúhelník. Najdeme jej v jemné oroplastice, v půdorysném řešení nožky souboru a zejména v jejím stupňovitém výbrusu. Jednotlivé stupně vytvářejí uvnitř stonku pozoruhodnou hru světla, která při pohybu náhle mizí stejně jako fata morgana.

✓ **DÍVKA BRÁNÍ SE EROTOVI**

2010, výr. č. 3094

Rytinu provedl Milan Holubek podle stejnojmenného klasicistního obrazu Williama-Adolpha Bouguereaua z roku 1880.

Žlutohnědé sklo Topas vrstvené tmavěfialovým sklem, broušené, ryté.

V. 32 cm

> **FIORENTE**

2011, návrh Studio IRDS,

výr. č. 3192

Bezbarvé sklo, zelenomodré Beryl a žlutohnědé sklo Topas, broušené, lepené.

V. 81 cm

^ Ingrid Račková a David Suchopárek navrhují velké, složité objekty lepené z jednotlivě vybroušených různobarevných částí. Vytvářejí tak konstruované sestavy výrazně abstraktní povahy. Tvarosloví složitých

útvárů – váz – pochází většinou svojí podstatou z přírody.

Váza Fiorente byla vyhlášena vítězem prestižní soutěže Wallpaper Design Award 2014 magazínu Wallpaper.

✓ **SOUPRAVA POPPYHEAD**

2011, návrh Rony Plesl, výr. č. 29 960
Zlatožluté sklo Eldor, purpurověfialové Alexandrit, modré Akvamarin, žlutohnědé Topas a bezbarvé sklo, broušené.
V. 12 cm až 29,2 cm

✓ Jemný vertikální brus určuje linii celého souboru, jehož poháry připomínají (nejen názvem) makovice. Sochař, profesor Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze, jeden z neúspěšnějších českých designérů Rony Plesl byl za kolekci, kam zařadil také nápojovou soupravu Poppyhead, vyhlášen Akademií designu České republiky Designérem roku 2011.

✓ **SOUPRAVA GAUDI**

2011, návrh Lukáš Jabůrek, výr. č. 30 040
Zlatožluté sklo Eldor, purpurověfialové Alexandrit, zelenomodré Beryl a bezbarvé sklo, broušené.
V. 23,2 cm až 34 cm

✓ Lukáš Jabůrek nastoupil do sklárny jako výtvarník záhy po studiu. Přestože jeho dosavadní kontakt a zkušenosti s výrobou nebyly dlouhodobé, dokázal obdivuhodným způsobem vystihnout důležité momenty ve vývoji dekorativního skla Moser a propojit je s vlastní výtvarnou vizí.

2009

- › Ve sklárně vyroben státní dar pro papeže Benedikta XVI., jehož součástí byl křišťálový kříž podle návrhu Lukáše Jabůrka.
- › Americký prezidentský pár, Barack Obama s manželkou Michelle, byl při své oficiální návštěvě Prahy obdarován číši ze souboru Splendid. Dar předala manželka prezidenta České republiky Livia Klausová.
- › Cenu Akademie designu České republiky v kategorii Designér roku 2008 získal výtvarník Jan Čtvrtník. V nominované kolekci autora byly vázy Quinde, Tango a Twist z produkce sklárny Moser.

2010

- › Sklárna Moser představila novou kolekci s názvem Fresh From Moser, vyznačující se vysokou kvalitou ruční práce, ale i současným moderním přístupem výtvarníků.
- › V huti sklárny Moser byla vyhotovena osvětlovací tělesa pro lázeňskou kolonádu v Karlových Varech.
- › Účast na prestižním veletrhu 100% Design v Londýně, který propojuje svět architektury a současného designu.

2011

- › Společnost Moser byla přijata mezi členy asociace Comité Colbert, která sdružuje několik desítek světoznámých značek. Hlavním cílem Comité Colbert je šířit a propagovat hodnoty, jako jsou tradice, řemeslná dovednost, kreativita a inovace. Posláním asociace Comité Colbert je i ochrana průmyslových práv a duševního vlastnictví pro udržení a rozvoj tradiční evropské rukodělné výroby luxusního zboží. V roce 2011 byly vůbec poprvé v historii této asociace za členy zvoleny i jiné než francouzské společnosti. Sklárna Moser stanula vedle světoznámých značek jako například Chanel, Hermès, Dior, Cartier či Louis Vuitton.
- › V souvislosti se 100. výročím vzniku soupravy Splendid se rodí zcela nová tradice. Oslava narozenin jednotlivých historických souprav značky Moser je vždy spojena i s výběrem patrona soupravy a představením kolekce nových tvarů inspirovaných původním souborem. Role patrona souboru Splendid se ujala manželka prezidenta České republiky Livia Klausová.

^První dáma České republiky Livia Klausová, papež Benedikt XVI. a mísa Splendid, Pražský hrad, 2009.

2011

— CENA —

LUDWIGA MOSERA

Vysoká uměleckořemeslná úroveň práce sklářů a rafinérů skla se pod značkou Moser tradičně váže na kvalitní design talentovaných autorů. Jejich výběr se vždy ubíral dvěma směry: sklárna zvala ke spolupráci zkušené a uznávané autory, ale současně se pokoušela navázat i kontakty se začínajícími umělci ještě v průběhu jejich studia. Od první světové války sklárna spolupracovala s Uměleckoprůmyslovou školou v Praze, s Uměleckoprůmyslovou školou ve Stuttgartu či Odbornou sklářskou školou v Novém

Boru a v této tradici pokračovala po celé další období své historie.

V roce 2011 společnost Moser poprvé vyhlásila soutěž pro talentované studenty středních a vyšších odborných sklářských a vysokých uměleckých škol pod názvem „Cena Ludwiga Mosera“.

Vítězné návrhy jsou představovány spolu s kolekcí Moser na přehlídkách designu ve Frankfurtu, Paříži, Miláně, New Yorku a nejatraktivnější z nich zařazeny do výrobního programu sklárny.

✓ **FELICITA**

*Cena Ludwiga Mosera 2011,
výr. č. 3212, návrh Světlana Svatošová,
absolventka Střední průmyslové a vyšší
odborné školy sklářské v Novém Boru.
V. 14cm*

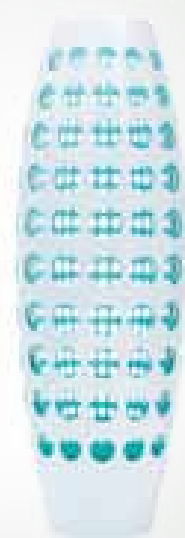
^ **STRATIS**

*Cena Ludwiga Mosera 2013,
výr. č. 3306, návrh Jakub Mendel,
Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská
v Železném Brodě.
V. 18cm*

∨ CINQUE TORRI

Cena Ludwiga Mosera 2014,
výr. č. 3348, Filip Dobiáš,
Vysoká škola uměleckoprůmyslová
v Praze.
V. 34,5cm

∧ TOWERS

Cena Ludwiga Mosera 2012,
výr. č. 3229, návrh Tadeáš Podracký,
Vysoká škola uměleckoprůmyslová
v Praze.
V. 50,5cm

∧ SIMPLE

Cena Ludwiga Mosera 2014,
výr. č. 3346, návrh Radek Brezar,
Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská
v Železném Brodě.
V. 33cm

∧ FUNNY

Cena Ludwiga Mosera 2013, Zvláštní ocenění
výr. č. 3282, návrh Šimon Vozka,
Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská
v Železném Brodě.
V. 30,5cm

2012

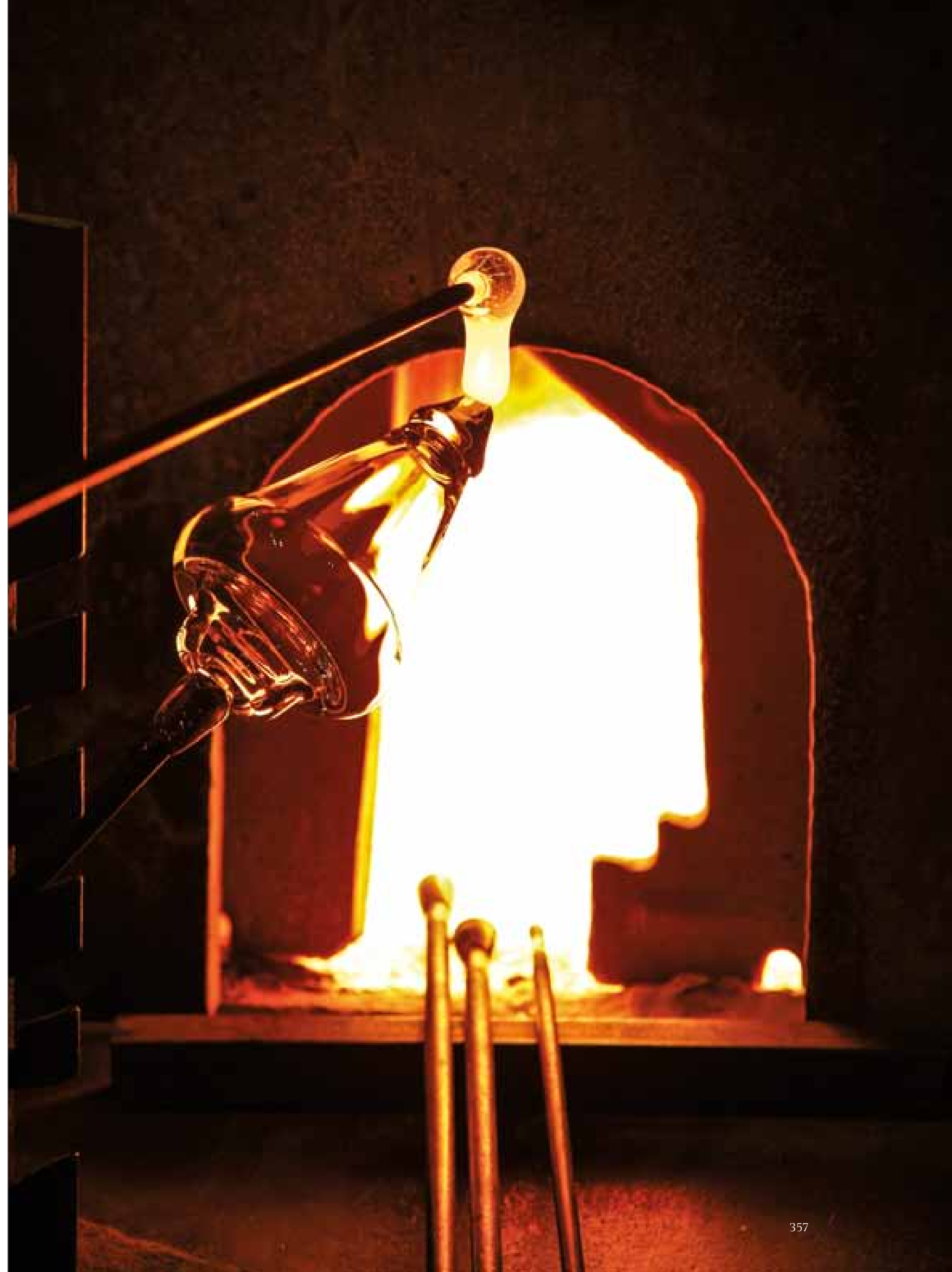
- › Na Ambiente ve Frankfurtu nad Mohanem získaly návrhy Rony Plesla (kolekce Cubism) a Lukáše Jabůrka (váza Ikebana) prestižní označení Design Plus.
- › Kolekce se představila též na Maison & Objet v Paříži a na dalších prestižních přehlídkách designu v Miláně a New Yorku.
- › Rony Plesl získal titul Designér roku 2011 udělovaný Akademií designu České republiky mimo jiné za soubor Poppyhead vytvořený pro sklárnu Moser.
- › V prodejní galerii Moser na Staroměstském náměstí v Praze byla otevřena umělecká galerie Moser, kde se konají výstavy výtvarníků spolupracujících se sklárnou. Galerie zahájila provoz výstavou „Sklo je jako jazz“ René Roubíčka.

2013

- › 100. výročí oslavila souprava Maria Theresia. Za neoficiální patronku soupravy by mohla být označena americká popová zpěvačka Pink (Alecia Beth Moore), která shodou okolností v tomto roce navštívila prodejní galerii Moser a vybrala si právě tento výroční servis.
- › V rámci oslav 100 let soupravy Maria Theresia vznikla i unikátní rytá mísa s rokokovým figurálním motivem. Autorem rytiny inspirované motivem z díla Jean-Antoina Watteaua je mistr ryteckého umění Roman Chalupka.

◀ **MÍSA MARIA THERESIA**
2013, návrh a provedení rytiny
Roman Chalupka,
výř. č. 801
Bezbarvé sklo, broušené, ryté.
V. 25,3 cm

2013

- > Cenu veřejnosti Czech Grand Design za rok 2012, udělovanou Akademií designu České republiky získal Lukáš Jabůrek za návrh vázy Hruška a soupravu Kolorit. V souvislosti s prestižním oceněním natočila Česká televize o mladém umělci jeden z dokumentů šestidílného cyklu „Úděl nadání“ o nadaných osobnostech různých oborů do pětatřiceti let.

^ Czech Grand Design 2012, Cena veřejnosti pro Lukáše Jabůrka za vázu Hruška.

✓ **VÁZA HRUŠKA**
2012, návrh Lukáš Jabůrek, výr. č. 3196
Modré sklo Akvamarin podjímané
zeleným sklem Reseda, broušené.
V. 30 cm

✓ Cenu veřejnosti Czech Grand Design za rok 2012 získala kolekce mladého výtvarníka Lukáše Jabůrka. Dominantním tvarem jeho soutěžní kolekce byla právě váza Hruška.

< **VÁZA BLUES**
 2013, návrh René Roubíček
 výr. č. 3210
 Purpurověfialové sklo
 Alexandrit, modré sklo
 Akvamarin, broušené, lepené.
 V. 50cm

∨ **CITY**
 2014, návrh Lukáš Jabůrek,
 výr. č. 3252; 3250; 3253; 3251; 3249; 3248
 Barevná skla Akvamarin, Beryl, Alexandrit a Eldor
 podjímaná různobarevnými opály, broušená.
 V. 7,5cm až 35cm

∨ **KOLORIT**
 2012, návrh Lukáš Jabůrek,
 výr. č. 3185; 3193-3195
 Barevná skla Beryl, Rosalin, Alexandrit, Topas a Eldor
 podjímaná různobarevnými opály, broušená.
 V. 10cm až 30cm

∨ Vázy Kolorit patřily do kolekce, za niž byla Lukáši Jabůrkovi udělena Cena veřejnosti za rok 2012 na Czech Grand Design.

2014

- › V Karlových Varech bylo dokončeno výtvarně přitažlivé centrum pro milovníky skla a jeho historie. Kromě sklářské huti a prodejní galerie lze navštívit i historické muzeum a návštěvnické centrum s kavárnou Café Moser.
- › Interiér prodejní galerie a prostory před samotnou sklárnou v Karlových Varech byly upraveny podle návrhů předních českých architektů. Na návrzích a realizaci plastik se podíleli výtvarníci Jiří Šuhájek a Lukáš Jabůrek společně se zdejšími skláři. Za návštěvnickou popularitu Muzea skla Moser v Karlových Varech získala společnost Moser cenu Travellers Choice Attraction od cestovatelského webu TripAdvisor.
- › Anglický skladatel a zpěvák Elton John rozšířil při návštěvě Prahy svoji sbírku umělecké rytiny Moser o dílo René Roubíčka.
- › Ocenění z Mezinárodního trienále skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou si odnesly vázy Lukáše Jabůrka, René Roubíčka a Jiřího Šuhájka.
- › Váza Fiorente Ingrid Račkové a Davida Suchopárka se stala vítězem prestižní soutěže Wallpaper Design Award 2014, vyhlášené magazínem Wallpaper.
- › Umělecká galerie Moser na Staroměstském náměstí v Praze postupně představila tvorbu Lukáše Jabůrka a Vladimíra Jelínka.
- › Světově respektovaná agentura Ogilvy&Mather uskutečnila studii, podle které je Moser vnímán jako nejluxusnější česká značka v České republice.

^ Pohled do Muzea Moser (nahore) a prodejní galerie ve sklárně Moser.

< **VÁZA PÁV**
2014, výr. č. 3224,
návrh rytiny a provedení Tomáš Lesser
Purpurověfialové sklo Alexandrit
podjimané modrým sklem,
broušené, ryté.
V. 40 cm

> **VÁZA AKVÁRIUM**
2014, výr. č. 3220,
návrh rytiny a provedení Tomáš Lesser
Modré sklo Akvamarin podjimané
zeleným sklem, broušené, ryté.
V. 35 cm

✓ **VÁZA TWIN SPIN**

2014, návrh Jan Čtvrtník, výr. č. 3228
Zelenomodré sklo Beryl podjimané
žlutým opálem, broušené.
V. 30 cm

✓ Hlavní motivací při vzniku tvaru objektu bylo vytvořit co nejdokonalejší povrch, který by navozoval pocit nekonečného pohybu. Razantní zásahy brusy, stočené do dvou spirál, a jemný přechod barev vytvořily magický vířivý efekt.

✓ **VÁZA OUTLINE**

2014, návrh Jiří Pelcl, výr. č. 3263
Bezbarvé sklo, purpurověfialové
sklo Alexandrit, broušené.
V. 30 cm

✓ Rukopis návrhů Jiřího Pelcla napovídá, že jeden z nejoceňovanějších českých návrhářů, profesor a rektor Vysoké školy umělecko-průmyslové v Praze, je založením architekt. Čisté obrysové linie vyzdvihují krásu skloviny a dávají vyniknout dokonalému brusy.

2015

- > V pražské prodejní galerii Na Příkopě byla v úvodu roku představena kolekce Design Moser 2015, umělecká díla dvanácti českých sklářských výtvarníků spolupracujících se sklárnou Moser.
- > Během týdne designu Salone del Mobile se představuje Moser v centru Milána kolekcí s názvem Ostrovy pokladů. Na návrzích se podíleli všichni výtvarníci, s nimiž v současné době sklárna spolupracuje.
- > Soubor šperků a křišťálových váz s názvem Queen vyvzořovala na huti sklárny Moser za podpory výtvarníka Lukáše Jabůrka a mistrů sklářů Beata Rajská. Tato česká módní návrhářka získala v minulosti popularitu přípravou oděvních kolekcí pro české modelky v soutěžích Miss International v Tokiu, Miss Europe v Paříži nebo Miss World v Londýně. Vyvrcholením spolupráce byla módní přehlídka v prostorách sklárny Moser v rámci 50. ročníku Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech.
- > Za účasti pilota F1 Mika Häkkinena na pražském Plese v Opeře vydražili pořadatelé v charitativní dražbě vázu Hruška od Lukáše Jabůrka ve prospěch Nadace Terezy Maxové, české topmodelky, jejíž nadace poskytuje pomoc potřebným dětem.

< Oděvní návrhářka Beata Rajská ve sklářské huti Moser společně se sklářským výtvarníkem Lukášem Jabůrkem.

^ Instalace kolekce Moser 2015 na Salone del Mobile v Miláně.

^ **VÁZA TROPHY**
2015, návrh Jiří Šuhájek, výr. č. 3300
Zlatožluté sklo Eldor podjímané sklem
jadegreen, broušené.
V. 54,5 cm

^ Vázy Trophy, Stones, Guttula a Interfere patří
do kolekce Design Moser 2015, vytvořené
ve sklárně dvanácti českými umělci.

^ **VÁZA STONES**
2015, návrh Lukáš Jabůrek, výr. č. 3268
Purpurověfialové sklo Alexandrit
podjímané zeleným sklem, broušené.
V. 31 cm

^ **VÁZA GUTTULA**
2015, návrh Libor Doležal, výr. č. 3296
Bezbarvé sklo podjímané sklem
Ametyst přejímané zeleným sklem
Reseda, broušené.
V. 20 cm

< **VÁZA A MÍSA INTERFERE**
 2015, návrh Kateřina Doušová,
 výr. č. 3281, 3307
 Purpurověfialové sklo Alexandrit
 podjímané sklem Ametyst, broušené.
 V. 10 cm, 35 cm

^ Autorka Kateřina Doušová o svých návrzích říká: „Velkým tématem je pro mne vzájemné působení optických struktur, kdy při jejich prolínání vznikají efekty, které mne fascinují. Broušené lineární struktury na mírně kon-

vexních stěnách vedou světlo, jehož odrazy se prolínají pod různými úhly, násobí a mění. Tvar a povrch předmětu, přestože je jednoduchý a zcela pravidelný, se před očima proměňuje a vytváří dojem nekonečného pohybu.”

^ **VÁZA SIRAEI**
 2015, návrh Vladimír Jelínek, výr. č. 3280
 Purpurověfialové sklo Alexandrit
 podjímané zeleným slem, broušené.
 V. 35 cm

2016

- › Nová kolekce Moser 2016 s návrhy Jiřího Šuhájka, Lukáše Jabůrka, Beaty Rajske, studia Bystro Design, Milana Knížáka, Jana Čtvrtníka, Studia IRDS a Daniela Eltnera byla tradičně představena na světových výstavách designu i domácímu publiku v pražské galerii Moser Na Příkopě.
- › Novinkou v repertoáru sklárny je kolekce stolních nebo závěsných lamp pro interiér. Návrhy svítidel navazují na starou tradici výroby osvětlovadel ve sklárně, ale jsou také propojeny se zdejšími proslulými soupravami. Čerpají z dekorů nejslavnějších moserovských souborů, jako je Splendid, Maharani nebo Paula, ale také z moderních návrhů současných umělců.
- › Výrobu skleněných objektů pro cenu Akademie designu České republiky svěřili návrháři Michaela Tomišková a Jakub Jandourek (Studio Dechem) sklářům v hutí Moser. Studio se stalo držitelem titulu Designér roku 2014 a z titulu vítěze vyplynula povinnost připravit trofej pro další ročník prestižní soutěže.
- › Moser vystavuje na přehlídce Masterclass London, kterou uspořádal Lewis Wark pro bližší seznámení s tradičními značkami.
- › Váza Gema se stala symbolem Ceny Stevena S. Cohena, udělované za humanitární činnost Nadací Heart Foundation v USA. Takové ocenění v minulosti získali například manželé Kirk & Anne Douglas.

› **LAMPA STEPHANIE**
 2015, malba Jan Janecký, výr. č. 3319
 Růžové sklo Rosalin, malované,
 kovová montáž.
 V. 52 cm

✓ **VÁZY SOFTHARD II**

2016, návrh Milan Knížák, výr. č. 3270
 Bezbarvé sklo podjimané oranžovým opálem, žlutým opálem a purpurověfialové sklo Alexandrit podjimané oranžovým opálem, broušené.
 V. 30,5cm

✓ „Moje kolekce je založená na jednoduchosti a decentnosti. To samozřejmě nevyklučuje asymetrii, překvapivost a intenzivní barevné variace. Všechny tyto fenomény by měly být v rovnováze. Důležitá je pro mne i velikost objektů, počítám s rozměry bytů a stolů, pro něž jsou určeny. Vždy důsledně dbám na funkčnost předmětů, i když ně-

kdy nabízím trochu jiný typ použití. Pracuji s designem již od šedesátých let a vím, jak všechny módní prvky rychle vyšuměly. Novost a současnost se nemusí projevovat agresivitou a okázalostí. Nové věci nás mohou překvapit, ale musí být schopny se usadit v historickém řetězci, který vytváří náš hodnotový žebříček,” komentuje svoje dílo jeho autor, Milan Knížák.

✓ **VÁZA TANGRAM**

2016, návrh Jan Čtvrtník, výr. č. 3350
 Zelenomodré sklo Beryl a purpurověfialové sklo Alexandrit, broušené.
 V. 34cm

✓ Váza a celá kolekce byla inspirována prastarou čínskou hrou Tangram. Tvary jsou přísně geometrické s naprosto rovnými, pro ručně vyráběné sklo až neuvěřitelně přesnými plochami a hranami, rozehrávající nádherné moserovské barvy do překrásné duhy. „Snažil jsem se šetřit tvary, abych mohl hýřit barvami,“ říká o svém návrhu Jan Čtvrtník.

✓ **VÁZY ISLANDSKÉ SOPKY**

2016, návrh Studio Bystro design, výr. č. 3339
Zelenomodré sklo Beryl podjímáné růžovým
nebo modrým sklem, broušené.
V. 30 cm

✓ Vázu Islandská sopka vytvořilo Studio Bystro

design založené Dagmar Pánkovou a sklářským
výtvarníkem Leošem Smejkaem v roce 2005.

Jejich návrh byl zařazen do kolekce Design

Moser 2016.

✓ **CENY PRO CZECH GRAND DESIGN**

2016, návrh Studio Dechem,
výr. č. 55 201-55 203
Hutně tvarované bloky, broušené,
se zatavenou lahvičkou parfému.
V. 20,7 cm, 17 cm a 11 cm

✓ Vítězem cen Akademie designu České repub-

liky a držitelem titulu Designér roku 2014 se
stali Michaela Tomišková a Jakub Jandourek
(Studio Dechem). Ceny pro další ročník této
prestižní soutěže se rozhodli realizovat v huti
sklárny Moser. Jsou jimi skleněné objekty
s uvnitř ukrytou vůní.

> **ZROZENÍ VENUŠE**

2016, výr. č. 3311
 Rytinu provedl Vladimír Skála podle stejnojmenného renesančního obrazu Sandra Botticelliho z let 1484–1486. Zelenomodré sklo Beryl podjimané růžovým sklem, broušené, ryté a zlacené. V. 45 cm

> Vladimír Skála, mistr ryteckého umění, převedl dílo renesančního umělce na dvoubarevný plášť vázy. Výběr předlohy je pro tohoto rytce charakteristický, neboť Vladimír Skála stejně jako Botticelli dává přednost lineárnějšímu výtvarnému projevu. Jeho rytina vyniká přesností a jemností při vykreslení detailu. Mezi mistrovská ztvárnění patří právě renesanční díla či grafické listy Gustava Doré z konce 19. století, ze současných umělců si vybíral ke spolupráci například českého malíře a grafika Vladimíra Komárka.

✓ **LOUTNISTA**

2016, výr. č. 3312
 Rytinu provedl Milan Holubek podle stejnojmenného barokního obrazu M. Merisi da Caravaggio z roku 1596. Zelenomodré sklo Beryl vrstvené šedým sklem, broušené, ryté. V. 26 cm

VÝROČNÍ KOLEKCE

2017

160 LET

VÝROČNÍ KOLEKCE

1857–2017

160 LET

- › Proslulost a popularita skla Moser začala úspěchem u zámožných a urozených návštěvníků Karlových Varů, u klientely světoznámých lázní. Promyšleným prodejem i strategickými dary si produkce dílny a později sklárny Moser našla cestu do předních evropských domů. Sklem se začaly prezentovat vedle aristokratických rodů i bohatí sběratelé a jejich vybraný vkus ovlivnil i širší klientelu. Výrobky karlovarské sklárny se začaly odlišovat od ostatního v Evropě vyráběného skla. Během 160 let získalo sklo značky Moser charakteristické, rozeznatelné rysy. Pro výroční kolekci byly vybrány skupiny předmětů, které mohou tyto rysy více přiblížit. Sklárna se ohlíží ke své slavné historii, ale současně předkládá i pohled směrem k novým obzorům. Pohlédněme společně s mladým výtvarníkem, kterému byla sklárnou svěřena péče o nadcházející výtvarnou podobu a směřování produkce, na minulost i budoucnost skla značky Moser.
- › „Sto šedesát let sbíráme zkušenosti, aby naše dílo bylo stále dokonalejší a kromě krásy přinášelo i nové příběhy lidí, kteří po generace vkládají do své práce kromě svého umění i celé své srdce. Pro výroční kolekci MOSER 2017 jsme vytvořili na 80 uměleckých děl, která se inspirojí a připomínají nejúspěšnější a nejvýznamnější díla sklárny Moser, vzniklá v různých uměleckých vývojových obdobích stošedesátileté historie sklárny a přinesla jí světové renomé. Vznikla tak díla s náročně malovanými historizujícími motivy, rytými secesními rostlinnými dekory, pískovanými a zlacenými pásy afrických výjevů zvířat, vázy s originálními brusy ve stylu art deco či funkcionalismu a díla šedesátých a sedmdesátých let, která se vyznačovala silným výtvarným posunem. Jedinečné mistrovství řemesla našich rytců dokazují dokonale ztvárněné, do nejmenšího detailu propracované rytiny podle předloh světových malířských mistrů Leonarda da Vinci, Caravaggia, Sandra Botticelliho a Williama Leightona. Mistrovské rytiny vynikají unikátní vlastní atmosférou děje a živostí, kterou rytci vytvořili postupným odrýváním barevných vrstev křišťálu a sochařským citem pro detail. Vrcholem kolekce jsou díla vzniklá ve spolupráci s významnými sklářskými výtvarníky, designéry a umělci, která se vyznačují originálním designem, jedinečnou kombinací barev skloviny a osobitými příběhy, které nesou naše umění a sny pro budoucí generace,“ říká o nové kolekci Lukáš Jabůrek, umělecký ředitel sklárny Moser.

ZVLÁŠTNOSTI STARÝCH DEKORAČNÍCH TECHNIK

› Hledání inspirace ve tvarech a dekorech závěru 19. století přineslo oživení nabídky v podobě návratu ke starým technologickým postupům. Sebevědomí dnešních sklářů a malířů, řemeslníků a umělců je pozvednuto úspěchem v odhalení a pokoření starých receptur a postupů, ve využití efektů a pestrosti emailových strukturálních maleb.

› **POHÁR CHLOE**
2017, výr. č. 3365,
malba Jan Janecký
Inspirováno původním tvarem a technologií z 80. let 19. století. Bezbarvé sklo podjimané zeleným sklem Reseda a růžovým sklem, opticky žebrované, malba reliéfními emaily a zlatem. V. 30 cm

› **VÁZA PTÁČEK**
2017, výr. č. 3357,
malba Jan Janecký
Inspirováno původním tvarem a technologií z 80. let 19. století. Modré sklo Akvamarin, malba reliéfními emaily a zlatem. V. 40 cm

› **VÁZA OREL**
2017, výr. č. 3354,
malba Jan Janecký
Inspirováno původním tvarem a technologií z 80. let 19. století. Růžové sklo Rosalin, malba reliéfními emaily a zlatem. V. 45 cm

BRUS A RYTINA URČUJÍ TVAR PŘEDMĚTU

› Na počátku 20. století ovládly výzdobný systém všech řemeslných oborů květinové motivy. Jen ve výjimečných případech však rostlinný dekor určoval i celý výchozí tvar

předmětu. U secesního skla Moser se brus zakusuje do stěny jednoduchých geometrických tvarů a rytina završuje umělecký účinek jemným promodelováním detailu.

› **VÁZA KOSATCE**
2017, výr. č. 3373
Inspirováno původním tvarem a technologií z počátku 20. století. Bezbarvé sklo podjímáné modrým sklem, broušené a ryté.
V. 30 cm

‹ **LAMPA EMILY**
2017, výr. č. 3371,
ryl Milan Holubek
Inspirováno původním tvarem a technologií z počátku 20. století. Bezbarvé sklo podjímáné modrým, broušené a ryté. Zlacená montáž.
V. 44 cm

‹ **ŽARDINIÉRA AZALIN**
2017, výr. č. 3291
Inspirováno původním tvarem a technologií z počátku 20. století. Bezbarvé sklo podjímáné zeleným sklem Reseda, nálep z růžového skla, broušené a ryté.
V. 18 cm

EXKLUZIVNÍ BAREVNOST A DEKORATIVNÍ TECHNIKY

› Období dekorativismu bylo plné technologických novinek, nápadů, které ozvláštnily pohled na sklo značky Moser. Na prvním místě mezi ně patří unikátní barevnost skloviny nebo oroplastická výzdoba.

› **VÁZA ANIMOR**
2017, výr. č. 3362
Podle návrhu Rudolfa Welse,
výr. č. 5705 z roku 1926.
Modré sklo, broušené,
pískované a zlacené.
V. 30 cm

◀ **VÁZA VOLAVKY**
2017, výr. č. 3359
Podle návrhu Rudolfa Welse z roku 1922.
Kouřové sklo, pískované, zlacené.
V. 26,5 cm

∨ **MÍSA VOLAVKY**
2017, výr. č. 3360
Podle návrhu Rudolfa Welse,
výr. č. 4109 z roku 1922.
Kouřové sklo, pískované a zlacené.
V. 12,5 cm

TVAROVÁ MONUMENTALITA

› Jednoduchost neznamená nenáročnost.

U křišťálového i barevného skla je tomu právě naopak. Jednoduché tvary správně volených proporcí společně s dokonale a citlivě zpracovaným detailem umožní perfektní sklovině vyznít a plně zapůsobit.

✓ SOUPRAVA NA BOWLI
2017, výr. č. 3369
Podle původního návrhu
Sigmunda Schütze, výr. č. 645
z roku 1942.
Bezbarvé sklo, broušené.
V. 9 cm až 29 cm

◀ VÁZA
2017, výr. č. 3370
Podle návrhu Wolfganga von Wersina,
výr. č. 503 z roku 1940.
Růžové sklo Rosalin, broušené.
V. 34 cm

OSOBNÍ UMĚLECKÉ VÝPOVĚDI VE SKLE

› Experimentální přístup nastupující generace sklářů a návrhářů 60. let, která českému sklu přinesla zcela netušené možnosti, posunula hranice skla Moser směrem k samostatnému objektu, k umělecké plastice.

◀ **SOUPRAVA MILANO**
2017, výr. č. 3386–3389
Inspirováno návrhy a technologií
váz realizovaných Oldřichem Lípou
v roce 1960.
Bezbarvé sklo, broušené.
V. 7cm až 27cm

◀ **VÁZA – OBJEKT**
2017, výr. č. 3383
Inspirováno návrhy a technologií váz
realizovaných Vladimírem Jelínkem
v letech 1969–1971.
Modré sklo Akvamarin podjimané
zeleným sklem, optický dekor, broušené.
V. 25,5cm

◀ **VÁZA MOON**
2017, výr. č. 3380
Inspirováno návrhy a technologií váz
realizovaných Jiřím Šuhájkem v roce 1975.
Bezbarvé sklo a purpurověfialové sklo
Alexandrit, broušené, lepené.
V. 28cm

✓ **VÁZA DVĚ VOLAVKY**

2017, výr. č. 3385
Podle návrhu Luboše Meteláka,
výr. č. 1808/LM 5 z roku 1963.
Bezbarvé sklo, broušené, ryté.
V. 21 cm

✓ **VÁZA DOMA**

2017, výr. č. 3384
Podle návrhu Luboše Meteláka,
výr. č. 1864/LM 20 z roku 1963.
Bezbarvé sklo, broušené, ryté.
V. 12 cm

✓ **VÁZA SURF**

2017, výr. č. 3381
Inspirováno tvary navrženými
Vratislavem Šotolou v roce 1975.
Modrozelené sklo Beryl podjímáné
modrým a přejímané oranžovým
opálem, broušené.
V. 30 cm

OBRAZY VE SKLE

› K prioritní strategii firmy Moser vždy patřila rytecká dílna obsazená vynikajícími řemeslníky i spolupráce s těmi nejlepšími mistry oboru. K nejvyšším ambicím rytců vždy náležel přenos slavného malířského

díla do hmoty skla. Působivost výsledku je zaručena, když i přes barevnou střídmost rytina pod rukou mistra oboru nabývá slohové charakteristiky zvoleného uměleckého díla.

✓ VÁZA BAKCHUS

2017, výr. č. 3366
Rytinu provedl Milan Holubek podle stejnojmenného barokního obrazu M. Merisi da Caravaggio z roku 1595. Hnědé sklo Topas vrstvené tmavě fialovým, blok z kouřového skla, broušené, ryté. V. 28,5 cm

✓ VÁZA PLANOUcí ČERVEN

2017, výr. č. 3375
Rytinu provedl Tomáš Lesser podle obrazu Frederica Leightona Flaming June z roku 1895. Hnědé sklo Topas vrstvené sklem Aurora, blok z růžového skla Rosalin, broušené, ryté. V. 27,5 cm

✓ **VÁZA AURORA A ZEFYROS**

2017, výr. č. 3368

Rytinu provedl Vladimír Skála podle části renesančního obrazu Sandra Botticelliho Zrození Venuše z let 1484–1486. Zelenomodré sklo Beryl vrstvené žlutým sklem Aurora a žlutohnědým sklem Topas, broušené, ryté. V. 31 cm

✓ **VÁZA DÁMA S HRANOSTAJEM**

2017, výr. č. 3367

Rytinu provedl Vlastimil Selinger podle stejnojmenného renesančního obrazu Leonarda da Vinci z let 1489–1490. Žlutohnědé sklo Topas vrstvené modrým a zlatožlutým sklem Eldor, broušené, ryté. V. 31 cm

HLEDÁNÍ NOVÉ CHARAKTERISTIKY

> „Propojujeme naši bohatou historii, jedinečnou tradici, design a unikátní škálu barev skloviny s mistrovským řemeslem a současným životním stylem. Za náročnou prací a dokonalou symbiózou sklářských mistrů, brusičů i rytců a sklářských výtvarníků jsou krásná umělecká díla se silnými příběhy

o neobyčejné fantazii a dřině, pokoře a zároveň touze neustále překonávat sebe sama. To je naše poselství pro budoucí generace, které vkládáme do každého díla a tím mu dáváme nový vnitřní rozměr a jedinečnost.“ Těmito slovy uvádí nejnovější kolekci sklárny Moser její výtvarný ředitel Lukáš Jabůrek.

> VÁZA ŠIŠKA

2017, návrh Lukáš Jabůrek, výr. č. 3404
Sklo Akvamarin podjimané žlutým opálem, žlutohnědé sklo Topas podjimané růžovou, broušené.
V. 26 cm

✓ VÁZY MONDRIAN

2017, návrh Michal Kožený, výr. č. 3374/I a 3374/II
Bezbarvé a šedé sklo, skla Rosalin, Eldor, Akvamarin, Beryl, broušená a lepená.
V. 26,5 cm

✓ MÍSA VESSEL

2017, výr. č. 3272, návrh Milan Knížák
Bezbarvé sklo, skla Eldor, Beryl, Alexandrit a Akvamarin, broušená a lepená.
D. 42 cm

✓ **KOLEKCE WOOD**
2017, návrh Sebastian Menschhorn,
výr. č. 3397–3399
Bezbarvé sklo podjimané
zeleným sklem Reseda, přejímané
ametystovým sklem, broušené.
V. 18cm až 29cm

✓ **KOLEKCE JULIA**
2017, návrh Boda Horák,
výr. č. 3400–3402
Modré sklo Akvamarin, broušené.
Kovová montáž.
V. 21cm až 55,5cm

✓ **SOUPRAVA TANGRAM**
2017, návrh Jan Čtvrtník
výr. č. 3394; 3395; 3396
Modré sklo Akvamarin a purpurověfialové
Alexandrit; modré sklo Akvamarin
a zlatožluté Eldor; modré sklo Akvamarin
a zelenomodré Beryl, broušené a lepené.
D. 23cm až 35cm

› **VÁZA MELODY**
2017, návrh Studio IRDS,
výr. č. 3392
Skla barev moserovského
barevného spektra, broušená
a lepená.
V. 80cm

✓ **LUSTR LUDWIG**

2017, návrh Filip Houdek a Lukáš Jabůrek,
výr. č. 3406
Zlatožluté sklo Topas, broušené,
pískované, zlacené, kovová montáž.
V. 220 cm

^ Vrcholným dílem výroční kolekce se stal Lustr Ludwig, vytvořený k počtě zakladatele značky a sklárny Ludwiga Mosera. Na rame-

nech lustru je zavěšeno 133 ručně vybroušených ověsků zlatavé barvy, které jsou zdobeny tradiční oroplastikou.

› Výroba skla má v Čechách tisíciletou, nikdy nepřerušenu řemeslnou i uměleckou tradici. České sklo lze právem považovat za součást světového kulturního dědictví. Zdejší skláři v minulosti svými technologickými a uměleckými objevy nejednou přispěli k rozkvětu sklářské kultury. Posledních 160 let je synonymem českého skla pojem Moser. Sklo Moser má svoji slavnou historii, ale má i jasnou budoucnost. Bude vždy neodmyslitelně spjato s historicky prověřenými soupravami a výrobky, které názorově odpovídají dávné a slavné tradici. Současně ale bude vytvářet tradici novou, tradici avantgardního, experimentálního přístupu k českému sklu.

OCHRANNÉ ZNÁMKY A FIREMNÍ ZNAČKY

KOLEM 1880		nálepka s černým tiskem
ASI 1880–1893	MOSEK	psaná zlatem nebo barvou
ASI 1880–1890		nálepka s černým tiskem
ASI 1880–1890	<i>Moser</i>	rytá
1898–1918		nálepka s černým tiskem, razítko barvou
1911–1938	<i>Moser Karlsbad</i>	rytá, leptaná, psaná zlatem, razítko barvou, razítko leptací tinkturou
1911–1938	MK	leptaná
1919–1929	OROGRAVURE	slovní
1919–DOSUD	OROPLASTIQUE	slovní
1919–1938		nálepka s černým tiskem, razítko barvou
ASI 1910–1923		nálepka s hnědým tiskem
1923–1934		leptaná, razítko barvou
1924–1934	VERROPLASTIK	slovní
1924–1934	OROPANTOGRAVUR	slovní
1925–1933	ANIMOR	slovní
1926–1936		leptaná
1926–1936		nálepka s černým tiskem
ASI 1926–1930		leptaná
ASI 1926–1950	<i>Moser</i>	rytá, razítko barvou, razítko leptací tinkturou
ASI 1926–1936		razítko leptací tinkturou
ASI 1926–1930		razítko leptací tinkturou
1928–1938	ACIDOPLASTIK	slovní

OCHRANNÉ ZNÁMKY A FIREMNÍ ZNAČKY

1928–1938	ARGENTOPLASTIK	slovní
1928–1938	PATINOR	slovní
1929–DOSUD	<i>Feliolit</i>	razítko leptací tinkturou
1929–DOSUD	<i>Prasemit</i>	razítko leptací tinkturou
1929–DOSUD	<i>Alexandrit</i>	razítko leptací tinkturou
1930–DOSUD	<i>Royalit</i>	razítko leptací tinkturou
1932–DOSUD	<i>Eldor</i>	razítko leptací tinkturou
1936–DOSUD		razítko leptací tinkturou
1936–1938	<i>Moser</i>	razítko leptací tinkturou, razítko barvou
1941–1945		rytá
1946–DOSUD	<i>Moser Karlsbad</i>	razítko leptací tinkturou
ASI 1950–DO- SUD		nálepka se žlutým tiskem na stříbrném nebo zlatém podkladu, razítko leptací tinkturou
1957		nálepka s fialovým tiskem na stříbrném podkladu
1960–DOSUD		značka Klubu moserovských obřích čiší
1966–DOSUD		nálepka s černým tiskem na zlatém podkladu
ASI 1970–1990		nálepka s černým tiskem na zlatém podkladu
1992–DOSUD	<i>Moser</i>	slovní v různém provedení, pískovaná
1992–DOSUD	<i>Moser since 1857</i>	slovní v různém provedení, pískovaná
1996–DOSUD	<i>Moser studio</i>	pískovaná
2007	<i>Moser 150</i>	pískovaná
2017	<i>Moser 160</i>	pískovaná

MEDAILONY OSOBNOSTÍ

› **BÁRTOVÁ-KOROUSOVÁ, MILENA** (1924)
Sklářská výtvarnice. 1943–1945 Státní grafická škola v Praze, 1945–1949 Vysoká škola umělecko-průmyslová Praha, ateliér J. Kaplického. Externí spolupráce na přípravě prototypů pro mezinárodní výstavy konce 50. let.

› **BAYERLOVÁ, BERNHARDINE** (1889–?)
Německá sklářská výtvarnice. 1905–1918 studia na Kunstgewerbeschule v Mnichově, poté do roku 1920 na Glasfachschule Zwiesel. Od 1922 vlastní ateliér v Mnichově, koncem 20. let spolupracovala jako návrhářka se sklárnou Marienhütte v Berlíně-Köpenicku a s Josephinenhütte ve Slezsku. Spolupráce se sklárnou roku 1931, návrh kolekce tenkostěnného dekorativního skla a toaletních souprav ze skla Eldor a Alexandrit.

› **BEČVÁŘ, KAREL** (1955)
Sochař a sklářský výtvarník. Absolvent Vysoké školy umělecko-průmyslové Praha, ateliér J. Soukupa (1980). 1982–1984 výtvarník sklárny Moser, poté externí spolupráce do současnosti. Kromě nápojového, dekorativního skla a rytin se soustředil na návrhy sochařské kombinace skla s kovem.

› **BREZAR, RADEK** (1995)
Absolvent Střední umělecko-průmyslové školy sklářské v Železném Brodě, je oceněným účastníkem soutěže Cena Ludwiga Mosera.

› **ČTVRTNÍK, JAN** (1975)
Průmyslový designér. Absolvent Vysoké školy umělecko-průmyslové v Praze (2004), kde navštěvoval ateliér designu výrobků M. Fronka a J. Němečka. Po stipendijních pobytech ve Finsku, Švédsku nebo Peru spolupracoval například se Sony-Ericsson, AEG, IKEA, Volvo nebo Liebherr. Je držitelem prestižních cen za design, se sklárnou Moser spolupracuje od roku 2007.

› **DOBIÁŠ, FILIP** (1990)
Jako student Vysoké školy umělecko-průmyslové v Praze se stal oceněným účastníkem soutěže Cena Ludwiga Mosera.

› **DOLEŽAL, LIBOR** (1977)
Sklářský výtvarník. Po Střední umělecko-průmyslové škole sklářské v Železném Brodě absolvoval ateliér V. Kopeckého na Vysoké škole umělecko-průmyslové v Praze (2001). Výtvarník, pedagog a výborný brusič skla spolupracuje se sklárnou Moser od roku 1998.

› **DOUŠOVÁ, KATEŘINA** (1963)
Designérka. V letech 1983–1990 studovala v ateliéru B. Šípka na Vysoké škole umělecko-průmyslové v Praze, zabývá se interiérovou tvorbou. Spolupracovala se Studiém B. Šípka, v současné době vytváří vlastní designově výrazné edice, ale navrhuje také kolekce pro jednotlivé renomované výrobce.

› **ELTNER, DANIEL** (1970)
Německý designér, od roku 1996 spolupracuje v italském Bregnanu s Lino Sabbatinim. Navrhuje porcelán pro Studio Line Rosenthal v Selbu nebo příbory pro WMF AG, Geislingen. Se sklárnou Moser spolupracuje od roku 1997.

› **ESCHLER, RUDOLF** (ŽIVOTNÍ ÚDAJE NEZNÁMÉ)
Firemní kreslič. Jeho podíl na návrzích doložen od počátku 20. let, v průběhu 30. let autorem řady tvarů váz, likérových a toaletních souprav.

› **FILIP, MILOŠ** (1926–1966)
Sklářský výtvarník, navrhoval pro Ústav bytové a oděvní kultury v Praze (ÚBOK).

› **FOREJTOVÁ, JITKA** (1923–1996)
Sklářská výtvarnice. 1942–1943 Státní grafická škola v Praze, 1945–1950 Vysoká škola umělecko-průmyslová v Praze, ateliér K. Štipla. Externě se sklárnou spolupracovala po roce 1955 na přípravě prototypů pro mezinárodní výstavy konce 50. let.

› **GOLLWITZER, GERHARD** (1906–1973)
Německý malíř a grafik, návrhář porcelánu a skla. Od roku 1935 umělecký spolupracovník Staatliche Porzellan-Manufaktur Berlín. Spolupráce se sklárnou Moser v letech 1941–1944, návrhy pro broušené a ryté dekorativní sklo, ryté figurální dekory pro nápojové sklo.

› **HABLE, KONSTANTIN, ML.** (1925–1985)
Rytec a mistr rytecké dílny. V roce 1939 se ve sklárně vyučil rytcem, v této profesi zde pracoval v letech 1946–1982. Kromě rytin výtvarníků V. Liškové a L. Meteláka úspěšně realizoval i vlastní autorské práce.

› **HABLE, KONSTANTIN, ST.** (1902–?)
Rytec a mistr rytecké dílny v letech 1945–1962. Autor rytých dekorů „Watteau“ na soupravě Maria Theresia a dekoru na tvaru Barok. Vedle vlastních prací realizoval řadu rytin podle návrhů výtvarníků, např. G. Gollwitzer. Do sklárny přišel společně se svým bratrem Ernstem.

› **HANČAROVÁ-MÜLLEROVÁ, LIBUŠE** (1922)
Sklářská výtvarnice. 1943–1949 Vysoká škola umělecko-průmyslová Praha, ateliér K. Štipla. Externí spolupráce na přípravě návrhů pro mezinárodní výstavy konce 50. let.

› **HARCUBA, JIŘÍ** (1928–2013)
Sklářský výtvarník, rytec a medailér. 1945–1947 Státní sklářská škola v Novém Boru, 1949–1954 Vysoká škola umělecko-průmyslová Praha, ateliér K. Štipla, 1961–1970 odborný asistent, 1990–1996 vedoucí ateliéru a do roku 1996 i rektor na Vysoké škole umělecko-průmyslové v Praze. Se sklárnou spolupracoval na přípravě prototypů pro Světovou výstavu v Bruselu 1958 a návrzích pro rytinu v 80. a 90. letech.

› **HETTEŠ, KAREL** (1909–1976)
Teoretik, ředitel Umělecko-průmyslového muzea v Praze, redaktor odborných časopisů, zabýval se historickou i současnou tvorbou českého skla. Jeho podněty a názory se promítaly do soudobých výstav českého skla v zahraničí, ale také do snahy pozvednout kulturu výroby nádobí a stolování.

› **HLAVA, PAVEL** (1924–2003)
Sklářský výtvarník. 1939–1942 Odborná sklářská škola v Železném Brodě, 1943–1949 Vysoká škola umělecko-průmyslová Praha, ateliér K. Štipla, výtvarník ÚBOKu Praha. Podílel se na přípravě prototypů pro mezinárodní přehlídky skla (XII. trienále v Miláně), v průběhu spolupráce navrhl řadu dekorativních souprav, hutního skla pro úpravu brusem a nápojových souprav.

MEDAILONY OSOBNOSTÍ

› **HOFFMANN, JOHANN F.** (1840–1900)
Rytec skla. Nemanželský syn známého karlovarského rytce Emanuela Hoffmanna (1819–1879). Činný jako rytec, případně „umělecký malíř“ v Karlových Varech, kolem 1880 pobývá několik let v Adolfově u Vimperka. Ryté sklo příležitostně dodával rovněž Ludwigu Moserovi, který jeho práce vystavil roku 1873 na Světové výstavě ve Vídni.

› **HOFFMANN, JOSEF** (1870–1956)
Architekt a designér, věnoval se návrhům pro řadu oborů uměleckého řemesla. Člen Wiener Secession, 1903 spoluzakladatel Wiener Werkstätte. Spolupracoval s vídeňskými sklářskými obchodními firmami J. & L. Lobmeyr a E. Bakalowits Söhne. Jeho návrhy váz a žardinier pro Wiener Werkstätte realizovala v letech 1922 a 1923 sklárna Meyr's Neffe v Adolfově. Byly opatřeny společnou značkou Moser a WW.

› **HOLUBEK, MILAN** (1952)
Rytec. Rytcem skla se ve sklárně vyučil v roce 1971 u J. Chalupky, pak nastoupil do výtvarného střediska sklárny, kde pracuje do současnosti. Věnuje se realizaci současných návrhů umělecké rytiny, nejčastěji spolupracuje s výtvarníkem K. Bečvářem. Jako umělecký rytec pracuje ve Studiu Moser, jeho práce představují vrchol světového ryteckého umění.

› **HORÁK, BOHUSLAV** (1954)
Designér. Studium na Vysoké škole umělecko-průmyslové v Praze, kde absolvoval ateliér skla J. Svobody (1980). Spoluzakladatel skupiny Atika, od roku 1991 činný v Design Studio Horák, kde připravuje solitéry nebo malé série.

› **HOUDEK, FILIP** (1978)
Designér. Absolvoval Střední umělecko-průmyslovou školu v Kamenickém Šenově a sklářskou školu v Novém Boru (1998), pokračoval ve studiu na stázech v Glass Design Centru v Leerdamu a Design Centru v Utrechtu. Spolu se Šárkou Gebyovou zakládá designové studio HG Atelier Design, věnuje se především navrhování a konstrukci světelných objektů.

› **HOUSEROVÁ, IVANA** (1957–2015)
Sklářská výtvarnice. 1972–1976 Státní sklářská škola v Železném Brodě, 1976–1982 Vysoká škola umělecko-průmyslová Praha, ateliér S. Libenského. Zaměřila se na návrhy nápojových souprav, průběžně se sklárnou spolupracovala od roku 1980, kdy zde realizovala svoji diplomovou práci.

› **HUSSMANN, HEINRICH** (1897–1982)
Německý malíř a grafik, vyučen malířem skla. 1920 až 1924 studoval na Staatliche Akademie für graphische Künste und Buchgewerbe v Lipsku. Se sklárnou spolupracoval v letech 1925 až 1930. Navrhoval vázy s hluboce leptanými zvířecími a květinovými dekory, leptané nápojové sklo, broušené dekorativní a nápojové sklo.

› **CHALUPKA, IVAN** (1933–1996)
Rytec. Do sklárny nastoupil v roce 1948 jako učeň-rytec, vyučil se u K. Habla st. V letech 1956–1993 pracoval jako rytec skla ve výtvarném středisku sklárny. Byl nejbližším spolupracovníkem výtvarníka O. Lípy, realizoval návrhy J. Harcyby, K. Bečváře, F. Buranta a J. Palečka. Významným způsobem se zasloužil o vývoj české rytiny.

› **CHALUPKA, ROMAN** (1963)
Rytec. Absolvoval Střední odborné učiliště sklářské v Novém Boru (1981), od roku 1982 pracuje jako rytec ve sklárně Moser.

› **CHOCHOLATÝ, FRANTIŠEK** (1902–1973)
Ředitel prodejny Bohemia-Moser. Do roku 1961 vedoucí prodejny Bohemia-Moser v Praze, zakladatel Klubu Obřích číší. Spoluautor nápojové soupravy Obří číše vystavené na mnoha mezinárodních výstavách (Světová výstava v Bruselu 1956, Corning 1959, Moskva 1959 a další).

› **ILLO, PATRIK** (1973)
Slovenský sklářský výtvarník, designér a pedagog. Absolvoval Vysokou školu výtvarných umění v Bratislavě a po zahraničních studijních pobytech ve Velké Británii, Francii a Itálii začal spolupracovat s předními evropskými výrobci užitkového skla. Kromě designérské činnosti se věnuje experimentální tvorbě, vedle skla pracuje i s různorodými materiály jako je plyn nebo kůže.

➤ **JABŮREK, LUKÁŠ** (1983) Sklářský výtvarník. Absolvent Střední uměleckoprůmyslové školy sklářské Nový Bor a Vyšší odborné školy sklářské Nový Bor (2006). Jako umělecký ředitel sklárny Moser je nejen tvůrcem výtvarné koncepce značky, ale i výtečným brusičem. Je držitelem prestižních cen za design, ve sklárně Moser pracuje od roku 2007.

➤ **JANÁK, FRANTIŠEK** (1951) Sklářský výtvarník. Absolvoval Vysokou školu umělecko-průmyslovou Praha, ateliér S. Libenského (1981). Od roku 1985 výtvarníkem Linea-ÚBOK v Praze. Se sklárnou spolupracuje od studentských let, externí spolupráce od roku 1995. Zaměřil se na návrhy nápojových souprav a skleněné plastiky.

➤ **JANĎOUREK, JAKUB** (1978) Sklář, designér. Spolu s Michaelou Tomiškovou v roce 2012 založil Studio Dechem, oba jsou držiteli titulu Designér roku 2014.

➤ **JANECKÝ, JAN** (1978) Sklářský výtvarník, absolvent Střední průmyslové školy sklářské v Novém Boru a Pedagogické fakulty UK v Praze. Působí jako malíř skla, pedagog na Střední průmyslové škole sklářské v Novém Boru, spolupracuje s firmami Preciosa nebo Lasvit. Zaměřuje se na práce do interiéru, repliky a restaurování maleb, se sklárnou spolupracuje od roku 2006.

➤ **JASNÝ, KAREL** (1911–1970) Brusič skla v letech 1926–1962.

➤ **JELÍNEK, VLADIMÍR** (1934) Sklářský výtvarník. 1949–1952 Odborná škola sklářská v Kamenickém Šenově, 1952–1958 Vysoká škola umělecko-průmyslová Praha, ateliér J. Kaplického, 1961–1964 výtvarník sklárny Karolínka. Od roku 1966 výtvarník ÚBOKu. Se sklárnou spolupracuje od roku 1968 do současnosti.

➤ **KNÍŽÁK, MILAN** (1940) Přední český výtvarník, hudebník, performer, teoretik a pedagog s vyhraněným přístupem k umění. Bývalý ředitel Národní galerie

a rektor Akademie výtvarných umění v Praze významně zasáhl nejen do vývoje volného umění, ale i designu. Charakteristický princip formálního i obsahového napětí uplatňuje i v návrzích pro sklárnu Moser, kde vytváří kolekce od roku 2015.

➤ **KOPŘIVA, PAVEL** (1968) Multimediální umělec, pedagog a ředitel Střední průmyslové školy sklářské v Novém Boru. Absolvoval Vysokou školu umělecko-průmyslovou, ateliér J. Harcuby (1995), se sklárnou spolupracuje od roku 1997.

➤ **KOPŘIVOVÁ, KAROLÍNA** (1970) Sklářská výtvarnice, absolvovala ateliér u J. Harcuby a V. K. Nováka na Vysoké škole umělecko-průmyslové v Praze (1994). Věnuje se návrhům skla a šperku, od roku 1999 pracuje jako odborný učitel Střední průmyslové školy sklářské v Novém Boru. Se sklárnou spolupracuje od roku 1997.

➤ **KOTÍK, JAN** (1916–2002) Malíř a grafik. 1935–1941 studia na Umělecko-průmyslové škole v Praze, ateliér J. Bendy. Problematice skla se věnoval teoreticky i prakticky, navrhoval hutně tvarované sklo a rytinu pro Borské sklo. Abstraktní rytinu navrhl i pro sklárnu Moser (1963).

➤ **KOŽENÝ, MICHAL** (1990) Sklářský výtvarník, absolvent Střední uměleckoprůmyslové školy v Kamenickém Šenově (2013). Se sklárnou spolupracuje od roku 2016.

➤ **LEBEAU, CHRIS** (1878–1945) Nizozemský malíř a grafik, návrhář skla. 1923–1925 spolupráce se sklárnou N. V. Glasfabriek Leerdam, návrhy váz a skla Unica. Spolupráce se sklárnou v letech 1926, 1927 a na přelomu let 1928–1929, autorské návrhy hutně tvarovaného skla Unicat a Urbanit realizoval v hutí v Adolfově u Vimperka.

➤ **LESSER, TOMÁŠ** (1975) Rytec. Absolvoval Střední umělecko-průmyslovou školu v Kamenickém Šenově (1993), od roku 1993 rytec ve sklárně Moser.

➤ **LIBENSKÝ, STANISLAV** (1921–2002) Sklářský výtvarník. Absolvent Vysoké školy umělecko-průmyslové Praha, ateliér J. Holečka a J. Kaplického (1950). Po roce 1949 vyučoval na Odborné sklářské škole v Novém Boru, 1963–1989 vedoucí sklářského ateliéru na Vysoké škole umělecko-průmyslové Praha. Ve sklárně realizoval kolekce v 50. a 70. letech.

➤ **LÍPA, OLDŘICH** (1929–2014) Sklářský výtvarník. Absolvent Vysoké školy umělecko-průmyslové v Praze, ateliér J. Kaplického (1955). V letech 1955–1981 výtvarník sklárny Moser, 1995–1997 externí spolupráce se sklárnou. Podílel se na přípravě expozic na XI. a XII. trienále v Miláně, na Světových výstavách v Bruselu 1958, Montrealu 1967, mezinárodních přehlídkách skla (například Corning 1959, Moskva 1959, São Paulo 1959).

➤ **LIPSKÝ, OLDŘICH** (1922–1987) Sklářský výtvarník. Absolvent Vysoké školy umělecko-průmyslové v Praze, ateliér K. Štipla a J. Wagnera (1955). Od roku 1958 učil na sklářské škole v Kamenickém Šenově, později v Novém Boru. Ve sklárně realizoval v 50. a 60. letech hutně tvarované sklo s využitím techniky zatavovaného kovu.

➤ **LIŠKOVÁ, VĚRA** (1924–1985) Sklářská výtvarnice. Absolvovala Vysokou školu umělecko-průmyslovou v Praze, ateliér J. Holečka, K. Štipla a J. Kaplického (1949). 1949–1961 spolupráce s moserovskou sklárnou, externí spolupráce pokračovala do 60. let. Podílela se na přípravě expozic na XI. a XII. trienále v Miláně, na Světové výstavě v Bruselu 1958, mezinárodních přehlídkách soudobého skla (například Corning 1959, Moskva 1959, São Paulo 1959).

➤ **LUNDGRENOVÁ, TYRA CAROLINA** (1897–1979) Švédská malířka a sochařka, návrhářka stolního porcelánu a skla. Studovala umělecké školy ve Stockholmu, ve Vídni a v Paříži. Ve 20. letech návrhy pro finské a švédské sklárny, ve 30. letech pro porcelánku v Ševres. V roce 1937 její návrhy realizovány sklárnou Venini v Benátkách. Spolupráce se sklárnou Moser krátce v roce 1922, vytvořila několik souprav s rytým dekorem.

➤ **MAREŠ, JAN** (1953–2005) Sklářský výtvarník. Absolvoval Vysokou školu umělecko-průmyslovou v Praze, ateliér S. Libenského (1981). Se sklárnou spolupracoval od studentských let, v externí spolupráci pokračoval v letech 1993–2005.

➤ **MATURA, ADOLF** (1921–1979) Sklářský výtvarník. Absolvoval sklářskou školu v Železném Brodě, profesor L. Přenosil (rytina), Vysokou školu umělecko-průmyslovou v Praze, ateliér K. Štipla (1948), od roku 1954 výtvarníkem ÚVS a pražského ÚBOKu. Se sklárnou spolupracoval od roku 1953, účastnil se na přípravě kolekci dekorativního skla pro mezinárodní přehlídky (XI. a XII. trienále v Miláně, světové výstavy v Bruselu 1958 a Montrealu 1967, výstavy v Moskvě 1959 a São Paulo 1959).

➤ **MENDEL, JAKUB** (1995) Absolvent Střední umělecko-průmyslové školy sklářské v Železném Brodě, je oceněným účastníkem soutěže Cena Ludwiga Mosera.

➤ **MENSCHHORN, SEBASTIAN** (1971) Rakouský designér a grafik. Absolvoval Vysokou školu umělecko-průmyslovou ve Vídni, ateliér průmyslového designu (1996). Zabývá se tvorbou pro interiér, spolupracuje například s renomovanými evropskými značkami výrobců skla a porcelánu.

➤ **METELÁK, LUBOŠ** (1934) Sklářský výtvarník. Absolvoval Vysokou školu umělecko-průmyslovou v Praze, ateliér K. Štipla (1959). V letech 1962–1993 výtvarníkem sklárny Moser.

➤ **MOSEROVÁ, LOTTE P.** (1897–?) Dcera Rudolfa Mosera. Malířka, návrhářka skla a porcelánu. Studia výtvarného umění na Akademii v Drážďanech. Spolupracovala rovněž s porcelánkou Epiag ve Francii, věnovala se malířství a dekorativnímu umění. Návrhy pro sklárnu kolem roku 1925. Broušené vázy podle jejich návrhů oceněny na Mezinárodní výstavě dekorativních umění v Paříži 1925 Zlatou medailí.

➤ **PÁNKOVÁ, DAGMAR** (1971) Designérka. Po absolvování Střední umělecko-průmyslové školy sklářské v Kamenickém Šenově pracovala jako návrhářka, později jako odborný pedagog, od roku 1997 v kontaktu s předními českými sklářskými firmami. Spolu se sklářským výtvarníkem Leošem Smejkalem založila v roce 2005 Studio Bystro design.

➤ **PELCL, JIŘÍ** (1950) Architekt a průmyslový designér. Po studiu na Vysoké škole umělecko-průmyslové v Praze a zahraničních státech se věnoval návrhářské a pedagogické činnosti. Na Vysoké škole umělecko-průmyslové v Praze, kde působil také jako rektor, vede Ateliér designu nábytku a interiéru. Spoluzakládá uměleckou skupinu Atika, v roce 1990 vlastní studio Ateliér Pelcl. Vedle praktické návrhářské činnosti pro průmyslovou výrobu se zabývá teorií designu, přednáší na domácích a zahraničních vysokých školách a publikuje.

➤ **PENNELL, RONALD** (1935) Britský rytec, jeden z nejvýznamnějších rytců současnosti. Rytinu skla obohatil o zkušenosť získané při rytí do horského křišťálu. Jeho rytiny jsou plně laskavého humoru, lidí a zvířat. Studoval i vyučoval na Birmingham College of Art, v roce 1964 založil Pennell Studio. Ve sklárně se účastnil ryteckých sympozií společně s Jiřím Harcubou.

➤ **PETRI, TRUDE** (1906–1998) Německá návrhářka porcelánu a skla. Umělecká spolupracovnice Staatliche Porzellan-Manufaktur Berlín od 1928. Navrhla řadu souprav i dekorativních předmětů, za spolupráci s porcelánkou oceněna Zlatou medailí na VI. trienále v Miláně 1936 a Grand Prix na Světové výstavě v Paříži 1937. Spolupráce se sklárnou v letech 1942–1944, návrhy dekorativního skla s broušenými a rytými dekory, nápojové sklo.

➤ **PFOHL, ALEXANDR** (1894–1953) Malíř, návrhář skla a porcelánu. Studia na C. k. odborné škole sklářské v Boru, 1911–1914 na Kunstgewerbeschule ve Vídni. V letech 1919 až 1928 vedoucí návrhář sklárny Josephinenhütte

ve Sklarzke Porebě, Slezsko. Člen německého Werkbundu. 1928 až 1945 profesorem na Německé odborné sklářské škole v Boru, návrhy pro řadu severočeských rafinérií a skláren. Spolupráce se sklárnou v letech 1930 až 1932, zaměřen hlavně na dekorativní sklo s matně leptanými dekory, broušené vázy, stolní a nápojové sklo.

➤ **PESL, RONY** (1965) Sklářský a průmyslový výtvarník. V letech 1984–1990 absolvoval ateliér kov a šperk V. K. Nováka a ateliér J. Harcuby na Vysoké škole umělecko-průmyslové v Praze. Je známý jako ateliérový výtvarník s rozsáhlou tvorbou v interiérovém designu, spolupracoval s mnoha renomovanými výrobci průmyslového a ateliérového skla. Od roku 2008 vede ateliér skla na Vysoké škole umělecko-průmyslové v Praze. Se sklárnou Moser spolupracuje od roku 2008.

➤ **PODRACKÝ, TADEÁŠ** (1989) Absolvent ateliéru skla R. Plesla na Vysoké škole umělecko-průmyslové v Praze (2014). Představuje nejmladší generaci talentovaných českých designérů, získal titul Objev roku 2013 udělovaný Českou akademií designu a stal se oceněným účastníkem soutěže Cena Ludwiga Mosera.

➤ **RAČKOVÁ, INGRID** (1975) Sklářská výtvarnice. V letech 1993–1999 studovala v ateliéru V. Kopeckého na Vysoké škole umělecko-průmyslové v Praze, spolu s Davidem Suchopárkem založili Studio IRDS, které se zabývá návrhy rozměrných broušených a lepených objektů. Se sklárnou Moser spolupracuje od roku 1998.

➤ **RAJSKÁ, BEATA** (1962) Módní návrhářka. Absolventka Střední průmyslové školy oděvní v Trenčíně a Filosofické fakulty University Komenského v Bratislavě (1986). Pod značkou „Beata Rajská“ připravuje svoje návrhy od roku 1997. Se svou tvorbou se úspěšně prezentovala na módních přehlídkách v tuzemsku i v zahraničí (Moskva, St. Petersburg, Paříž, Londýn, Madrid, Barcelona, Varšava, Berlín, Toronto, Mexico City) a získala řadu významných ocenění. Věnuje se navrhování skleněných šperků, ve sklárně vzorovala v roce 2015.

- › **RATH, STEFAN** (1876–1960)
Synovec L. Lobmeyra, společník a po roce 1917 vlastník stejnojmenné vídeňské firmy. Od roku 1945 vedl pobočný závod v Kamenickém Šenově, kde podporoval poválečnou přípravu mladých českých sklářských výtvarníků. Po roce 1948 jako umělecký poradce znárodněného podniku připravoval i návrhy realizované ve sklárně Moser.
- › **ROUBÍČEK, RENÉ** (1922)
Sklářský výtvarník. V roce 1944 absolvoval Uměleckoprůmyslovou školu v Praze, ateliér J. Holečka a J. Kaplického. Do roku 1952 vyučoval na Odborné sklářské škole v Kamenickém Šenově. V 50. letech vytvořil kolekci dekorativního skla tvarovaného brusem. Do sklárny se znovu vrátil v roce 2006, aby připravil výroční kolekci k 150. výročí.
- › **ROUBÍČKOVÁ, MILUŠE** (1922–2015)
Sklářská výtvarnice. V roce 1949 absolvovala Uměleckoprůmyslovou školu v Praze, ateliér J. Holečka a J. Kaplického. Od roku 1948 spolupracovala s firmou Lobmeyr v Kamenickém Šenově, s ateliéry Uměleckého skla v Novém Boru a sklárnou ve Škrdlovicích. Patří ke generaci českých sklářů, která proslavila české sklo v mezinárodním kontextu.
- › **RYDLO, JIŘÍ** (1949)
Sklářský výtvarník. Ve sklárně Moser se vyučil brusičem skla, pak absolvoval Střední umělecko-průmyslovou školu sklářskou v Kamenickém Šenově (1970). V letech 1994–2007 pracoval jako kreslič a poté návrhář Studia Moser.
- › **SATTLER, HEINRICH** (1898–1985)
Německý malíř, grafik, návrhář v oblasti užitého umění. 1916–1917 vyučen malířem skla, poté studia na Kunstgewerbeschule v Mnichově. 1922–1923 učitelem na Fachschule für Glasindustrie. V roce 1927 nastupuje jako učitel zdobení skla na Werkkunstschule v Kolíně n. Rýnem. V letech 1925–1930 návrhy skla pro Deutsche Werkstätte. Spolupráce se sklárnou v roce 1929, příležitostně patrně i v dalších letech; broušené, ryté a leptané dekorativní sklo i sklo nápojové.
- › **SELINGER, VLASTIMIL** (1963)
Rytec. Absolvoval Střední umělecko-průmyslovou školu v Kamenickém Šenově (1981), od roku 1982 pracuje jako rytec ve sklárně Moser.
- › **SCHÜTZ, SIEGMUND** (1906–1999)
Německý sochař, keramik a medailér. Od 1932 umělecký spolupracovník Staatliche Porzellan-Manufaktur (KPM) Berlín, jeho návrhy, zejména dekorativní figurální motivy, ovlivněny německým neoklasicismem. 1936 a 1938 pobýval v Benátkách, návrhy skla pro Societa Veneziana per l'Industria delle Conterie e Cristalle, Murano. Od roku 1945 působil v Selbu, Německo, pokračoval i ve spolupráci s KPM Berlín. Pro sklárnu Moser navrhoval v letech 1941 až 1943 nápojové sklo a vázy z broušeného bezbarvého a rubínového skla.
- › **SKÁLA, VLADIMÍR** (1956)
Rytec. 1971–1975 Odborná sklářská škola v Železném Brodě, roku 1975 nastoupil do výtvarného střediska sklárny, kde pracoval s M. Holubkem pod vedením I. Chalupky do roku 1987. Je uměleckým rytcem Studia Moser, věnuje se převodům klasických předloh do rytiny. Reprezentoval sklárnu na mnoha mezinárodních přehlídkách rytého skla.
- › **SMEJKAL, LEOŠ** (1973)
Studium na Střední umělecko-průmyslové škole sklářské v Kamenickém Šenově, od roku 1993 v ateliéru skla na Vysoké škole výtvarných umění v Bratislavě. Studio Bystro design založil společně s Dagmar Pánkovou v roce 2005.
- › **SMRČKOVÁ, LUDVIKA** (1903–1990)
Sklářská výtvarnice. Absolvovala Uměleckoprůmyslovou školu v Praze, ateliéry V. H. Brunnera a F. Kysely (1927). Po spolupráci s mnoha sklárnami v Čechách se jako vedoucí návrhářka Centra sklářského a keramického průmyslu (později ÚBOK) podílela na přípravě expozic XI. a XII. trienále v Miláně, Mezinárodní výstavy skla v Corningu 1959 a dalších. První návrhy pro sklárnu realizovala jako studentka roku 1924, pravidelná spolupráce trvala od roku 1949 do 80. let.
- › **STÁHLÍKOVÁ, MÁRIA** (1922)
Sklářská výtvarnice. Absolvovala Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze, ateliér J. Kaplického (1949). Jako návrhářka Výtvarného střediska v Praze vzorovala ve sklárně Moser návrhy pro XI. a XII. trienále v Miláně.
- › **STANĚK, MARIAN** (1976)
Rytec. Absolvoval Střední odborné učiliště sklářské v Novém Boru (1994). 1994–2008 pracoval jako rytec ve sklárně Moser.
- › **STUDIO BYSTRO DESIGN**
viz Dagmar Pánková
viz Leoš Smejkal
- › **STUDIO DECHEM**
viz Michaela Tomišková
viz Jakub Jandourek
- › **STUDIO IRDS**
viz Ingrid Račková
viz David Suchopárek
- › **SUCHOPÁREK, DAVID** (1973)
Sklářský výtvarník. Absolvoval ateliér M. Karla na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze (1999), spolu s Ingrid Račkovou založili Studio IRDS, které se zabývá návrhy rozměrných broušených a lepených objektů. Se sklárnou Moser spolupracuje od roku 1998.
- › **SVATOŠOVÁ, SVĚTLANA** (1982)
Absolventka Střední průmyslové a vyšší odborné školy sklářské v Novém Boru, oceněná účastnice soutěže Cena Ludwiga Mosera.
- › **ŠIMICE BOHUSLAV** (1929)
Sklářský výtvarník. Od roku 1953 činný ve Výtvarném středisku pro sklo a jemnou keramiku v Praze. Původně kreslič sklárny, po odchodu do Prahy spolupracoval na vzorování pro XI. a XII. trienále v Miláně a Expo 58 v Bruselu.
- › **ŠOTOLA, VRATISLAV** (1931–2010)
Sklářský výtvarník. Absolvoval Vysokou školu umělecko-průmyslovou v Praze, ateliér J. Kaplického (1954), po praxi ve sklárně v Novém Boru byl činný jako výtvarník ÚBOKu (od 1962). Pro sklárnu v 70. letech navrhoval hutně tvarované objekty, v 90. letech se účastnil zdejších sympozií.
- › **ŠUHÁJEK, JIŘÍ** (1943)
Sklářský výtvarník. Po studiu na Odborné sklářské škole v Kamenickém Šenově nastoupil v roce 1961 jako kreslič a návrhář ve sklárně Moser. Po ukončení Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze, ateliér S. Libenského (1971), absolvoval stáže v Royal College of Art v Londýně, ve sklárně Venini v Benátkách a Rietveld Academy v Amsterdamu. 1972–1978 výtvarník sklárny Moser, od roku 1979 spolupracuje externě. Po celou dobu své umělecké činnosti nachází pro sklárnu stále nová a originální řešení.
- › **TAUSCHEK, OTTO** (1881–1971)
Malíř a grafik, návrhář porcelánu a skla. 1917–1926 činný pro porcelánku Rosenthal. Bližší životopisné údaje neznámé. Spolupráce roku 1911, leptané a malované dekorativní sklo. Patrně i autor nápojové soupravy Mozart.
- › **TOMIŠKOVÁ, MICHAELA** (1983)
Designérka. Absolventka Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze, ateliéru F. Buriana (2011). S Jakubem Jandourkem založila v roce 2012 Studio Dechem, jsou držiteli titulu Designér roku 2014, který vyhlašuje Akademie designu České republiky.
- › **VÍZNER, FRANTIŠEK** (1936–2011)
Sklářský výtvarník. V roce 1962 absolvoval Vysokou školu umělecko-průmyslovou v Praze, ateliér K. Štipla a V. Plátka. Výtvarníkem Sklo Unionu Teplice a sklárny ve Škrdlovicích. Ke spolupráci se sklárnou Moser (od 90. let) jej přivedlo moserovské mistrovství dokonalého brusu.
- › **VOIGT, FRANZ** (1898–?)
Od roku 1929 prokurista, od roku 1938 ve funkci vedoucího prodejny v Praze. V roce 1946 vedl skupinu z Čech odsunutých sklářů pracujících v Bad Ischl pro firmu Austria Glas. V letech 1936 až 1941 zprvu ve spolupráci s R. Eschlerem, později sám navrhl řadu tvarů dekorativního skla a broušených vzorů pro sklo nápojové.
- › **VOZKA, ŠIMON** (1995)
Absolvent Střední umělecko-průmyslové školy sklářské v Železném Brodě, je oceněným účastníkem soutěže Cena Ludwiga Mosera.
- › **WACHS, SABINE** (1960)
Německá designérka. Po studiu na Vysoké škole průmyslového výtvarnictví v Halle (1985) spolupracuje hlavně s porcelánovou manufakturou v Mišni. Je autorkou porcelánové soupravy Wellenspiel, jejíž podoba ji inspirovala i pro návrh stejnojmenné soupravy realizované ve sklárně Moser.
- › **WELS, RUDOLF** (1882–1944)
Architekt a návrhář. Vyučen stavebním mistrem, studium stavitelství na Akademie der bildenden Künste ve Vídni, 1912–1914 spolupracovník Adolfa Loose. Po roce 1918 realizace staveb v severozápadních Čechách, ve 20. a 30. letech řada lázeňských staveb v Karlových Varech. V roce 1921 byla podle jeho projektu provedena přestavba sklárny. Spolupráce se sklárnou v letech 1921 až 1926. Navrhoval dekorativní sklo, vázy z černého hyalitu s leptanými zlacenými dekory a sklo s oroplastickými dekory Animator, ojediněle i nápojové sklo.
- › **WERSIN, WOLFGANG VON** (1882–1976)
Německý architekt, návrhář v oblasti užitého umění. Člen německého Werkbundu, od roku 1912 spolupracovník Deutsche Werkstätten. Ve 30. letech vytvořil řadu návrhů pro německé porcelánky, návrhy pro sklárnu ve Weißwasser. Pro sklárnu Moser navrhl v letech 1939 až 1941 několik variant rozměrných broušených váz.
- › **ZADIKOW, ARNOLD** (1884–1943)
Polský sochař. Studoval u sochaře Heinricha Waderé na Akademie für Angewandte Kunst v Mnichově, 1920 se oženil s Hildou Lohsingovou. Od roku 1933 pracoval v Paříži, v letech 1936 až 1942 v Praze. Zemřel v koncentračním táboře v Terezíně. V letech 1936–1938 ve funkci uměleckého ředitele sklárny. Vytvořil řadu návrhů broušeného dekorativního skla, ryté sklo a nápojové soupravy s figurálními motivy.
- › **ZADIKOVÁ-LOHSINGOVÁ, HILDA** (1890–1974)
Kreslička a ilustrátorka. Studia malířství v Mnichově. Žila v Mnichově, od roku 1932 v Praze. Za 2. světové války v Terezíně,
- po roce 1945 v Praze, roku 1948 odešla do USA. Spolupráce v letech 1930–1932. Navrhla a sama vytvářela figurální punktované motivy.
- › **ZEMEK, FRANTIŠEK** (1913–1960)
Sklářský výtvarník. Absolvoval Odbornou školu sklářskou v Železném Brodě (1940), Umělecko-průmyslovou školu v Praze, ateliér K. Štipla, J. Sokola, J. Wagnera (1948). V letech 1956–1959 pracoval pro Teplické sklo v závodě Mstišov a současně pro Karlovarské sklo Moser připravoval návrhy pro účast na mezinárodních výstavách (například XI. trienále v Miláně, Expo 58 v Bruselu).
- › **ŽÁČKO, ĀSKOLD** (1946–1997)
Sklářský výtvarník. Absolvoval Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Bratislavě, ateliér V. Cíglera (1971). Působil na Vysoké škole umělecko-průmyslové v Bratislavě jako docent. Spolu s ním v 70. letech ve sklárně vzorovali i studenti této školy.

VÝBĚR Z LITERATURY / PRAMENY

PUBLIKACE A ČLÁNKY

- ADLEROVÁ, A.,
Výtvarná historie sklárny Moser, rukopis pro Ústav bytové a oděvní kultury v Praze, Praha 1981
- ADLEROVÁ, A.,
Glashütte Moser in Karlovy Vary, Glasrevue, 46, 1991, č. 7, s. 4–27
- BALDWIN, G., CARNO, L.,
Moser – Artistry in Glass 1857–1938, Marietta 1988
- BRÖHAN, M. / KANOWSKI, C.,
Glaskunst 1889–1939, Berlin 2010
- BRÖHAN, T.,
Glaskunst der Moderne. Von Josef Hoffmann bis Wilhelm Wagenfeld, München 1992
- DOROSCHKIN, A.,
Kurzgefaßte Karlsbader Chronik, Karlovy Vary 1929
- HEIZER, W.,
Gläser aus seltenen Erden, Die Schaulade, 6, 1930, s. 183–185
- HEIZER, W.,
Gläser mit Diamant-Gravur, Die Schaulade, 7, 1931, s. 988
- HEIZER, W.,
Moderne Toiletten-Garnituren, Die Schaulade, 7, 1931, s. 128
- HEIZER, W.,
Eldor-Gläser – eine wertvolle Neuheit, Die Schaulade, 8, 1932, s. 184–185
- HERAIN, K.,
Sklo a keramika na mezinárodní výstavě dekorativních a průmyslových umění v Paříži 1925, Výtvarná práce, 4, 1926, s. 239–288
- CHARON, M. K.,
Ludwig Moser: King of Glass, Hillsdale 1984
- JIŘÍK, F. X.,
Výstava novodobého uměleckého průmyslového dutého skla, Uměleckoprůmyslové muzeum Praha, prosinec 1915, Praha 1915
- MATURA, A.,
Moser Karlovy Vary, Glasrevue, 19, 1964, s. 163–169
- MERGL, J.,
Heinrich Hussmann a jeho návrhy pro sklárnu Moser. In: Historický sborník Karlovarska VIII, Karlovy Vary 2000, s. 113–127
- MERGL, J. / PÁNKOVÁ, L.,
Moser 1857–1997, Karlovy Vary 1997
- MERGL, J. / PÁNKOVÁ, L.,
Moser. Joya del Cristal de Bohemia, výst. kat. Museo del Vidrio La Granja, Karlovy Vary 2000
- NEUWIRTH, W.,
Glas 1905 – 1925, Vom Jugendstil zum Art Deco, Band I, Wien 1985
- HÖLTL, G. (ED.),
Das Böhmisches Glas 1700–1950, Bd. III, IV, VI, Passauer Glasmuseum, Passau 1995
- PAZAUREK, G. E.,
Moderne Gläser, Leipzig b. d. (1901)
- RABAN, J.,
Modernes böhmisches Glas, Praha 1963

ČASOPISY

- Czechoslovak Glass Review (1946–1967)*
- Glass Review (1968–1991)*
- New Glass Review (1992–1998)*
- Informační čtvrtletník akciové společnosti Moser (1997–2000)*
- Bulletin Moser (2001–2010)*
- Fresh from Moser (2011–2016)*

PRAMENY

- Podnikový archiv Moser (PAM)*
- Corning Museum of Glass, sbírka Juliette K. and Leonard S. Rakow Research Library, pozůstalost Leo Mosera*

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

č. dek.	číslo dekoru
inv. č.	inventární číslo
s.	strana
ÚBOK	Ústav bytové a oděvní kultury v Praze
ÚVS	Ústřední výtvarné středisko v Praze
V.	výška
D.	délka
výr. č.	výrobní číslo

Poznámka k vyobrazení:
Pokud není uvedeno jinak, vyobrazené předměty
jsou majetkem sklárny MOSER, a.s.

MOSER 1857–2017 ■ PŘÍBĚH KŘIŠŤÁLU MOSER

KONCEPCE KNIHY A TEXTY: Jan Mergl, Lenka Merglová Pánková

REDAKČNÍ SPOLUPRÁCE: Lukáš Jabůrek, Daniela Sládková,

Richard Ullisch – MOSER, a. s.

JAZYKOVÁ REDAKCE: Pavel Růžička

PŘEKLAD ANGLICKÉ VERZE: Agentura Solten, www.solten.com

Richard R. H. Withers

KOREKTURA ANGLICKÉ VERZE: Maryam Drholcová

FOTOGRAFIE: Gabriel Urbánek, Miroslav Vojtěchovský,

Petr Vaněk, Martin Prokeš, Petr Adámek, Lukáš Pelech, Josef Zvolánek, Ondřej Hošť,

Film Servis Festival Karlovy Vary

MAJITELÉ REPRODUKOVANÝCH DĚL: Sklárna MOSER, a. s.;

The Corning Museum of Glass, Corning; Glasmuseum Passau – Sammlung Höhl;

Karlovarské muzeum v Karlových Varech; Musée national Adrien Dubouché, Limoges;

Severočeské muzeum v Liberci; Uměleckoprůmyslové museum v Praze;

Západočeské muzeum v Plzni a soukromá sbírka v Plzni; Moravská galerie v Brně

GRAFICKÁ ÚPRAVA, SAZBA A ZLOM: KANTORS CREATIVE CLUB

TISK: Tiskárna GRAFICO

VYDAVATEL: MOSER, a. s., Karlovy Vary

